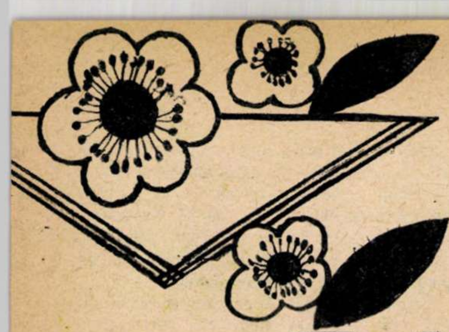

CȚIUNEA „Tot înainte!"

Recenta vizită pe care au întreprins-o pionierii Şcolii generale nr. 1 din Blaj la Muzeul de istorie din oraşul lor s-a desfăşurat sub genericul **„Sîntem urmaşii unui popor eroic"**. *Vizita le-a prilejuit cunoaşterea unor pagini-mărturii deosebit de emoţionante din istoria eroică a poporului nostru, căreia şi pionierii i-au dedicat un vibrant recital de poezie patriotică.*

● *150 de pionieri de la Şcoala generală nr. 55 din Capitală, dornici să cunoască „Din faptele de muncă ale comuniştilor" (genericul acţiunii lor), s-au întîlnit de curînd cu muncitori fruntaşi în producţie care lucrează în marea citadelă industrială bucureşteană „23 August". A avut loc aici un dialog plin de învăţăminte pentru pionieri: despre ceea ce înseamnă efort neobosit, înalt profesionalism şi dăruire în muncă.*

„Pionieri în anii de lumină" — iată genericul revelator pentru bogatul repertoriu de activităţi pe care le desfăşoară pionierii din întreaga ţară în scopul pregătirii lor temeinice pentru muncă şi viaţă. Fapt pe care-l atestă şi pionierii claselor a VIII-a de la şcolile generale Topile şi Valea Seacă (judeţul Iaşi) prin recenta lor dezbatere intitulată „Start la intersecţie!". Nu, nu este un dialog pe teme de... circulaţie, dimpotrivă, obiectivul propus este cel al încheierii acestui an şcolar, hotărîtor pentru ei, cu rezultate foarte bune în muncă, învăţătură, în activitatea practică. Aşadar, o frumoasă carte de vizită pentru trecerea lor în liceele de profil, unde se vor pregăti pentru viitoarea profesiune.

● *Subredacţia hunedoreană „Tot înainte" ne transmite o ştire sportivă de ultimă oră, ilustrată prin această imagine surprinsă cu prilejul Crosului pionierilor desfăşurat în municipiu. Cros care s-a bucurat, precum se vede, de o numeroasă participare: mai exact – 600 de pionieri sportivi.*

Şi pentru că tot sîntem în domeniul sportului, iată şi o iniţiativă pe care pionierii Şcolii generale nr. 3 din Bîrlad au înscris-o sub genericul **„Ştafeta generaţiilor"**: *amenajarea unei moderne baze sportive şi a pistei de pregătire pentru apărarea patriei.*

Tot din Bîrlad consemnăm şi un dublu eveniment artistic: vernisajul expoziţiei intitulată „Mulţumim din inimă partidului" – reunind cele mai reuşite lucrări ale virtuoşilor penelului din şcolile municipiului –, urmat de remarcabilul spectacol cu care a debutat ansamblul reprezentativ din localitate în cadrul stagiunii pioniereşti permanente. Ambele manifestări s-au desfăşurat sub genericul exprimînd ardentul omagiu patriotic al pionierilor – **„Cinstim patria, partidul şi poporul"**.

În „casa soarelui"...

La Bughea de Jos, pe un plai frumos...

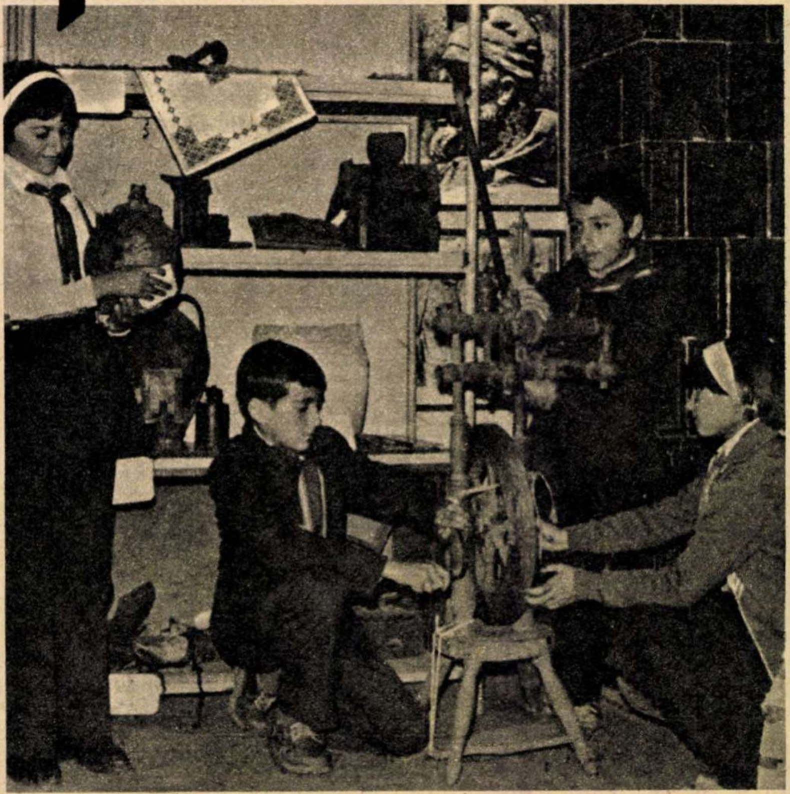

Dincolo de manual – sau clipe de studiu în muzeul de istorie al şcolii.

ÎN LOC DE INTRODUCERE

● **Locul reportajului:** Şcoala generală din comuna Bughea de Jos, judeţul Argeş (din curtea şcolii se văd, pînă-n pragul verii, crestele luminoase înzăpezite ale munţilor);

● **Efectivul unităţii de pionieri:** 472;

● **Situaţia şcolară:** NICI UN CORIGENT.

Cine are destulă imaginaţie ca să-şi închipuie ce s-ar putea afla îndărătul acestor cifre, să citească mai departe.

ISTORIA, LA EA ACASĂ

Un băiat, membru al comandamentului unităţii, pătrunde cu obrajii încinşi de alergătură în încăperea răcoroasă a muzeului:

— Avem vizitatori! Unde-i ghidul de serviciu?

— La post, îl linişteşte Roxana Ştefănescu, din clasa a cincea — unde-ai vrea să fiu? (Se ridică din ungherul umbros unde, cu carneţelul şi pixul la îndemînă, studia o achiziţie recentă — doi stupi arhaici, din trunchi de copac.) Sînt mulţi?

— Desigur. Şi fotografi. Au blitz-uri. Prizele or fi mergînd, să poată oamenii lucra cum trebuie?

— Merge totul, n-avea grijă. Adică stai: stupii nu merg! Ar fi cam greu să ţii în muzeu stupi cu albine în ei! rîde Roxana, potrivindu-şi bentiţa albă din păr. Eu sînt gata.

...Vizitatorii ascultă, pun întrebări, blitz-urile scapără lumini fulgurante.

— Războiul de ţesut are 196 de ani, explică Roxana, intrată cu dezinvoltură în rolul ei de ghid. L-au descoperit surorile Minodora, din clasa a opta, şi Mirela Vlaicu — acum elevă la liceul sanitar. Este de dimensiuni reduse, dar foarte eficient. Ceea ce vedeţi acum este un **rotan,** adică o instalaţie străveche pentru depănat fire. Brăţările, dalta şi acest mîner de pumnal au cam 140 de ani. Costumele acestea au fost lucrate cu cel puţin o sută de ani în urmă. Stupii i-a descoperit Lenuţa Pîslaru, care nu face parte din cercul „Prietenii muzeului" dar, ca toţi colegii, ne este de mare ajutor. Aceşti stupi au peste o sută de ani.

...O sută de ani, două sute de ani, trei sute de ani sînt printre vîrstele „tinere" ale exponatelor.

Roxana, Mihaela Rizoiu, Gabriela Cioboată, Liviu Nicolae Ceapraz, Eugenia Panţuru, Adela Niţiş, Manuela Moise şi mulţi alţii, ca şi colegii din promoţiile anterioare, descoperă mereu, pe teritoriul comunei, vestigii grăitoare despre aceste locuri aflate în vecinătatea oraşului Cîmpulung Muscel, înnobilat în egală măsură de o puternică industrie modernă, dar şi de aureola de a fi fost prima reşedinţă a lui Basarab I. Tot din acest oraş a fost expediată, în anul 1521, celebra scrisoare a boierului Neacşu...

Într-adevăr, cum să existe la Bughea de Jos corigenţi la istorie?! Cel care ar fi într-o asemenea situaţie n-ar mai putea îndrăzni să se uite în ochii colegilor — dar aşa ceva nu se pomeneşte; aici, fiecare susţine demn, cu fruntea sus, privirile oricui.

MICA ACADEMIE AGRICOLĂ

Dar poate că, scotocind bine, la Bughea de Jos am putea găsi, totuşi, cel puţin vreun corigent (măcar unul singur!) la matematică sau, să zicem, la biologie? Nu vă grăbiţi să puneţi pariu că există. Mai bine să vedem lucrurile de aproape. Orele s-au terminat, putem sta de vorbă cu oricine. Haideţi la „mica academie agricolă" (nu-i zice aşa, e un nume pe care ne permitem să-l folosim noi şi veţi vedea că nu greşim). Ce spuneam că vrem să căutăm?... Un... am şi uitat cuvîntul... ah, da, un corigent.

Ne îmbarcăm la bordul unei nave argintii. Astăzi, echipajul este format din Cornelia Neacşu, Lenuţa Rizoiu, Luminiţa Pîslaru, Ion Piţigoi, Mărgărit Moise, Ştefan Nicolaescu, Mihaela Malancu... Am precizat „astăzi" pentru că, fireşte, „echipajele" se schimbă prin

O nouă experienţă la cabinetul electrotehnic.

rotaţie. Mîinile îndemînatice, care au realizat construcţia, îngrijesc răsadurile fragede. Evident, am intrat într-o „casă a soarelui şi legumelor" deci într-un solar.

E prea cald? Ne putem răcori în aer liber la crescătoria de iepuri. Fiţi însă cu grijă, sînt foarte voinici şi jucăuşi, să nu vă scape din braţe că nu-i mai prindeţi! Sau în grădina de zarzavat — dar atenţie să nu călcaţi straturile, de aici s-au recoltat anul trecut peste două tone. Sau în livada cu cei o sută de meri selecţionaţi, plantaţi recent. Sau în „cabinetul experimental" — încăpere tixită (însă în mod ordonat) cu aparate de măsură, unelte, planşe, zeci şi zeci de recipiente cu seminţe. Aflînd că majoritatea elevilor şcolii au optat de mult pentru liceul agroindustrial, se impune concluzia că vor merge acolo nu oricum, ci bine antrenaţi într-ale agriculturii ştiinţifice.

Cum să fie printre ei corigenţi la matematică sau la biologie cînd tot ceea ce au învăţat şi învaţă la ore aplică necontenit în practică? Şi cînd, la rîndul ei, practica asta, foarte ingenioasă şi foarte productivă le stîrneşte gustul de a învăţa şi mai bine?

LINIŞTE! SE ÎNVAŢĂ

Acela dintre voi care n-a avut de lucru şi a pariat că printre cei 472 de pionieri din Bughea de Jos ar exista măcar un singur corigent la matematică ori la biologie, a pierdut!

Nu vă temeţi, nu s-a întîmplat nimic: „sanitarii pricepuţi" se antrenează în compania sportivilor şcolii.

Nu există. Şi nici la română. Şi nici la chimie. Dar la ce?

— La lene! Numai la lene avem corigenţi! răspunde, amuzat de întrebare, Florin Fundătureanu, dintr-a opta, care, în atelierul de lăcătuşărie, împreună cu Irinel Băgărea şi Emanuel Vizitiu şi alţii lucrează mobilier pentru şcoală şi pentru noua construcţie în curs de finisare. Ea va adăposti vasta sală de sport şi un impozant laborator de fizică şi chimie.

Florin ştie el ce spune. Fotbalistul nostru Florin, cîndva, bătea mingea în timp ce acasă îl aşteptau rugătoare caietele şi manualele — dar a intervenit la timp şi cu tact comandanta lui de detaşament, Ileana Tănăsescu. L-a surprins de cîteva ori exact în „ofsaid" — mai precis cînd, în loc să înveţe, bătea mingea. Nu i-a spus multe lucruri; **stătea şi se uita la el, pînă cînd Florin s-a săturat de acele priviri.** El joacă şi acum fotbal — chiar foarte bine — în echipa unităţii, zguduind însă, cu mingile lui bine plasate, doar porţile echipelor adverse şi nu timpul destinat temelor. Nici nu se putea altfel, pe Ileana o interesează în mod special tocmai felul în care învaţă detaşamentul ei — şi învaţă bine. Aici nu se lucrează cu ochii pe orar şi pe ceas, uite teza, vine teza, daţi-i bătaie, fraţilor. Stilul e altul, constînd într-o muncă nepripită, întinsă **pe ani de zile.** Nu trebuie să ne mire că, în clasa a opta fiind, Ileana vorbeşte despre colega sa Daniela Oancea referindu-se la ceea ce s-a petrecut în timp de... şase ani!

Moment din pregătirea patrulei de circulaţie sau... privilegiul de a fi dirijat simultan de către opt agenţi!

Şi iepurii pot fi curajoşi... cînd se ştiu în siguranţă!

— Cînd a venit la noi, în clasa a doua, spune gînditoare Ileana, era foarte slăbuţă la carte. Ne-am ocupat cu toţii de ea şi, cam printr-a cincea, a început să răspundă mai bine la ore: Am încurajat-o. Daniela a luat lucrurile pe cont propriu, adică a înţeles să se folosească cu propriile puteri de ceea ce învăţase în detaşament. Acum, într-a opta, Daniela se numără printre cele mai bune eleve. E şi cîntăreaţă folk; s-o ascultaţi, se acompaniază singură la chitară, e foarte aplaudată în spectacolele noastre.

LA SCENĂ DESCHISĂ!

— Haideţi, reluăm de la strofa a patra, cu paşii de dans. Un, doi, trei... şi!

Mihaela Diaconu e şi autoarea textului, şi regizoarea, şi dirijoarea, şi coregrafa, şi interpretă a spectacolului de brigadă artistică pe care îl pregăteşte detaşamentul ei (clasa a opta B). Simona Ceapraz, Claudia Sandu, Ion Furnică şi ceilalţi opt interpreţi sînt bucuroşi că au ce interpreta: un scenariu solid, care spune pe nume „la scenă deschisă", în chip hazliu, atît lucrurilor bune din detaşament cît şi celor care nu sînt deloc lăudabile, — de exemplu, sînt luaţi „tare" nişte băieţi care dau tîrcoale nesănătosului obicei de a fuma.

— E greu să realizezi un spectacol de brigadă?

— Dacă ştii cum să-l faci, nu e greu. Încă de acum doi-trei ani, am tot stat şi m-am uitat cum pregătea cîte-o brigadă tovarăşa profesoară Georgeta Coman. În brigăzile acestea am început întîi şi-ntîi să joc. Acum mi-am zis că, într-a opta fiind, ar fi cazul ca noi, pionierii aflaţi în pragul absolvirii gimnaziului, să le dăm celor din clasele mai mici un exemplu **şi** în ceea ce priveşte un spectacol de brigadă.

Cei mai tineri dansatori.

Acest „şi" reprezintă un lucru pe care din modestie Mihaela nu ni l-a spus, şi anume că a opta B este exemplară în multe alte privinţe şi în primul rînd la învăţătură, fiind cea mai bună clasă din şcoală. Iar pentru ca experienţa lor să fie cît mai bine transmisă, iată-i pe aceşti „veterani" pregătind un spectacol de dans modern împreună cu... clasa întîi. A! Sursa de inspiraţie a dansurilor le este familiară tuturor: culesul merilor, plantarea puieţilor, dereticarea şcolii. Mă rog. La acordeon, cîntă pentru dumneavoastră Mihai Pîslaru (acordeonul este cumpărat, ca şi televizorul, magnetofonul, jocurile de şah sau ping-pong din agoniseala de pe urma valorificării materialelor refolosibile). Cît despre multe din costumele de scenă (mai ales cele de la dansuri populare), ele sînt lucrate chiar de către dansatori.

DEZBATERI ÎN „STATUL MAJOR"

Orice discuţie la comandamentul unităţii — căci aici e „statul major" — se caracterizează prin aceea că stabileşte pînă la ultimul detaliu, **cînd, unde, cum** va avea loc fiecare acţiune şi mai ales **cine** va răspunde de organizarea ei. Claudia Ştefănescu, deşi numai în clasa a şasea, se dovedeşte o bună comandantă de unitate. De altfel, Ileana şi Mihaela, dar mai ales tovarăşa comandant-instructor Georgeta Coman o ajută îndeaproape. Aşa se întîmplă întotdeauna aici: se încrucişează mereu întrebări, propuneri, răspunsuri, **dar mai ales sînt expuse şi discutate mereu şi mereu sugestiile pionierilor din întreaga unitate — sugestii pe care fiecare comandant de detaşament are obligaţia să le culeagă din timp şi să le prezinte în amănunţime.**

— Sînt 472 de pionieri în şcoala noastră, spune Claudia, şi noi, cei din activ, avem datoria să ţinem seama de părerile tuturor, pentru că tocmai de aceea ne-au ales.

...Am întredeschis o clipă pentru voi uşa încăperii în care au loc dezbateri ale activului pionieresc de la şcoala generală din Bughea de Jos anume pentru a sublinia ideea că el, acest activ, are un rol foarte important în tot ceea ce se realizează aici. Muzeul de istorie al şcolii (care e şi al comunei), **„academia agricolă"; atelierul electrotehnic** sau cel de **lăcătuşărie-tîmplărie, terenul de sport, brigăzile** artistice (căci sînt mai multe), **echipele** de dansuri, **cenaclul** literar, **cercul de folclor, cercul foto, cercul de cusături populare,** formaţiile de **„sanitari pricepuţi"** şi de **„pionieri agenţi de circulaţie"** (mari colecţionare de premii) n-au apărut de la sine! Ele sînt rezultatul **spiritului de iniţiativă** al tuturor pionierilor, pe care comandamentul unităţii, ajutat de conducerea şcolii, **l-a fructificat cu răspundere.** Greu ne-ar fi să ne imaginăm atît de feluritele şi reuşitele activităţi ale copiilor din Bughea de Jos fără profesori valoroşi ca Georgeta Coman, Maria Boroş, Angela Bădescu, Veronica Nicolaescu, Maria Vişan, Ion Marinescu (directorul şcolii), Ion Pîslaru (îndrumătorul „Prietenilor muzeului"), Ion Cîndea („agronom şef" al „micii academii agricole") şi atîţia alţii. Unii sînt mai tineri, alţii au tîmplele albe, dar pe toţi îi uneşte competenţa şi mai cu seamă o mare dragoste pentru pionierie. E foarte bine şi foarte vesel la Bughea de Jos — să tot fii elev acolo, nu te plictiseşti niciodată, dar multă muncă s-a depus şi se depune pentru asta. De ce atunci nu-i vedem încruntaţi şi obosiţi de efort pe membrii activului pionieresc şi pe profesorii de aici? Pentru că au făcut şi fac totul cu plăcere, iar această plăcere vine din conştiinţa faptului că realizează lucruri necesare, care încîntă inimile sutelor de copii. Să nu uit: **nu numai unitatea e integralistă, ci întreaga şcoală: 543 de elevi — 543 de promovaţi (foarte mulţi cu medii mari!).**

O ŞTIRE DE ULTIMĂ ORĂ: Dacă fotografiile noastre vi se par prea puţine şi nu destul de mari, îi veţi putea întîlni în curînd pe unii dintre ei pe... ecranele cinematografelor! Acolo, la Bughea de Jos, regizorul Alexa Visarion a turnat un număr de scene din noul său film. Mulţi dintre eroii reportajului nostru joacă în acest film, iar unele obiecte de epocă (unelte, costume, monezi) provin (aţi ghicit!) de la muzeul şcolii.

OVIDIU ZOTTA
(Fotografiile autorului)

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

ORIZONTURI ALE ZOOTEHNIEI MODERNE

... În jur sînt alei cu castani plesnind de sănătate. La capătul unei alei este un lac mare. Unde ne aflăm, într-un parc?

... Clădirile sînt din cărămidă roşie şi multe au pridvoare de lemn.

Unde sîntem, într-o staţiune de odihnă?

... Înăuntru oameni în halate albe stau aplecaţi asupra cărţilor, privesc prin microscoape, manevrează aparate complicate. Pe uşile încăperilor se află etichete tăcute ce poartă cuvinte ca: Polimorfism proteic, Citoscopie, Fiziologie.

Unde ne aflăm, într-o policlinică ,fără pacienţi), într-un institut de cercetări medicale, într-un institut de cercetări chimice?

Şi cum ar putea să aibă legătură toate acestea cu... drumul spre natură invocat în titlul nostru?

„BADE IOANE", UITE CĂ SE POATE ŞI ALTFEL ŞI — MAI ALES — MAI BINE!

Cine n-a auzit de „epoca bronzului", de „epoca pietrei cioplite" sau „şlefuite"? Ehei! veţi zice, astea sînt repere importante din istoria omenirii — şi aveţi dreptate. Dar nu mai puţin important în această istorie este momentul primei mari diviziuni sociale a muncii determinat de domesticirea şi creşterea animalelor.

Copii şi natură, dragoste faţă de animale, joacă şi muncă la Dorna Cîndrenilor.

V-aţi mai apropiat acum de identificarea corectă a locului descris în primul nostru capitol? Pentru cei care încă mai au nevoie de sprijin în acest sens, iată numele întreg al gazdei noastre de azi: I.C.P.C.B. — adică **Institutul de cercetare şi producţie pentru creşterea bovinelor Baloteşti,** sectorul agricol Ilfov.

În lumea crescătorilor de animale, unde altă dată tronau doar cuvinte ca grajd, nutreţ, păşune etc. au apărut acum expresii cu care ne familiarizase mai ales industria: **cercetare** şi **producţie**. În această lume, ale cărei simboluri erau doar conturul banal al binecunoscutului patruped şi silueta amorfă a dispreţuitului văcar, au apărut acum zootronul, înregistrările pe bandă, microscoapele electronice şi uniformele albe ale cercetătorilor de diferite specialităţi. Care anume? Se află aici medici veterinari, zootehnicieni, biologi, fiziologi, agronomi şi matematicieni! Cum, toţi aceşti specialişti de înaltă clasă fac astăzi treaba de altă dată a lui Badea Ion? Da şi nu; o fac, dar ea nu mai e aceeaşi ca atunci, ci o alta nouă, preluată de unde a lăsat-o el, Badea Ion. „Zootehnicianul — ne spune cercetătorul principal Ion Granciu — se ocupă de creşterea propriu-zisă, medicul — e limpede de ce se ocupă; biologul cercetează posibilităţile ameliorării raselor, economistul stabileşte criteriile de rentabilitate ale producţiei: investiţii, costuri, vînzări, preţuri etc...

— **Iar matematicianul?!**

— Vă înţeleg mirarea, dar ea va fi cu uşurinţă spulberată dacă veţi afla că diferitele tehnici de cercetare sînt stabilite pe calculatoare. De pildă, alcătuirea loturilor, a eşantioanelor. Să zicem că ai de testat o reţetă alimentară nouă. Pe cîte exemplare o aplici? Dacă sînt puţine, experimentul poate fi neconcludent; dacă sînt prea multe, asta înseamnă cheltuială inutilă. Singura soluţie e matematica, stabilirea eşantionului optim, calculul statistic.

...Bade Ioane, se poate şi altfel, se poate, deci, şi mai bine.

RETUŞÎND OPERELE NATURII

Ascultaţi această frază foarte importantă: vaca a inventat laptele pentru viţelul ei! Ce este? Vă vine să rîdeţi? N-aveţi decît, dar trebuie să ştiţi că toate plantele şi vietăţile din natură îşi limitează funcţiile la propria lor existenţă, la perpetuarea speciei lor. Numai omul este în stare să facă mai mult de-atît, numai munca lui e în stare să producă mai mult decît îi trebuie pentru a trăi.

La început, practic, omul fura laptele viţelului! Nu sună prea onorabil, dar cam aşa era. Pe urmă, dacă tot a ajuns asociat în afaceri cu nevinovatul junior, şi-a zis că e cazul să contribuie şi el cu ceva la mărirea producţiei de lapte. A început selecţia primitivă, aceasta dă lapte mai mult, pe ea o opresc, o hrănesc mai bine, o îngrijesc, îi opresc viţeii, apoi...

Şi aşa s-a născut primul germene de intervenţie ştiinţifică a omului în lumea animalelor: cu **investiţie de gîndire şi muncă.** Pe măsura acestei investiţii, un singur exemplar care într-un an, în mod natural, ar trebui să dea o cantitate de lapte egală cu propria-i greutate (aproximativ 500 kg) poate da astăzi în jur de 4 500 kg — adică de 9 ori mai mult!

Oamenii în alb de la Baloteşti fac un lucru de importanţă naţională. Dacă vreţi să cunoaşteţi faptele lor într-o exprimare mai exactă, v-am putea oferi proporţii ca acestea: modificarea şi ameliorarea structurii raselor de bovine din ţara noastră, contribuţii la trecerea de la zootehnia tradiţională la cea industrială: mecanizată, electrificată; perfecţionarea sistemului de nutriţie şi altele.

În urma vizitei din anul 1981 a secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, institutul din Baloteşti a beneficiat de îmbunătăţiri organizatorice, şi-a extins baza materială, şi-a adăugat noi staţiuni experimentale în ţară. Deci posibilităţi crescute de **cerce-**

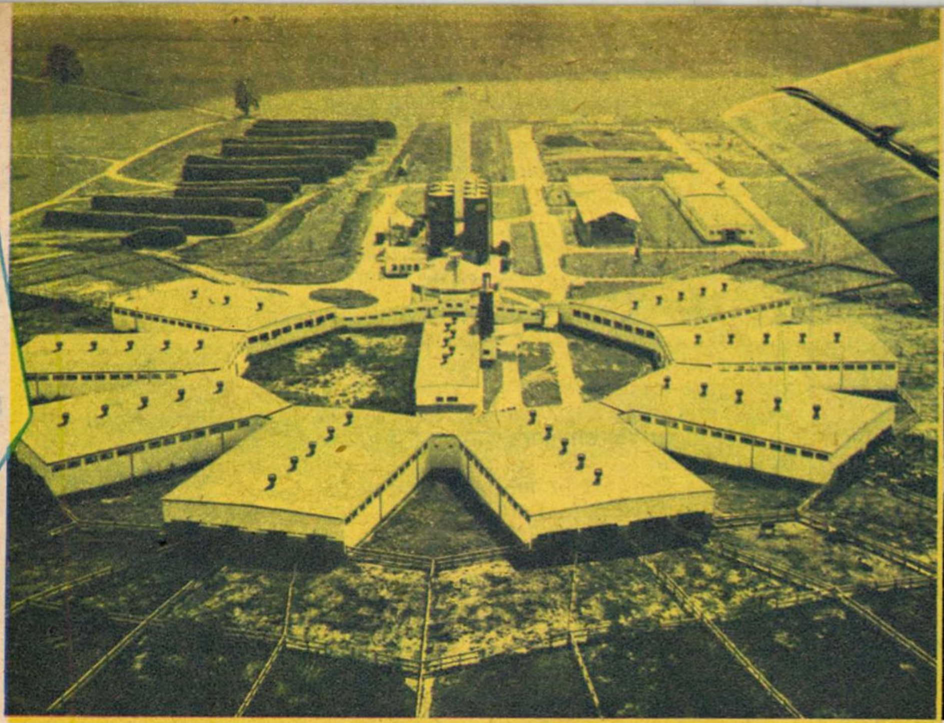

tare şi **producţie**. Deci efective tot mai mari de animale la toate speciile. În 1981 recensămîntul a inventariat un plus de 900 000 capete porcine peste plan; la ovine plusul a fost de aproape două milioane.

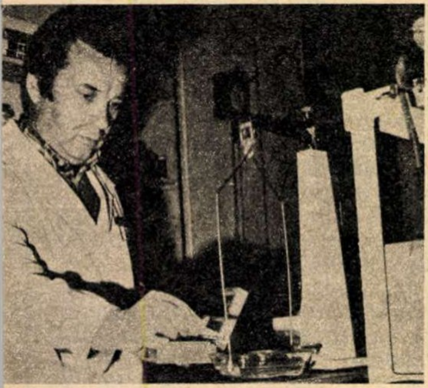

Deci ameliorare (adică perfecţionare) acolo unde natura părea că şi-a definitivat opera. Dar dacă vorbim de cercetare, aparatură, concentrate, producţie, ameliorare — cum mai putem susţine că zootehnia modernă înseamnă în fapt o apropiere de natură?

DRUMUL SPRE NATURĂ AJUNGE LA NOI ÎNŞINE

Biologul Brînduşa Livescu ne spune cu satisfacţie: „Nu! Animalele nu sînt proaste, şi nici vaca, atît de nedreptăţită pe această linie, nu-şi merită faima. Ea e blîndă, e unul dintre animalele dotate cu cel mai scăzut procent de agresivitate. E docilă — altă calitate care a fost convertită în defect. Îşi îngrijeşte bine odraslele, le protejează, e afectuoasă. Crescută în colectivitate, e în stare să înveţe comportamente noi: merge singură la muls, la păşunea cea bună, la adăpător apasă cu botul o clapă care declanşează jetul de apă şi altele.

— **Industria le prieşte deci, le face mai inteligente!**

— Exact! Le pune în valoare nu numai performanţele fiziologice, ci şi pe cele psihice.

— **Cum vedeţi evoluînd în continuare vechea prejudecată „La coada vacii"?**

— N-o mai văd evoluînd. Ea este produsul unei stări de spirit vechi, creaţie a nepriceputului şi a leneşului. Ruşinea venea din lipsa de randament a îndeletnicirii, nu din îndeletnicirea însăşi. Priviţi cu cîtă mîndrie îşi etalează vitele frumoase ţăranii noştri de prin Banat sau din alte părţi. Iată deci că este în spiritul poporului nostru obişnuinţa de a considera creşterea vitelor nu doar ca pe o sursă de foloase materiale, ci ca pe un mod de convieţuire cu natura ca o sursă de împlinire şi mîndrie.

Într-adevăr, acum ne aducem aminte că într-o notă apărută în revista noastră o fetiţă din satul Hîrja, judeţul Bacău, îşi denumea viţelul pe care-l creştea, Mîndrilă. Copiii — se vede treaba — culeg din această frumoasă îndeletnicire multe bucurii.

Sigur că expresii ca: însămînţări artificiale, ameliorarea raselor, furaje concentrate, mecanizare etc. înseamnă, în primul rînd, sporirea cantităţii de bunuri la care ne aşteptăm în privinţa creşterii animalelor. Sigur că le creştem **pentru noi**, dar într-un sens mai larg decît pot sugera calculele economice.

Cercetătorii de la Baloteşti ştiu mai bine decît oricine cît sprijin poate aduce ştiinţa în această milenară preocupare a omului. Ei ştiu, de asemenea, însă, că dincolo de laboratoare, acolo unde se petrece în fapt ceea ce ţine de această preocupare, nimic nu poate rodi fără sentimentul că ne ocupăm de natură pentru că **sîntem noi înşine o parte a ei.**

Cultivînd plante, crescînd animale, omul a cunoscut răsăritul, mersul soarelui pe boltă, ploile, vîntul şi anotimpurile. S-au născut în urma acestei experienţe legende, cîntece, poezii. Cunoscînd natura, trăind în natură, iubind-o, omul s-a cunoscut, s-a desăvîrşit pe sine.

ILIE TRAIAN

Cum arată grafic evoluţia unui experiment:

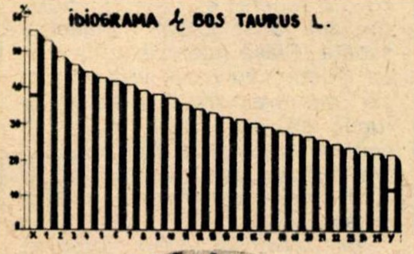

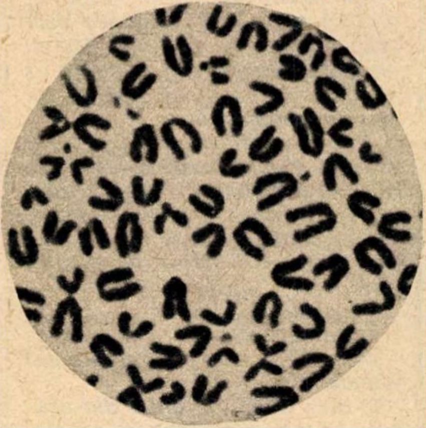

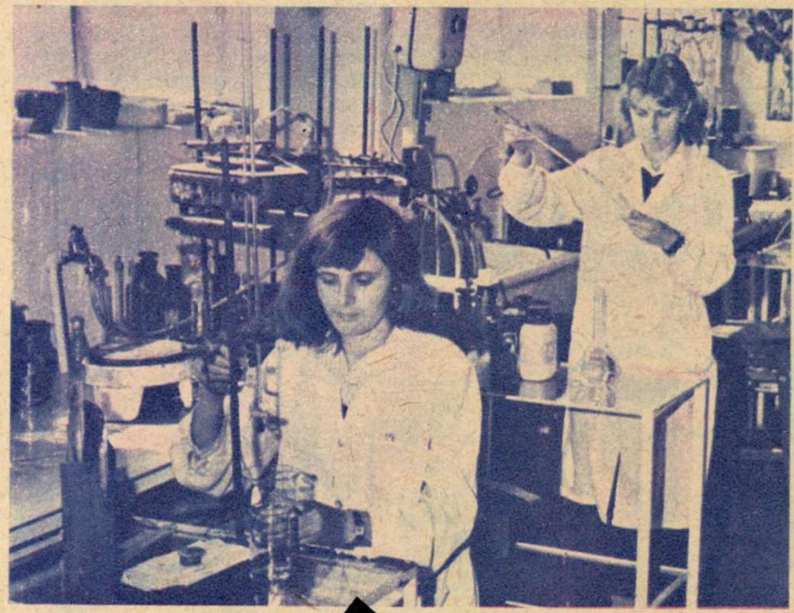

Două colege de muncă, două foste colege de şcoală: de la Liceul agricol în laboratoarele institutului.

Microscopul electronic în sprijinul zootehnicianului.

Tudorel

schiţă de **VINICIU GAFIŢA**

Dacă aş fi mai mic aş dori să am un frate ca Tudorel. De ce spun asta? Fiindcă imediat ce m-am mutat în blocul cel nou, l-am şi îndrăgit. Nu pentru că e slăbuţ şi firav, asemeni unei mlădiţe de salcie, nici pentru că are chipul puţin cam palid. Ci pentru ochii lui mari, albaştri, veşnic miraţi parcă de un spectacol interesant apărut chiar atunci în faţa sa, ca şi pentru glasul lui plăcut, puţin tărăgănat, dar plin de emoţie. L-am remarcat chiar din prima zi. Adică el m-a remarcat pe mine. Ne-am întîlnit la intrarea în bloc. Băiatul venea de la şcoală, cu un ghiozdan mare în mînă, cu cravata roşie cu tricolor fluturînd peste bluza albă şi curată şi fără nici o cută, ca şi cum chiar atunci ar fi îmbrăcat-o. Mi-a dat cuviincios bună-ziua şi mi-a făcut loc să intru primul.

– De unde vii, atît de grăbit? l-am întrebat eu ca să răspund într-un fel politeţii sale. Desigur că de la şcoală, am adăugat, sigur că din altă parte nu poate veni un copil de vîrsta lui la acea oră din zi.

– Da... mi-a zis el cam nesigur în glas. Adică, s-a corectat îndată, nu chiar de la şcoală.

– De la joacă?

– Da... adică nu chiar de la joacă. A trebuit să duc acasă un băieţel de la blocul vecin şi am întîrziat.

– Se rătăcise?!

– Da... adică nu se rătăcise. Îl trimisese mama lui să cumpere ceva de la alimentara şi i-au ieşit înainte doi copii mari, ca să-i ia banii.

– Şi i-au luat? am întrebat eu, oprindu-mă cu o treaptă mai sus ca el.

– Nu, mi-a răspuns cu siguranţă noua mea cunoştinţă. Nu i-am lăsat. M-am dus la ei şi le-am spus: „E prietenul meu. Locuieşte în blocul vecin. Aşa că dacă nu vreţi să aveţi de-a face cu mine, lăsaţi-l în pace“.

– Şi te-au ascultat?

– Da... adică au vrut ei să mai zică ceva, dar eu fără să-mi pese l-am luat pe băiat de mînă şi l-am condus pînă la uşa blocului.

– Nu ţi-a fost frică?

– Nu... Adică mi-a fost, dar nu puteam să nu-i dau ajutor.

– Bravo, aşa trebuie să fie pionierii. Neînfricaţi şi gata oricînd să dea ajutor cuiva aflat în primejdie.

Ajunsesem la etajul meu şi m-am oprit.

– Eu aici locuiesc, am zis arătînd către uşa apartamentului.

– Ştiu, nene, v-aţi mutat ieri şi sînteţi scriitor, mi-a răspuns el cu siguranţă. Noi stăm cu două etaje mai sus.

– Şi cum te cheamă?

– Tudorel.

Asta a fost prima întîlnire. A doua s-a petrecut peste cîteva zile. Tot în faţa blocului. Eu veneam iarăşi grăbit, voiam să privesc la televizor o emisiune ştiinţifică. El venea agale, tot cu geanta sa mare în mînă, şi tot cu bluza şi cravata roşie cu tricolor strălucind ca atunci ieşite de sub fierul de călcat.

– Bună ziua, nene.

– Bună ziua, voinicule. Ei, iar ai făcut o faptă grozavă?

– Da... adică nu chiar grozavă. Cînd treceam prin parc am văzut doi copii care se alergau unul pe altul peste peluzele cu flori. I-am certat şi am stat pînă i-am văzut plecaţi.

– Bravo, Tudorel, l-am lăudat iar, aşa trebuie să fie un pionier, să aibă grijă de bunurile noastre, ale tuturor.

A treia întîlnire nu s-a mai petrecut chiar la intrarea în bloc, ci la colţul străzii. Am auzit pe cineva că-mi spune cu îndrăzneală:

– Bună-ziua, nene.

– Tudorel! m-am bucurat eu sincer. Nu cumva şi azi ai făcut o faptă din acelea deosebite?

– Da...adică nu chiar deosebită, a repetat el formula ştiută. Azi am jucat fotbal. Finala pe şcoală. Clasa noastră a cîştigat. La început eu n-am vrut să joc, dar nu m-au lăsat. Atîta m-au rugat că am intrat şi eu în echipă. Am marcat trei goluri şi am cîştigat campionatul. Acum vom merge mai departe, la faza orăşenească.

Îmi devenise drag Tudorel, aşa că aceste povestiri ale sale mă umpleau de bucurie. Atunci am început să mă gîndesc cît aş fi de fericit să fiu mic şi să am un asemenea frate.

A patra întîlnire nu s-a lăsat nici ea mult aşteptată. De fapt, nu a mai fost întîmplare. În ziua aceea, la venirea de la serviciu, m-am plimbat cîtava vreme prin părculeţul de lîngă bloc şi a apărut şi Tudorel.

– Bună ziua, nene.

– Bună, Tudorel. Ei, ce-ai mai făcut azi? Iar vreo întîmplare din acelea...

– Da... adică nu chiar din acelea. Azi am avut adunare pionierească. Au vrut să mă aleagă pe mine comandant de detaşament, dar am refuzat. Sînt alţii mai buni, mai activi, cu rezultate mai bune la învăţătură.

– Bravo, aşa trebuie să fie un pionier: modest. Să-şi cunoască meritele sale, dar să fie conştient şi de ale altora. Şi tot aşa l-am lăudat pînă am ajuns la etajul meu.

Duminică dimineaţa am ieşit, împreună cu alţi locatari, să mai aranjăm straturile cu flori şi băncile din jurul blocului. Printre ei era şi tatăl lui Tudorel. M-am dus la el, m-am prezentat şi i-am spus:

– Sînteţi un tată fericit. Regret că nu-s mai mic şi că nu am un frate ca Tudorel.

Tatăl lui Tudorel m-a privit atent, parcă să-şi dea seama dacă vorbesc serios sau îmi bat joc de el.

– Vorbesc foarte serios. V-a povestit probabil cum a ajutat un copil să nu-i ia banii nişte... Sau nu-i adevărată toată povestea? m-a fulgerat deodată un gînd.

– Ba da, e adevărată... adică nu chiar adevărată, mi-a răspuns tatăl cu acele vorbe pe care le-auzeam adesea şi de la fiul său. Numai că asta i s-a întîmplat chiar lui, cînd l-am trimis să cumpere ceva de la alimentara.

– Şi nici povestea cu copiii care alergau peste răzoarele cu flori nu e adevărată?

– Ba da, e adevărată... adică nu chiar adevărată. Pe el l-a certat un alt pionier cînd a călcat peste florile din parc.

– Atunci, nici fotbal n-a jucat? Nu l-au rugat să intre în echipă? Nu e adevărat că a marcat trei goluri şi au cîştigat campionatul pe şcoală?

– Ba da, e adevărat... adică nu chiar adevărat. Echipa clasei lui a cîştigat campionatul pe şcoală, dar el n-a jucat, ştiţi că nu sînt selecţionaţi decît cei cu note bune. Ori Tudorel...

– Dar cu adunarea de detaşament? Nici asta nu e adevărată?

– Ba da, e adevărată... adică nu chiar adevărată. Au avut adunare de detaşament, numai că pe el l-au criticat pentru note slabe şi pentru lipsă de activitate.

Acestea toate le-am aflat duminică şi de atunci tot aştept să-l întîlnesc pe Tudorel.

Aştept această întîlnire cu o ciudată bucurie. Adică, spre a folosi şi eu vorbele tatălui, pe care le repetă mereu şi fiul, nu chiar cu bucurie. Ci mai degrabă cu un fel de mîhnire şi de curiozitate. Oare ce nouă poveste va mai născoci Tudorel? Adică... nu o va născoci. Va întoarce doar întîmplările, aşezîndu-le cum ar fi trebuit să se întîmple, ca măcar în închipuire să fie totul aşa cum ar dori el. De asta poate sînt mîhnit şi nu supărat pe Tudorel. Şi poate tot de asta îmi rămîne drag. Pentru că cine ştie cum ar trebui să se poarte, cînd măcar în închipuire îşi cunoaşte îndatoririle, nu se poate să nu le şi îndeplinească pînă la urmă. Sau n-am dreptate?

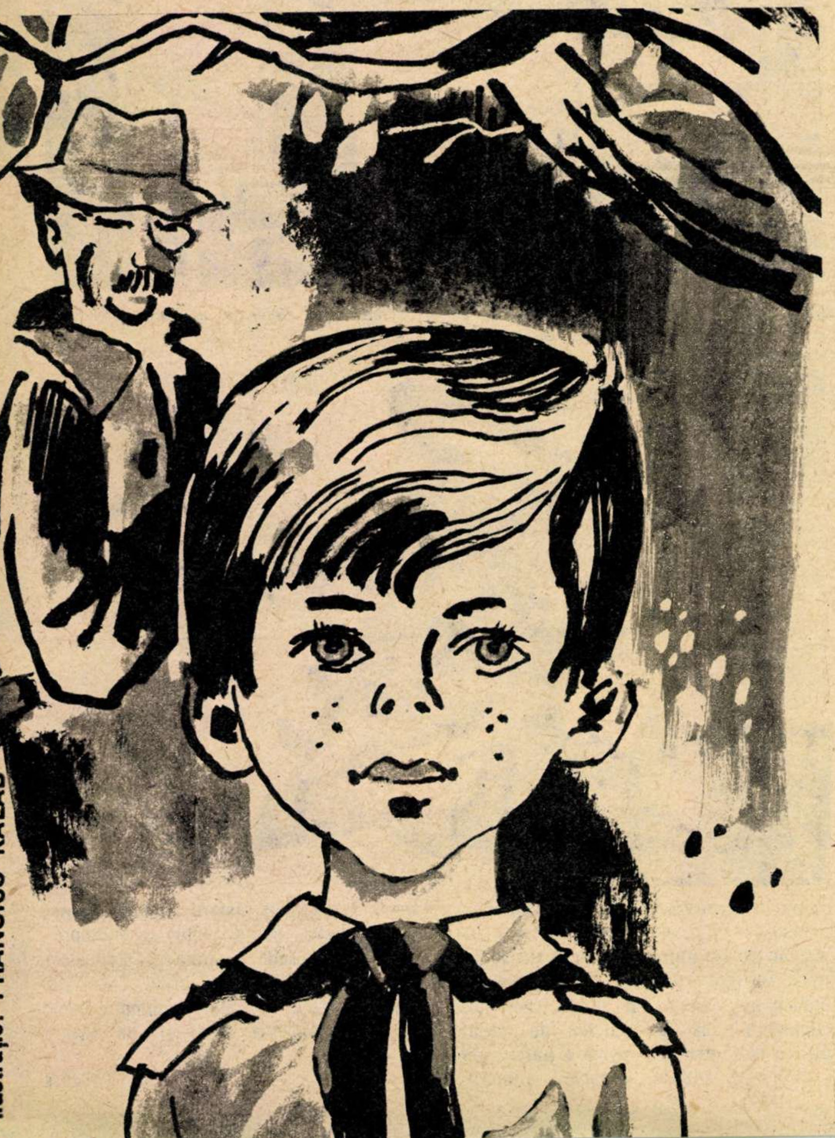

Ilustraţie: FRANCISC KALAB

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

Virgil Ogăşanu

1. **Aveţi un băieţel de doi ani şi jumătate. Ce replică îi sugerează actorului Virgil Ogăşanu această postură?**

— Sînt de-a dreptul fascinat. Un copil e o maşinărie ciudată, care prelucrează lumea uneori în modul cel mai neaşteptat. I-am povestit odată ceva cu Baba Cloanţa, dar spre marea mea mirare, în final, el nu a fost de părere că „persoana" în cauză e urîtă. Probabil că n-am povestit eu destul de dur, sau cine ştie ce altceva.

2. **Apropo de duritate, de personaje negative. Se scria undeva că interpretul lui J. R. (Ewing) din serialul „Dallas" avea necazuri cu publicul atunci cînd se afla pe stradă sau în alte împrejurări. Să fie acesta indiciul adevăratei reuşite actoriceşti?**

— Cred că nu întrutotul. Trebuie, mai întîi, înţeles de ce este negativ personajul negativ. Numai în piesuţele cu păpuşi copiii se pot năpusti pe lup cu dezaprobarea lor. Nu e bine — mai ales în cazul spectatorului tînăr — să se treacă la reacţii pro sau contra fără o prealabilă analiză. La teatru vii ca să gîndeşti, să înţelegi, nu ca să te dezlănţui. De-asta, probabil, personajele mele negative (vezi Mohamed din „Răceala") nu sînt abrupt-odioase, ci realiste.

3. **Ce obiect de studiu vă plăcea îndeosebi ca şcolar?**

— Istoria. Îmi place şi acum. Mă preocupă cel de-al doilea război mondial, încerc să înţeleg vremurile acelea, oamenii aceia. Cred că e un mare neajuns faptul că tinerii şi copiii încă mai înţeleg istoria ca pe-o poveste închisă în manual. Filmul nostru istoric ar trebui să facă mai mult în această privinţă: nu săbii, cai şi cascadori în prim-plan, ci **oamenii** acelor vremuri: cum gîndeau, cum trăiau. Altminteri nu poţi înţelege niciodată de ce trecutul nu e de fapt ceva rămas în urmă, ci rădăcina prezentului.

4. **Ca om şi ca actor cui credeţi că sînteţi cel mai mult îndatorat?**

— Profesoarei mele de la Conservator, marii artiste Beate Fredanov; ca actor şi ca om. Şi de asemenea... publicului. Spun asta nu din politeţe, ci pentru că fără el nu s-ar fi justificat meseria mea, afirmarea mea şi nici... interviul acesta.

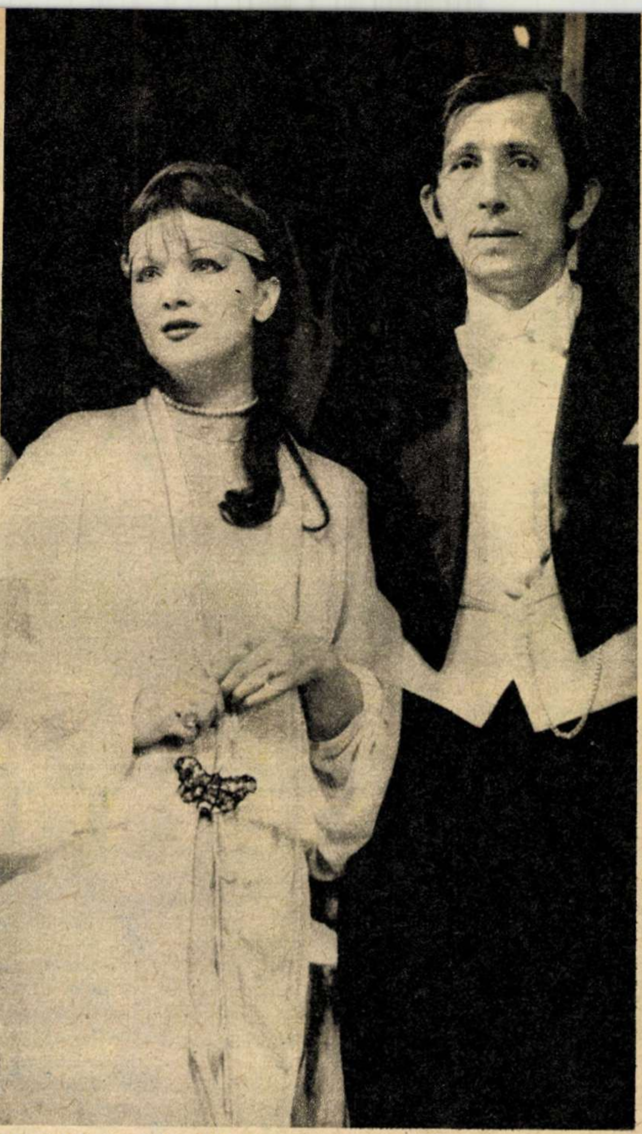

Actorii Valeria şi Virgil Ogăşanu la rampă, în finalul unui spectacol.

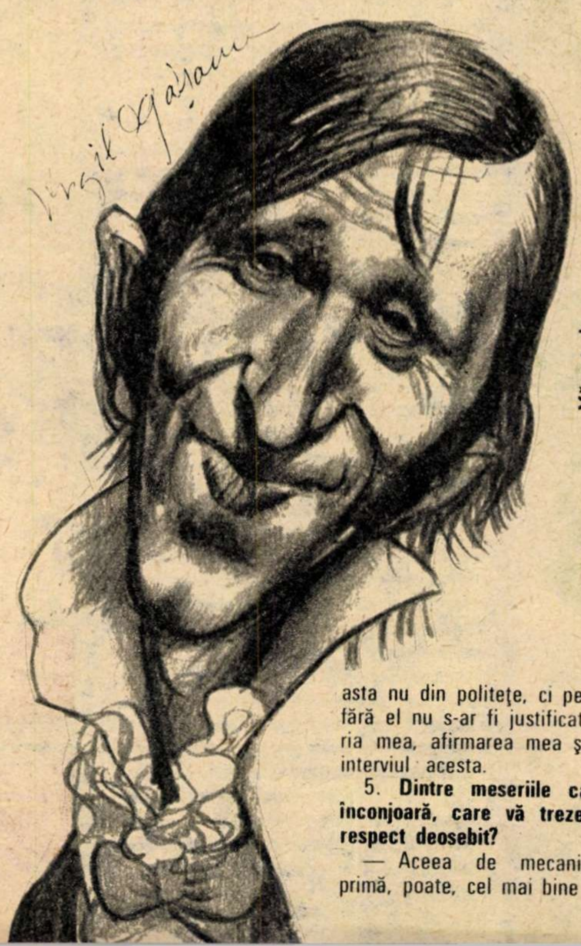

Văzut de
POMPILIU DUMITRESCU

5. **Dintre meseriile care ne înconjoară, care vă trezeşte un respect deosebit?**

— Aceea de mecanic. Exprimă, poate, cel mai bine poziţia omului de stăpîn al obiectelor, al naturii.

6. **Ce nu vă place la spectatori?**

— Faptul că unii pleacă grăbiţi spre garderobă fără să ne aştepte venirea la rampă. Nu spun aceasta dintr-un alint de actor, ci fiindcă socot că nu e frumos după ce ai fost poftit în casa cuiva să pleci fără să zici nici mulţumesc, nici bună seara.

7. **O întîmplare veselă?**

— De pildă, aceasta. Într-o zi trec pe lîngă mine pe trotuar nişte copii. Unul din ei se opreşte şi îmi zise: „Fii atent, nene Ogăşanu, că te concurează Mihăiţă". Actorul George Mihăiţă, adică. Unde-o fi văzut el concurenţa, nu ştiu; fapt e însă că nu puţini oameni m-au confundat cu Mihăiţă. La posibilitatea acestei confuzii să se fi referit puştiul?

*

Club test. Virgil Ogăşanu povesteşte, amintindu-şi:

„Oraşul se află pe malul Dunării. Şi se află acolo de mult, de dinainte de venirea romanilor în Dacia. Oştile lui Traian au trecut fluviul în dreptul lui, de-acolo au luat-o pe valea Oltului spre inima Daciei, Sarmizegetusa. În acest oraş m-am născut şi eu."

La ce oraş se referă oaspetele nostru?

CLUB 14 LA DISPOZIŢIA VOASTRĂ

PENTRU CEI CARE SE INTERESEAZĂ DE DIFERITE MANUALE ŞCOLARE.

Oferim aceste precizări ocazionate de scrisoarea MĂDĂLINEI DUMITRESCU din comuna Valea Iaşului, judeţul Argeş. Ea vrea să ştie cum trebuie să procedeze dacă vrea să-şi procure o „Culegere de probleme de fizică pentru clasele VI—VIII" şi o „Culegere de probleme de matematică".

a) De la ÎNTREPRINDEREA DE DIFUZARE A CĂRŢII, din Bucureşti, am aflat că ultima culegere de probleme de fizică a fost editată în anul 1977 — deci este epuizată. Mădălina — ca şi alţi şcolari aflaţi în aceeaşi situaţie — trebuie să ştie însă că aceste culegeri constituie — spre deosebire de manuale — materiale auxiliare de studiu, deci ele sînt editate într-un tiraj mai mic. Este îmbucurător faptul că lucrarea a trezit interesul publicului, dar trebuie să spunem că nu în puţine cazuri ea a fost achiziţionată de cumpărători care nu o folosesc împiedicînd în felul acesta pe unii ca Mădălina să o aibă. O sfătuim să mai caute pe la colegi şi, de asemenea, să aşteptăm ultimele apariţii de manuale şi culegeri pe care le anunţă Editura Didactică şi Pedagogică.

b) În ceea ce priveşte culegerile de matematică, o anunţăm pe Mădălina şi pe alţii că de curînd a fost difuzată în ţară o culegere de probleme de geometrie pentru clasele VI—VIII. Tirajul e foarte mare — 550 000 exemplare. Căutaţi-o deci în librării.

c) Pentru orice alte informaţii în legătură cu manualele şcolare vă sfătuim să vă adresaţi la CENTRUL DE LIBRĂRII al reşedinţei din judeţul vostru. Şcolarii din Bucureşti, ca şi cei din judeţele Călăraşi şi Giurgiu, se vor adresa cu aceleaşi cerinţe Centrului de Librării Bucureşti, de pe strada Lipscani nr. 26 (serviciul carte) telefon 14 21 49.

ALICE FALB din Băleni, judeţul Dîmboviţa, deşi fiică a cunoscutului scrimer Iuliu Falb, ne roagă să-l invităm la „7 întrebări" pe... Florin Segărceanu! Alice iubeşte tenisul şi ne asigură că aceeaşi pasiune o au multe din colegele ei. Îi promitem că imediat ce vom avea prilejul (Florin, ca orice campion, este greu de prins — program, turnee etc.) îi vom îndeplini dorinţa.

TOT ÎN LEGĂTURĂ CU TENISUL, Radu Maican din Bucureşti, strada Apusului, ne întreabă unde poate să-şi racordeze racheta de tenis. Îi oferim această adresă: Stadionul Tineretului (tramvai 3 şi 4, troleibuz 81, autobuz 105 şi 305), lîngă „Casa Scînteii" (atelierul meşterului Palade).

ANUNŢ TEST CLUB

În curînd se vor decerna PRIMELE PREMII ale celor mai buni dezlegători de teste. Nu scăpaţi prilejul de-a acumula cît mai multe răspunsuri bune şi confruntaţi-vă forţele cu testele ce vor mai urma.

— PRIMUL DEZLEGĂTOR al Test-Clubului propus de ecologul Victor Tufescu este COSTEL BIBANU din Bucureşti, Şoseaua Giurgiului nr. 104—116.

Pagină realizată de
ILIE TRAIAN

Colț de grădină submarină, din apropierea insulelor Noua Caledonie.

Corali din Marea Roșie.

SĂ CUNOAȘTEM NATURA:

GRĂDINI submarine

Culoarea acestui crin de mare este cărămizie.

Asemănătoare cu cactusul, fragila floare arborescentă „Alcyonia catalai" poate fi întîlnită numai în apele ecuatoriale.

Prin vechimea ei nemăsurată, prin abundența și frumusețea ei, viața din adîncurile marine întrece orice închipuire, chiar și atunci cînd se dezvoltă în zonele polare.

Cîndva se bănuia că în apele sărate ale mărilor viața n-ar putea exista decît pînă la adîncimi de 500 m; mai tîrziu s-a considerat că ea s-ar putea face simțită pînă la 6 000 de metri, dar ulterior s-au găsit viețuitoare chiar și în marile „gropi" oceanice, ca aceea a Filipinelor, la adîncimi de 10 000 m.

V-ați gîndit, însă, că sub luciul nesfîrșit al oglinzilor marine pot exista adevărate grădini? Și că „florile" lor pot îmbrăca cele mai vii culori, de la roșul aprins pînă la albul imaculat? Grațioasele făpturi pot fi întîlnite atît pe stîncile acoperite de ape cît și pe covoarele de mîl și nisip ce căptușesc fundul mărilor. Dar, ciudățenie a naturii! Florile acestor grădini nu aparțin regnului vegetal, așa cum ne-am aștepta, ci regnului animal.

În decorul feeric al apelor din toate mările globului, grandioasa natură își desfășoară cele mai uimitoare spectacole: lalele catifelate, trandafiri, garoafe, dedițel sau anemone de mare pot fi văzute desfăcîndu-și petalele-tentacule pentru a-și procura hrana. Cînd din cine știe ce motive aceasta le lipsește un timp, ciudatele flori nu pier. Ele se micșorează doar, păstrîndu-și forma și simetria. Niște anemone de mare, uitate într-un acvariu aproape trei ani de zile, au fost găsite încă în viață dar foarte mici. Bine îngrijite un timp mai îndelungat, acestea și-au revenit la mărimea normală.

Ciudatele flori care sînt anemonele de mare se înmulțesc imens prin diviziune. O specie din Marea Japoniei își părăsește petalele-tentacule pe care ulterior și le reface. În scurt timp fiecare tentacul aruncat se regenerează într-o nouă anemonă. În grădinile submarine ale Mării Negre ca și în cele din Marea Nordului „cresc" anemone purpurii și garoafe mari cît pumnul, colorate în alb, cafeniu și galben.

Unele dintre cele mai gingașe animale — flori, care trăiesc pe fundurile nisipoase și mîloase ale țărmului oceanic sînt polichetele marine. Cînd apa din

Printre animalele ce se adăpostesc printre crenguțele coralilor se numără și crabii.

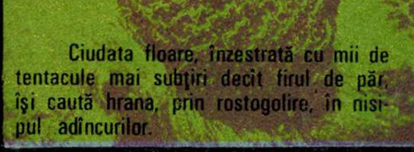

Ciudata floare, înzestrată cu mii de tentacule mai subțiri decît firul de păr, își caută hrana, prin rostogolire, în nisipul adîncurilor.

Una dintre cele mai vorace flori submarine. Numele ei științific: Echinotthrix calamis.

Miniaturala crizantemă din imagine este, de fapt, o moluscă lamelobranhiată

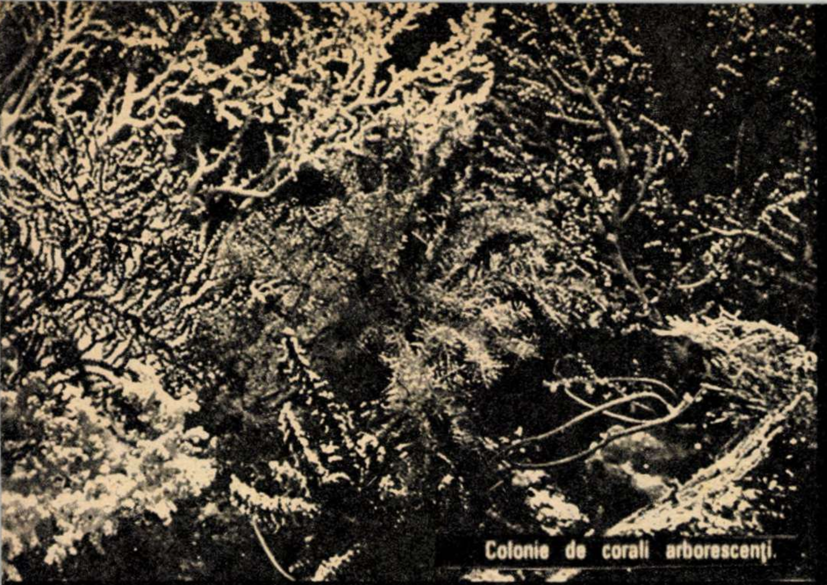

Colonie de corali arborescenți.

jur e liniștită, din tubușorul tulpină, neted și translucid, se văd făcîndu-și apariția tentacule și branhii multicolore, irizate și dispuse în coroană, asemenea unei crizanteme. O mică agitare a apei sau umbra unui nor face ca frumosul buchet să dispară într-o clipă, retras înlăuntrul învelișului protector. Impresionați de frumusețea acestor animale-flori, naturaliștii le-au dat denumiri din mitologie sau legendă: Afrodite, Nereis, Hermione ș.a.

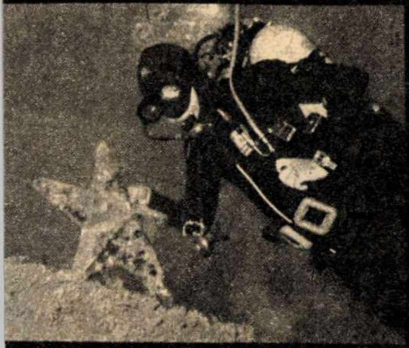

Cele mai multe dintre animalele-flori fac parte din familia celenteratelor. Dintre acestea coralii, care-și etalează cu grație crenguțele colorate țesînd evantaiuri și rețele fantastice, populează toate mările și oceanele lumii. Cei mai cunoscuți sînt alcionarii, asemănători unor arbori încărcați cu flori. În Marea Nordului, ramurile acestor animale-copaci sînt groase și așezate în formă de mînă, cu degetele răsfirate.

O specie de corali de culoare roșie, cunoscută și sub numele de gorgonii sau coralul roșu, trăiește numai în Marea Mediterană și Marea Adriatică. De mii de ani, primăvara pescarii pornesc cu bărcile în larg, pînă la cîteva mile depărtare de țărm, pentru a captura din adîncuri, cu unelte speciale, bucăți mari de coral roșu (mărgean). Cele mai mari recolte se obțin de pe coastele Algeriei și Tunisiei. În antichitate, cînd din corali au început să se confecționeze primele obiecte de podoabă, s-a crezut că ciudatele crenguțe sînt plante și au fost denumite „arbori de piatră". Poeții Greciei antice, în cîntecele lor, îi denumeau „flori de rouă marină".

Abia prin secolul al XVII-lea naturalistul Peyssonel constată că mărgeanul nu este o plantă. În cursul unui mare număr de observații efectuate de-a lungul călătoriilor sale el descoperă că în interiorul alveolelor scheletice ale coralilor se află viețuitoare microscopice. Dacă am cerceta un coral de curînd extras din mare, am observa că este format dintr-o multitudine de alveole ocupate de mici viețuitoare — polipi. Organism foarte primitiv — polipul este format dintr-o simplă cavitate, căptușită cu țesuturi vii, foarte puternic încrețite, ce se deschide spre exterior printr-un orificiu înconjurat de o coroană de tentacule care uneori conțin un lichid usturător. Cu aceste tentacule este capturată hrana.

Constructorii acestor formațiuni sînt coralii de recife sau madreporii. De-a lungul a mii de ani, madreporii au construit în apropierea insulelor Fiji, din Pacific, adevărați munți de corali. La est de coasta Australiei, un uriaș lanț coraligen cunoscut sub numele de Marea Barieră de corali se întinde pe o lungime de peste 2 000 km. Descoperindu-l în anul 1770, Cook scria: „În această parte de lume se află roci de corali care se ridică din apă asemenea unui zid de cetate... Întîlnind un asemenea spectacol, uriașele valuri ale oceanului meridional se sparg cu o violență uimitoare, formînd o hulă pe care furtunile emisferei septentrionale nu o pot produce."

Scheletele coralilor madrepori sînt calcaroase și au forme dintre cele mai diverse — de la smocuri arborescente, la evantaie ondulate, ciuperci sau fantastice tuburi de orgă. Cei de culoarea abanosului, ca și cei purpurii, au uimitoarea proprietate ca, sub acțiunea curenților, să se mlădieze, asemenea unui lan de grîu. Întreaga familie a coralilor madrepori se dezvoltă numai în apele calde ale sudului, la adîncimi de 40—50 m. Coralii întîlniți în alte zone ale globului sînt cu totul diferiți de cei ai recifelor tropicale. În Marea Neagră, de pildă, trăiesc coralii „pană de mare" care formează în adîncuri adevărate păduri miniaturale.

Prin tehnicile avansate pe care le-a creat, omul zilelor noastre poate descifra astăzi tot mai mult nebănuitele taine ale vieții adîncurilor. În același timp, însă, tot el este răspunzător de perturbarea ei. Adeseori, pe întinderile nesfîrșite ale apelor ce însoțesc țărmurile, se pot observa plutind la suprafață nu doar pești fără viață, ci și numeroase animale-flori. Poluarea apelor cu reziduurile aruncate în mare de tancurile petroliere, sau cu alte diferite substanțe dăunătoare vieții, a făcut ca și grațioasele viețuitoare din grădinile adîncurilor să simtă neglijența omului față de natură.

ECATERINA ROȘCA

COMORILE PATRIEI

Rezultatele etapei a VI-a

(**„Cutezătorii"** nr. 12/1982)

Prin tragerea la sorți a răspunsurilor corecte, **Premiul I** — *un montaj electronic – a fost atribuit lui* **Cosmin Drăgan** *din* **Comana,** *județul* **Constanța; Premiul al II-lea** — un cățel electronic — a fost cîștigat de **Costin-Marian Stoica** *din* **Găești,** *județul* **Dîmbovița; Premiul al III-lea** – *un aparat Morse – i-a revenit lui* **Dragoș Bălaș** *din* **București.**

Răspunsurile corecte: Dimitrie Cantemir; Anghel Saligny; Agnita-Botorca; Galați.

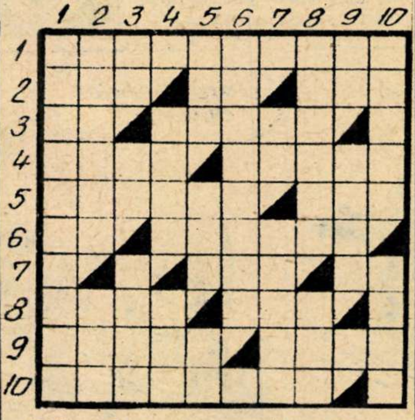

Să cînte muzica !

ORIZONTAL: 1) Notele primului timp al măsurii de trei pătrimi. 2) Un sunet profund. Asia! Treaptă. 3) În surdină. A creat versurile compoziției lui I. Hartulary Darclée, intitulată „Cîntec pionieresc de excursie" (Vlaicu). 4) Instrument muzical de suflat din alamă, cu registru grav. Îmbelșugată. 5) Solist instrumental sau vocal. Se zice că face muzica. 6) La primul timp. O uvertură în execuție (masc.). 7) De mare valoare. Poftim. 8) Ca lămîia. Gama fără un do. 9) Fugă... la albine! Între sopran și tenor. 10) „Un cîntec pe zi" sau „Melodia preferată".

VERTICAL: 1) Linii în afara portativului, folosite la scrierea înălțimii sunetelor. 2) Ansamblu vocal (pl.). Prefix care introduce în termenii compuși sensul de „împreună cu". 3) Cristescu Sofia. Bețe! Compoziție vocală cu acompaniament, care face parte dintr-o operă, operetă etc. (pl.). 4) Localitate în județul Suceava. Umblă mormăind. 5) Instrument muzical românesc a cărui faimă s-a dus în lume. În repaus. În clinchet de clopoței! 6) Onomatopee ale goarnelor dintr-un cîntec pionieresc. 7) Nedelcu Vasile. Din neamul cumanilor. 8) Instrument muzical cu coarde. Articol posesiv. 9) Primele la tobă! În formație completă. 10) Ne prezintă filme muzicale. Fără voce.

PRIMĂVARĂ

REBUS CRIPTOGRAFIC
(1,5,2,6,7)

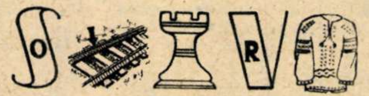

IOAN PELTEACU

GĂSIȚI CUVÎNTUL

Indicați cuvintele din limba română care conțin de cîte trei ori litera N.

Atenție: sînt de cîteva ori mai multe decît cele cerute de jocul apărut data trecută!

Soluția problemei din numărul trecut: maximum; minimum.

Prof. Lincă A. Mirancea
Vîrtoapele — Teleorman

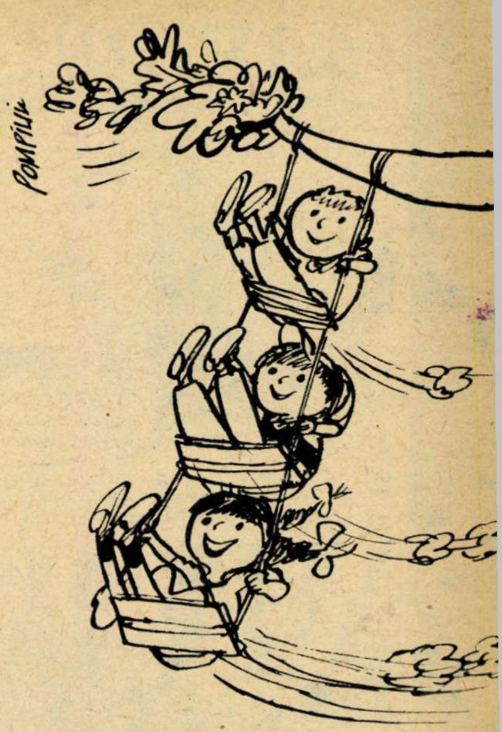

* * *

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Redactor responsabil
de număr: ILIE TRAIAN
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 pagini, 1,50 lei

Index 41633

ESCADRILA nemuritoare

SCENARIU
DINU ALEXANDRESCU
DESENE
PUIU MANU

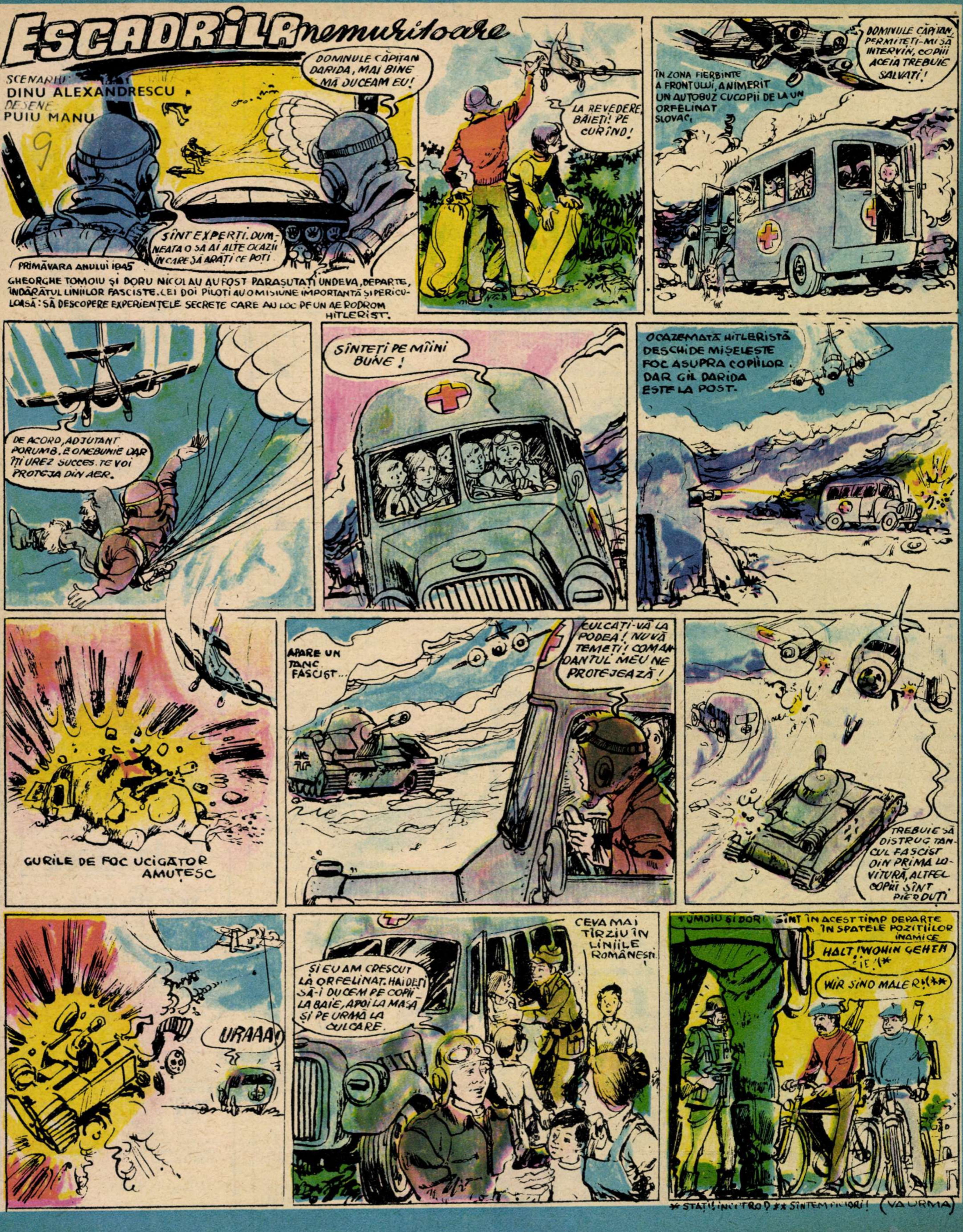
DOMNULE CĂPITAN DARIDA, MAI BINE MĂ DUCEAM EU!
SÎNT EXPERȚI. DUMNEATA O SĂ AI ALTE OCAZII ÎN CARE SĂ ARĂȚI CE POȚI.
PRIMĂVARA ANULUI 1945
GHEORGHE TOMOIU ȘI DORU NICOLAU AU FOST PARAȘUTAȚI UNDEVA, DEPARTE, ÎNDĂRĂTUL LINIILOR FASCISTE. CEI DOI PILOȚI AU O MISIUNE IMPORTANTĂ ȘI PERICULOASĂ: SĂ DESCOPERE EXPERIENȚELE SECRETE CARE AU LOC PE UN AERODROM HITLERIST.
LA REVEDERE, BĂIEȚI! PE CURÎND!
ÎN ZONA FIERBINTE A FRONTULUI, A NIMERIT UN AUTOBUZ CU COPII DE LA UN ORFELINAT SLOVAC.
DOMNULE CĂPITAN, PERMITEȚI-MI SĂ INTERVIN, COPIII ACEIA TREBUIE SALVAȚI!
DE ACORD, ADJUTANT PORUMB. E O NEBUNIE DAR ÎȚI UREZ SUCCES. TE VOI PROTEJA DIN AER.
SÎNTEȚI PE MÎINI BUNE!
O CAZEMATĂ HITLERISTĂ DESCHIDE MIȘELEȘTE FOC ASUPRA COPIILOR. DAR GIL DARIDA ESTE LA POST.
GURILE DE FOC UCIGATOR AMUȚESC
APARE UN TANC FASCIST...
CULCAȚI-VĂ LA PODEA! NU VĂ TEMEȚI! COMANDANTUL MEU NE PROTEJEAZĂ!
TREBUIE SĂ DISTRUG TANCUL FASCIST DIN PRIMA LOVITURĂ, ALTFEL COPIII SÎNT PIERDUȚI
URAAA!
CEVA MAI TÎRZIU ÎN LINIILE ROMÂNEȘTI.
ȘI EU AM CRESCUT LA ORFELINAT. HAIDEȚI SĂ-I DUCEM PE COPII LA BAIE, APOI LA MASĂ ȘI PE URMĂ LA CULCARE.
TOMOIU ȘI DORU SÎNT ÎN ACEST TIMP DEPARTE ÎN SPATELE POZIȚIILOR INAMICE
HALT! WOHIN GEHEN SIE!(*
WIR SIND MALER!(**

* STAȚI! ÎNCOTRO? ** SÎNTEM PICTORI!

(VA URMA)

1 IUNIE – ziua cînd întreaga planetă îi sărbătorește pe copii!

Cutezătorii

21

JOI, 27 MAI 1982
ANUL XVI (NR. 764)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CADRAN POLITIC

Vineri, 21 mai 1982, au fost reluate în plen lucrările sesiunii Marii Adunări Naţionale — lucrări precedate de şedinţa de lucru a C.C. al P.C.R. şi de şedinţa Biroului Executiv al Consiliului Naţional al F.D.U.S., care au avut loc în aceeaşi zi, prezidate de către tovarăşul Nicolae Ceauşescu.

Deputaţii prezenţi în rotonda Palatului Marii Adunări Naţionale au întîmpinat într-o atmosferă entuziastă pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pe tovarăşa Elena Ceauşescu, pe ceilalţi tovarăşi din conducerea partidului şi statului. Primit cu deosebită căldură, cu vii şi puternice aplauze, a luat cuvîntul tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, care, în numele C.C. al P.C.R. şi al Biroului Executiv al Consiliului Naţional al F.D.U.S., a propus pe tovarăşul Constantin Dăscălescu pentru funcţia de prim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România.

In aceeaşi zi, a avut loc solemnitatea depunerii jurămîntului de credinţă şi devotament faţă de Republica Socialistă România, în faţa preşedintelui Republicii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, de către primul-ministru şi ceilalţi membri ai guvernului, cu prilejul investirii lor în funcţii. Preşedintele Republicii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, purtînd eşarfa în culorile drapelului naţional cu stema ţării şi însemnul prezidenţial şi de comandant suprem al forţelor armate, a primit jurămîntul fiecărui membru al guvernului, care a semnat, apoi, textul legămîntului faţă de patrie, faţă de preşedintele ţării.

Măsurile organizatorice recent adoptate de către forumurile supreme de partid şi de stat urmăresc îndeplinirea în din ce în ce mai bune condiţii a rolului partidului în conducerea societăţii, în înfăptuirea neabătută a Programului de edificare a socialismului şi comunismului în România. S-a cerut tuturor cadrelor să manifeste o grijă statornică pentru apărarea şi dezvoltarea avuţiei naţionale, pentru creşterea operativităţii şi eficienţei activităţii în toate domeniile vieţii economico-sociale. Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a cerut tuturor cadrelor de partid şi de stat să depună toate eforturile pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce le revin la fiecare loc de muncă, o înaltă ţinută politică şi morală, principialitate şi fermitate comunistă, pentru îndeplinirea neabătută a hotărîrilor Congresului al XII-lea, a politicii generale a partidului şi statului, de înflorire multilaterală a României socialiste.

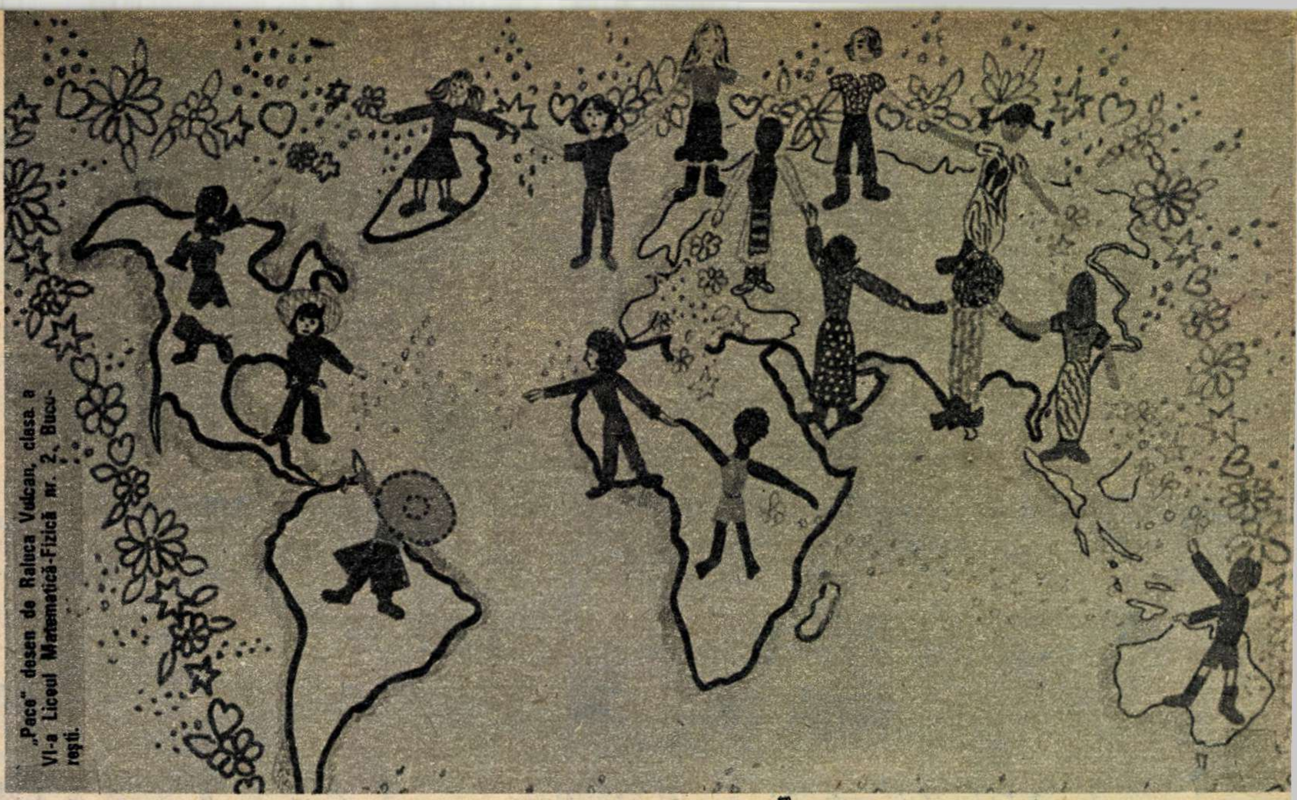

„Pace" desen de Raluca Vulcan, clasa a VI-a Liceul Matematică-Fizică nr. 2, Bucureşti.

Lucrări sosite la „Secţiunea Copilărie, Pace, Viitor" a concursului nostru „Eroica '82"

Omagiu

În astă zi de sărbătoare
Timid un cîntec eu rostesc,
Celui ce pe pămîntul strămoşesc
Străluceşte ca un soare.

Scumpe tovarăşe Ceauşescu,
Părinte drag, îţi mulţumim,
Pentru exemplul ce ni-l daţi,
Şi pentru viaţa ce-o trăim.

Şi pentru grija ce ne-o purtaţi,
Să creştem harnici şi cinstiţi,
Şi pentru şcoli şi pentru cărţi,
Părinte drag, îţi mulţumim.

Sînt încă mică, dar promit
Să urc mereu, neobosită
Spre piscul comunist din zare
Ş-acolo să sădesc o floare.

Marinela Filip
clasa a VIII-a, Cenaclul literar
al Casei pionierilor
şi şoimilor patriei, Botoşani

Copilărie

În ţara-n care eu trăiesc
Sînt munţi, şi ape, şi cîmpii,
Şi zvon de muncă, tineresc,
Şi şcoli, şi visuri, şi copii.

În ţara-n care noi trăim
E soare, linişte şi bine
Că împreună toţi muncim
Să împlinim spre comunism destine.

În ţara mea, în România,
Tot ceru-n aripi se desface,
De porumbei, căci ni-i mîndria
De-a înflori mereu în pace.

Cristina Savin
clasa a VIII-a,
Şcoala generală Smîrdan,
comuna Suharău, judeţul Botoşani

„Bună dimineaţa soare!" — desen de Brumă Viorel, cercul de desen „Ion Diaconescu", Borzeşti.

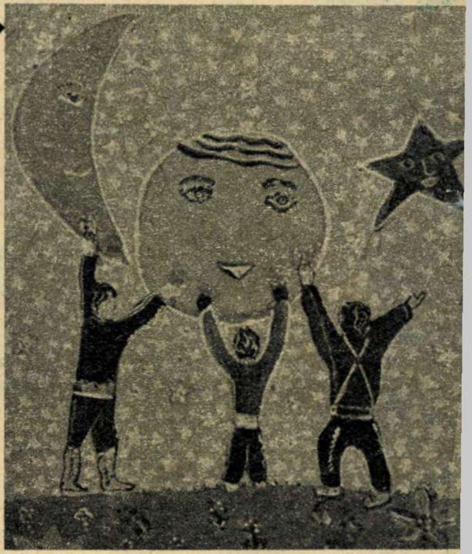

Vis de pace

Sînt ram solar limbii române,
Veghează în mine eroi legendari,
Iar timpul pe inima vieţii înscrie
înaltele zboruri fără hotar.

O umbră străină colindă prin lume,
Mor florile bucuriei în gînd,
Păsări de soare poartă pămîntul,
Umbra îi ţese negru veşmînt.

Dar nu vreau! Lăsaţi-mi lumina
Să-mi umple pămîntul cu fragede flori!...
Visul de pace al lumii în mine
Ţese lumina în cîntec şi zori...

Claudia Anca Nimigeanu
clasa a VII-a,
Şcoala generală nr. 5,
Mediaş, judeţul Sibiu

Ce-ar fi

Ce-ar fi lumina fără soare,
Semeţii munţi fără cîmpii,
Zăpezile fără ninsoare
Şi dragostea fără copii?

Ce-ar fi izvorul fără unde,
Amurgul zilei fără zori,
Veciile fără secunde
Şi omenirea fără flori?

Fără de gînd ce-ar fi cuvîntul,
Dogoarea verii fără ger,
Ce-ar fi fără copii pămîntul
Şi-adîncul mării fără cer?

GEORGE ŢĂRNEA

Cîntec

Cît de frumos e cerul ţării mele
Şi ce frumoşi sînt munţii
cu brazi împodobiţi!
Văzduhul larg în care porumbeii
Se-nalţă-n liber zbor nestingheriţi.

Cît de frumoasă este viaţa noastră
Şi traiul nostru liber, fericit!
In şcoli, cămine, grădiniţe, creşe
De-al nostru drag părinte făurit.

Nu lăsaţi norii negri să se-abată
Asupra noastră, să ne întristăm!
Noi vrem să creştem mari,
cu fruntea-n soare
Noi, toţi copiii lumii, vă rugăm!

Albi, negri, galbeni, toţi copiii
Pe-ntreaga Terra sîntem flori şi fraţi
Vrem PACE, LIBERTATE, FERICIRE!
Nori negri-asupra noastră nu lăsaţi!

Aurelia Boinceanu
clasa a V-a B,
Şcoala generală nr. 1, Turţ,
judeţul Satu-Mare

1 IUNIE — ziua internaţională a copilului

UN VIITOR SENIN PENTRU TOŢI COPIII LUMII

Surîsul copiilor a încălzit dintotdeauna inimile părinţilor, ale tuturor oamenilor, îmbogăţindu-le viaţa. Poate că tocmai de aceea ziua aleasă de umanitate pentru sărbătorirea copilăriei, cu tot ce are ea mai pur şi mai frumos, este cea dintîi zi a verii — 1 Iunie.

Poporul nostru, care vede în copiii săi ziua de mîine a ţării, i-a educat întotdeauna în dragoste pentru pămîntul strămoşesc, în omenie şi dragoste de muncă. Dar nicicînd copilul nu s-a bucurat de atîta căldură şi părintească grijă ca în societatea noastră socialistă, pentru care creşterea şi educarea tinerelor generaţii, prin muncă şi pentru muncă, în spiritul dragostei faţă de patrie, partid şi popor, în spiritul solidarităţii cu toţi copiii lumii constituie o permanenţă a politicii partidului şi statului. Prin grija părintească a celui mai iubit prieten şi îndrumător al tinerei generaţii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, şi a tovarăşei Elena Ceauşescu, copiilor României li se consacră tot ceea ce este mai bun şi valoros în ţara noastră. De aceea, în fiecare an, la 1 Iunie, de ziua lor, copiii ţării aduc un fierbinte omagiu, prinosul recunoştinţei lor, conducătorului iubit al partidului şi statului nostru, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, şi tovarăşei Elena Ceauşescu, pentru copilăria fericită pe care o trăieşte tînăra generaţie, pentru grija cu care sînteţi pregătiţi pentru viitor.

Dragostea şi grija părintească, neobosită, a tovarăşului Nicolae Ceauşescu pentru creşterea şi educarea tinerei generaţii, îşi găseşte o elocventă expresie în uriaşa activitate pe care secretarul general al partidului o desfăşoară în slujba celui mai nobil ţel al acestor timpuri — asigurarea păcii şi liniştii, în care omul să se poată bucura de viaţă, să-şi crească şi să-şi educe copiii feriţi de lipsuri şi de pericolul distrugător al războiului.

Cuvintele rostite de tovarăşul Nicolae Ceauşescu la Forumul tineretului sînt edificatoare: **„Întotdeauna gîndul meu e la copiii ţării mele, la tineretul, la poporul meu! Doresc ca tinerii, copiii, poporul meu să trăiască în pace. Dar, deopotrivă, gîndurile mele sînt îndreptate spre copiii tuturor popoarelor. Am fost în multe ţări, am întîlnit acolo şi copii, şi tineri, şi oameni mai în vîrstă şi chiar foarte bătrîni. Trebuie să mărturisesc că aceeaşi căldură pe care o simt îmbrăţişînd copiii patriei mele am simţit-o îmbrăţişînd copiii altor ţări. Peste tot am simţit dorinţa popoarelor de a trăi în pace, de a colabora, de a fi libere şi independente".**

Creşterea şi educarea copiilor, pregătirea lor pentru viaţă sînt, aşadar, obligaţii dintre cele mai nobile, de îndeplinirea cărora depinde în mare măsură însuşi viitorul fiecărei ţări. Condiţiile social-economice concrete în care cresc şi se formează copiii lumii sînt, însă, extrem de diverse. În ţările socialiste, unde se construieşte o viaţă nouă şi dreaptă, şi în care ţelul suprem este desăvîrşirea personalităţii umane, asigurarea unei copilării fericite, ferită de griji, constituie o preocupare firească, permanentă. Dar nu peste tot în lume copiii beneficiază de condiţii propice de creştere şi educare. Decalajele frapante ale contemporaneităţii, realitatea tragică a împărţirii lumii în bogaţi şi săraci, cu nenumăratele consecinţe ce decurg de aici, fac ca pe vaste întinderi ale globului afectate de subdezvoltare să existe copii flămînzi, exploataţi, victime ale bolilor şi neştiinţei de carte. În acelaşi timp, criza sistemului capitalist are repercusiuni dintre cele mai nefaste asupra condiţiilor de viaţă şi dezvoltare ale unui număr tot mai mare de copii şi tineri din ţări puternic industrializate. Un studiu efectuat de Organizaţia Internaţională a Muncii relevă, printre altele, că mulţi dintre copiii ţărilor occidentale sînt supuşi, începînd chiar de la vîrsta de 7 ani, unor munci istovitoare, fiind nevoiţi să-şi cîştige existenţa înainte de a învăţa să se joace. Ei fac parte din marea armată de nefericiţi a celor 55 de milioane de copii ai lumii, aflaţi sub 14 ani care, potrivit unor statistici, prestau anul trecut diferite munci în calitate de angajaţi. Condiţiile grele de viaţă ale părinţilor, care nu le pot oferi uneori nici hrană şi nici îmbrăcăminte îndestulătoare i-a determinat să şi le cîştige singuri.

Pe planeta noastră trăiesc în prezent peste un miliard şase sute de milioane

ECATERINA ROŞCA

(Continuare în pag. 10)

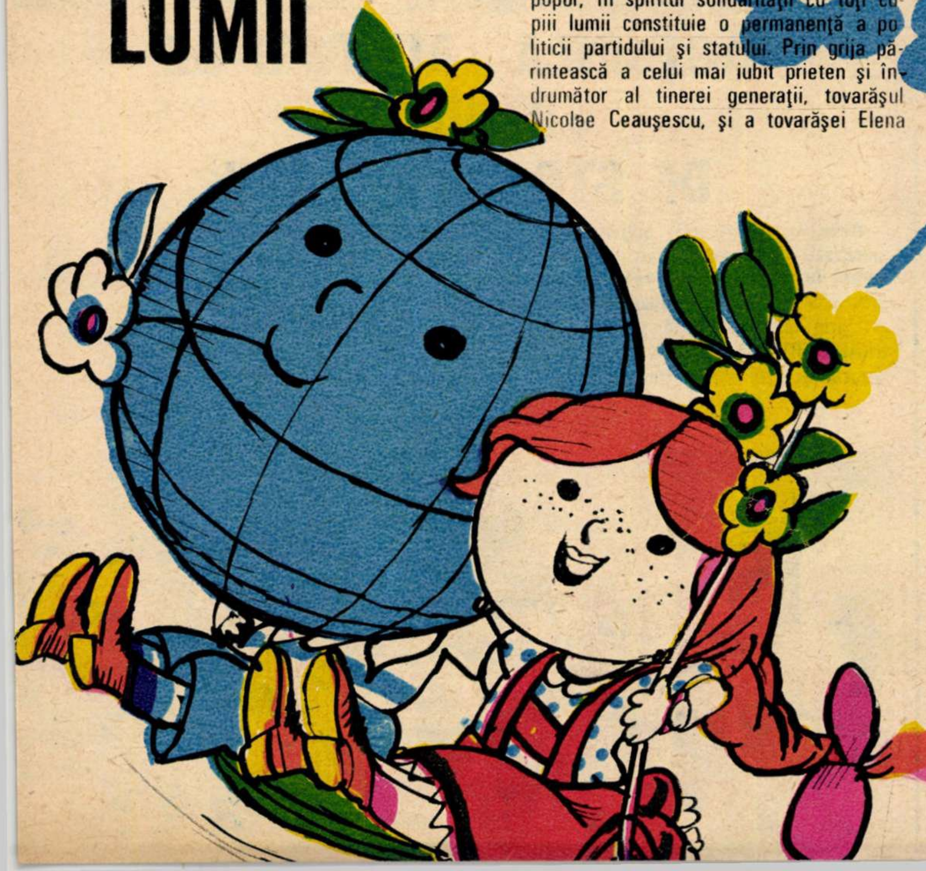

Desen de Podoreanu Ligia — clasa a V-a, Şcoala generală nr. 11, Buzău.

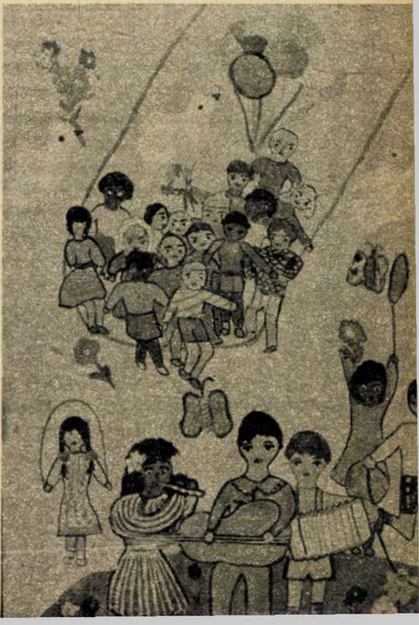

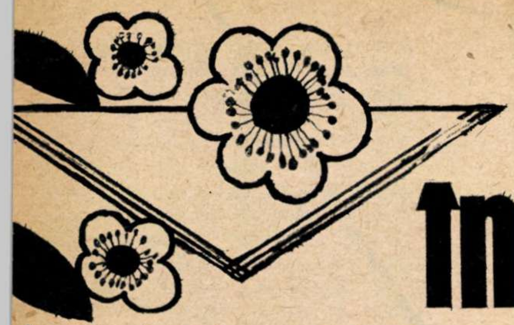

„Tot înainte!"

Din prima lună a primăverii, cînd s-a declanşat ampla acţiune pionierească „Tot înainte", dedicată în acest an celei de-a 35-a aniversări a proclamării Republicii, detaşamentele şi unităţile de pionieri din ţară îşi urmează neabătut Ordinele de acţiune. Veştile primite în acest prag de 1 Iunie relevă desfăşurarea tot mai largă, entuziastă, în întreaga ţară, a acestei acţiuni.

„Sîntem urmaşii unui popor eroic"

„Acolo unde istoria vorbeşte" s-a intitulat excursia organizată de pionierii de la Şcoala generală Dragomireşti, judeţul **Vaslui,** la Mărăşeşti; colegii lor conjudeţeni, din detaşamentul clasei a V-a B, Şcoala generală Brodoc, au vizitat muzeul judeţean, intitulîndu-şi vizita „La izvoarele istoriei"; „Judeţul nostru, prezent şi viitor" s-a numit dezbaterea pionierilor claselor a VIII-a, de la Şcoala generală Tutova, dezbatere la care invitatul de onoare a fost primarul comunei. ● În judeţul **Neamţ,** 500 de pionieri din localităţile Bicazul Ardelean şi Telec s-au întîlnit, la Combinatul de lianţi şi azbociment din Bicaz, cu fruntaşi în producţie şi specialişti. ● Pionierii din localitatea Secuieni, judeţul **Harghita** au organizat un concurs gen „Cine ştie, răspunde" cu tema: „Tradiţiile de luptă ale U.T.C." ● Pionierii de la Şcolile generale nr. 1 şi 2, Sînnicolau Mare, judeţul **Timiş,** au avut o întîlnire cu muncitorii fruntaşi de la Întreprinderea textilă din localitate, întîlnire intitulată „La şcoala cutezanţei muncitoreşti".

„Pionieri, în anii de lumină"

Înscrişi în „Chenarul de onoare" al promovabilităţii de sută la sută pe două trimestre şcolare, pionierii de la Şcoala generală nr. 123, Jilava, din sectorul agricol Ilfov, învaţă şi muncesc şi în acest ultim trimestru al anului şcolar astfel încît numărul notelor bune şi foarte bune să împlinească şi mai mult eforturile lor. ● În unităţile de pionieri de la Şcolile **generale Mănăştur, Săcăiaz, Cărpiniş,** Şcolile generale nr. 1, Jimbolia şi nr. 5,6 Lugoj — judeţul Timiş au avut loc dezbateri în vederea încheierii acestui trimestru şi totodată a acestui an şcolar cu rezultate superioare la învăţătură. ● „Mereu mai harnici, mereu mai silitori" s-a intitulat dezbaterea organizată de pionierii de la Şcoala generală nr. 7, din municipiul **Bacău.**

„Ştafeta generaţiilor"

3 000 de pionieri din oraşul Cîmpulung-Muscel, judeţul **Argeş,** au amenajat parcul din oraş şi au avut grijă ca monumentele şi locurile istorice să fie înconjurate cu răsaduri de flori. ● Pionierii din Tinca, judeţul **Bihor,** au plantat pe terenul din jurul şcolilor duzi, pomi fructiferi, viţă de vie şi multe, multe flori. De asemenea, ei au dat ajutor Ocolului silvic, plantînd puieţi. ● Pionierii din localităţile Baineţ, Dorneşti, Volovăţ, Horodnic, Suceviţa, Marginea şi cei de la Şcolile generale din municipiul **Suceava** şi din oraşul Rădăuţi au plantat pomi fructiferi şi ornamentali în jurul şcolii şi comunei, reamenajînd în acelaşi timp spaţiile verzi, părculeţele şi gardurile vii. ● În localităţile Ştiuca, Peciu Nou, Sînnicolaul Mare, judeţul Timiş, pionierii au plantat pomi, au curăţat parcurile şi au înfrumuseţat spaţiile verzi, iar colegii lor de la Şcolile generale nr. 11 şi 23, Timişoara, au desfăşurat rodnice acţiuni de îngrijire şi înfrumuseţare a parcurilor Cireşica şi Bihor. ● Pionierii Şcolii generale Gura Teghii, judeţul **Buzău,** au amenajat traseul turistic „Păltiniş-Aluniş".

„Cinstim patria, partidul şi poporul"

În localităţile Iclod, Mintiu Gherlii, Huedin şi Copăceni, judeţul **Cluj,** pionierii au prezentat ample spectacole cu formaţiile înscrise în Festivalul Naţional „Cîntarea României". ● La Complexul sportiv şcolar din oraşul **Blaj,** judeţul **Alba,** a avut loc un mare spectacol cultural-sportiv la care au participat formaţii cultural-artistice din toate unităţile de pionieri din oraş. ● Pionierii din localitatea Goleţ, judeţul **Caraş-Severin,** au prezentat pe scena căminului cultural din localitate spectacolul „Partid iubit, părinte drag, îţi mulţumim!"

Biruitori pe frontul învăţăturii: detaşamentul clasei a VII-a A, de la Şcoala generală nr. 1, Crăcăoani, judeţul Neamţ, care a obţinut şi-şi menţine o promovabilitate de sută la sută.

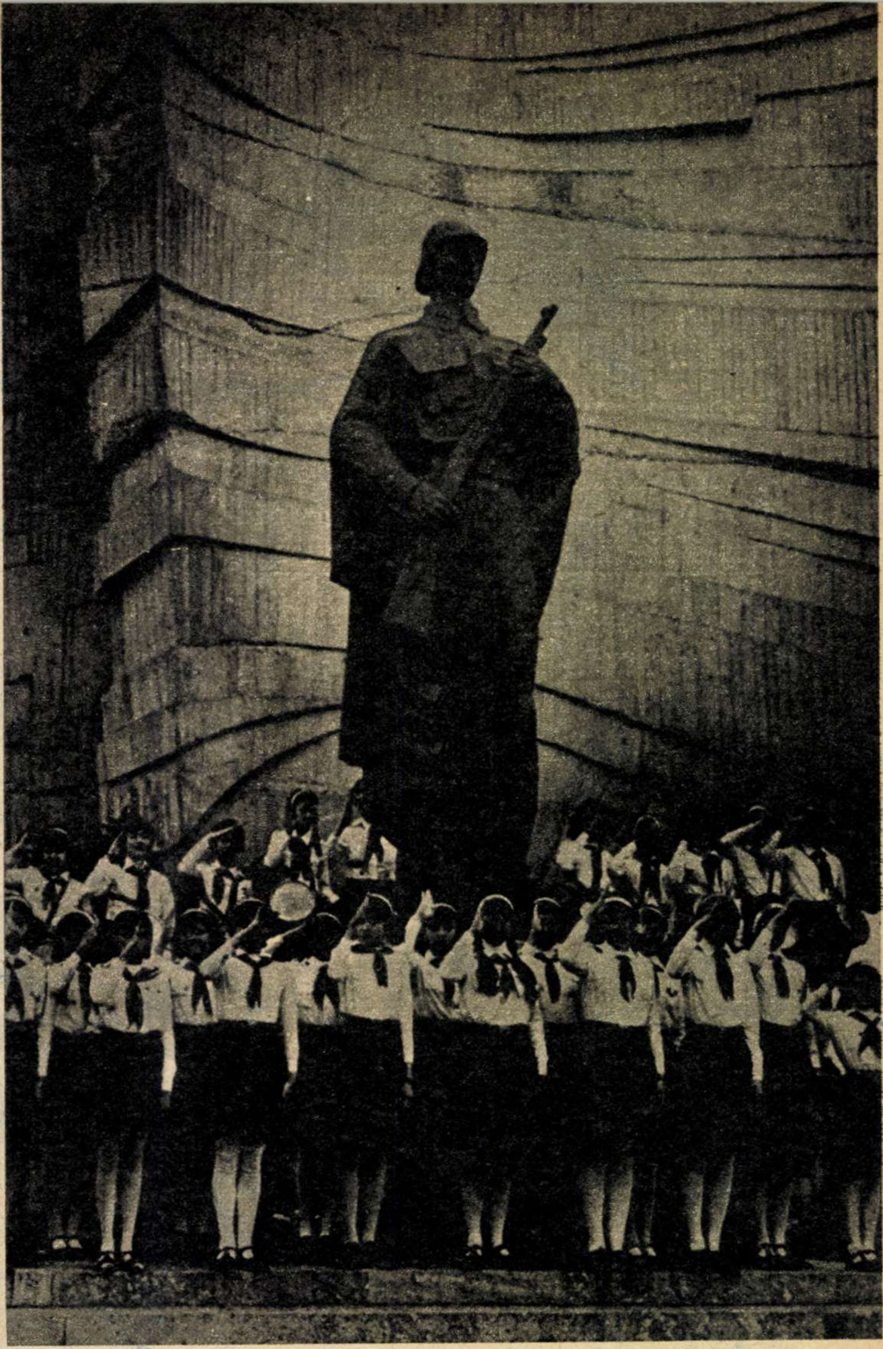

ACŢIUNEA „ALĂTURI DE GRĂNICERI, DE STRAJĂ PATRIEI"

Devenită tradiţională, activitatea pionierească de educaţie patriotică desfăşurată în numeroasele cercuri „Prietenii grănicerilor" se finalizează, în fiecare an, prin albumul-ştafetă „ALĂTURI DE GRĂNICERI, DE STRAJĂ PATRIEI". Itinerarul acestui album trece, de fiecare dată, prin judeţele de frontieră ale ţării. În acest an, cronica acţiunilor desfăşurate de către pionierii prieteni ai grănicerilor şi-a încheiat ultima filă în ambianţa unor locuri de profundă rezonanţă istorică.

PĂULIŞ, 9 MAI 1982.

În faţa impunătorului monument se aliniază detaşamente pionereşti. Un

semnal al tobelor şi, pe treptele largi, urcă, în pas cadenţat, purtătorii cravatelor roşii cu tricolor. Jerbele de garoafe sînt aşezate cu solemnitate, aici, la monumentul soldatului erou.

Trompetele anunţă începerea ceremonialului pionieresc pentru deschiderea tradiţionalei acţiuni pionereşti „Eroii de la Păuliş". Toţi cei prezenţi — activişti de partid, ofiţeri, soldaţi, utecişti — iau poziţia de salut alături de pionieri. Se aduc drapelele...

„Pentru gloria poporului şi înflorirea României socialiste, pentru cauza partidului, înainte!"

— **„Tot înainte!"** răsună puternic răspunsul la deviză. O clipă, din cele patru zări se aude, parcă, îndemnul „Înainte!!!" rostit de bravii luptători ai „Detaşamentului Păuliş", tineri elevi ai Şcolii militare de subofiţeri de rezervă atunci cînd au pornit să-i înfrîngă pe cotropitori. Şi pentru o clipă, cîmpia întinsă de la Păuliş aduce în memorie zbuciumul luptei...

Un fost combatant evocă momente din apriga încleştare, un tînăr grănicer recită o poezie creată de el în amintirea eroilor, pionierii prezintă un emoţionant montaj literar-artistic dedicat vitejilor luptători.

Din nou răsună trompetele. Soseşte ştafeta pionierilor bihoreni, purtători ai albumului **„Alături de grăniceri, de strajă patriei"**, care a străbătut ultimul traseu. Filele lui au fost acoperite, rînd pe rînd, de secvenţe fotografice din unităţi pionereşti, unde membrii cercurilor „prietenii grănicerilor" desfăşoară bogate activităţi. Străbătînd sute de kilometri de-a lungul fruntariilor ţării, transmis de fiecare dată, din judeţ în judeţ, într-un cadru solemn, de sărbătoare, de întărire a prieteniei pionierilor cu ostaşii şi ofiţerii grăniceri, albumul cuprinde gînduri exprimate cu emoţie, cum este şi poezia pionierului Ciprian Stoica.

Prietenii mei, grănicerii

Aşa cum staţi de strajă la hotar
Mie-mi păreţi columne infinite
Ţinînd pe umăr cerul de azur
Al României noastre socialiste.

Sînteţi acolo şi noi ştim prea bine:
Gîndul vostru e crîmpei de ţară,
Şi vreţi în pace grîul să rodească
Şi viaţa să ne fie primăvară!

Ca floarea în lumină, copilăria mea
Corola şi-o deschide spre viaţă,
visătoare.
Prieteni grăniceri, noi, pionierii
Rostim oricînd prezent la a patriei
chemare!

Albumul-ştafetă „Alături de grăniceri, de strajă patriei" pregătit în două exemplare este înmînat, în aplauzele entuziaste ale celor prezenţi, reprezentanţilor Comandamentului trupelor de grăniceri şi Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor.

Fanfara dă semnalul: pionierii pornesc în marş spre comuna Păuliş. Cei aproape două mii de copii sosiţi aici nu numai din judeţul Arad, ci şi din judeţele mai apropiate — Alba, Hunedoara, Bihor, se opresc în faţa Şcolii generale. În curtea largă, în grădina întinsă, pînă departe totul este pregătit de ospeţie: corturile, scena, microfoanele, pistele de întreceri sportive.

Sînt aşteptate cu mare nerăbdare demonstraţiile aplicative ale militarilor din unităţile de grăniceri, despre a căror îndemînare şi pricepere pionierii s-au convins din activităţile comune desfăşurate în cercurile „Prietenii grănicerilor". De altfel, şi copiii sînt gata să-şi dovedească pregătirea într-un concurs de orientare turistică, la trecerea pistei cu obstacole, în alte mult aşteptate întreceri sportive.

În grădina plină cu arbuşti de liliac din spatele şcolii, copiii fac roată în jurul unui bărbat. Îl roagă să le vorbească.

Fostul combatant, acum profesor, Pavel Galea, priveşte spre tinerii săi prieteni, apoi înspre dealurile ce înconjoară localitatea. O undă de tristeţe i se citeşte în ochi. Atunci, în '44, locurile acelea fremătau de zgomotul tunurilor şi al mitralierelor. Îşi aminteşte că tovarăşii săi de arme aveau doar cu cîţiva ani mai mult decît copiii aceştia. De-abia împliniseră 18! Erau elevi ai Şcolii de subofiţeri de la Radna.

— Îmi aduc aminte cuvînt cu cuvînt Ordinul de zi dat după zbuciumul încleştărilor, începe cu glas scăzut Pavel Golea: „La Păuliş, Miniş, Ghioroc şi Cuvin, în zilele de 14 şi 20 septembrie 1944 voi, ofiţeri, subofiţeri şi elevi aţi înscris cu slove de sînge, cu slove de aur, în lumina de soare scînteietor, pagini nepieritoare în istoria poporului nostru. Cunoaşte întreaga ţară faptele voastre. Va duce Mureşul pe apele lui, pînă departe, vestea izbînzii voastre şi o va cînta mereu".

...„Primiserăm sarcina să apărăm Cîmpia Aradului pe traseul Mureşului, continuă fostul combatant. Aici, în vestul ţării, ca şi în alte zone, încleştarea cu duşmanii cotropitori hitlerişti era deosebit de puternică. Trebuia să-i facem inofensivi. Dar, pentru detaşamentul „Păuliş" (cum ni s-a spus nouă, celor din Radna), comandat de colonelul Alexandru Petrescu, căruia după lupte i s-a acordat gradul de general, rămîne de neuitat acel septembrie de foc al anului 1944 cînd am rezistat nenumăratelor încercări de pătrundere a trupelor germane în defileul Mureşului. Timp de zece zile, am rezistat bombardamentelor de aviaţie şi de artilerie, carelor de asalt şi unităţilor motorizate. Duşmanii au fost nevoiţi să renunţe. Tinerii elevi, cu haină militară, arătîndu-se hotărîţi să lupte pînă la ultima picătură de sînge, au transformat Păulişul într-un nou „Pe aici nu se trece!". Căpitanul Ion Pătru, sublocotenentul Gh. Cismaru, sublocotenentul Darius Popescu, alături de ceilalţi tineri au scris cu sîngele lor o pagină de înalt eroism, de nepieritoare glorie în apărarea pămîntului scump al patriei."

Cînd fostul luptător opreşte firul amintirilor, copiii păstrează un moment de tăcere. Cu toţii se gîndesc la tovarăşii de arme ai profesorului. Şi încă o dată privesc cerul senin al Păulişului, dealurile încărcate de liliac.

S-a lăsat seara. Copiii se pregătesc de plecare. Autocarele îşi „încălzesc" motoarele, în timp ce ei încă mai mulţumesc gazdelor, îşi iau rămas bun între ei. Cupe, diplome, premii obţinute în întrecerile artistice şi sportive sînt aşezate în maşini cu mare atenţie, la vedere.

Soarele îşi aruncă ultimele raze însoţind coloana de maşini care se depărtează pe şosea înspre Arad. S-a încheiat o zi luminoasă de mai. O zi de primăvară încărcată de parfumul proaspăt al florilor şi de mireasma cîmpului ce se pregăteşte de rod. O zi în care purtătorii cravatelor roşii cu tricolor şi-au îndreptat încă o dată gîndurile pline de recunoştinţă către eroii patriei, angajîndu-se solemn să fie demni şi cutezători fii ai României socialiste.

ELENA MĂNESCU

FAPTE DE CUTEZĂTORI

DESENE DE VALENTIN TANASE

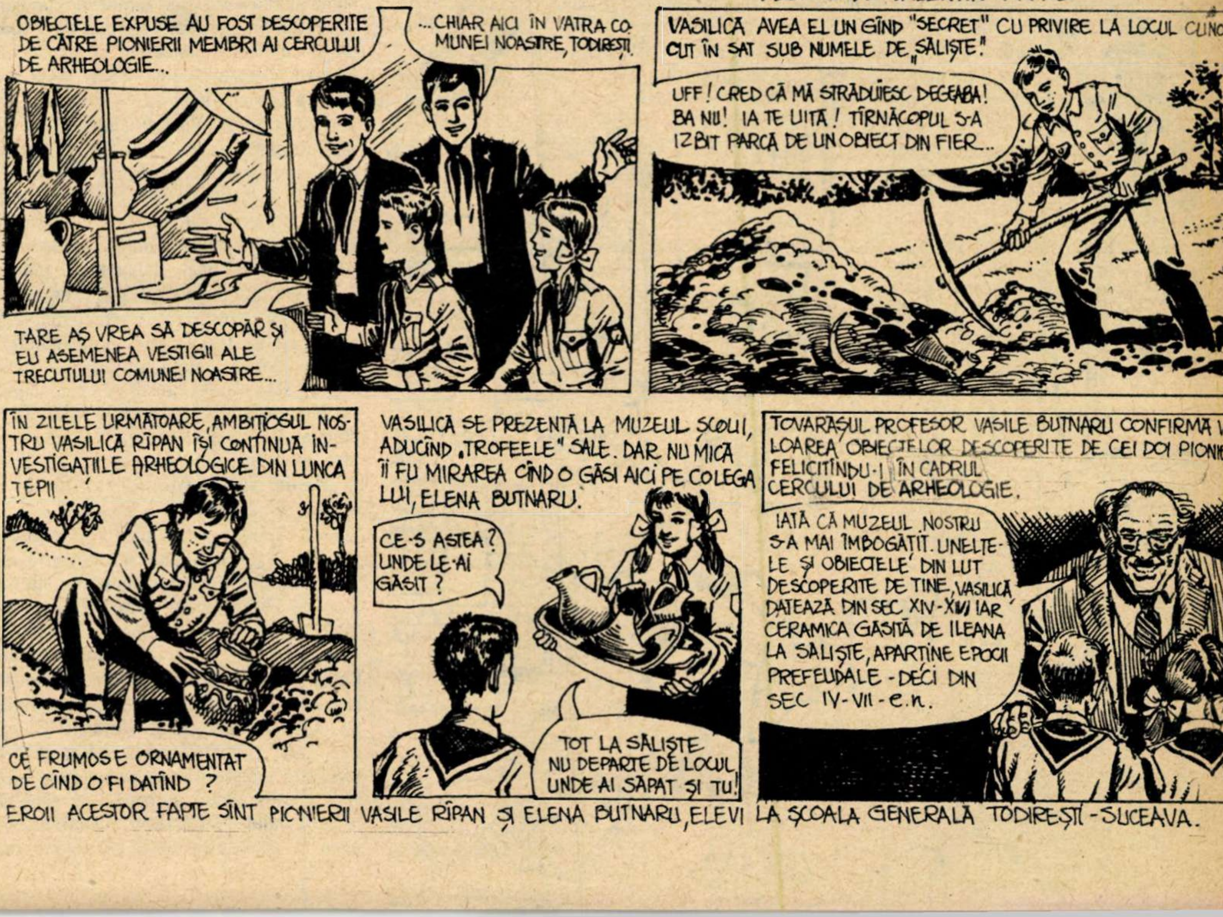
OBIECTELE EXPUSE AU FOST DESCOPERITE DE CĂTRE PIONIERII MEMBRI AI CERCULUI DE ARHEOLOGIE...
...CHIAR AICI ÎN VATRA COMUNEI NOASTRE, TODIREŞTI.
TARE AŞ VREA SĂ DESCOPĂR ŞI EU ASEMENEA VESTIGII ALE TRECUTULUI COMUNEI NOASTRE...
VASILICĂ AVEA EL UN GÎND "SECRET" CU PRIVIRE LA LOCUL CUNOSCUT ÎN SAT SUB NUMELE DE „SĂLIŞTE".
UFF! CRED CĂ MĂ STRĂDUIESC DEGEABA! BA NU! IA TE UITĂ! TÎRNĂCOPUL S-A IZBIT PARCĂ DE UN OBIECT DIN FIER...
ÎN ZILELE URMĂTOARE, AMBIŢIOSUL NOSTRU VASILICĂ RÎPAN ÎŞI CONTINUĂ INVESTIGAŢIILE ARHEOLOGICE DIN LUNCA ŢEPII.
CE FRUMOS E ORNAMENTAT DE CÎND O FI DATÎND ?
VASILICĂ SE PREZENTĂ LA MUZEUL ŞCOLII, ADUCÎND „TROFEELE" SALE. DAR NU MICĂ ÎI FU MIRAREA CÎND O GĂSI AICI PE COLEGA LUI, ELENA BUTNARU.
CE-S ASTEA? UNDE LE-AI GĂSIT ?
TOT LA SĂLIŞTE NU DEPARTE DE LOCUL UNDE AI SĂPAT ŞI TU!
TOVARĂŞUL PROFESOR VASILE BUTNARU CONFIRMĂ VALOAREA OBIECTELOR DESCOPERITE DE CEI DOI PIONIERI FELICITÎNDU-I ÎN CADRUL CERCULUI DE ARHEOLOGIE.
IATĂ CĂ MUZEUL NOSTRU S-A MAI ÎMBOGĂŢIT. UNELTELE ŞI OBIECTELE DIN LUT DESCOPERITE DE TINE, VASILICĂ DATEAZĂ DIN SEC. XIV-XVI IAR CERAMICA GĂSITĂ DE ILEANA LA SĂLIŞTE, APARŢINE EPOCII PREFEUDALE - DECI DIN SEC IV-VII - e.n.
EROII ACESTOR FAPTE SÎNT PIONIERII VASILE RÎPAN ŞI ELENA BUTNARU, ELEVI LA ŞCOALA GENERALĂ TODIREŞTI - SUCEAVA.

În acest peisaj se înalţă şi Casa centrală a pionierilor şi şoimilor patriei.

Să descoperim împreună

Viitorul edificiu al Casei centrale a pionierilor şi şoimilor patriei

Sîntem din ce în ce mai mult obişnuiţi ca, în Capitală, cum de altfel se întîmplă în toate colţurile României, să asistăm, să fim martori sau participanţi direcţi la construirea şi edificarea unor noi obiective industriale, economice sau culturale. Purtînd înalta pecete a luminii făuritoare a Partidului Comunist Român, a secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, aceste realizări sînt cartea de referinţă a întregii patrii socialiste, a muncii şi creaţiei întregului popor. Cine trece doar din an în an sau din lună în lună prin Bucureşti, constată că mereu Capitala — ca de altfel toate localităţile ţării — se schimbă, mereu modernitatea şi noul cîştigă distanţe spre toate punctele cardinale, iar înălţimile sînt căile noastre de legătură arhitectonică şi industrială cu tot cerul patriei. Ceea ce-i tot atît de important şi temeinic este faptul, verificat de realitatea acestor ani-lumină, că voi înşivă sînteţi o mare prezenţă, un front puternic şi tînăr în tot ce înfăptuieşte lumea muncii şi-a gîndului.

Grija părintească a partidului şi a secretarului său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, a tovarăşei Elena Ceauşescu pentru toţi copiii patriei este manifestată prin minunatele condiţii de viaţă şi învăţătură pentru voi, în ridicarea marilor edificii şi cetăţi ale ştiinţei, culturii şi civilizaţiei socialiste din care pionierii şi şoimii patriei sorb lumina binefăcătoare a zilelor de azi. Ca în toată ţara, pionierii din Capitală sînt medaliaţi de hărnicie, cutezanţă, isteţime şi o mare dorinţă de-a se afirma. Majoritatea purtătorilor cravatei roşii cu tricolor sînt prezenţi la activităţile din cercurile tehnico-aplicative, cultural-artistice, sportive, de muncă patriotică, rezultatele bune la învăţătură fiind în strînsă legătură cu cele din pasionantele voastre confruntări cu ştiinţa, tehnica şi cultura însuşite cu atîta îndrăzneală şi o nesfîrşită dorinţă de afirmare. Şi iată: în întîmpinarea împlinirii acestor frumoase şi demne aspiraţii, în Capitala patriei s-a dat startul construcţiei celei mai minunate „planete" a copilăriei.

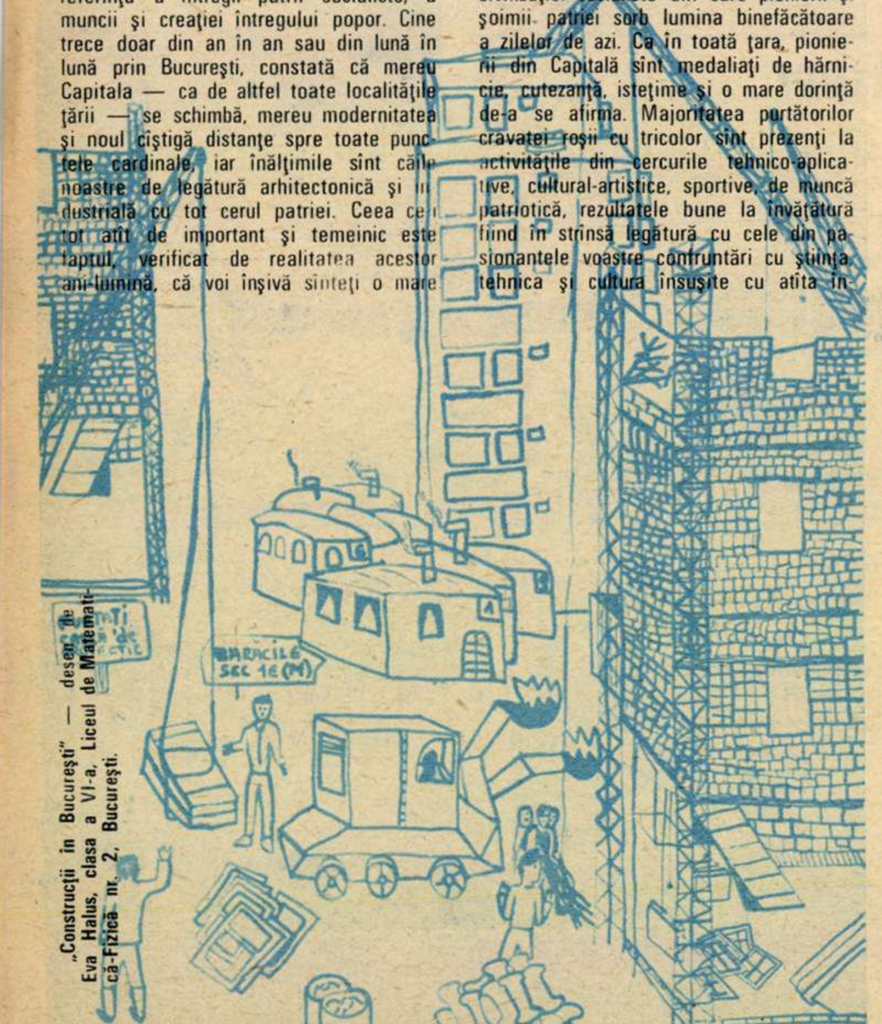

„Construcţii în Bucureşti" — desen de Eva Halus, clasa a VI-a, Liceul de Matematică-Fizică nr. 2, Bucureşti.

O zi istorică

Aşa putem numi ziua cînd secretarul general al partidului, cel mai iubit părinte al tuturor copiilor patriei, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, împreună cu tovarăşa Elena Ceauşescu, au turnat prima cupă de beton la temelia Centrului de educaţie şi cultură al pionierilor şi copiilor din Bucureşti, unde se va afla şi Casa centrală a pionierilor şi şoimilor patriei. Din această clipă nobilă şi înaltă, începe marea decolare spre frumuseţe şi creaţie, clipă în care proiectele şi macaralele, maşinile şi uneltele, cărămida şi betonul, fierul, împreună cu ideile şi braţele vînjoase ale oamenilor înalţă aproape de neimaginat şi totuşi imaginat, o planetă de basm contemporan, dacă se poate spune aşa, pentru voi. Peste puţin timp, cînd totul va fi gata, arhitectul Gheorghe Neagu împreună cu zidarii Stancu Mehedinţiu, Stan Matei, Ion Păun sau inginerul Mircea Bardă, arhitecţii Gheorghe Nădrag şi Dinu Hariton, ca să-i numim numai pe cîţiva, vă vor spune:

„Poftiţi în împărăţia de cleştar a muncii şi creaţiei!"

Încă de la primii paşi, emoţia taie respiraţia şi celui mai năzdrăvan copil. Să presupunem că facem parte dintr-un grup de pionieri care vizitează Casa centrală a pionierilor şi şoimilor patriei îndată după ce va fi intrat în funcţiune! Parcă ne vine să zicem: „Au fost odată ca niciodată, ieri şi alaltăieri, o mulţime de zidari şi tehnicieni, arhitecţi şi ingineri care..." Dar sîntem brusc readuşi la realitate: drept în faţa noastră se deschid porţile unui aproape necrezut de frumos palat parcă făcut numai din lumină şi gînd; este Casa centrală a pionierilor şi şoimilor patriei din Bucureşti în care...

— Propun s-o cunoaştem în tot ce are ea mai interesant, ne zice o fetiţă, pe nume Mădălina.

Urcăm treptele parcă zburînd. Intrăm într-un fel de organism arhitectonic viu, nicăieri întîlnit pe faţa pămîntului. Încă din primele clipe ne întîlnim aici cu istoria, cu ştiinţa cea mai avansată, facem, tulburaţi, cunoştinţă cu anticipaţia. Peste 3 000 de pionieri se şi află în activitate. Unul dintre ei, Radu, se oferă să ne explice:

— Acest monument de ştiinţă şi creaţie este format din 18 corpuri, alcătuit din peste 300 de încăperi în care îşi desfăşoară activităţile pionieri din tot Bucureştiul, în tot aproape atîtea cercuri de electronică, informatică, energetică, automatizări, radiocomunicaţii, mecanică fină, cercuri cultural-artistice, cenacluri, ansambluri de creaţie etc. etc. Reţineţi, ne spune tot Radu, că de la testarea aeromodelelor şi pînă la lucrul pe calculatorul electronic, totul e posibil aici, casa noastră modernă dispunînd şi de un studio tv pentru iniţierea în producţia şi transmiterea tv în reţeaua republicană cu echipament corespunzător, două săli de spectacole cu cîte 200 şi 800 de locuri, un amfiteatru în aer liber...

— Un moment, strigă Bogdan, unul din băieţii noştri. Ai putea să ne spui spre ce fel de cercuri duc scările care, chiar ne-au apărut în faţă?

— A, da... dacă vreţi, putem intra la cibernetică, la teatru, la design... Cum vă place!

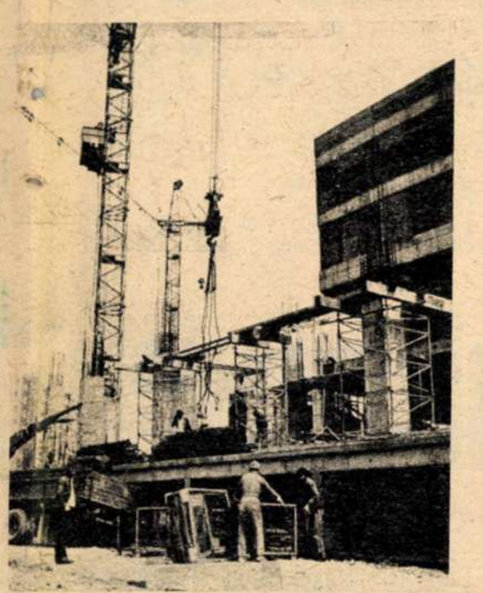

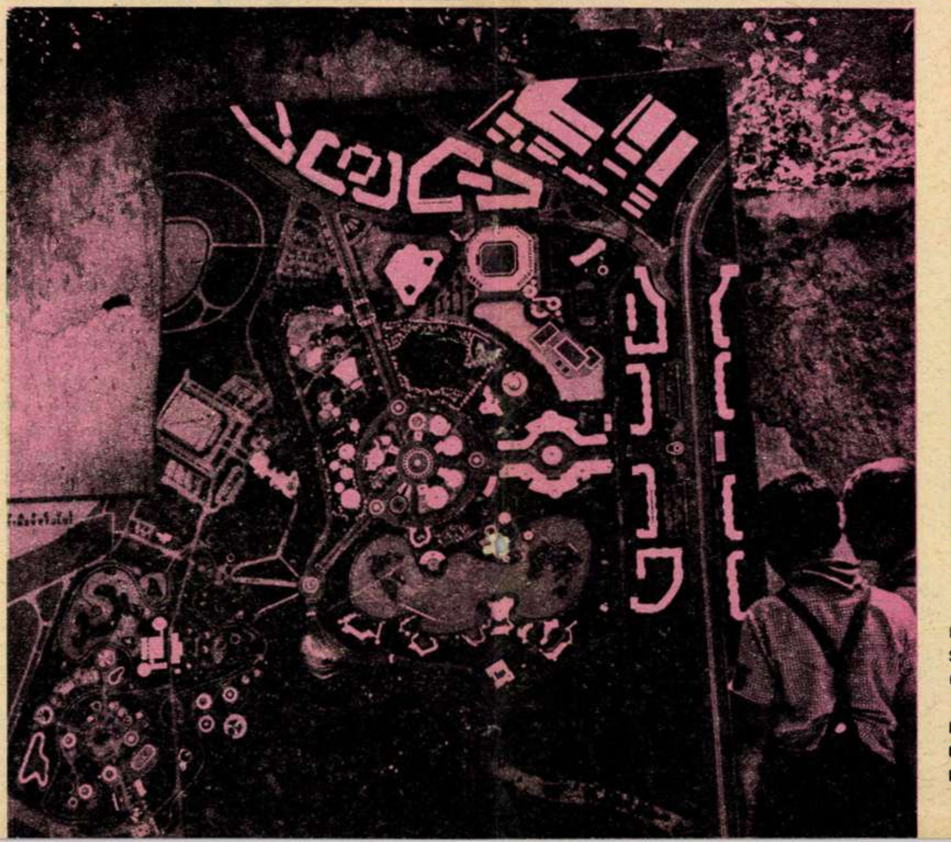

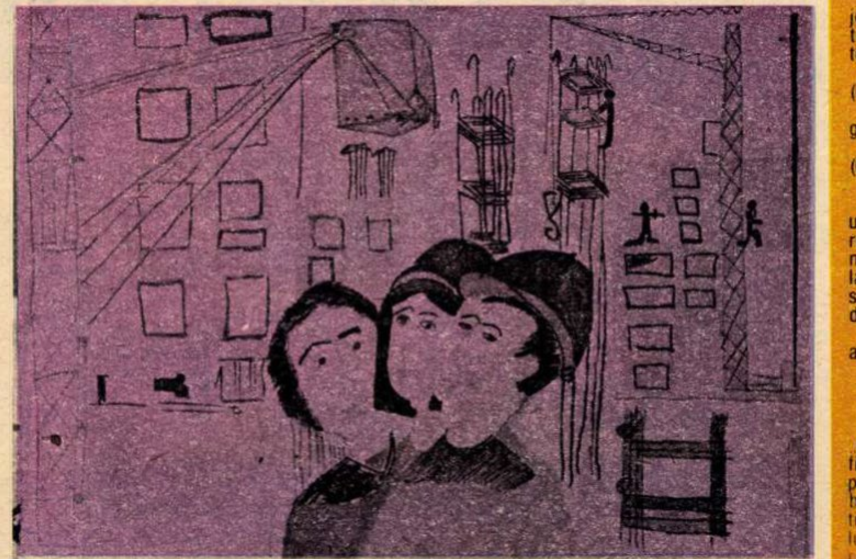

„Constructorii" — desen de Carmen Ionescu, clasa a VII-a, Liceul Matematică-Fizică nr. 2, Bucureşti.

— Şi nu-i aşa că după aceea putem merge şi la cercul de harpe electrice sau la cel de cosmobiologie? întreabă curioasă Oana, colegă cu Mădălina.

— Desigur, zice Radu. Numai că mai întîi trebuie să treceţi pe la cercul de echipament spaţial; ştiţi, studiul cosmosului se face în condiţii speciale şi cu o îmbrăcăminte cosmonautică! Mă înţelegi, Oana? întreabă prietenul nostru.

Au cam trecut binişor două ore de cînd colindăm clădirea şi sîntem departe de a ajunge la capăt! Zăbovind numai cinci minute într-o încăpere, ne-ar trebui, pentru a le vedea pe toate, mai mult... de-o zi şi-o noapte!

— După „Cosmos" putem să ne retragem?... Începem să simţim oboseala, pare să spună un băieţel niţel cam voinic. Îl cheamă Andrei şi se tot şterge cu batista pe frunte.

— Cum vreţi. Dar renunţaţi la cunoaşterea subredacţiei „Cutezătorii", sau a cercurilor sportive, sau...

— Facem un mic efort şi le... abordăm! conchide însuşi Andrei.

— ...iar activităţile cultural-artistice, cercurile literar-muzicale, cenaclurile, bibliotecile, sălile de spectacole şi expoziţia centrală le puteţi vedea şi mîine, este de acord Radu.

Numai că...

...Sîntem în mai 1982.

iar lumea şantierului de la Casa centrală a pionierilor şi şoimilor patriei se află în plină activitate. Pînă în viitorul imediat din care ne-am întors nu-i însă o cale decît de puţină vreme. Iar dacă treceţi prin dreptul şantierului, faceţi cunoştinţă chiar la faţa locului cu acei oameni minunaţi ai muncii şi creaţiei constructoare care, zi de zi, vă apropie de ceea ce noi am vorbit pînă acum.

ION CRÎNGULEANU

Patria

Patria e brîul plin de stele,
Este speranţa visurilor mele,
E cartea pe care-o îndrăgesc
E plaiul unde m-am născut şi cresc.

Patria este iubirea mamei,
E mîna tatii mirosind a pîine,
E tot ce mă-nconjoară, e partidul
Ce-mi dă aripi în zborul către mîine.

Codruţa Voicu
clasa a VI-a,
Cenaclul literar „Mugurii", Casa pionierilor şi şoimilor patriei,
Comăneşti, Bacău

COMORILE PATRIEI

Copiii sînt cea mai de preţ comoara a patriei, ei sînt noul şi viitorul stralucit al poporului român. Frumoasele lor perspective ni se arata de pe acum, caci pionierii cei mai harnici, cei mai iscusiţi în activitaţile creative de munca, tehnice şi artistice, în cele sportive, au şi început sa culeaga roadele celor dintîi stradanii la materia „fii cel mai bun în domeniul care te atrage".

1) Printre activitaţile cele mai îndragite de pionieri se numara creaţia tehnico-ştiinţifica. În chenarele de onoare ale Concursului „Start spre viitor" apar an de an lucrari tehnice de o valoare deosebita, semnate de micii tehnicieni şi încununate de juriu cu valoroase distincţii.

Întrebare: Care dintre lucrarile de mai jos a fost distinsa cu Marele premiu colectiv la ultima ediţie a concursului de creaţie tehnico-ştiinţifica „Start spre viitor"?

Răspuns: a) Complex şcolar al viitorului (Buzau); ☐
b) Centrala helio-eoliana (Argeş); ☐
c) Portul Olteniţa în anul 2000 (Calaraşi). ☐

2) Nu de mult, revista noastra a publicat un reportaj despre o şcoala generala ai carei elevi au cucerit 40 de premii internaţionale pentru desenele lor. Tot ei au primit lauri de argint la una dintre ediţiile concursului internaţional de desene ale copiilor desfaşurat la New Delhi (India).

Întrebare: În ce oraş funcţioneaza aceasta şcoala?

Răspuns: a) Bucureşti; ☐
b) Timişoara; ☐
c) Iaşi. ☐

3) Marele concurs pionieresc Expediţiile „Cutezatorii" a ajuns la a XIII-a ediţie. În fiecare vara, sute de echipaje pionereşti pornesc pe cararile patriei spre a-i cunoaşte bogaţiile şi frumuseţile, spre a cerceta vestigii istorice şi mareţe ctitorii ale prezentului. Un juriu republican acorda expediţiilor celor mai rodnice valoroase trofee. La ediţia 1981, echipajul „Temerarii 6" de la Şcoala generala din Darmaneşti – Argeş a primit un trofeu mult rîvnit pentru marcarea şi întreţinerea marcajului traseelor turistice.

Întrebare: Care este denumirea trofeului?

Răspuns: a) Chemarea Munţilor; ☐
b) Sfinxul Carpaţilor; ☐
c) Floare de colţ. ☐

4) Pe scena marelui Festival Naţional „Cîntarea României" se impun la fiecare ediţie noi şi noi formaţii artistice pionereşti, se remarca zeci şi zeci de talente purtînd cravata roşie cu tricolor. În cadrul acestei largi manifestari de masa se înscrie un concurs republican de interpretare instrumentala care are loc anual în timpul vacanţei de vara şi ofera foarte tinerilor muzicieni posibilitaţi de afirmare artistica timpurie. De pe rampa de lansare a acestei manifestari pionereşti au pornit muzicieni cunoscuţi azi ca Mihaela Martin, Liliana Ciulei şi, mai recent, Mihnea Croitoru.

Întrebare: Ce nume poarta acest concurs?

Răspuns: a) George Enescu; ☐
b) Vacanţele muzicii; ☐
c) Ciprian Porumbescu. ☐

CUTEZĂTORII
«COMORILE PATRIEI»
ETAPA A IX-A

DIN ANTOLOGIA LITERATURII PENTRU COPII

Anton Breitenhofer

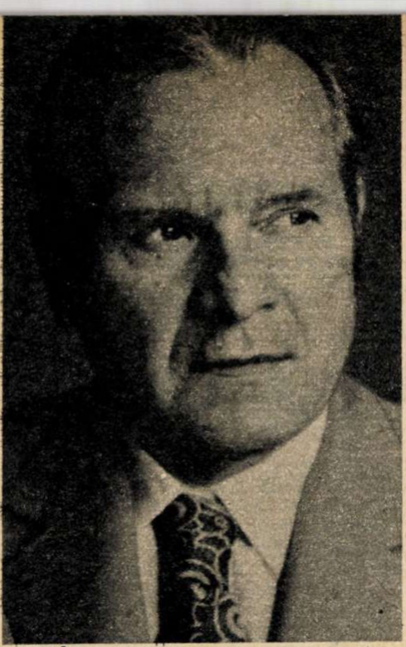

ANTON BREITENHOFER n. 10.4.1912 la Reşiţa. Face şcoala primară şi liceul în oraşul natal. Ucenic lăcătuş, mecanic la UDR-Reşiţa, unde lucrează ca muncitor, peste două decenii. A participat la lupta împotriva fascizării ţării; activitate politică şi culturală după Eliberare. Din 1952 urmează Şcoala de literatură şi critică literară „Mihai Eminescu" din Bucureşti. Între 1954—1976 este redactor-şef al ziarului „Neuer Weg".

Anton Breitenhofer este unul dintre prozatorii de limbă germană din ţara noastră. Povestirile şi romanele sale descriu cu predilecţie mediul muncitoresc al Reşiţei, urmărindu-se conflictele sociale şi procesele de formare a conştiinţei revoluţionare. Multe dintre romanele şi povestirile sale au fost traduse în limba română („Ciudata prăbuşire", „Prea tîrziu pentru Marilena" ş.a.).

Dragi copii,

Din acest fragment de roman veți putea cunoaște o zi de școală așa cum a trăit-o Traian Brebenar în primăvara anului 1933. Deși învățătorul Damian era foarte sever, îl simpatiza pe Traian, nu numai pentru că era pasionat de matematică, dar și pentru talentul său la desen și pictură. Încă de mic făcea portrete – în creion și cărbune – numeroșilor copii de pe strada Canalului.

Poate veți crede că mai tîrziu a devenit pictor, artist. Talentul l-ar fi ajutat, dar mama, văduvă fiind, a fost mult prea săracă. Traian era nevoit, încă de la vîrsta de 14 ani, să-și cîștige pîinea, să ajute la creșterea celor cinci frați mai mici. Ca forjor la Uzina „Semenic" a devenit un muncitor sîrguincios. Cînd această mare întreprindere a trecut – în anul 1948 – în proprietatea poporului, Traian Brebenar a început studiul ingineriei, fiind astăzi unul dintre cei mai buni specialiști ai industriei metalurgice. Copilăria din strada Canalului, ca și anii de școală, îi rămîn în amintire pentru tot restul vieții.

Vă doresc o copilărie fericită și frumoși ani de școală.

Anton Breitenhofer

TRAIAN

(fragment din romanul: „Ciudata prăbușire" traducere de Sevilla Răducanu.)

Tocmai își umflase cu aer plămînii, gata s-o ia la picior, cînd fără veste, observă chipul unui băiat, mîzgălit cu cărbune, pe peretele casei părintești. Iar dedesubt, în batjocură, numele lui.

Băiatul rămase locului înmărmurit. „Oare chiar el să fie cel de colo?"

Își trecu mîna peste obraz, peste creștet, peste pieptul strîns într-o bluză subțire, cercetînd atent dacă între el și desen era, într-adevăr, vreo asemănare. Mirarea de pe fața lui se stinse încetul cu încetul. Mușcîndu-și buzele, se gîndi rînd pe rînd la toți băieții din strada Canalului. Fără să se lămurească cine putea fi autorul, își spuse că insul era un ageamiu în materie de desen.

Doar el nu era atît de negricios ca băiatul acela de pe perete. E drept că n-avea pielea albă, ca ceilalți băieți, care numai vara se bronzau din pricina soarelui, iarna devenind din nou smîntînoși. Într-o vreme încercase pe ascuns să îndepărteze culoarea cărămizie, spălîndu-se cu apă și săpun, frecîndu-se mult cu peria, ba și cu țiglă pisată. Și-i era tare ciudă că se făcea doar mai roșu, dar alb niciodată. Pînă cînd i-a explicat tatăl său că asta era culoarea neamului Brebenarilor din al cărui os se trăgea și el, Traian. Era culoarea celor din Munții Semenicului, adevărată argăseală cu minereu pe care o moștenise de la străbunicii lui. Din clipa aceea Traian fu mîndru de cărămiziul pielii lui.

Și pe urmă, își mai spuse băiatul, ia vezi, ce burtă groasă a desenat ageamiul și ce picioare scurte ca la un purceluș. Și capul mălăieț! El purta pe umeri capul dîrz al Brebenarilor, cum să rabde asemenea batjocură pe peretele casei lor!

Ia stai, unde-i cărbunele de mangal? Asta ce-o mai fi? Un băiat din Strada Canalului să n-aibă cărbune! Nu, nici vorbă! Trebuie să fie sub streașină. Întinse mîna într-acolo și găsi un capăt de cărbune.

„Un tăciune și-un cărbune
Taci, băiete, nu mai spune..."

mormăi Traian și se apropie de perete, cu gîndul de a corecta desenul. Obrazul acela rotund nu seamănă cu al lui. Fața lui era prelungă și nici ochii nu-i avea lipiți așa cum îi desenase cîrpaciul. El avea ochi mari, aprigi, ochi de păcură.

– Gata băiete, ajunge, își spuse, unde te trezești? Isprăvește! Își auzi clămpănind pe asfalt încălțămintea de lemn. Traian alerga cu gîndul întins înainte rotindu-și cu mișcări neregulate pumnii și coatele și frecîndu-și-le lateral de bluza subțire, închipuind astfel uriașele roți ale locomotivei. Era felul de a alerga al tuturor băieților din strada Canalului, căci fiecare din ei nutrea speranța să ajungă cîndva, în uzină, mecanic de locomotivă.

Pe dinaintea ochilor dansau pete colorate, în nori se făceau găuri și pe cer baloane. Casele, pereții, gardurile, felinarele lunecau repede pe lîngă el, în zig-zag, apoi totul devenea iar drept și nemișcat. Strada Canalului, pe jumătate gară uzinală, cu terasamentul căii ferate, cu livezi de-o parte și de alta, cu șanțuri și numeroase ascunzișuri, cu taine și primejdii la tot pasul. Era un adevărat rai pentru jocurile de-a prinselea și de-a v-ați ascunselea, dar tatăl său îi interzicea să se zbenguie pe terasament, adică tocmai unde era cel mai frumos. De pildă, chiar ieri se dusese cu un pumn de cuie și o sîrmă de alamă pe linia ferată. Repede pe șină urechea! Aude apropiindu-se roțile trenului fabricii. Îi vede și fumul. Pune pe linia lucioasă cui după cui și sîrma. De abia mai are timp să sară îndărăt. Un tren cu douăzeci și două de vagoane plin cu minereu aleargă peste cuie. La urmă locomotiva împinge cu tenderul. Mecanicul, drept pedeapsă, pufăi din cabină un nor de aburi către Traian.

Deșteptul! Să conducă o locomotivă – la asta se pricepe, dar că un băiat din strada Canalului are nevoie de cuie turtite – asta nu-l taie capul pe mustăcios. Păcat de uniforma lui de feroviar, cu chipiu cu tot!

Pe strada Mare era lume ca la bîlci

Aici puteai să te minunezi de acoperișurile cu coșuri înalte ale fabricii. Șapte din țiglele acelea uriașe spintecau pîntecele norilor de pe bolta cerului. În fund o cetate de foc cu turnuri, cu macarale și cu cupole înalte. Traian știa că harababurei aceleia de fier și de foc cei mari îi spuneau oțelărie.

Ajuns la școală, care lui Traian îi părea o cazarmă, alergă la pompă, se spălă repede pe picioare și își curăță saboții. Înaintă pe culoarul lung și rămase, ca totdeauna, cu ochii la planșele colorate care îl fascinau. Se opri în fața crocodililor. Emoționat, își vîrî cămașa în pantaloni. Cu botul larg deschis un crocodil ieșea din apă, gata să-i rupă cu dinții lui ascuțiți piciorul.

În clasă, locul lui Traian era în stînga, la fereastră, chiar lîngă gaura din geam, lipită cu hîrtie. De acolo putea să vadă bine nu numai tabla și catedra, ci și cerul, care era atît de înalt, cît voiai să fie. Ceas nu avea nimeni, nici domnul învățător Damian. Ceasornicul lor era soarele. Dar nimic nu-i plăcea lui Traian mai mult decît să deslușească imaginile din norii ce se perindau pe dinaintea ferestrelor. Nici o carte cu chipuri nu-i părea atît de minunată ca imaginile din cartea norilor. Lupi, tigri, lei, animale de toate felurile erau acolo, dar și flori și

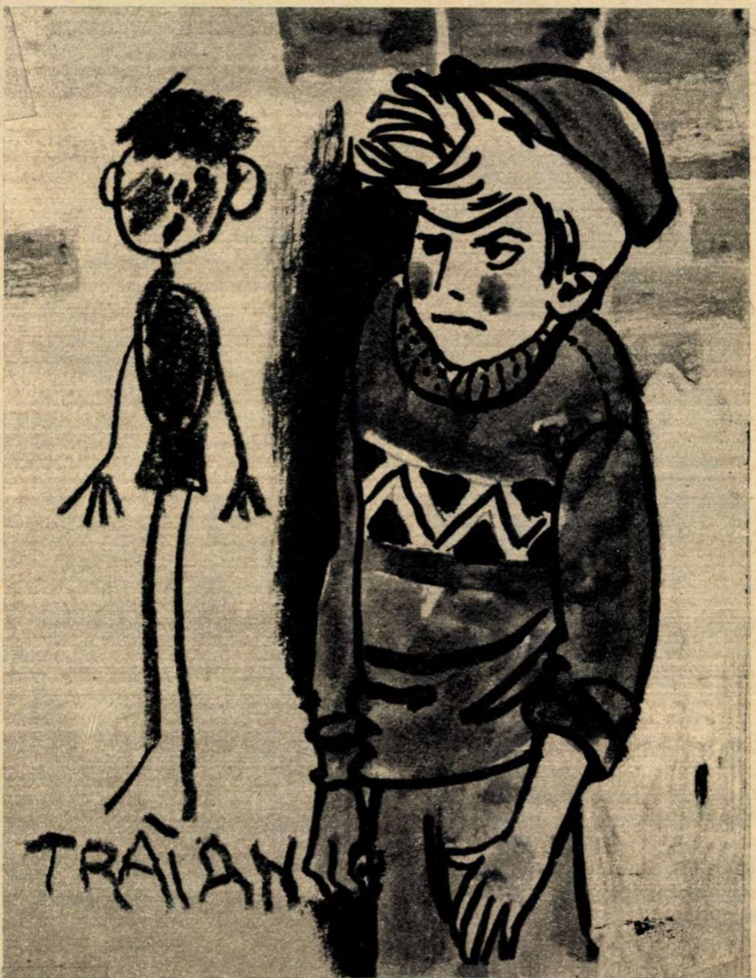

capete de copii, și pitici și zîne. Uneori imaginile acelea nu păreau terminate, Lipsea, de pildă, unui om nasul, ori un ochi, sau unui pitic fesul. Așa ceva nu-l supăra însă pe Traian. Numaidecît desena cu degetul sau chiar numai cu vîrful nasului ceea ce lipsea.

Stăteau înghesuiți ca sardelele cîte trei într-o bancă, aerul mirosea a petrol și a usturoi și-l puteai tăia cu cuțitul. Învățătorul înalt și puțin adus de spate, se plimba de colo pînă colo și vorbea despre animalele domestice. Traian privea însă ca vrăjit conul luminos care cobora de sus, prin fereastra deschisă. Deodată i se opri răsuflarea:

– Ei comedie, un cuib de pasăre! Îi fulgera cu privire pe colegi – nici unul nu-l văzuse încă. Îl ascultau pe domnul învățător, care vorbea despre animale. Ce bine că descoperise el cuibul și nu altul. Dar, deodată, glasul învățătorului răsună foarte aproape de urechea lui. Ca prin vis Traian își auzi numele. In aceeași clipă, vecinul lui de bancă Alfred Sprinz, cel cu brațele răsucite deasupra cămășii în carouri, îi trînti un pumn în coaste. Desigur că învățătorul l-o fi strigat de mai multe ori.

– Ia spune-mi, Brebenar, ce fel de animał e capra și care sînt însușirile ce o deosebesc de alte animale?

Traian se ridică și își lipi de cusătura pantalonilor palmele. Privi încurcat la învățător și i se păru că îl vede întîia oară în viață. Se minună de mustața lui, de chelie, dar și mai mult că avea în mînă o nuia.

– Răspunde! porunci învățătorul Damian șfichiuind aerul cu nuiaua.

– Ca... a... capra este vaca săracului... are o barbă ascuțită ca să behăie... mănîncă, împreună cu iezii ei iarbă, dar iarna se mulțumește și cu răzătura de lemn.

O explozie de rîs zgudui pereții clasei a doua B.

– Huo! Mămăligă-Cintezoi! urlau școlarii de-a valma. Unii se suiseră pe bănci.

Învățătorul porunci liniște. Ridica nuiaua, observă privirea absentă a lui Traian și o lăsă iar în jos.

Oare ce voia învățătorul? Băiatul ar fi preferat o bătaie zdravănă, dar ochii aceia cafenii privindu-l lung îl tulburară. Rușinat, își plecă fruntea și se aseză.

Cuibul îl atrăgea însă ca un magnet. Își dorea arzător să fie și el o astfel de rîndunică. Nu pentru totdeauna. Poate doar o oră-două sau o zi întreagă, sau poate numai cînd avea poftă s-o zbughească. Depărtările necunoscute îi furară din nou gîndurile. Se vedea zburînd pe deasupra acoperișului școlii, deasupra fabricii și a caselor din Bîrzava, peste munți și ape și prăpăstii fără fund. Iată colo, jos, Cariera de Piatră, satul Cuptoare, unde locuia tușa Veta, păduri tinere, codri întunecați, poate acolo în adîncuri era vîrful Semenicului, mai spre răsărit poate chiar – Retezatul – cine știe, o pasăre nu cunoștea geografia – Munții Făgărașului și Carpații Sudici. Se simțea ca fulgerul de ușor, își unduia aripile străbătînd tot mai sus, tot mai spre soare, văzduhurile albastre. Deodată sclipi sub el o întindere nețărmurită scăpărînd în zeci de culori cum nu le mai văzuse nicicînd. Marea! Vapoare albe străluceau pe ea pulverizînd în mersul lor nestematele valurilor de argint înspumat. Traian își simți ochii umezindu-i-se...

– Traiane, ce-i cu tine astăzi? îl mustră iar domnul învățător.

Cum, ăștia au și ajuns la aritmetică? Cu atît mai bine, era materia lui preferată. Șaizeci și doi minus șaptesprezece împărțit la nouă. Ei, asta știa el fără prea multă bătaie de cap. O clipă gîndurile încercară s-o ia iarăși razna. Se legă însă repede de tăblița lui...

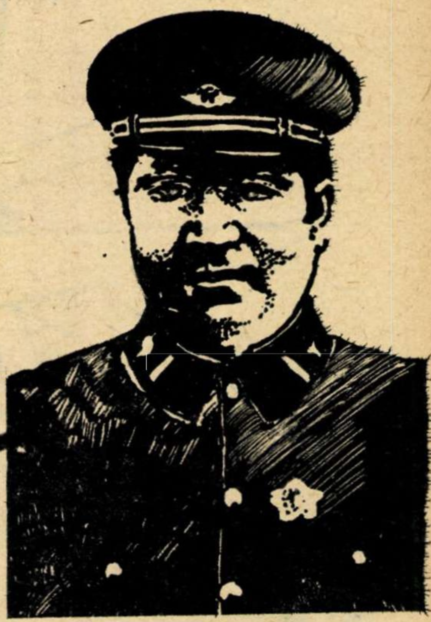

Sa faceti totul cu placere

7 ÎNTREBĂRI — 7 RĂSPUNSURI cu DUMITRU Argint

1. Ce credeți că îi impresionează cel mai mult pe copiii dumneavoastră, la tatăl lor?

— La prima vedere, faptul, să zicem, că eu niciodată nu m-am sculat dimineața în urma lor; faptul că atunci cînd ei se culcă, seara, eu pot să fiu la muncă, în tura de noapte etc. Dar poate cel mai mult i-a impresionat momentul cînd eu am dat un examen pentru gradul II și am izbutit! Ca persoane ocupate cu învățătura, copiii sînt impresionați cînd văd că și cei mari învață, că și ei tind „în sus", că adultul deci nu e o ființă „încheiată".

2. **Ceferist de 25 de ani (șef de manevră la stația București Grivița), tată a trei copii școlari, cu răspunderi la locul de muncă pe linie de partid, sindicat, cruce roșie, cum de mai aveți timp să fiți și administrator la asociația locatarilor?**

— De obicei se plîng de lipsă de timp tocmai aceia care sînt deprinși să-l piardă. Preocupările numeroase nu devin „griji" decît dacă nu izvorăsc din interiorul tău, din propria plăcere, din înțelegerea necesității. Acum mă preocupă să aduc panseluțe în jurul blocului. Și am să le aduc!

3. **Ca ceferist vă pare rău după vechiul pod Grant?**

— De douăzeci și cinci de ani muncesc zilnic cu imaginea lui în față. Era emblema meseriei noastre. Ca ceferist îl regret, dar tot ca ceferist, mai ales eu care mă ocup cu circulația vagoanelor, știu cît de neîncăpător devenise. La urma urmei, podul Grant „a rămas"; doar chipul și l-a schimbat!

4. **Ca tată a trei școlari cunoașteți bine copiii de azi, condițiile lor de viață și învățătură. Ce anume vă impresionează în mod special?**

— Cunosc bine aceste condiții, într-adevăr. Prin grija partidului și a statului nostru, primesc, pe lîngă retribuția pentru copiii mei, aproape 700 lei indemnizație lunară, un ajutor substanțial. Cu deosebire îmi place viața de tabără a copiilor — fericită invenție organizatorică, pe măsura specificului vîrstei.

5. **Dacă ați fi copil astăzi, spre ce domeniu de activitate v-ați îndrepta?**

— Tata a voit să mă fac tîmplar, am făcut și școală, dar tîmplar n-am ajuns. Mi-au plăcut trenurile. Amintesc aceasta pentru a sublinia faptul că pe-atunci registrul meseriilor era mult mai restrîns. Azi nu numai că el s-a lărgit, dar meseriile înseși sînt de altă factură, sînt bazate mai mult pe tehnică, pe inteligență. În toate îți trebuie cap. Cred că dacă ar fi fost școli agricole aș fi învațat la una din ele și aș fi rămas în sat.

6. **Ce vă place și ce nu la copiii de azi?**

— Îmi place că sînt mai vioi, mai încrezători în forțele lor, mai sănătoși, mai frumoși. Nu-mi place însă că înțeleg greșit cerința ascultării față de părinți ca pe-o pedeapsă, nu ca un semn de grijă și afecțiune. E o greșeală să poți crede prea devreme că nu mai ai nevoie de părerea celor mari. Sînt lucruri pe care numai din experiența altora, mai vîrstnici, le poți învăța. Nu e suficient în toate privințele ghiozdanul cu manualele sale.

7. **În final, tradiționala întîmplare veselă.**

— Aveam vreo 14 ani, la Ciorogîrla, satul meu natal. Am plecat în oraș la un film cu un verișor mai mic. La un moment dat, observ că a dispărut de lîngă mine, din sală. Panică mare, desigur — caută-l, aleargă. Vin acasă înspăimîntat — cînd colo, el ajunsese singur! Mi-am zis: ăsta are memoria drumurilor, șofer mare ajunge. Și, într-adevăr, azi e un bun șofer!

TEST CLUB

Invitatul nostru de azi vă propune să răspundeți la următoarea întrebare: care a fost prima linie ferată din România?

ILIE TRAIAN

UN VIITOR SENIN PENTRU TOȚI COPIII LUMII

(Urmare din pag. 3)

de copii, care vorbesc 3 000 de limbi diferite. Cu toţii ar trebui să aibă dreptul la hrană, medicamente, învăţătură şi bucurii. Două treimi dintre ei suferă, însă, de privaţiuni de tot felul şi multe dintre nevoile lor rămîn încă neîmplinite, făcînd ca în lume să existe şi o altă copilărie — dureroasă, tragică, fără speranţe. Anul trecut, de pildă, numărul copiilor lumii care trăiau în condiţii de sărăcie gravă era de aproximativ 300 de milioane. 156 de milioane de copii îşi duc viaţa în condiţiile de mizerie ale bidonvill-urilor sau slums-urilor de la marginea oraşelor. În fiecare an 50 000 de copii îşi pierd vederea din cauza lipsurilor alimentare.

La vîrsta visului şi a bucuriei, cînd locul lor firesc este în băncile şcolilor, în parcuri sau pe terenurile de sport, sute de milioane de copii nu ştiu nici măcar să se iscălească, iar alte milioane şi milioane cad răpuşi de boli şi subnutriţie. Tuturor acestor privaţiuni li se adaugă spectrul înfricoşător al armelor, al războiului, care planează asupra omenirii, înnegurînd şi viitorul copiilor. De aceea, aşa cum arăta tovarăşul Nicolae Ceauşescu, **„cel mai bun dar pe care statele, guvernele, oamenii politici, forţele sociale înaintate îl pot face copiilor este trecerea la dezarmare, reducerea cheltuielilor militare şi afectarea unei părţi din fondurile astfel economisite, pentru îmbunătăţirea vieţii materiale şi spirituale"**.

Ca să ne dăm seama cît de mult ar însemna reducerea cheltuielilor militare pentru omenire, amintim că numai cu sumele obţinute prin reducere cu **unu** la sută a cheltuielilor militare s-ar putea alina foamea a 800 de milioane de oameni, iar cu suma afectată achiziţionării unui nou sistem de rachete intercontinentale s-ar putea construi 65 000 de centre de asistenţă medicală sau 340 000 de şcoli primare.

Doar cîteva zile ne mai despart de cea dintîi zi de vară. Zorii ei îi va întîmpina pe toţi copiii Pămîntului cu raze calde de soare ce vor mîngîia obrajii tuturor. Privind în această zi în ochii copiilor României socialiste, trăim cu toţii bucuria că sîntem cetăţenii unei ţări în care copilul, omul matur se pot realiza plenar, îndeplinindu-şi orice vis, orice aspiraţie. Privind în ochii voştri şi îmbrăţişîndu-vă cu dragoste, dragi cititori, trăim certitudinea că mîine veţi fi oamenii de nădejde ai societăţii noastre, societatea comunistă. În acelaşi timp îi îmbrăţişăm cu dragoste şi prietenie pe toţi semenii voştri de pe toate meridianele şi paralelele Terrei, cu gîndul frumos de a creşte în demnitate şi omenie, în pace şi înţelegere, aşa cum învăţaţi să creşteţi voi, de la cea mai fragedă vîrstă.

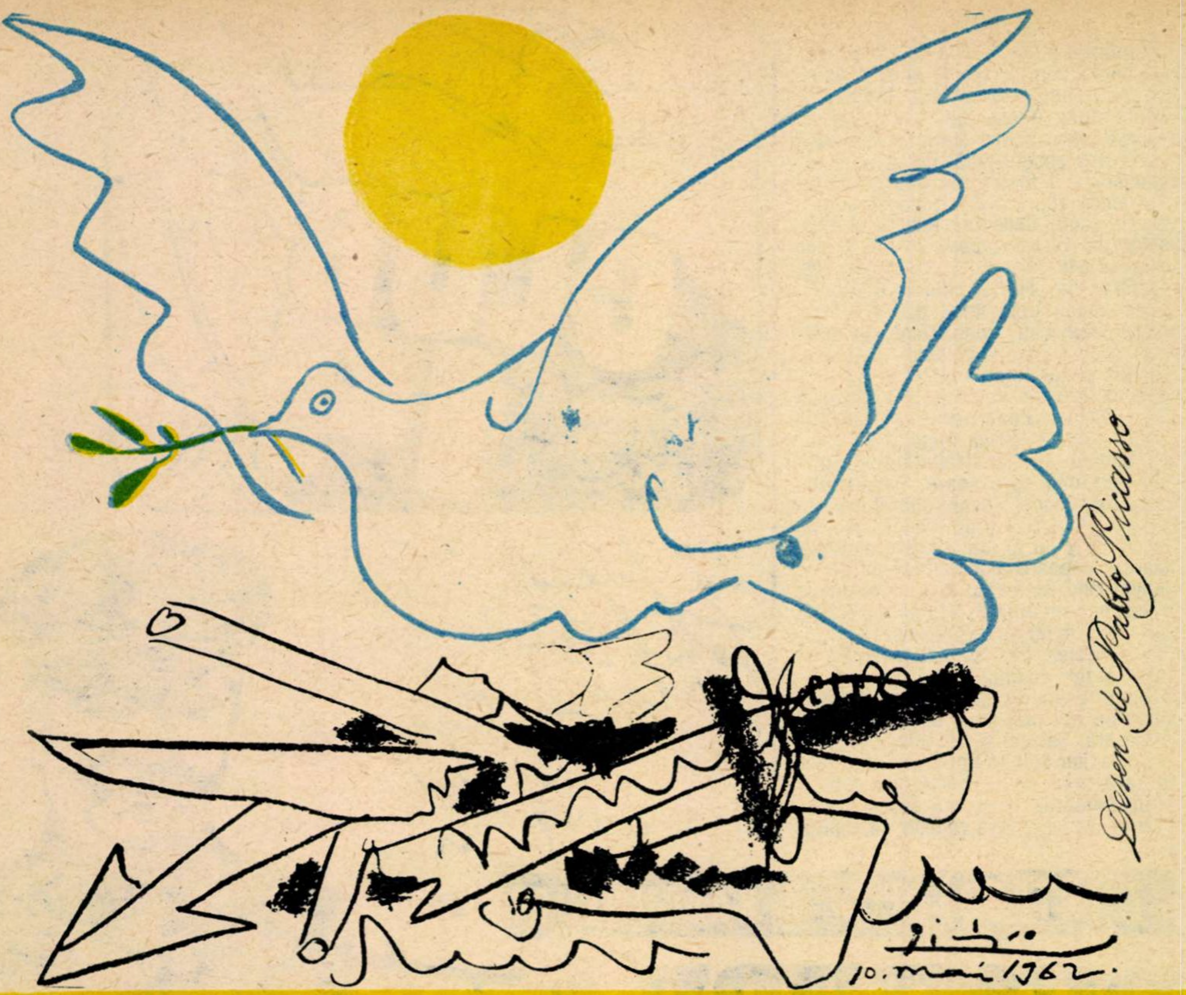

Desen de Pablo Picasso

10. mai 1962.

CRISTINA STAMATE
clasa a VII-a
C. Şcoala generală
nr. 121, Bucureşti

CĂLĂTORIE NEOBIȘNUITĂ

E frumos afară! Soarele își îndreaptă razele sale de aur incandescente spre tot ce este frumos, curat, nevinovat. Copiii se joacă, culeg flori, fac plajă. Un ochi al soarelui este vesel la bucuria copiilor. Dar el, mai are unul din care cad lacrimi grele, ca picăturile de ploaie. De ce o fi și supărat și vesel soarele? Oare de ce? Dacă nu vă dați singuri seama, haideți să vă ajut eu. Începem cu prima problemă. Putem spune că este vesel deoarece copiii sînt fericiți, sau că holdele mănoase se leagănă în bătaia vîntului, ori că oamenii muncesc cu însuflețire ca țara să fie mai frumoasă? Bineînțeles. Și e trist pentru că în alte țări și pe alte continente sînt copii care mor de foame, iar unii oameni de-abia **își pot duce traiul de azi** pe **mîine!**

De ce acei copii de departe nu au ce să mănînce? Există răspunsuri:

— Pentru că sîntem din ce în ce mai amenințați de un război atomic;

— Pentru că nu contenește cursa înarmărilor;

— Pentru că dacă am calcula cît costă aceste „provizii" nucleare, am obține o suma suficientă ca să se asigure atîta hrană și atîtea case încît să ajungă pentru majoritatea populației globului.

Sînt doar cîteva idei, dar suficiente.

Arătați-mi un copil care vrea război. Vă asigur că **nu există** și daca vreți să vă convingeți, haideți să facem o călătorie în cele mai îndepărtate zone ale pămîntului.

Îmbrăcați-vă bine, peste 3 minute aterizăm la Polul Nord!

Nu vă speriați, ați spus doar că vreți să vă convingeți. Am ajuns!

Este tare frig!!! Totul împrejur este alb, încîntător de alb. Ici-colo cîte o căsuță mică, albă. Iată și o focă! O focă de-a devăratelea!! Nici nu-ți vine să crezi. Dar ați băgat de seamă că nu prea există vegetație? Haideți să intrăm într-o casă. Boc-boc.

— Cine-i?

— Sîntem din România. Avem să discutăm ceva cu băiatul care se joacă în curte cu renii.

— Intrați și așteptați pînă îl chem.

— Mulțumim!

— Kai, te așteaptă cineva în casă.

Intră un băiat înfofolit bine, cu obrajii roșii.

— Ți se pare curios că nu ne cunoști?! Am venit aici doar pentru cîteva întrebări. Mă cheamă Cristina. Aș dori să știu ce-ți place mai mult aici?

— Totul. Zăpada, soarele, urșii, focile. Dar mai mult îmi place să îngrijesc renii și să mă joc uneori cu ei.

— Ai auzit vreodată de război?

— Da. Mă uit uneori la televizor... Dar nu-mi place. Războiul e ceva îngrozitor... Așa cred... N-aș putea suporta să văd un ren ucis de gloanțe...

— La revedere, Kai, ești un băiat **formidabil, Cînd ajung acasă o să-ți scriu.**

— Haideți la avion. Știu că ați cam înghețat, dar curînd vom ajunge la ecuator... Am ajuns!

— Ce deosebire! Cîtă vegetație! Ce mulți banani!! Și ce căldură! Parcă era mai bine la frig. Să intrăm într-o casă pe catalige. Știți de ce pe catalige? Deoarece aici plouă așa de mult încît, altfel, ar intra apa în casă.

— Cine bate la ușă?

— Nu vă supărați, aveți copii?

— Da, dar de ce?

— Sîntem din România și vrem să ne convingem de un anumit lucru.

— Intrați, o chem și pe fetița mea.

— Cum te cheamă?

— Yola.

— Cîți ani ai?

— 10.

— Acum, o întrebare. Ce ți-ai dori tu cel mai mult?

— Mai mult și mai mult?! Să mănînc pe săturate, să pot și eu să merg la școală, și... să nu ne mai bată stăpînul.

— Tu știi din ce cauză înduri toate acestea?

— Da. Din cauză că se fac multe cheltuieli pentru înarmare, pentru războaie.

— Tu dorești așa ceva?

— Eu? Cum o să doresc așa ceva? Eu vreau PACE!

— Mulțumim mult, Yola. Vrei să primești de la mine această păpușă?

— E o amintire frumoasă și-un semn de prietenie. O primesc și vă mulțumesc mult.

— La revedere.

Acum, dragi prieteni, sper că v-ați convins de cele spuse de mine mai înainte. Dacă vreți, putem să facem și alte călătorii ca să cunoaștem cîți mai mulți copii.

La revedere, pe curînd.

Cu mare atenție, această fetiță egipteană așază în ghivece puieții unor arbori foarte apreciați în satul ei pentru rezistența pe care o au la arșița soarelui. În curînd ei vor fi plantați în zona de la marginea deșertului Sahara, formînd o adevărată perdea verde, menită să oprească înaintarea nisipurilor. De altfel, dragostea pentru natură i-a mobilizat pe copiii multor țări ale lumii să participe la acțiunea „Un arbore pentru fiecare copil" inițiată de Programul Națiunilor Unite pentru ocrotirea mediului înconjurător. În cadrul acestei acțiuni, copiii din diferite țări fac schimburi de semințe aparținînd celor mai diferite specii de arbori, amenajează pepiniere, plantează sau îngrijesc copacii tineri, ocrotesc copacii de esențe rare ș.a.

În timp ce părinții lucrează micile ogoare din preajma locuințelor, copiii așezărilor peruane de pe înaltul platou andin – Altiplano – îngrijesc animalele. Ei străbat întinderile acoperite cu ierburi din preajma satului, însoțind micile turme de lama și alpaca, adaptate la condițiile de viață ale marilor altitudini. Domesticite cu mii de ani în urmă, aceste animale sînt de mare ajutor atît în cărăușie cît și pentru lîna folosită la țesutul obiectelor de îmbrăcăminte.

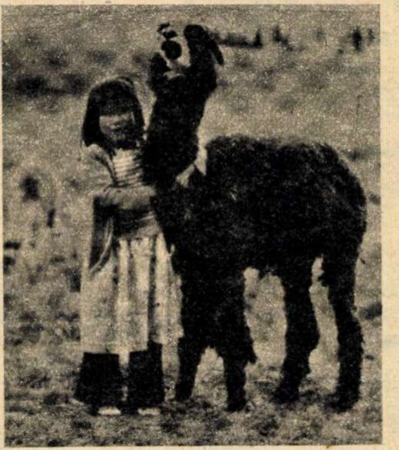

La mai bine de jumătate de mileniu de la invenția tiparului, o mare parte din omenire nu-și poate citi nici măcar numele. Statistici internaționale informează că, astăzi, numărul neștiutorilor de carte ai lumii a trecut de 800 de milioane. Dintre aceștia o mare parte sînt copii care trăiesc în țări aflate în curs de dezvoltare din Asia, Africa și America de Sud. În multe dintre aceste țări se depun eforturi pentru ca un număr cît mai mare de copii să aibă asigurat un loc într-o bancă de școală. Adeseori, la construirea edificiilor școlare participă, după puterile lor, și copiii. Dacă am poposi, de pildă, într-o localitate rurală din Tanzania, am afla că la înălțarea modestei școli, au ajutat, alături de părinții lor și cei ce învață acum în clasele ei.

În școală, pe lîngă învățarea citirii, scrierii și socotitului, ei participă la viața culturală și studiază mediul înconjurător. După orele de curs, copiii satelor tanzaniene pot fi întîlniți pe ogoare ajutîndu-și părinții la întreținerea culturilor și la recoltat, sau de-a lungul cursurilor de apă, învățînd din experiența apicultorilor.

DE ZIUA LOR

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	N	U	M	A	R	A	T	O	A	R	E
2	A	N	I	M	A	T	■	B	R	A	D
3	T	I	N	A	R	■	R	E	S	S	U
4	A	C	O	N	■	I	E	Z	I	■	C
5	L	A	R	■	P	I	C	I	■	S	A
6	I	T	I	T	■	E	I	■	B	U	T
7	T	E	■	I	T	■	T	O	C	■	I
8	A	■	O	Z	A	N	A	■	A	R	G
9	T	I	R	■	T	U	T	E	L	■	
10	E	L	E	V	A	■	A	R	A	L	N

ORIZONTAL: 1) Bile pe sîrmă pentru socotit. 2) Film cu desene preferat de copii. A dedicat celor mici poezia intitulată „Mă uit în ochii copiilor". 3) Nu mai e un copil! Pictor român contemporan, din a cărui creație amintim pînza „Fată cosind". 4) Mică barcă avînd fundul plat. Cei trei cucuieți ai caprei. 5) Nume care apare în basme, ghicitori și zicatori. Copil (fig.). Pagini de carte! 6) A scos vîrful nasului din locul în care s-a ascuns. Dar. Lansarea unei mingi către poartă. 7) În sfîrșit, cuminte! Instrument utilizat la scris. 8) „Ștrandul" lui Creangă de la Humulești. Pseudonim al lui Alexandru Vlahuță. 9) Sportul bunilor ochitori. Protecție exercitată asupra unui copil. 10) Frecventează cursurile școlii (fem.). „Copilul rege al codrilor de brad" (Mihai Eminescu).

VERTICAL: 1) Raport între numărul copiilor nou-născuți și cel al populației unei țări la o anumită dată. 2) Fără copii (pl.). În copilărie! 3) Un copil pînă la 18 ani (pl.). În programul școlar. 4) Mare pictor român, autorul tabloului „Copii în uniformă". Persoană care poartă același nume cu alta. 5) La intervale mari de timp. Bărbat cu copil. 6) Acut. 200 de romani. Negație. 7) O poezie declamată la serbare. 8) Grași peste măsură. Pere! 9) Păcăliți. Atlas geografic radio. 10) Bărbierit. Plus. Undă marină. 11) Cei șapte ani de-acasă, și nu numai atît.

DICȚIONAR: ACON, AVE, IIC.

Cu A

ÎN JOCUL PE CARE VI-L PROPUNE CORESPONDENTUL NOSTRU DIN PLOIEȘTI, TOATE CUVINTELE INCLUD, FIE LA ÎNCEPUT, FIE LA SFÎRȘIT, LITERA A.

	1	2	3	4	5
1					A
2				A	
3			A		
4		A			
5	A				

ORIZONTAL ȘI VERTICAL

1) A PRESA. 2) COMANDANT TURC, ANGHEL ROMAN. 3) ASTFEL. 20 mp = 2... 4) DE PE CAL. SECETOS. 5) LIPSITĂ DE VEGETAȚIE.

Nicolae N. Iordache
clasa a VII-a B,
Școala generală nr. 12,
Ploiești

GASIȚI CUVÎNTUL

În limba noastră cuvintele care conțin de mai mult decît de trei ori litera A sînt destul de rare. Încercați, totuși, să găsiți un cuvînt care cuprinde litera A... de cinci ori!

Soluția problemei din numărul trecut: antrenament, antrenant, funingine, independent, încununat, nanghin, neintervenție.

Lincă A. Mirancea
Vîrtoapele — Teleorman

spre viitor

A apărut numărul 5 al revistei
START SPRE VIITOR.

În paginile acestui număr găsiți:
CONSTRUCȚII ELECTRONICE

Pentru toți cititorii — UN BAROMETRU PENTRU OBSERVAȚII METEOROLOGICE

Un amplu articol despre marile poduri ale lumii. RALIUL IDEILOR prezintă sugestii pentru diverse construcții, propuse de copii de vîrsta voastră.

Pentru cei mai mici cititori ai revistei prezentăm construcția planorului „Rîndunica".

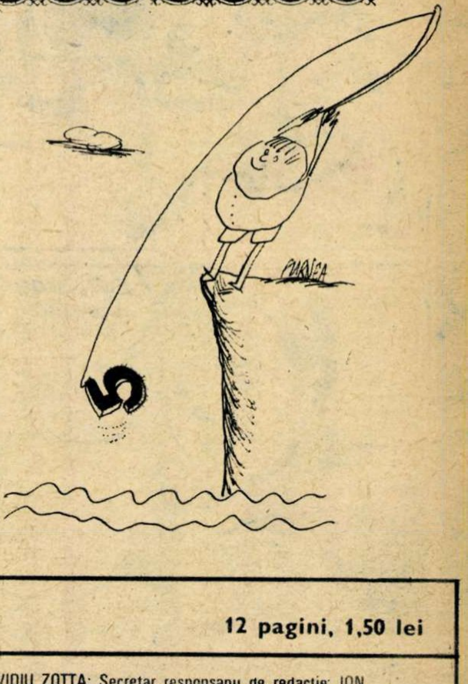

Cutezătorii 12 pagini, 1,50 lei

Redactor șef: MIHAI NEGULESCU; Redactor șef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacție: ION DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU; Redactor responsabil de nummăr: ION CRÎNGULEANU; Prezentare tehnică: ION MIHAESCU. Foto copertă: CONSTANTIN POPESCU;
Redacția: Piața Scînteii nr. 1; București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura „Scînteia" TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226 București.

Index 41633

Scenariu: DINU ALEXANDRESCU Desene: PUIU MANU

ESCADRILA nemuritoare

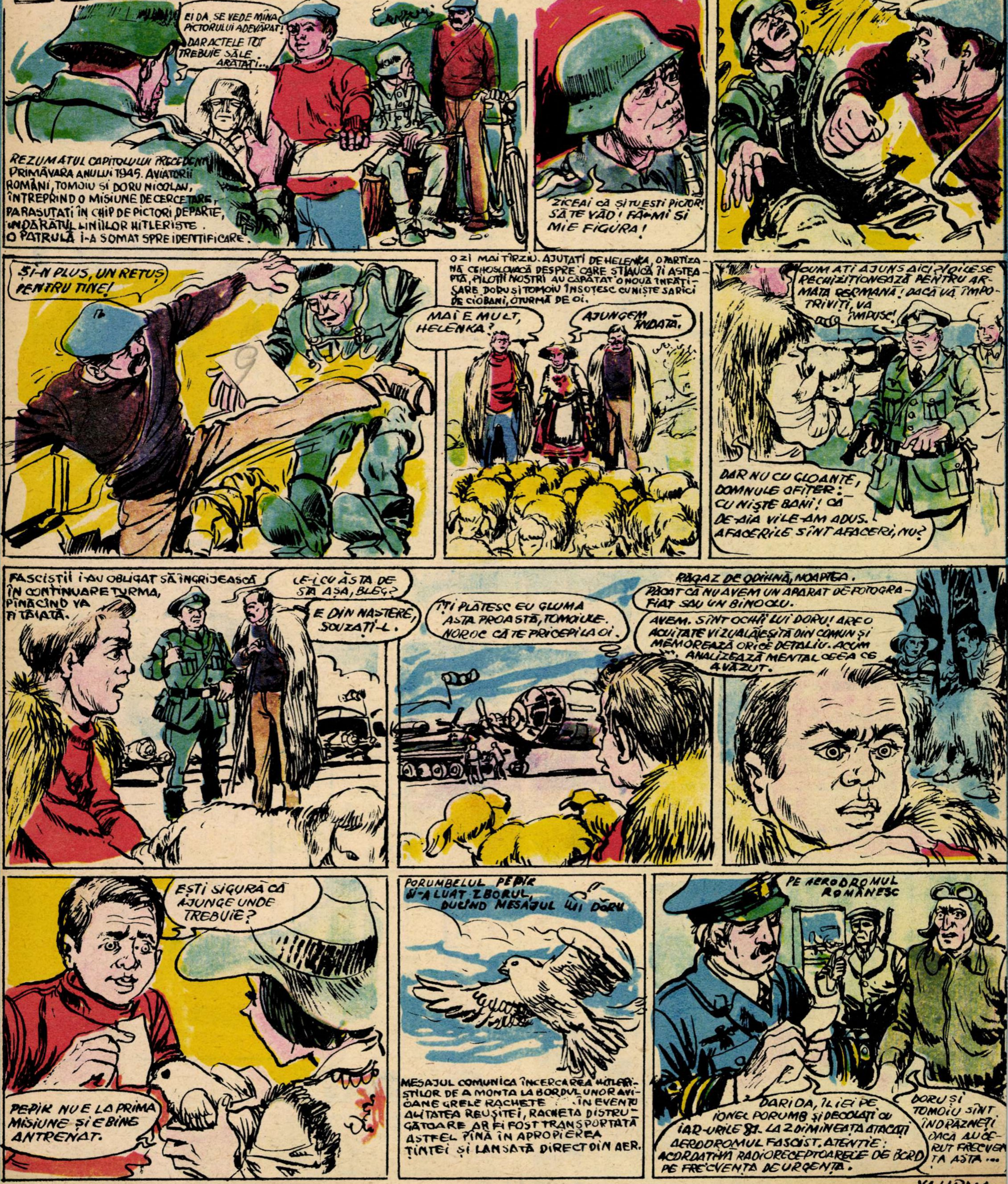
EI DA, SE VEDE MÎNA PICTORULUI ADEVĂRAT! DAR ACTELE TOT TREBUIE SĂ LE ARĂTAȚI...
REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT: PRIMĂVARA ANULUI 1945. AVIATORII ROMÂNI, TOMOIU ȘI DORU NICOLAU, ÎNTREPRIND O MISIUNE DE CERCETARE, PARAȘUTAȚI ÎN CHIP DE PICTORI, DEPARTE, ÎNDĂRĂTUL LINIILOR HITLERISTE. O PATRULĂ I-A SOMAT SPRE IDENTIFICARE.
ZICEAI CĂ ȘI TU EȘTI PICTOR! SĂ TE VĂD! FĂ-MI ȘI MIE FIGURA!
CU PLĂCERE, TE SERVESC IMEDIAT!...
ȘI-N PLUS, UN RETUȘ PENTRU TINE!
O ZI MAI TÎRZIU. AJUTAȚI DE HELENKA, O PARTIZANĂ CEHOSLOVACĂ DESPRE CARE ȘTIAU CĂ ÎI AȘTEAPTĂ, PILOȚII NOȘTRI AU CĂPĂTAT O NOUĂ ÎNFĂȚIȘARE. DORU ȘI TOMOIU ÎNSOȚESC CU NIȘTE SARICI DE CIOBANI, O TURMĂ DE OI.
MAI E MULT, HELENKA?
AJUNGEM ÎNDATĂ.
CUM AȚI AJUNS AICI? OILE SE RECHIZIȚIONEAZĂ PENTRU ARMATA GERMANĂ! DACĂ VĂ ÎMPOTRIVIȚI, VĂ ÎMPUȘC!
DAR NU CU GLOANTE, DOMNULE OFIȚER: CU NIȘTE BANI! CĂ DE-AIA VI LE-AM ADUS. AFACERILE SÎNT AFACERI, NU?
FASCIȘTII I-AU OBLIGAT SĂ ÎNGRIJEASCĂ ÎN CONTINUARE TURMA, PÎNĂ CÎND VA FI TĂIATĂ.
CE-I CU ĂSTA DE STĂ AȘA, BLEG?
E DIN NAȘTERE, SOLDAȚI-L.
ÎȚI PLĂTESC EU GLUMA ASTA PROASTĂ, TOMOIULE. NOROC CĂ TE PRICEPI LA OI.
RĂGAZ DE ODIHNĂ, NOAPTEA.
PĂCAT CĂ NU AVEM UN APARAT DE FOTOGRAFIAT SAU UN BINOCLU.
AVEM. SÎNT OCHII LUI DORU! ARE O ACUITATE VIZUALĂ IEȘITĂ DIN COMUN ȘI MEMOREAZĂ ORICE DETALIU. ACUM ANALIZEAZĂ MENTAL CEEA CE A VĂZUT.
EȘTI SIGURĂ CĂ AJUNGE UNDE TREBUIE?
PEPIK NU E LA PRIMA MISIUNE ȘI E BINE ANTRENAT.
PORUMBELUL PEPIK ȘI-A LUAT ZBORUL, DUCÎND MESAJUL LUI DORU
MESAJUL COMUNICA ÎNCERCAREA HITLERIȘTILOR DE A MONTA LA BORDUL UNOR AVIOANE GRELE RACHETE. ÎN EVENTUALITATEA REUȘITEI, RACHETA DISTRUGĂTOARE AR FI FOST TRANSPORTATĂ ASTFEL PÎNĂ ÎN APROPIEREA ȚINTEI ȘI LANSATĂ DIRECT DIN AER.
PE AERODROMUL ROMÂNESC
DARIDA, ILIEI PE IONEL PORUMB ȘI DECOLAȚI CU IAR-URILE 81. LA 2 DIMINEAȚA ATACAȚI AERODROMUL FASCIST. ATENȚIE: ACORDAȚI-VĂ RADIORECEPTOARELE DE BORD PE FRECVENȚA DE URGENȚĂ.
DORU ȘI TOMOIU SÎNT ÎNDRĂZNEȚI DACĂ AU CERUT FRECVENȚA ASTA...

VA URMA

JOI, 3 IUNIE 1982,
ANUL XVI (nr. 765)

22

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

PRIMĂVARĂ UTECISTĂ (pag. 3)

CADRAN POLITIC

Sub preşedinţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, luni, 31 mai, a avut loc şedinţa Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.

Între altele, Comitetul Politic Executiv a examinat şi aprobat raportul privind cifrele de şcolarizare pentru anul şcolar şi universitar 1982—1983. În spiritul politicii partidului nostru, de pregătire pentru muncă şi viaţă a tinerei generaţii, au fost adoptate măsuri privind dezvoltarea învăţămîntului preşcolar, primar şi liceal. S-a stabilit ca marea majoritate a elevilor clasei a IX-a să fie pregătiţi în liceele industriale, de chimie industrială, agroindustriale şi silvice, pentru a se asigura cadrele necesare acestor importante ramuri ale economiei ţării. Comitetul Politic Executiv a indicat să fie luate măsuri ca, în viitorul an şcolar, pregătirea celor care promovează clasa a VIII-a din unităţile şcolare din mediul rural să se asigure, în cea mai mare parte, în comunele de domiciliu ale elevilor şi, cu precădere, în specialităţile industrial-agricole — mecanică, electrotehnică, mine, petrol, construcţii, prelucrarea lemnului, pentru industriile uşoară şi alimentară. Măsurile stabilite asigură şcolarizarea integrală a copiilor de vîrsta claselor I—X.

De asemenea, pentru pregătirea unui număr mai mare de cadre de muncitori cu o înaltă calificare, s-a indicat ca în anul şcolar viitor să sporească numărul elevilor în învăţămîntul profesional, atît la cursurile de zi, cît şi la cele serale. Totodată, pentru a da posibilitatea absolvenţilor liceelor, încadraţi în producţie, să-şi continue studiile, va creşte numărul locurilor la învăţămîntul superior — seral şi fără frecvenţă.

Comitetul Politic Executiv a aprobat, de asemenea, numărul burselor ce se vor acorda în viitorul an şcolar elevilor şi studenţilor, asigurîndu-se în continuare, în spiritul politicii umaniste a partidului şi statului nostru, condiţii tot mai bune de pregătire tineretului patriei noastre.

Comitetul Politic Executiv a cerut Ministerului Educaţiei şi Învăţămîntului, ministerelor economice, consiliilor populare, forurilor ştiinţifice şi politico-educative, organizaţiilor de partid, de tineret, de masă şi obşteşti, să ia toate măsurile pentru pregătirea şi buna desfăşurare a viitorului an şcolar, pentru aplicarea fermă a sarcinilor trasate de conducerea partidului şi statului nostru privind perfecţionarea şi ridicarea continuă a conţinutului învăţămîntului, legătura tot mai strînsă a şcolii de cerinţele producţiei, formarea şi educarea unui om nou, cu o înaltă conştiinţă patriotică, revoluţionară.

PRIMĂVARĂ

An de an, mii şi mii de pionieri, împlinind 14 ani, trăiesc momentele de profundă emoţie, de angajare revoluţionară, patriotică, ale primirii în rîndurile membrilor Uniunii Tineretului Comunist. Cravata de pionier le-a fost părtaşă şi imbold al izbînzilor învăţăturii, al temeinicei pregătiri pentru muncă şi viaţă. Bilanţul faptelor lor de muncă, învăţătură şi comportare exemplară se dovedeşte rodnic şi durabil acum, cînd ei păşesc, cu simţămîntul tinereţii responsabile, pe această nouă treaptă a devenirii lor. Ei primesc carnetul roşu de utecist fie la locul de muncă al părinţilor sau al fraţilor mai mari — în fabrici, uzine, pe şantiere, fie acolo unde istoria păstrează nepieritoare mărturii ale eroismului şi jertfei poporului nostru, ale luptei comuniştilor pentru dreptate şi libertate, pentru făurirea unui nou destin al patriei.

Unele din cele mai vibrante momente ale intrării în U.T.C. se desfăşoară, tradiţional, în înălţătoarea ambianţă a unor mărturii nepieritoare, la Muzeul de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România.

Aici, la Muzeu, în sala unde sînt reunite imagini şi documente-mărturii ale făuririi partidului în acel fierbinte mai 1921, am întîlnit în această primăvară treizeci dintre cei mai merituoşi pionieri ai claselor a VIII-a de la Şcoala generală nr. 50 din Capitală. Zece dintre ei aveau să fie primiţi în rîndurile membrilor U.T.C., iar altor douăzeci de colegi li se înmîna carnetul şi insigna de utecist. În acest cadru solemn, impresionant, am fost părtaşii unui eveniment cu dublă semnificaţie: al ieşirii din pionierat şi cel al intrării în U.T.C. Este un moment simbolic, petrecut aici sub semnul transmiterii ţelurilor şi idealurilor revoluţionare ale comuniştilor către tînăra generaţie a patriei.

Iată, surprindem un gest căruia cuvîntul, oricît ar încerca să fie de elocvent şi de sensibil, nu-i poate reda întreaga semnificaţie şi expresie: unul dintre noii utecişti, deschizînd carnetul unde abia cu cîteva clipe înainte îşi caligrafiase cu atîta emoţie numele, îl apropie de un alt carnet aflat la unul dintre panourile muzeului. Un carnet peste ale cărui file istoria a întipărit însemnul eroic al faptelor celor ce-au militat pentru făurirea României noi, demne şi înfloritoare de azi. Un gest spontan, un gest pornit din inimă, dintr-un imbold cu-adîncă rezonanţă în conştiinţă, un legămînt fierbinte faţă de cei ce şi-au închinat viaţa luptei pentru dreptate şi libertate. Luptă la a cărei şcoală aspră s-au călit generaţii de tineri revoluţionari, de comunişti. Între ei, exemplul cel mai luminos este cel al tovarăşului **Nicolae Ceauşescu,** a cărui tinereţe revoluţionară şi vie pildă de eroism, de bărbăţie şi curaj înflăcărează inimile şi conştiinţele noastre, ale tuturor, pentru a ne pune întreaga energie în slujba înaltelor idealuri de edificare socialistă şi comunistă a patriei.

Ce gînduri şi năzuinţe îi însufleţesc acum la ieşirea din pionierat şi intrarea în U.T.C. pe Valentin Şerban, Aurelia Melina, Camelia Galiceanu, Marius Mirea, Mihai Dima, Cristinel Şerban, Daniela Groseanu, Adrian Mitu şi pe alţi colegi ai lor? Valentin Şerban se desparte de cravata roşie cu tricolor nu cu nostalgie şi regret, ci cu emoţie, mai aprinsă chiar decît atunci cînd a primit-o. De ce? Fiindcă acum se află în faţa celui mai riguros examen din viaţa sa de pionier!

Desigur, carnetul de evidenţiere reprezenta o elocventă carte de vizită pentru intrarea în rîndurile membrilor U.T.C. Însă colegii trebuiau să-şi spună cuvîntul despre felul în care şi-a onorat el cravata de pionier de-a lungul celor şapte ani. Cuvîntul colegilor spus aici a fost sincer şi clar: „Valentin Şerban — elev silitor la învăţătură, iniţiator al multor acţiuni pionereşti, harnic în activităţile de muncă patriotică, exemplu de conduită şi bun coleg merită să fie primit în rîndurile membrilor Uniunii Tineretului Comunist"...

Camelia Galiceanu rememorează file din biografia detaşamentului şi recunoaşte cu mîndrie că de-a lungul acestor ani ai cravatei roşii cu tricolor ei au înscris la loc de cinste atributul „hărnicie". Dovada — recordul pe şcoală în toate activităţile de muncă patriotică. Dar şi atunci cînd şi-au propus să devină „laureaţi" pe şcoală ai învăţăturii — au reuşit. Secretul acestei reuşite n-a fost altul decît iniţiativa, ambiţia, încrederea în forţele proprii şi în spiritul de echipă al întregului detaşament. O echipă, e drept, cu mult mai numeroasă decît cea de baschet, sportul în care deţin ei cel mai bogat palmares. Iată argumentul faptelor ce ilustrează felul în care s-au pregătit pionierii clasei a VIII-a D pentru a deveni utecişti.

...Trei prieteni pionieri — trei prieteni utecişti şi — posibil... trei viitori colegi de muncă? Marius Mirea, Mihai Dima şi Cristinel Şerban sînt componenţii unui... „trio foarte bine închegat" — cum i-au denumit colegii lor din clasa a VIII-a C. Sigur, toţi trei au note bune, dar îi pasionează îndeosebi matematica, fizica şi electrotehnica. Faptul că au hotărît să urmeze acelaşi liceu n-a surprins pe nimeni. Ce şi-au urat acum, în ziua cînd au devenit utecişti? „Să rămînem şi pe traseul anilor de liceu acelaşi «trio bine închegat», iar mai tîrziu să fim colegi nu numai în viitoarea meserie, ci şi la viitorul loc de muncă!"

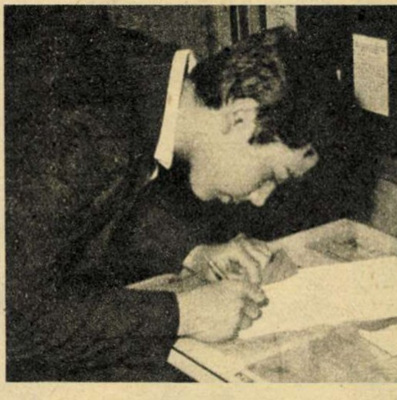

Le dorim din toată inima celor trei prieteni să-şi împlinească aceste năzuinţe şi poate că vor deveni, nu peste multă vreme, eroii unui nou reportaj, al

---

CROSUL pionierilor

EDITIA
A VI-A
1982

Craiova. Duminică, 16 mai. Marele şi frumosul „Parc al poporului" din acest oraş a găzduit finala celei de-a XV-a ediţii a tradiţionalului Cros al tineretului în cadrul căruia, de şase ani încoace, se desfăşoară şi crosul pionierilor. La start – sute de tineri din întreaga ţară: campionii judeţeni ai Crosului tineretului. Printre ei, şi 164 de pionieri. Fiecare dintre aceşti copii speră că va fi primul. Dar ştiu că nu-s decît... patru tricouri de campioni şi că vor fi doar patru învingători. Cine le va cuceri, cine va învinge? Nerăbdarea e mare şi emoţiile la fel. Nu durează însă prea mult. După impresionantul ceremo-

UTECISTĂ

cărui autor va fi, poate, chiar... colegalor de clasă, Simona Gaşpar, care visează să devină ziaristă.

De altfel, însăşi Simona ne-a mărturisit acest gînd — al unui posibil reportaj din anul... 1990! — pe care ar dori să şi-l intituleze „Itinerar de eroism şi tinereţe prin ţara mea". O aspiraţie pe cît de frumoasă pe atît de generoasă, căci Simona proiectează, încă de pe-acum, un itinerar emoţionant în care să surprindă chipul, mereu întinerind şi înflorind al ţării, şi prin entuziastul efort, prin eroismul muncii eşaloanelor de tineri — întîlniţi cu prilejul periplului ei de reporter — în constelaţia marilor şantiere ale viitorului, nu prea îndepărtat, desigur!

În lumina altei dimineţi de mai, 300 de elevi-utecişti din sectorul 3 al Capitalei se apropiau de intrarea Muzeului de istorie a partidului comunist, a mişcării revoluţionare şi democratice din România. Fiindcă tot aici, în cadrul unei impresionante manifestări intitulate **„Sub flamura partidului"**, aveau să primească şi ei carnetul roşu de utecist. Iată că sala destinată acestui solemn moment e inundată de cravate roşii cu tricolor, de tinereţe şi de flori. Trompetele anunţă începerea ceremonialului pioneresc şi aducerea drapelelor celor două organizaţii înfrăţite prin tinereţe, prin înaltele idealuri revoluţionare, comuniste. Organizaţia pionierilor şi Uniunea Tineretului Comunist.

Eleva Cristina Ionescu, de la Şcoala generală nr. 89, îşi aude numele rostit solemn. Primeşte carnetul roşu de utecist. Clipei de înaltă mîndrie şi emoţie îi succede o alta, care-i luminează chipul de bucurie: o fetiţă, Georgeta Popa, membră a Organizaţiei „Şoimii patriei", îi oferă o garoafă roşie, simbolizînd prin căldura acestui gest frumoasa prietenie dintre cele mai tinere generaţii ale ţării. La rîndul său, Cristina îi transmite mesajul cravatei roşii cu tricolor, cravata pe care Georgeta o va purta în curînd, cînd va deveni pionieră.

Sute de flori au fost oferite din adîncul inimii, în această dimineaţă de mai, celor trei sute de utecişti de către prietenii lor, pionieri şi şoimi ai patriei. Acestor flori li s-au adăugat armoniile cîntului şi ale poeziei. Grupul folk al Şcolii generale nr. 116 a pregătit un recital de cîntece prin care înalţă un cald elogiu copilăriei fericite, un imn de pace şi prietenie între toţi fiii planetei Pămînt. Un omagiu fierbinte către partid, către ctitorul-erou al României de azi şi de mîine.

ILEANA PIŢA

---

nial de deschidere, pionierii se prezintă la start.

Ca de obicei, primele sînt lansate în cursă fetele de categoria 11–12 ani. Cea mai mare parte a pistei de 600 de metri e parcursă în „stol" strîns. Abia în ultima parte, pe ultimii 50–60 de metri, se detaşează cîteva. Crainicul încearcă să le descifreze numele după numerele pe care le poartă, dar renunţă. Asistă şi el la lupta strînsă dintre două fetiţe care aleargă umăr la umăr, cot la cot. Vor trece, oare, amîndouă odată linia de sosire? Nu, cea mai scundă reuşeşte, pe ultimii metri, s-o ia cu un pas înainte. Cine e? – se întreabă toată lumea.

– Cea care a trecut prima linia de sosire e **Lucreţia Marin,** *reprezentanta judeţului Teleorman – anunţă crainicul. Lucreţia e elevă în clasa a VI-a la Şcoala generală din Vîrtoapele. Practică crosul de doi ani, dar se află la primul ei succes de acest fel, la prima ei victorie republicană. S-o aplaudăm!...*

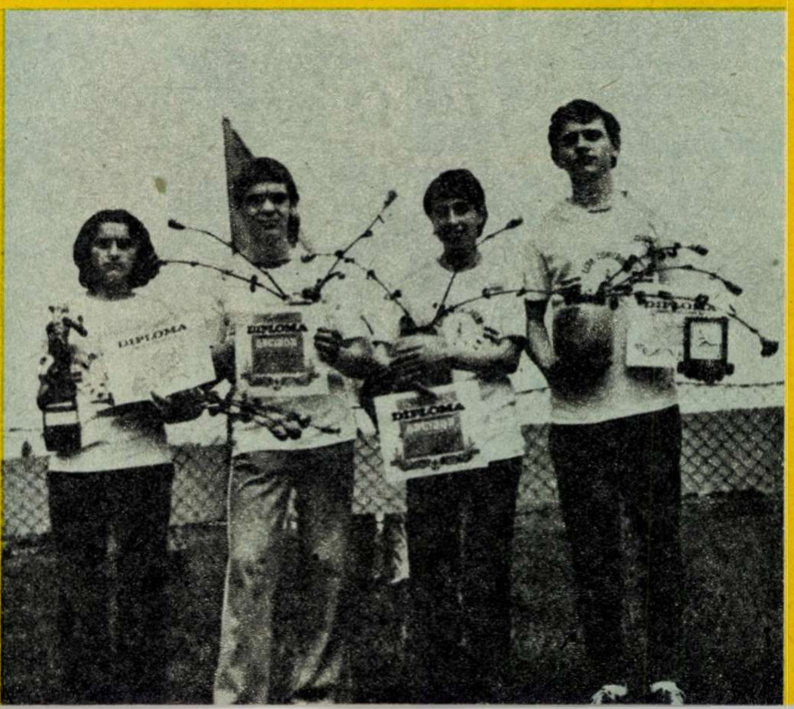

La fel de disputate şi de spectaculoase sînt şi celelalte trei probe: 800 metri băieţi, categoria 11–12 ani, care revine lui **Călin Colara,** *de la Şcoala generală nr. 1, Deva, judeţul Hunedoara; 800 metri fete, categoria 13–14 ani, cîştigată de* **Elena Panait,** *de la Şcoala generală nr. 252 din Bucureşti; 1 000 metri băieţi, categoria 13–14 ani, în care se detaşează net, încă din start,* **Attila Jaraba,** *elev la Şcoala generală din Salonta, judeţul Bihor.*

Sînt numele celor mai rapizi şi mai rezistenţi pionieri-alergători ai acestui an. Felicitîndu-i şi noi pe cei patru învingători, sperăm că nu se vor opri aici, că succesul deosebit pe care l-au înregistrat la Craiova le va da „aripi" spre performanţe atletice şi mai mari.

Pionierii campioni (în ordine, de la stînga la dreapta): Lucreţia Marin, Călin Colara, Elena Panait şi Attila Jaraba.

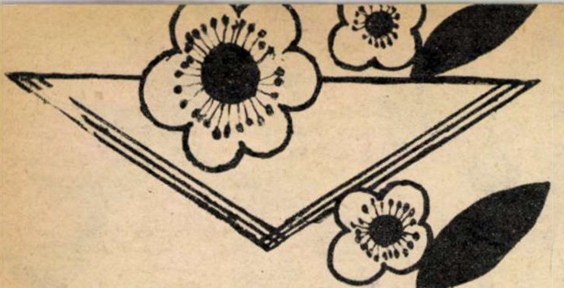

PIONIERUL ÎN OGLINDA FAPTELOR

ACŢIUNEA „Tot înainte!"

Ştirile ce ne sosesc de la subredacţiile pionereşti din toate judeţele ţării anunţă că buchetul de fapte prin care pionierii răspund mesajului generos al amplei acţiuni „Tot înainte" este tot mai frumos, tot mai bogat. Ele demonstrează dorinţa fiecărui detaşament de a se prezenta la încheierea fazei de masă a amplei acţiuni cu un bilanţ cît mai rodnic.

În cadrul ciclului de acţiuni

„SÎNTEM URMAŞII UNUI POPOR EROIC"

pionierii desfăşoară o mare diversitate de activităţi în scopul cunoaşterii trecutului istoric al patriei şi partidului precum şi al unor aspecte din munca şi viaţa comuniştilor. ● De la Orşova, judeţul **Mehedinţi** aflăm că pionierii Şcolii generale din localitate au poposit, zilele trecute, printre muncitorii de la Hidrocentrala Porţile de Fier II. Copiii au dorit să-i cunoască la locurile lor de muncă pe harnicii muncitori, iar aceştia i-au primit cu căldură vorbindu-le despre succesele pe care le obţin zi de zi în activitatea pe care o desfăşoară. ● Iată şi o imagine din care vă zîmbesc pionierii Şcolii generale nr. 2 din Anina. **Caraş Severin**, în timpul vizitei lor la şantierul termocentralei din localitatea lor (foto 1).

1

● Pretutindeni în ţară concursurile gen „Cine ştie, cîştigă" se dovedesc pe cît de antrenante, pe atît de instructive. În cadrul unui astfel de concurs, pionierii din Mereşti — **Harghita** au rememorat, împreună cu cei ce le-au urmărit evoluţia, glorioase momente din istoria Partidului Comunist Român.

Şi acum, o imagine care-i reprezintă pe membrii detaşamentului clasei a III-a A de la Liceul „Fraţii Buzeşti", Craiova, în vizită la Obeliscul „1907", din municipiul lor (foto 2).

PIONIERI, ÎN ANII DE LUMINĂ

● Comandamentele pionereşti din Certeşti — **Galaţi** au iniţiat dezbaterea intitulată „Glasul României — glasul păcii". Şi cu acest prilej pionierii au evocat activitatea neobosită a secretarului general al partidului nostru, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, pentru apărarea cauzei păcii în lume. ● Preocupaţi de încheierea cu rezultate cît mai bune a actualului trimestru şcolar, pionierii din Tătărani — **Vaslui** au organizat dezbaterea „Muncind mai bine, obţinem şi rezultate mai bune". Hotărîrea luată, în încheierea dezbaterii de toţi cei prezenţi, a fost aceea de a-şi mobiliza forţele, astfel încît ultima zi de şcoală să-i găsească fără nici un corigent.

ŞTAFETA GENERAŢIILOR

● Acum cîteva zile, detaşamentele de pionieri ale Şcolii din Maieru — **Bistriţa-Năsăud**, au pornit spre pitoreasca Vale a Anieşului. Nu numai într-o drumeţie în timpul căreia să revadă frumoasele locuri natale, ci pentru a lua startul în lucrările de marcare a traseului Valea Anieşului — Cabana Puzdrele. În acelaşi timp şi colegii lor din Romuli, acelaşi judeţ, au pornit lucrul la refacerea traseului turistic Borcut — Buhăiescu. Hărnicia, priceperea şi dorinţa de a realiza o lucrare folositoare şi-au spus şi de această dată cuvîntul, chiar din prima zi.

CINSTIM PATRIA, PARTIDUL ŞI POPORUL

● Din dorinţa de a-şi exprima recunoştinţa pentru grija cu care partidul veghează copilăria în ţara noastră, pionierii din comuna Porumbacu de Jos, Sibiu au prezentat recent spectacolul „Mulţumim din inimă partidului pentru copilăria noastră fericită". Tinerii artişti, aplaudaţi la scenă deschisă, ni se prezintă prin imaginea (3).

3

2
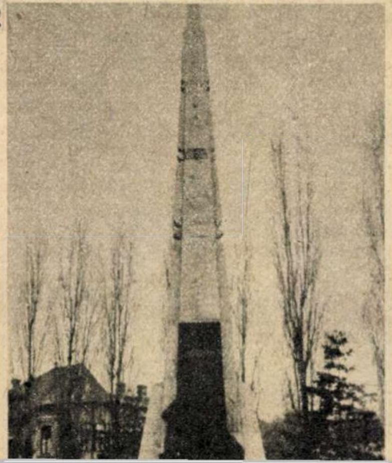

DE 342 ORI „PREZENT!" ÎN ORICE ANOTIMP

Cele şapte sate ale comunei vrîncene Năruja sînt risipite pe tăpşane line şi văi pietroase de munte. Privind de jos, din centrul de comună, casele cu cerdacuri de lemn, bogat încrustate ale acestor sate par ca şi desenate într-un decor fantastic.

Aici, la munte, aproape că nu există casă din care, dimineaţa, să nu pornească pe potecile înguste ce duc în vale, copii cu ghiozdane în spate. Şi în fiecare dimineaţă şcoala – o clădire impunătoare, cu etaj, ce răsare dintr-un pîlc de pini în centrul de comună – îi primeşte pe toţi, oferindu-le cu generozitate lumina cărţii. Iernile sînt aici aspre, cu geruri puternice şi cu viscole ce spulberă zăpada de nu poţi vedea la doi paşi; primăvara şi chiar pînă spre miezul verii ploile vin pe neaşteptate, dese şi repezi. Pe asemenea timp potecile devin aproape de nestrăbătut. Cu toate acestea, cei 342 de elevi ai Şcolii generale din Năruja răspund în fiecare zi „Prezent!" la chemarea clopoţelului. Nu numai la orele de clasă răspund ei „Prezent!", ci la tot ce ţine de viaţa de elev, de pionier. Nu-i sperie distanţele, nu-i sperie viscolul, nu-i sperie ploaia deasă, pătrunzătoare. Pe cît de silitori la învăţătură, pe atît de harnici şi întreprinzători, copiii celor şapte sate ale Nărujei îmbogăţesc permanent zestrea şcolii. Moderna bază sportivă, pe care şi-au amenajat-o (cu terenuri de volei, tenis şi fotbal), nu se deosebeşte cu nimic de orice bază sportivă dintr-un mare oraş.

Anul acesta copiii Nărujei vor gusta primele fructe din livada cu peste 200 de meri, peri şi pruni pe care au plantat-o şi au îngrijit-o cu dragoste. Alţi 200 de vişini, cireşi şi pruni, ce au înverzit pe coasta abruptă din spatele şcolii, alături de o plantaţie de zmeură, vor rodi în vara viitoare.

Nimic din ceea ce este legat de muncă, de viaţa obştei nu le este străin acestor fii ai comunei. Vara îi putem întîlni alături de părinţi mînuind coasa pe pajiştile de fîneaţă, îngrijind animalele şi luptînd cu pămîntul pietros al muntelui pentru a-i smulge cît mai multe roade. Iarna studiază seminţele copacilor, sculptează cu pricepere lemnul adus din pădurea din spatele casei, aşa cum îi învaţă bunul lor prieten, meşterul Repa. Şi nu numai atît. În şcoala pitulată în pîlcul de pini, copiii deprind tainele radiofoniei şi călătoresc în galaxia literelor trecîndu-şi de la unul la altul cele peste 6 000 de volume ale bibliotecii şcolare.

Prezenţi pe scena marelui Festival Naţional „Cîntarea României", întotdeauna copiii acestor meleaguri vrîncene au dus cu ei frumuseţea şi poezia jocului, cîntecului şi portului creat de-a lungul timpului de oamenii locurilor.

Prin tot ceea ce fac, cei 342 dintre cei mai tineri fii ai celor şapte sate vrîncene dovedesc zi de zi că-şi iubesc locurile unde s-au născut şi cresc, că prin faptele lor frumoase cinstesc şcoala, munca şi învăţătura şi îşi iubesc din toată inima părinţii. Adică participă activ la tot ceea ce înseamnă viaţa şcolii, a familiei, a Organizaţiei Pionierilor, a societăţii.

ECATERINA ROŞCA

REÎNTOARCEREA *Mihaelei*

Mihaela Dunajecz e din nou la şcoală! Pe scurt, iată emoţionanta poveste a acestei reîntoarceri:

Se ştia de mai multă vreme că firavei lor colege va trebui să i se aplice un tratament serios. În ultimul moment, însă, comisia medicală a hotărît intervenţie chirurgicală! Curajoasă, răbdătoare şi dîrză, fetiţa a suportat totul foarte bine, numai că a urmat, timp de cinci luni, ţintuirea ei la pat, într-o îmbrăcăminte... de ghips. În situaţia aceasta, în mod firesc, Mihaela se gîndea cu tristeţe că va pierde un an de studiu. Altfel nu se putea. I-o spuseseră medicii, părinţii, toţi cei din jur. Numai că prietenii ei din detaşament nu se puteau împăca cu această idee: Mihaela nu le va mai fi colegă, chiar şi atunci cînd va fi sănătoasă!

S-au gîndit îndelung cum s-o ajute. Au mers şi la spital să se intereseze dacă, după ce se va întoarce acasă prezenţa lor zilnică pentru a-i preda lecţiile i-ar dăuna. „Nu, psihic i-ar face chiar foarte bine, au spus medicii. Dar cum vă veţi descurca? Ea nu se va putea mişca. Nici chiar capul să şi-l întoarcă..."

Prietenii Mihaelei n-au renunţat. S-au sfătuit cu părinţii, cu tovarăşii profesori. Puţin timp după ce s-a întors acasă, deasupra patului fetiţei a apărut o tablă rabatabilă. Apoi, zi de zi, la o oră fixă, în camera ei îşi făcea apariţia cîte un coleg sau o colegă şi adeseori tovarăşii profesori. Orele decurgeau în linişte, cu explicaţii clare. Elevei — pînă acum de nota 10 — nu-i era greu să înţeleagă totul, mai ales că prietenii ei, cu toţii, se străduiau să fie foarte atenţi la explicaţii ştiind că le va veni fiecăruia rîndul să-i „predea" Mihaelei.

Au trecut cinci luni. Cinci luni care ar fi putut însemna zile lungi încărcate de amărăciune dar care, luminate de raza puternică a prieteniei şi căldurii „oamenilor de 13 ani", au trecut pe negîndite.

Mihaela stă acum din nou în bancă. Alături îi sînt prietenii Diana Coman, Delia Şalapa, Ovidiu Corbei, Nicoleta Ştefan, Lucian Oprin, Laura Gheorghe, Gabi Meheş, Simona Linghi, Gabriela Mucuceanu, Cătălina Nuţu, Doroteia Tăpălagă, Liliana Mircea: adică **întreg detaşamentul** clasei a VIII-a C,de la Şcoala generală nr. 24 din Timişoara.

ELENA MĂNESCU

CHITARELE din clasa a II-a

Ce se întîmplă dacă în clasa a VI-a există un grup de fete care cîntă bine la chitară? Se întîmplă că se înfiinţează o formaţie instrumentală de toată lauda — ceea ce s-a şi petrecut la Şcoala generală Băleni, judeţul Dîmboviţa.

Ce se întîmplă însă dacă în clasa a II-a cîţiva entuziaşti, cu nişte chitare mai mari decît ei, rîvnesc la aceeaşi performanţă dar... nu cunosc acest instrument? Se întîmplă că învaţă să cînte — ceea ce se şi petrece, în aceeaşi şcoală.

Dar cine îi ajută dacă învăţătoarea lor, tovarăşa Anastasia Ştefan, nu se pricepe la chitară? Îi lasă dînsa fără „sprijin calificat"? Nu-i lasă, pentru că o învăţătoare găseşte soluţii oricărei probleme!

Fetele dintr-a VI-a i-au fost eleve la „primară".

— Ia poftiţi, dragele mele, şi învăţaţi-i şi pe actualii mei elevi! Dacă îi învăţaţi voi, este exact ca şi cum i-aş învăţa eu.

În fotografia noastră, le vedeţi, aşadar, pe „consacratele" Florica Dinu şi pe Elena Ioniţă în plină repetiţie cu tînăra formaţie. Ceea ce nu putem însă reda prin fotografie este frumuseţea şi vioiciunea cîntecelor.

Dar nu sînt ele, Florica Dinu şi Elena Ioniţă, arţăgoase şi pedante cu aceşti copii mai mici cu patru ani? Şi ei, ucenicii, nu le necăjesc cu atît de posibilele răutăţi? Ei bine, nu. Acolo, scorţoşenia diferenţei de vîrstă nu e cunoscută. E cunoscută în schimb prietenia. Şi mai e cunoscut şi principiul „respectă-l pe fiecare pentru munca lui". Un astfel de băiat „mic" a avut o idee mare:

— De ce or fi stînd aruncate ici şi colo, prin şanţuri, atîtea acumulatoare de automobil uzate şi tuburi de spray?

Pionierii din ciclul gimnazial au preluat din zbor iniţiativa:

— Păi nici nu trebuie să zacă acolo! Sînt lucruri de valoare; le adunăm şi le predăm unde trebuie.

În felul ăsta, procentul de îndeplinire al angajamentului de muncă patriotică a cunoscut un salt remarcabil. Au mai crescut astfel şi fondurile şcolii; se prevăd, deci, pentru la vară excursii captivante. Este, aşadar, cît se poate de firesc ca textele multor melodii să aibă drept subiect întîmplări adevărate.

...Cîntă pentru dumneavoastră formaţia vocal-instrumentală „Chitarele din clasa a II-a"!

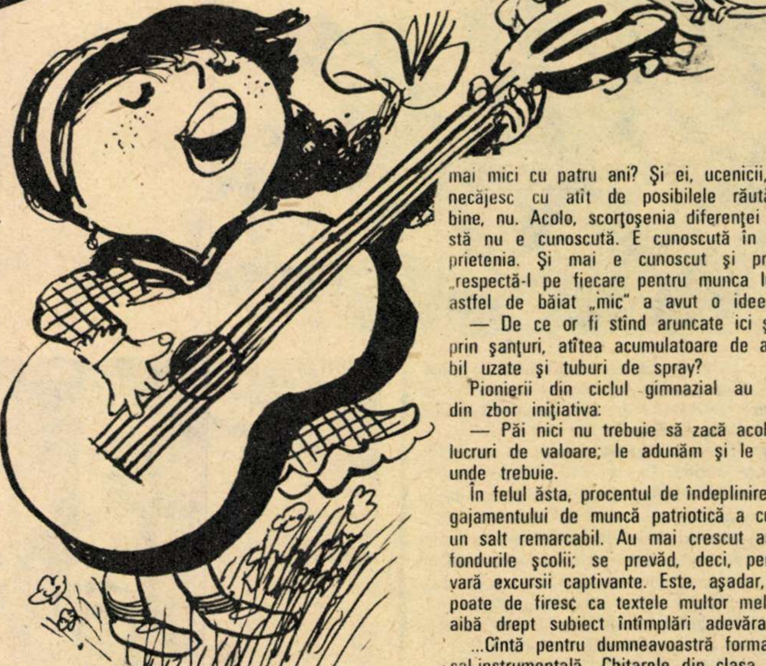

OVIDIU ZOTTA

O MAMĂ ÎŞI ÎMBRĂŢIŞEAZĂ COPILUL

cunoscut şi m-am împrietenit cu Da-
ncă din clasa I. Daniela este o fetiţă de statură mijlocie, cu chipul frumos şi ochii căprui. Este o pionieră deosebită. Noi, colegii, cu greu am putea să-i găsim un defect în felul cum învaţă, activează, cum se poartă, cum munceşte. Iar mie cel mai mult îmi place de ea pentru că este ascultătoare, săritoare şi totdeauna într-o ţinută îngrijită.

Acum să vă povestesc o întîmplare, pe care am trăit-o împreună:

Ieşeam amîndouă de la o alimentară. Deodată, am văzut un copil plîngînd pe trotuar.
m oprit lîngă el şi l-am întrebat: – De ce
ne-a răspuns:

– Am pierdut-o pe mămica. – Unde era mămica ta? – La portocale. – Şi acum nu este acolo? – Nu. – Dar cum te cheamă pe tine? – Răducu. – Cîţi ani ai? – Trei. Eu am rămas cu copilul afară, iar Daniela a intrat în magazin s-o caute pe mama copilului. Întrebînd de ea din cumpărător în cumpărător cine a pierdut un copil de trei ani pe care îl cheamă Răducu, întîlneşte privirea speriată a unei femei tinere, care îl căuta. Era mămica lui. A venit cu Daniela afară, a luat copilul şi
a mulţumit foarte mult că am ajutat-o să-l

Sînt mîndră că am o colegă şi o prietenă cum este Daniela!

Mirela Elena Iacob, clasa a IV-a D.
Şcoala generală nr. 1, Hunedoara

VĂ INVITĂM, DRAGI, CITITORI, SĂ SEMNALAŢI ŞI VOI REDACŢIEI FAPTE PIONIEREŞTI AI CĂROR EROI SÎNT COLEGII VOŞTRI DIN DETAŞAMENT SAU DIN UNITATE. LE VOM GĂZDUI BUCUROŞI ÎN PAGINILE REVISTEI NOASTRE, LA RUBRICA **„PIONIERUL ÎN OGLINDA FAPTELOR".**

Țării, cît mai mult cărbune! În acest an, producția de cărbune a țării va fi de 44 milioane tone. În 1985, aceasta va trebui să atingă 87 milioane tone, să se dubleze deci pe parcursul a trei ani. Tehnica modernă cu care sînt dotate abatajele și înalta conștiință a minerilor sînt cele două căi principale de realizare a acestui important obiectiv economic

SĂ DESCOPERIM ÎMPREUNĂ

CĂRBUNELE ȘI OAMENII LUI

— Lăsaţi în cabină toate hainele şi bagajele! N-aveţi voie să luaţi în mînă nici un obiect personal. Mai ales dacă-i de metal.

— Nici ceasurile?

— Nici, că-i păcat de ele. Vi le puteţi sparge oricînd. Că pe-acolo n-o să mergeţi chiar ca pe stradă. Uitaţi-vă, aveţi aici tot ce vă trebuie...

Ne scoatem „hainele civile" şi-n locul lor ni le punem pe cele de miner. Echipamentul obligatoriu pe care şi-l pun de fiecare dată minerii înainte de-a intra în subteran: cămaşă... cadrilată (proaspăt spălată şi călcată), pantaloni şi bluză de salopetă, cizme de cauciuc şi cască de plastic, ne-ncingem cu centura lată de care-s prinse acumulatorul şi lampa electrică pe care ne-o fixăm, printr-un dispozitiv special, deasupra cozorocului căştii, apoi ne trecem peste umăr cureaua unei trăistuţe de pînză în care se află masca de gaze. Dar tocmai cînd să zicem „hop" şi s-o pornim din loc, gazda noastră apare aducînd în braţe cîteva bundiţe matlasate:

— Puneţi-vă şi cîte un pieptar dintr-ăsta! În mină nici nu ştii cînd te prinde curentul.

Ne conformăm, disciplinaţi. „Ceremonialul" echipării se încheie. Femeia de la vestiare e mulţumită. Avem cale liberă.

Pornim spre puţ. Pe coridor, dăm de-o oglindă prinsă-n perete. Ne privim în ea. Nu ne mai recunoaştem. Parcă am fi nişte cosmonauţi gata să urce într-o navă pregătită să ne ducă departe, foarte departe de lumea noastră obişnuită, de fiecare zi. Şi chiar aşa ne şi simţim şi emoţia pe care oricine o-ncearcă în faţa necunoscutului începe să pună stăpînire şi pe noi. Oare cum o fi pe-acolo, ce surprize ne va oferi subteranul?...

„ZBOR" SPRE ADÎNCURI

...Am luat startul. Zburăm spre... adîncuri. „Nava" noastră e una dintre cele patru „colivii" ce urcă şi coboară necontenit pe verticala puţului, transportînd oameni şi cărbune.

După vreo 35—40 de secunde de coborîre vertiginoasă, ne oprim. Am ajuns la orizontul 420, unul dintre cele cîteva „etaje" ale minei Vulcan. În faţa noastră — o galerie lungă şi înaltă, armată cu puternice arcuri metalice între care pereţii sînt căptuşiţi cu bucăţi rotunde de lemn. Ici-colo, cîte un tub de neon fixat în tavan răspîndeşte împrejur o lumină palidă. Pe unul dintre cele două „fire" ale căii ferate înguste, un şir lung de vagoneţi, încărcaţi vîrf cu cărbune, îşi aşteaptă rîndul la colivii. Pe celălalt „fir", o locomotivă diesel pitică trage spre interior, duduind din greu, un şir la fel de lung de vagoneţi goi.

Pornim, prin galerie, spre abataje. Pe jos — apă, noroi şi scînduri lungi, lunecoase, puse peste băltoacele mai mari. Cizmele de cauciuc îşi dovedesc din plin utilitatea. Din loc în loc, în pereţii laterali se deschide cîte o nişă mare şi adîncă în care duduie ori bîzîie încet, abia auzit, tot felul de maşini: sînt pompe de apă, ventilatoare, compresoare,

Din partea pionierilor – o floare şi cîteva cuvinte de admiraţie şi respect pentru aceşti eroi de fiecare zi

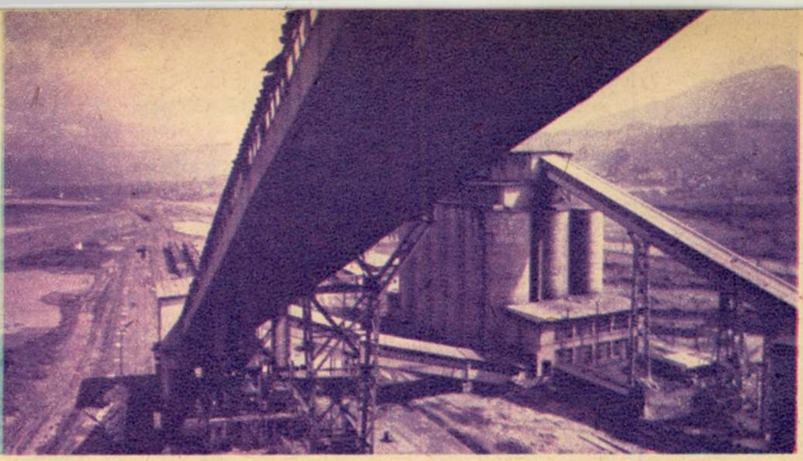

Înainte de-a ajunge în furnale sau în vetrele cu foc nestins ale termocentralelor, cărbunele trece mai întîi pe-aici, prin această „preparaţie", în care e separat de sterilul care, inevitabil, mai „scapă" printre bulgării „aurului brun".

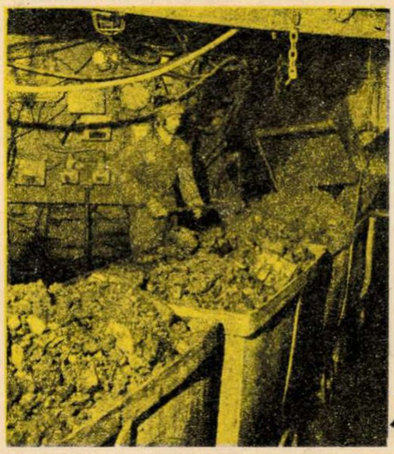

La gura hornului de evacuare, prin care curge necontenit, cărbunele se află deja cu un pas mai aproape de lumina de-afară.

transformatoare de 6 000 de volţi — după cum ne spune însoţitorul nostru, subinginerul Pompiliu Barbu.

— Dar nu-s periculoase? Mai ales transformatoarele! Uneori mai pot produce cîte o flamă.

— Au fost concepute şi construite special. Au dispozitive care captează orice scînteie şi o răceşte instantaneu. Şi pe urmă ventilaţia e atît de puternică, încît orice emanaţie de gaze e imediat absorbită şi scoasă afară. Într-adevăr, în galerie se simte continuu un curent puternic de aer, ca şi cînd te-ar bate vîntul pe creasta unui munte.

Din loc în loc, din galeria principală pornesc alte galerii, laterale, ca nişte străzi dintr-un bulevard, care duc spre numeroasele fronturi de lucru ale orizontului 420. Noi însă o ţinem drept, tot înainte. După un drum de aproape doi kilometri, ne oprim.

— O luăm pe-aici!

Ne oprim şi ne uităm, nedumeriţi, la intrarea îngustă ce se deschide în peretele din stînga al galeriei. Sub lumina lămpilor electrice, distingem cu greutate un fel de horn lung şi îngust, ce se pierde în pantă hăt, cine ştie unde. O clipă, două, stăm în cumpănă. Vom reuşi oare să ne strecurăm pe-aici? Dar însoţitorul nostru a şi dispărut în interiorul lui. Îl auzim îndemnîndu-ne:

— Veniţi, că se poate merge! Şi minerii tot pe-aici au urcat.

Îl urmăm mai întîi aplecaţi, pe urmă tîrîş. Ne e greu, chiar foarte greu, dar nu ne dăm bătuţi.

— Şi dacă „hornul" ăsta se astupă? Cum mai ies minerii din abataj?

— Mai au încă un drum de rezervă. Dar acela ocoleşte mult. Noi, ca şi ei, care-şi drămuiesc cu zgîrcenie şi secundele, am luat-o pe „scurtătură".

După vreo 25—30 de metri, ne putem ridica din nou în picioare. Am ajuns! În sfîrşit, am ajuns!...

O MODERNĂ SECŢIE DE UZINĂ LA SUTE DE METRI SUB PĂMÎNT

— Noroc bun!

— Noroc bun!

Concentraţi, cu feţele înnegrite de praful de cărbune, cei 7—8 mineri îşi văd mai departe de treburile lor, fără să ne acorde prea mare atenţie. Sîntem în abatajul în care lucrează brigada condusă de Ilie Călugăreanu — o galerie perfect dreptunghiulară, înaltă de aproape 4 metri şi lungă de vreo 80. Privim, curioşi, în jurul nostru. Nici urmă de vagoneţi, de lopeţi, de picamere. Şi nici de lemn. Nici o bucată, nici o aşchie din lemnul care de cînd lumea e folosit şi sacrificat la armarea subteranelor. Nimic din tradiţionala noastră imagine pe care o avem despre abataje. Dimpotrivă, utilajele şi instalaţiile care umplu aproape în întregime spaţiul, abia lăsînd loc să te mişti printre ele, ne dau impresia c-am nimerit, cine ştie cum, într-o modernă secţie de uzină. Doar peretele din dreapta e gol. Gol şi negru şi luceşte stins cînd lumina lămpilor prinse de căştile minerilor cade pe el. E cărbunele, mult căutatul şi doritul cărbune.

— Atenţie, pornim combina! Fereşteee!...

Un uruit puternic se dezlănţuie brusc în subteran. Sub tălpile noastre, pămîntul prinde să tremure. Jos, chiar la baza peretelui de cărbune, transportorul blindat se pune, greoi, în mişcare. Din celălalt capăt al abatajului se apropie de noi un fel de monstru mecanic. Cele două roţi uriaşe, prevăzute cu cuţite strălucitoare, se-nvîrt şi se balansează bezmetice, în sus şi în jos, muşcînd lacome din peretele negru. Cărbunele curge în adevărate pîraie pe banda rulantă a transportorului care-l duce repede-repede spre hornul de evacuare.

După ce taie două brazde zdravene — cîteva zeci de tone în cîteva minute doar — din „lanul" de cărbune înalt de aproape 3 metri şi lung cît abatajul, combina e oprită. Preocupaţi pînă atunci de mersul ei şi-al transportorului, minerii se reped acum grăbiţi spre „pădurea" ce se-nalţă de-a lungul peretelui din stînga.

Ciudată „pădurea" asta. „Copacii" îi sînt în întregime de metal, iar „ramurile" lor, semănînd cu cele de palmier, stau proptite zdravăn în tavan. Nu lipsesc din ea nici „lianele": numeroase şi lungi furtunuri de cauciuc ce se ţes printre trunchiurile cilindrice ca un adevărat păienjeniş. „Pădurea" aceasta de metal e, după cum aveam să aflăm ulterior, o modernă instalaţie de susţinere a abatajelor care foloseşte stîlpi telescopici puşi în mişcare de aerul comprimat pînă la 400 de atmosfere.

— Vor muta frontul de lucru — ne spune subinginerul Pompiliu Barbu. Fiţi atenţi, e una dintre cele mai interesante şi mai spectaculoase operaţii!

Şeful brigăzii se apropie de primul stîlp, întinde mîinile spre un mic tablou de comandă prins de el şi-ncepe să-i manevreze cele cîteva manete. Şi numaidecît, sub ochii noştri uimiţi, stîlpul prinde viaţă: îşi smulge talpa din pămînt şi-şi coboară „ramurile" din tavan, apoi, încet, dar sigur, face un pas înainte, după care-şi reia, în acest nou loc, poziţia iniţială. Unul cîte unul sau doi-trei deodată, toţi stîlpii sînt mutaţi de către ceilalţi mineri cu circa un metru mai aproape de peretele de cărbune pentru a-i permite astfel combinei să-şi continue „secerişul".

BĂRBAŢI DE NĂDEJDE AI ŢĂRII

E grea munca dumneavoastră aici, în subteran...

— E, într-adevăr! Dar nici pe departe chiar atît de grea cum mai cred şi mai zic unii care nici n-au idee cum arată o mină şi cum lucrăm noi. De cînd abatajele au fost mecanizate, putem spune că nu ne deosebim prea mult de muncitorii din uzine.

Deşi n-are decît 34 de ani, Ilie Călugăreanu e considerat miner „bătrîn". Nu ca vîrstă, ci ca experienţă. Are 14 ani de lucru în subteran şi un prestigiu imens printre tovarăşii lui de muncă. Şi se zice că atunci cînd îţi spune el o vorbă despre cărbune sau despre mineri, poţi s-o crezi, că acela-i adevăr ca aurul curat.

— Am lucrat la viaţa mea şi cu tîrnăcopul, şi cu lopata, şi cu picamerul, şi cu dinamita.

Dumitru Chişă şi Ion Sînzianu, membri ai cercului de automatizări miniere de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Vulcan, autorii unei „pompe automate de scos apa din subteran" sînt doar doi dintre pionierii de azi care visează şi se pregătesc să ajungă mineri.

De cele mai multe ori cărbunele se află ascuns la mare adîncime sub pămînt. Uneori însă se apropie atît de mult de suprafaţă, încît exploatarea lui în carieră deschisă devine posibilă şi rentabilă. La Cîmpul lui Neag, sub culmile înzăpezite ale Retezatului, funcţionează din toamna anului 1980 o asemenea exploatare minieră, un nou şi bogat izvor de cărbune de pe Valea Jiului.

Dar toate astea au dispărut din mină. Şi-acum priviţi, uitaţi-vă cu ce şi cum lucrăm!

Cu combine, cu transportoare mecanice, cu complexe hidropneumatice de susţinere. Cu „tehnică de vîrf", cum îi place şefului de brigadă să spună. Munca le-a fost astfel uşurată, iar producţia a crescut neînchipuit de mult.

Într-o lună [illegible] 24 [illegible] părţiţi pe 4 schimburi), scoatem 7—8, ba chiar 10 000 de tone. Asta mai demult era producţia pe un an a unui abataj bun.

Dau azi incomparabil mai mult cărbune şi cîştigul le e pe măsură. Cu o condiţie însă: ca fiecare dintre ei să fie om serios şi să se ţină de treabă.

— Vin mulţi pe-aici, pe la noi. Dar nu rămîn toţi. Cei care se tem de muncă, pleacă repede. Bărbaţii-bărbaţi cu adevărat rămîn însă şi prind rădăcini adînci în mină. Şi nu mai au decît un singur gînd: să scoată afară cît mai mult cărbune.

Bărbaţii-bărbaţi cu adevărat! În timpul expediţiei noastre la orizontul 420 al minei Vulcan — unde mai vizităm încă un abataj, cel în care lucrează brigada lui Ion Calotă — avem prilejul să-i cunoaştem pe cîţiva dintre ei. Aparent, bărbaţii aceştia nu se deosebesc prin nimic de alţii: nu-s nici mai înalţi, nici mai puternici, au nume obişnuite — Toader Nica, Nicolae Pap, Vasile Cucu, Petrică Bartoş, Vasile Stratică, Ilie Ulici, Ioan Cociş —, sînt, ca mulţi alţii, mecanici, lăcătuşi, electricieni. Ceea ce-i face însă să-şi merite pe deplin epitetul de mai sus este curajul de-a coborî în fiecare zi la sute de metri sub pămînt, de a-şi petrece acolo 6 ore din 24, scormonindu-l cu îndărătnicie pînă în tainiţele lui cele mai ascunse, de a-i smulge şi a scoate la lumină cărbunele, acest „aur brun" de care ţara are de la o zi la alta tot mai multă nevoie.

...Înlocuiţi din mers de schimbul doi, minerii din schimbul unu pornesc spre ieşire. Sînt grăbiţi. Pe ziua de azi şi-au terminat treaba, şi-au făcut datoria. În cele 6 ore au trimis la suprafaţă cîteva mii de tone de cărbune şi-acum se grăbesc să iasă, să predea lămpile la-ncărcat şi să-şi primească în schimb mărcile de pontaj, să facă obişnuita baie, să-şi pună din nou „hainele civile" şi să se-ntoarcă în oraş, acasă, între ai lor. Cu greu i-ar putea opri cineva sau ceva din drumul acesta al lor — precis, la milimetru şi la secundă.

Şi totuşi, ajunşi afară, la gura puţului, se opresc. Ne oprim şi noi odată cu ei şi sîntem, astfel, martorii unui moment emoţionant: un grup de pionieri din oraş, în haine de sărbătoare şi cu flori în mînă, îi întîmpină cu bucurie şi adînc respect pe oamenii aceştia cu hainele şi cu chipurile înnegrite de cărbune. Nici un spectacol regizat, nici un discurs retoric. Fiecare copil oferă cîte o floare fiecărui miner, însoţită de cuvinte puţine, dar spuse din toată inima: „Vă mulţumim pentru tot ceea ce faceţi pentru noi şi pentru ţară!".

Sînt cuvinte pe care bărbaţii aceştia din Vulcan, la fel ca toţi minerii ţării, le merită din plin din partea fiecăruia dintre noi.

CONSTANTIN [illegible]

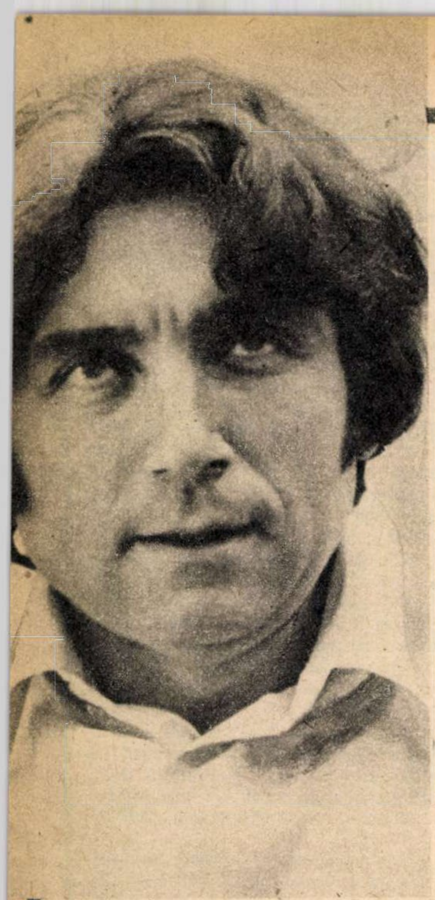

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

VERSURI: — **AVENTURILE EXTRAORDINARE ALE LUI HAP ŞI PAP, ULTRASENTIMENTE, MIEII PRIMI, FÎNTÎNA SOMNAMBULĂ, VIAŢĂ CU EXCEPŢII, ISTORIA UNEI SECUNDE, REPETABILA POVARĂ, PĂMÎNTUL DEOCAMDATĂ, POEZII DE PÎNĂ AZI, MANIFEST PENTRU SĂNĂTATEA PĂMÎNTULUI.**

INTERVIURI: **SUB SEMNUL ÎNTREBĂRII.**

REPORTAJE: **DE LA BÎRCA LA VIENA ŞI ÎNAPOI.**

Colindul gutuii din geam

Galbenă gutuie,
Dulce-amăruie,
Lampă la fereastră
Toată iarna noastră.

Dulce, galbenă lumină,
Cum şi eu bălai eram,
Mi-a pus mama o gutuie
Ce se coace-ncet la geam.

Aş muşca-o, dar mă doare,
Mă cuprinde-un fel de jind
Şi acum, că trece anul,
Parc-o simt îmbătrînind.

Mama mea n-avea nici globuri,
Nici beteală şi nici stea,
Sărbătorile de iarnă
Cu gutui le-mpodobea.

Mi-a pus mama o gutuie
În fereastra dinspre drum
Şi o văd cum luminează,
N-am puterea s-o consum.

Parcă are-n ea ceasornic
Şi al mamei plînset sfînt.
Luminează şi se stinge
O gutuie pe pămînt.

Luxul mamei cel mai mare
Cînd copii ne mai simţeam
Era pîinea de pe masă
Şi gutuia de la geam.

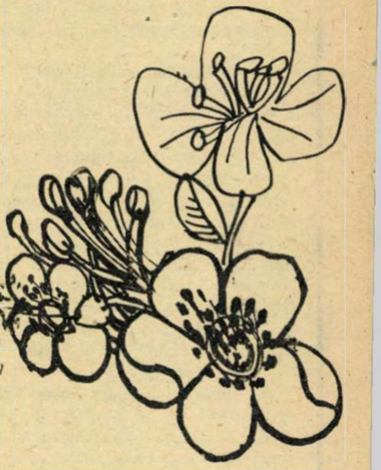

Cutezătorii mei dragi,
fiţi întocmai aşa:
cutezători!
Adrian Păunescu
18 mai 1982

DIN ANTOLOGIA LITERATURII PENTRU COPII

Adrian Păunescu

Odă bucuriei

Nu e bucurie unde nu-i tristeţe,
Gamele minore ne dispun la plîns,
Dar proliferarea gamelor majore
E ca şi porumbul ce-a rămas nestrîns.

Bucuria noastră înseamnă echilibru,
Fracţie cinstită ţie ne-nchinăm,
Orice bucurie e şi nostalgie,
Fiindcă e portretul inimii din om.

După toate-toate, lupte şi necazuri,
După îndoială, după inerţii,
Astăzi bucurie fii lumina noastră
Dreptul sfînt al firii şi al vieţii fii.

Ţi-am podit cărarea cu atîtea lacrimi,
Ţi-am spălat cărarea cu atîta cer,
Bucurie vino, oamenii te cheamă,
Iarba te descîntă, paseri te tot cer.

Nu uitarea snoabă a întregii lupte,
Nu nimicnicia care rîde tîmp,
Nu o nesimţire ce-i destulă sieşi,
Nu balanţă care să arate strîmb.

Tu eşti omul care istovit de muncă,
Îşi aşază capul pe un stog de fîn,
Tu eşti mama care, pruncul cînd adoarme,
Nu şi-l poate smulge încă de la sîn.

Tu eşti ca soldatul care-şi taie cizma,
Să răsufle talpa după-atîta front,
Tu eşti ţara care ştie să păstreze
Pacea înăuntru şi la orizont.

Odă bucuriei, succedînd tristeţii,
Odă bucuriei, florilor din pom,
Odă bucuriei, binelui din lume,
Odă bucuriei, omului din om.

Florile sînt dalbe de le ţinem dalbe,
Munţii sînt în oameni şi pătrund şi-n cer,
Pentru bucurie gărzi de apărare,
Pentru bucurie lerui lerui ler.

Pămîntului

Pămînt al nostru, viaţa noastră eşti,
Se află morţii neamului în tine,
Suflarea ta de tainic zeu ne ţine,
Aici, în brazda Ţării Româneşti.

Tu ne cunoşti şi starea, după mers,
Călcăm de muncă sau de apărare?!
Durerea noastră, ca a ta, te doare,
Cărunt te-ngîndurezi în Univers.

Cînd vine primăvara, rîzi în ploi,
Şi verde violent îţi arde chipul,
Alergi s-avem visatul echilibru
Şi faci curat în suflete la noi.

Noi — vegetaţie sîntem, pămînt,
Plantele tale blînd misterioase,
Ce crengi stelare ne-au crescut în oase
Şi ochii — floarea-soarelui ne sînt.

Pămînt — din marele pămînt — rămîi!
Materie ce nu se poate stinge,
Ninsoarea neagră eşti, tot cerul ninge,
Traseu final şi leagănul dintîi.

Mulţi se uitau, la jurămînt, în sus,
Dar noi pe tine facem jurămîntul:
Nu e mai sacru cerul ca pămîntul
Şi stele ca pămîntul nostru nu-s.

Iar noi, latinizaţii daco-geţi,
Datori sîntem spre fiecare brazdă,
Cu sînge am plătit să fie-a noastră
Şi fiecare bolovan cu vieţi.

„Noi vrem pămînt!”, au zis în aprigi ani
Ţăranii jefuiţi de orice drepturi.
...Acum, pămîntul, din bătrîne piepturi,
Se-aude murmurînd: „Eu vreau ţărani!”.

Să-ngenunchem, curat şi monoton,
Pe-acest pămînt care ne e părinte
Şi sărutînd aceste brazde sfinte
Să fim ţăranul fără moarte, Ion.

Dar nu ajunge simplul ritual
Doar munca e durabilă iubire
Să dăm acest pămînt la înflorire.
Din munte dur pînă-n molatec mal.

Prea ne-a costat redobîndirea lui
Şi prea am fost, în toată lupta noastră,
Crucificaţi pe fiecare brazdă.
Pîndiţi mereu de pofta nu ştiu cui.

În trenuri au cărat de-aici pămînt
Să-şi facă hoţii o mănoasă vatră,
Ne-au sechestrat şi marmură şi piatră
Să-şi facă temelii eterne, vrînd.

Pe tălpi de cizme ni l-au suflecat
Dar tras de un magnet ce nu se lasă
Pămîntul nostru s-a întors acasă
Tîrîş, ca prizonierul evadat.

Şi-atunci de ce să-l ardem nemilos?
De ce să-l facem inimă pustie,
Cînd el, să fie pîinea noastră, ştie
Şi patul nostru, cerul bun de jos?

Pe fiecare petec de pămînt,
Să ni se simtă blînd blazonul mîinii,
Să dăruim vieţii, florii, pîinii
Acest pămînt — ajuns prin luptă — sfînt.

Atomi de voievod şi de ţăran
Strămoşii noştri, moşii, fiecare,
Se află-aici, îi ţinem sub picioare,
Un om — topit e-n orice bolovan.

Noi înşine vom fi pămînt cîndva,
Acum să facem brazda mai adîncă

Să ne-nchinăm, prin dreapta noastră
muncă,
Pămîntului străbun, Măria Sa.

Al primăverii semn, cu frunze verzi,
Se-aude-n spicul grîului cum bate,
Ce dulce unduit, ce sănătate,
Îţi vine să-ntinzi mîna să dezmierzi.

Dar unde s-a văzut, s-a pomenit,
Un braţ să poată mîngîia deal-vale
Aceste dulci cîmpii monumentale
Şi grîul declinat la infinit?!

Pămînt al nostru, dulcea noastră stea,
Cu toţii ne întoarcem către tine,
Că dacă tu te simţi sub stele bine
Nici o-ncercare nu va fi prea grea.

Cînd omul ţine brazdele în frîu,
Şi primăvara e-un învins examen,
Călcaţi atent, pămîntul face oameni,
Călcaţi atent, pămîntul face grîu.

Da, mai avem

Ţară de veci, nepămîntesc de caldă,
copiii noştri într-un rîu se scaldă
şi morţii noştri în pămînt se scaldă.

Munţii Carpaţi miros a lună plină,
a rouă şi a suflet de răşină,
la care capre negre se închină.

Da, şirul Munţilor Carpaţi e-acasă,
deşi chiar piatra lor fu lunecoasă.

Da, noi avem Mureş şi Prut şi Trotuş
şi Olt, şi Jiu şi alte rîuri totuşi.

Da, mai avem cîte ceva din toate,
şi rîurile noastre prescurtate
nu se mai varsă în străinătate.

Da, mai avem o limbă, cît se poate,
cu subiecte şi cu predicate.

Da, mai avem lumini ce luminează
dacă voim, putem rosti o frază.

La cinci fîntîni de le aflarăţi rostul,
le desfiinţarăm cumpăna vitează.
Dar în adînc e un izvor. Al nostru.

Minunea noastră, ţara noastră caldă,
copiii noştri dacă-n rîu se scaldă
şi morţii noştri în pămînt se scaldă.

Tot ne-a rămas ceva după mezat,
fumul incert pe hornul unui sat,
şi vreun oraş pitic dar crenelat.

Lui Brîncoveanu i-au tăiat cu graba
şi capul şi copiii. Dar degeaba.

Că i-a rămas sub inimă să bată
talpa în ţară înrădăcinată.

Da, mai avem cîte ceva prin ţară,
ceva Carpaţi, şi-o apă tutelară,
şi rîuri ce nu vor să curgă-afară.

În ale lumii strîmbe vaviloane
mai sîntem douăzeci de milioane,

Aici, întregi, cu vii, ca şi cu morţi,
latinizînd sub veşnicele bolţi.
Contaţi pe noi! Rămînem. Sîntem. Toţi.

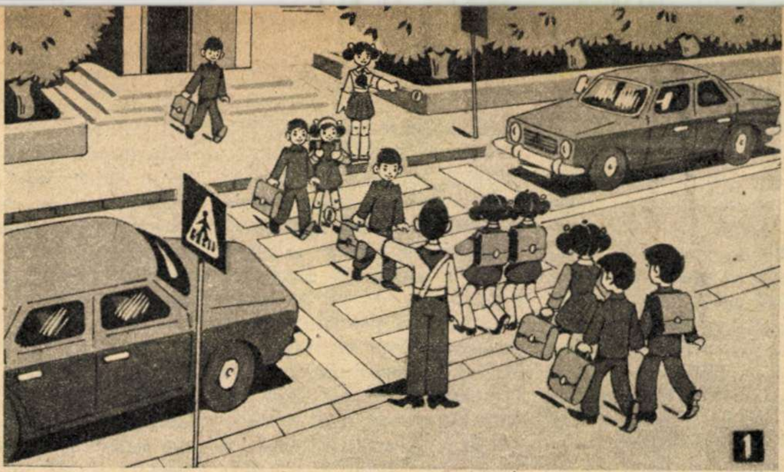

1

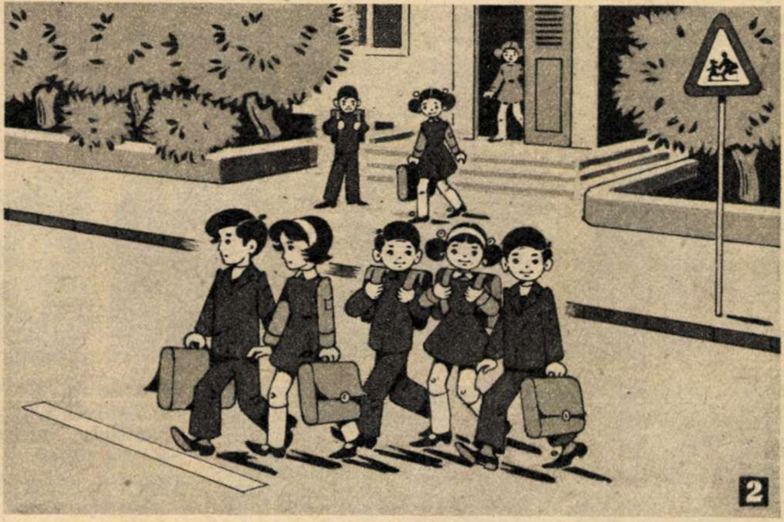

2

● PIETON „CUTEZĂTORII"

CINE ŞTIE CIRCULAŢIE, CÎŞTIGĂ!

Revistele „Cutezătorii" şi Jóbarát", în colaborare cu Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor, Inspectoratul General al Miliţiei şi ADAS organizează cea de a IV-a ediţie, 1982, a concursului pe teme de circulaţie rutieră pentru pionieri şi şcolari.

La concurs pot participa, **numai individual,** *toţi pionierii şi şcolarii. Concursul va consta din 24 de desene însoţite de întrebări, desene care, începînd cu numărul de faţă, vor apărea în paginile revistelor noastre. Răspunsurile la întrebări vor fi date în scris, pe coli obişnuite, care vor fi păstrate de către fiecare participant pînă la apariţia ultimului desen (cel de al 24-lea). Abia atunci, cînd va avea cele 24 de răspunsuri, participantul le va pune* **pe toate** *într-un plic şi le va trimite la redacţie, cu menţiunea „Pentru concursul Pieton–Cutezătorii".*

Şi acum, iată şi ce premii vă aşteaptă:

● DOUĂ LOCURI ÎNTÎI — diploma de onoare „Prieten al circulaţiei" şi cîte o bicicletă de semicurse.

● PATRU LOCURI DOI — diploma de onoare „Prieten al circulaţiei" şi cîte un casetofon.

● ŞASE LOCURI TREI — diploma de onoare „Prieten al circulaţiei" şi cîte un aparat de fotografiat.

● 100 MENŢIUNI — diploma de onoare „Prieten al circulaţiei" şi cîte o geantă tip sport.

În cazul în care vor exista mai mulţi participanţi cu acelaşi punctaj, acordarea distincţiilor şi premiilor se va face prin tragere la sorţi.

Consiliul Naţional al Organizaţiei Pionierilor oferă cîştigătorilor locurile **I, II** *şi* **III** *posibilitatea de a-şi petrece circa 12 zile într-o tabără.*

Odată cu rezultatele concursului, vom publica şi răspunsurile corecte la cele douăzeci şi patru de desene şi întrebări.

Pentru ca participarea voastră la concurs să fie cît mai utilă, vă sugerăm să decupaţi din revistă toate desenele şi să le lipiţi într-un caiet (cîte unul pe o pagină). Apoi, sub fiecare desen însoţit de întrebarea respectivă veţi lipi răspunsul corect, pe care, de asemenea, îl veţi decupa din revistă la momentul oportun. În felul acesta fiecare participant va intra în posesia unui adevărat „manual de circulaţie", care-i va permite să cunoască şi mai bine principalele reguli de deplasare pe drumurile publice ca pieton şi ca biciclist.

Vă dorim tuturor deplin succes!

ÎNTREBAREA NR.1. Desenul nr.1

Ce greşeală comit în dirijarea circulaţiei copiilor cei doi membri ai patrulei şcolare de circulaţie şi care dintre ei, băiatul sau fetiţa?

ÎNTREBAREA NR.2. Desenul nr. 2

Copiii din imagine efectuează corect traversarea străzii prin zona de acţiune a indicatorului respectiv? Explicaţi de ce?

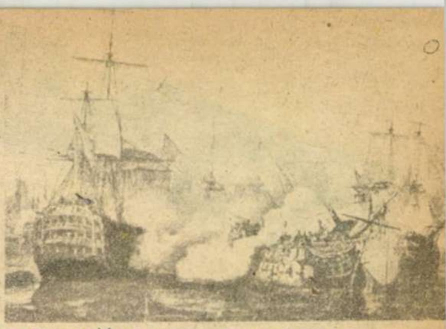

PE MĂRI ŞI OCEANE

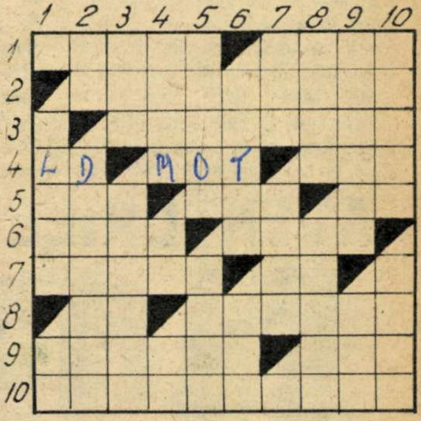

ORIZONTAL: 1) Ambarcaţie cusută din piei de focă, folosită de eschimoşi, ca şi de băştinaşii din Alaska de Sud şi din insulele Aleutine. A vui ca valurile mării. 2) Ambarcaţie uşoară folosită în Pacific şi Oceanul Indian. 3) Luntre dintr-un singur trunchi de copac, a cărui scobitură se făcea cu ajutorul focului (pl.). 4) Calde. Smoc de păr. Carnetul de economii. 5) A felicita. Umfla pînzele vechilor corăbieri (mit. gr.). Ambarcaţii ale lui Thor Heyerdahl construite din papirus. 6) Mal. Trandafir. 7) Conducător al Indiei (1556—1605) din dinastia Marilor Mogoli. La canotaj! 8) În mijlocul Mekongului. Stat european care a avut o epocă de glorie în cărăuşia pe mare. 9) Odgon. Scobit. 10) Navă uşoară cu vele trapezoidale.

VERTICAL: 1) Tip de ambarcaţie confecţionată din lemn de balsa, cu care a fost întreprinsă expediţia „Kon Tiki" (1947). Primele la pirogă şi bric. 2) Indicatorul busolei. Faimoasa corabie a „oamenilor nordului", vikingii. 3) Mic afluent al rîului Caraş. Catargele pînzelor lui Ştefan cel Mare. 4) Forţa lui poate pune în mişcare nave gigantice. De două ori la Mamaia. La dig! 5) Luntrea din coajă de mesteacăn a indienilor subarctici din America. Cetatea eternă, care-şi dota flota cu faimoasele liburne. 6) Adaus modern la gondolele veneţiene. O mare de spice. 7) Maxim... mai pe scurt. Explorată direct de om în cadrul programului „Apollo". 8) Hrisov. Bărcuţă chineză (pl.). 9) Corabie din antichitate acţionată de pînze sau utilizînd forţa sclavilor-vîslaşi. Nume masculin. 10) A se scufunda. Ambarcaţie.

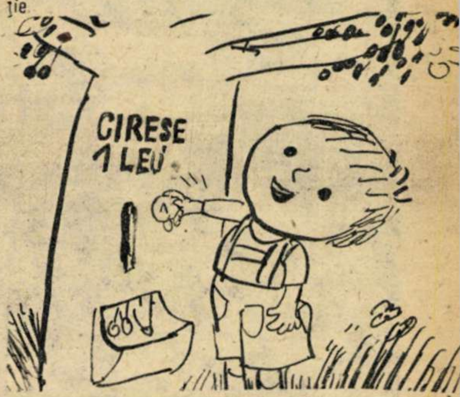

Cutezătorii

Redactor şef: MIHAI NEGULESCU; Redactor şef adjunct: OVIDIU ZOTTA; Secretar responsabil de redacţie: ION DONCA; Prezentare artistică: POMPILIU DUMITRESCU.
Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1; Bucureşti 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia" TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226 Bucureşti.

12 pagini, 1,50 lei Index 41633

PRIETENII ADEVĂRULUI ŞTIINŢIFIC

AVENTURILE SOARELUI

Să presupunem că, într-o zi, pe Pămînt ar poposi un extraterestru. Să mai presupunem că el ar veni dintr-o lume absolut diferită de a noastră — atît de diferită că omul n-ar mai fi văzut vreodată nici munţii, nici marea, nici stelele. Dacă, după ce ar contempla în voie toate splendorile lumii noastre, ar fi întrebat ce l-a impresionat mai mult, călătorul ar mărturisi, fără îndoială, că Soarele.

Nu ar fi de mirare. Trecerea zilnică a astrului nostru pe firmament, strălucirea lui, purpurie în zori şi la asfinţit, aurie la amiază, revărsarea generoasă a luminii şi căldurii sale, cărora le datorăm bogăţia faunei şi a florei terestre, viaţa însăşi, ar lăsa o urmă de neşters în conştiinţa oricui.

Cu atît mai puternic va fi fost impresionat de acest mare spectacol omul epocii primitive, pentru care natura era un izvor nesecat de uimiri. Măreţia Soarelui, forţa sa dătătoare de viaţă au smuls omului timpuriu cele dintîi semne de admiraţie şi respect. Incapabil să înţeleagă în ce constă puterea marelui astru, l-a divinizat, închinîndu-i cele mai frumoase fructe, cel mai valoros vînat, cele mai bogate recolte.

LUPTĂTORUL FĂRĂ PALOŞ

Odată cu trecerea timpului, omul a învăţat să observe procesele naturii, să vadă legătura corectă dintre cauză şi efect. Atunci a renunţat să se prosterneze în faţa roţii de foc solare.

Dar de aici pînă la înţelegerea fenomenului era un drum anevoios şi îndelungat. Acest drum a fost parcurs cu o infinită răbdare, pas cu pas. Au trecut milenii pînă ce omul a înţeles că „micşorarea" Soarelui cînd se ridică pe cer şi „mărirea" lui către apus nu sînt decît efectul optic înşelător al refracţiei luminii în păturile de o densitate diferită ale atmosferei terestre. La fel de greu a deslușit el mecanismul anotimpurilor, legătura lor cu mişcarea de revoluţie a Pămîntului în jurul Soarelui. Înţelegerea structurii reale a sistemului solar a constituit un salt imens în cunoaştere.

Istoria înţelegerii de către om a modului cum „funcţionează" Soarele este vastă şi palpitantă. Unele dintre paginile acestui roman al cunoaşterii sînt pătate cu sîngele unor temerari ale căror arme au fost luneta şi pana de scris. Aceşti eroi ai adevărului ştiinţific au crezut cu atîta forţă în corectitudinea viziunii lor despre univers că nu au ezitat să înfrunte rugurile inchiziţiei.

Cele spuse pînă aici nu trebuie să mire pe nimeni. Înainte de a deveni lecţii obişnuite în manualul vostru, multe idei au trebuit să se afirme cu preţul unor eforturi şi sacrificii nebănuite. În cazul descifrării structurii Soarelui şi al înţelegerii proceselor din interiorul său lucrurile au devenit şi mai dificile datorită proporţiilor imense ale astrului, distanţei uriaşe care ne desparte de el, naturii proceselor din materia lui, descifrate de om abia în secolul nostru.

O PROBLEMĂ CU NUMERE MARI

Materia primă a Soarelui o formează gazele: 7 zecimi hidrogen, 2,7 zecimi heliu, restul — alte elemente. Este, aşadar, Soarele un balon?

Nicidecum. Într-un balon, gazele sînt ţinute la un loc de membrana sferică, iar în interiorul acesteia gazele prezintă în orice punct aceeaşi densitate şi presiune.

Soarele nu este un balon. Ca toate corpurile cereşti, astrul nostru s-a format din condensarea treptată a unui gigantic nor de gaze şi pulbere cosmică, de tipul celor ce pot fi şi azi detectate în univers.

Gazele erau nespus de uşoare. Dar ele se acumulau în cantităţi dincolo de orice imaginaţie. Ca în orice aglomerare de materie, forţa gravitaţiei a început să-şi spună cuvîntul. Straturile superioare deveneau tot mai groase, aşadar, mai grele, condensînd mereu mai puternic materialul din centrul astrului. Aici presiunea creştea necontenit. Odată cu presiunea creştea şi temperatura. Aceste două coordonate — presiune şi temperatură — sînt hotărîtoare pentru starea materiei.

Pe măsură ce se apropia de proporţiile sale actuale, Soarele

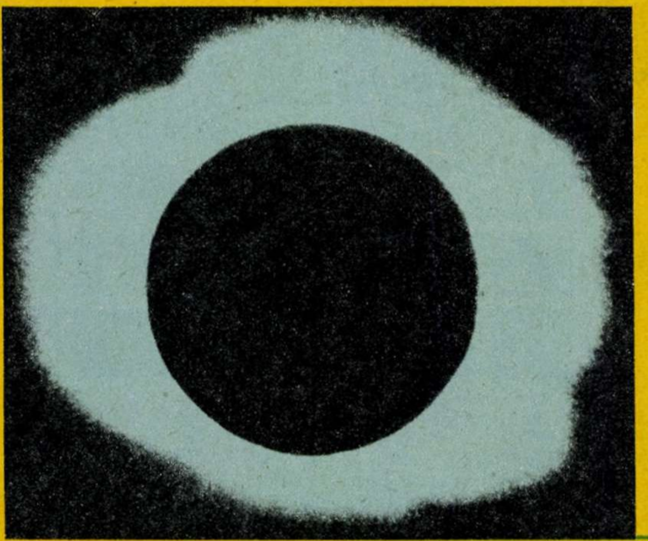

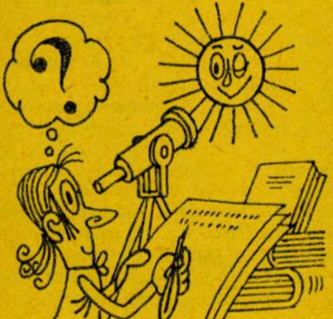

Dacă facem drumul dinspre centrul Soarelui către suprafaţa lui, vom străbate mai întîi zona nucleului, sediul reacţiei termonucleare şi sursa energiei solare. După o zonă intermediară, vom întîlni o alta, numită a convecţiei, prin care curenţi de materie fierbinte îşi croiesc drum către suprafaţă. La un moment dat presiunea uriaşă scade suficient pentru ca această materie să poată forma turbulenţe, urcînd în spirală, ca în procesul de fierbere. Urmează fotosfera, un strat de peste 300 km grosime, sediul radiaţiei luminoase a Soarelui.

Atmosfera Soarelui, vizibilă în timpul eclipselor lui totale, cuprinde mai întîi cromosfera, un strat de circa 10 000 km, străbătut de spicule, formaţiile finale ale plasmei proiectate din interior. Pătura externă a atmosferei Soarelui poartă numele de coroană solară. Aici apar jeturi şi structuri filamentare orientate radial şi are loc difuziunea luminii solare pe particulele de praf interstelar ce se aglomerează în apropierea Soarelui. Strălucirea coroanei solare este de 1 000 000 de ori mai mică decît a fotosferei, dar procesele fizice de la nivelul ei urcă temperatura la peste 10 000 000°C.

Forţa erupţiei solare face ca o parte a însăşi atmosferei sale să fie emanată în spaţiu. Astrul zilei pierde astfel 400 000 t de materie pe secundă. Este vîntul solar, format din atomi care au pierdut un număr de electroni, fiind încărcaţi pozitiv, şi electroni liberi. Viteza vîntului solar oscilează între 200 şi 700 km/s.

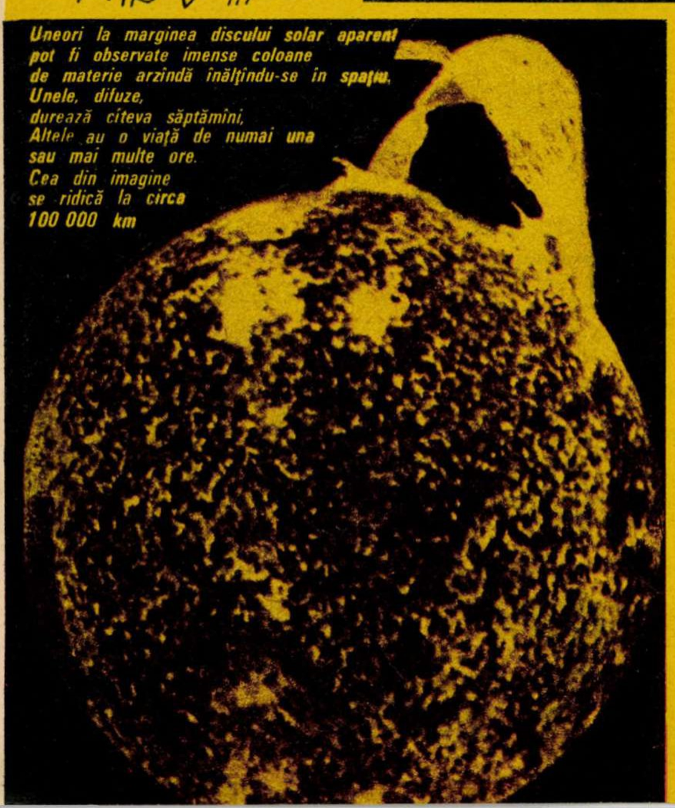

Uneori la marginea discului solar aparent pot fi observate imense coloane de materie arzîndă înălţîndu-se în spaţiu. Unele, difuze, durează cîteva săptămîni. Altele au o viaţă de numai una sau mai multe ore. Cea din imagine se ridică la circa 100 000 km

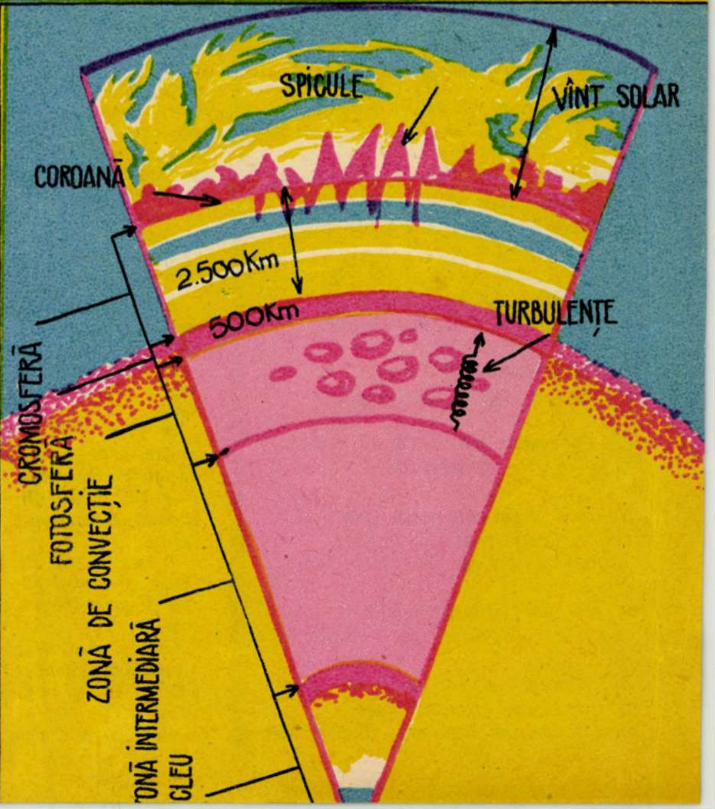

devenea tot mai fierbinte şi mai dens. Temperatura şi presiunea uriaşă au sfîrşit prin a declanşa în interiorul astrului o reacţie termonucleară de imense proporţii, în cursul căreia hidrogenul se transformă în heliu.

Este cazul tuturor stelelor, izvorul energiei lor. Valoarea energiei radiate de Soare este de circa 380 000 de miliarde de miliarde kW. Pămîntul primeşte numai două miliardimi din energia emanată de Soare în fiecare zi, dar această infimă fracţiune este de 16 000 de ori superioară celei necesare civilizaţiei noastre în cursul unui an întreg.

CINE PUNE LEMNE PE FOC?

Pămîntul se învîrteşte în jurul Soarelui. Acesta, împreună cu suita sá planetară, execută o mişcare spirală care poartă întreg sistemul în direcţia constelaţiei Vega.

Această mişcare nu se produce în vid. Străbătînd spaţiul interstelar, Soarele întîlneşte nori imenşi de gaze rarefiate, identici cu cei din care s-a format el însuşi.

În drumul său Soarele acţionează ca un imens aspirator. El colectează gazele şi pulberea cosmică de pe o arie egală cu orbita planetei Saturn. Uşoare cum numai gazele pot fi, acestea devin tot mai grele pe măsură ce sînt atrase către Soare. Sub acţiunea gravitaţiei solare, viteza lor de cădere creşte necontenit.

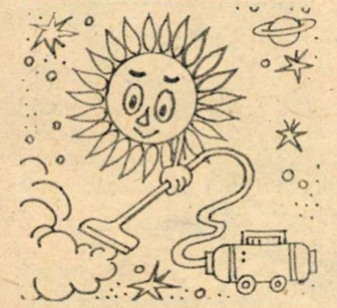

Acest bombardament continuu alimentează din exterior furnalul solar şi compensează, fie şi în parte, imensa lui risipă de energie. Tirul materiei captate împroaşcă materia solară, aflată în fierbere, formînd ceea ce se numeşte coroana de împroşcare a Soarelui, a cărei rază are dublul razei solare.

Acesta este mecanismul de întreţinere a constantelor ce determină reactorul termonuclear, care este Soarele, să funcţioneze continuu şi regulat. Echilibrul, fireşte, nu este perfect, dar în condiţiile amintite rezervele interne ale Soarelui şi proviziile sale mereu înnoite de hidrogen vor menţine reacţia încă 5 miliarde de ani. Suficient pentru ca o umanitate superioară, evoluată, să înlocuiască pînă şi Soarele!

Un gînd nebunesc? Poate. Dar ce nu se poate visa cînd pui la îndemîna ingeniozităţii omului un asemenea interval? Este încă un avantaj al numerelor mari.

HORIA ARAMĂ

CLUB 14

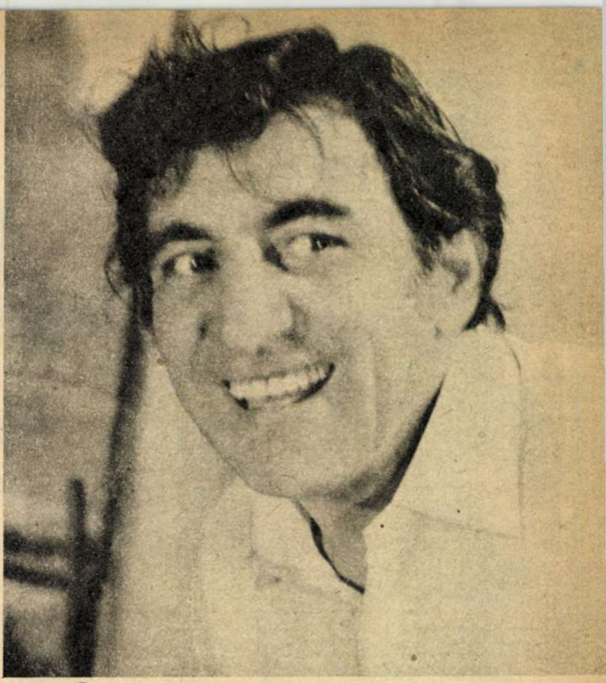

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

JEAN Constantin

Cine nu știe de glumă nu mi-e prieten

Jean C

1. **Eraţi de mic un personaj hazliu?**

– Sîntem 6 fraţi şi toţi avem simţul umorului, dar cel mai tare la umor în familia noastră este tata. Se poate vedea şi din întîmplarea următoare: cînd eram mic mă lega de pat să-mi fac lecţiile, să nu fug la joacă. Ei, ce ziceţi, nu rîdeţi? E adevărat, pe-atunci figura nu mi se părea nici mie veselă.

2. **Copiii se dau în vînt după umor. Ca specialist al genului vă întrebăm însă: după ce fel de umor mai ales?**

– Se ştie, există mai multe feluri de umor; există şi aici o ascensiune de la uşor la greu, de la simplu la complicat, la abstract. E adevărat că lor, copiilor, le place uneori umorul cel mai direct, concret: de mimică, de gest, dar trebuie să-i învăţăm să înţeleagă şi să guste şi umorul de text, umorul inteligent. E nevoie şi aici de instrucţie.

3. **Mulţi copii nu vă uită din filmul „Toate pînzele sus". Vi s-a întîmplat să vă abordeze vreunul în legătură cu acest rol?**

– Ehe, şi de cîte ori! Cei mai mulţi se apropiau de mine să se convingă dacă am piciorul de lemn sau nu. Erau foarte uimiţi cînd descopereau că piciorul meu... e al meu.

Folosesc prilejul pentru a mărturisi încă o dată că îmi plac mult copiii, că mă înţeleg foarte bine cu ei. Lucru care, dealtfel, se şi ştie printre noi. Mi-aduc aminte că în filmul „Acţiunea autobuzul", la un moment dat personajul interpretat de mine trebuia să urce într-un autobuz plin cu copii şi să-i ţină de vorbă în timp ce personajul principal evolua pe un alt plan.

Ştiind că eu sînt interpretul, scenaristul n-a mai scris replicile cuvenite, a făcut doar precizarea „Intră Jean Constantin. Se descurcă".

4. **Ce părere aveţi despre genul de umor al românului? Aveţi vreo glumă, vreo replică preferată?**

– E un umor... vesel, ca să spun aşa. Nu e răutăcios, dispreţuitor. Nu e infatuat, de sus. Mă gîndesc la umorul înţelept al ţăranilor noştri: „plăcerea de a glumi inteligent", cum spune Moromete. O plăcere care-i uneşte, nu-i separă pe oameni. Chiar şi cînd critică, umorul românului e înţelegător, nu dur. Aduceţi-vă aminte de Pristanda în celebra scenă a steagurilor: două la prefectură, două la catindrală. Nea Iancu îl prinde cu ocaua mică, dar socoate că nu e cazul să-l ia de guler, e suficient să-l ia... peste picior!

5. **Aveţi vreun hoby?**

– Da. Vînătoarea. Dar vă închipuiţi: cum nici umorul meu nu e unul dur, mi-e milă să trag, aşa că vînătoarea mea e mai mult o excursie. Amza Pellea, vînător redutabil, mă şi ironizează pe tema asta. Ei, ce să-i faci, îmi plac şi mie uniforma de vînător şi puşca, trofee nu-mi mai trebuie.

6. **Ştim că vă întîlniţi des cu copiii, vă vizitează, vă invită. Cunoaşteţi în bună măsură umorul practicat prin revistele şcolare, gazetele pionereşti (Semafor), brigăzile artistice. Ce remarcă ar putea face ochiul dumneavoastră critic?**

– Uneori se confundă umorul cu „a rîde de altul", a-l arăta cu degetul. Ei ştiu că prin critică se îndreaptă năravurile rele, – aşa este; dar umorul e o altă formă de critică: mai blîndă, mai rafinată şi uneori chiar mai eficace. El nu se adresează neapărat unui individ anume, ci unei trăsături de caracter, unei situaţii. I-aş sfătui să aibă mai multă răbdare cînd critică umoristic; mai multă dreptate şi chiar... mai mult talent!

7. **În ce film vă vor mai putea aplauda copiii?**

– „Un echipaj pentru Singapore" – de curînd pe ecrane. Joc acolo rolul unui marinar încurcă-lume. Tot marinar, deci; ce să fac dacă m-am născut pe malul apei? Urmează apoi „Nea Mărin şi fantomele", de Sergiu Nicolaescu, unde eu sînt un fel de... şef al fantomelor!

ILIE TRAIAN,
în colaborare cu
LIVIU STAN — subredacţia
„Ovidius" a Casei pionierilor şi
şoimilor patriei, Constanţa

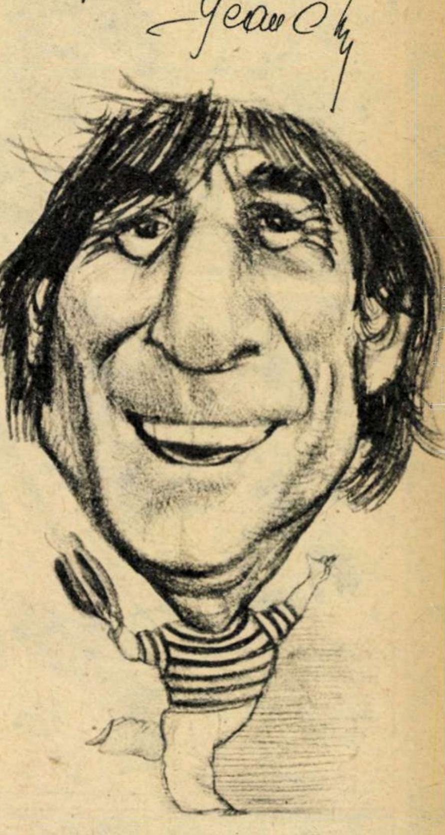

Văzut de **POMPILIU DUMITRESCU**

Club test:

Invitatul nostru vă propune următoarea ghicitoare: „A fost un mare maestru al genului comic, al teatrului românesc de revistă. Un luptător pentru adevăr şi pentru frumos. El însuşi un personaj pitoresc, circula pe seama lui următoarea glumă: «Întîi s-a zărit un nas şi pe urmă cineva a trecut colţul străzii»".

Cine este marele actor la care se referă gluma de mai sus?

ESCADRILA nemuritoare

SCENARIU: DINU ALEXANDRESCU
DESENE: PUIU MANU

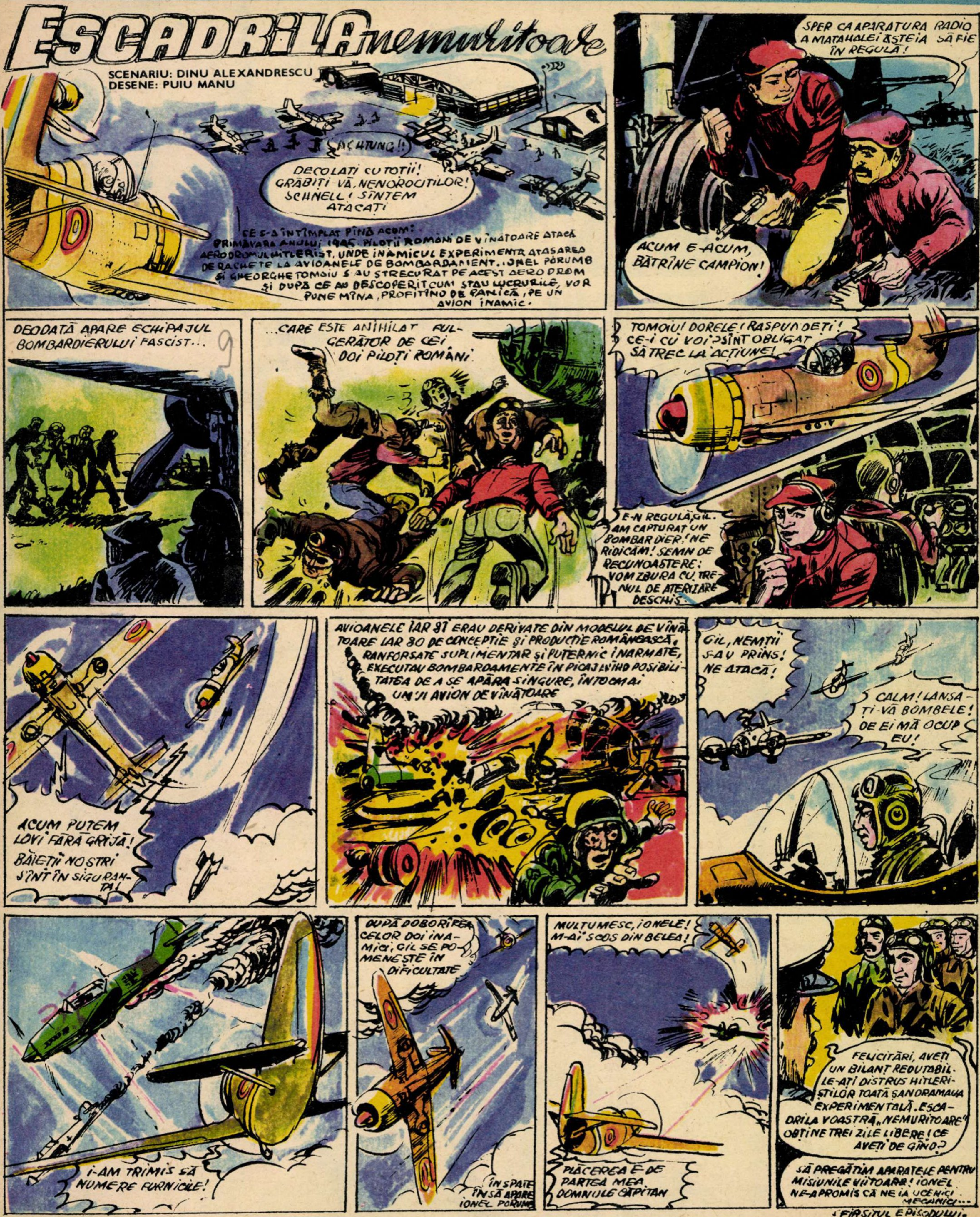
ACHTUNG!!
DECOLAȚI CU TOȚII! GRĂBIȚI-VĂ, NENOROCIȚILOR! SCHNELL! SÎNTEM ATACAȚI
CE S-A ÎNTÎMPLAT PÎNĂ ACUM: PRIMĂVARA ANULUI 1945. PILOȚII ROMÂNI DE VÎNĂTOARE ATACĂ AERODROMUL HITLERIST, UNDE INAMICUL EXPERIMENTA ATAȘAREA DE RACHETE LA AVIOANELE DE BOMBARDAMENT. IONEL PORUMB ȘI GHEORGHE TOMOIU S-AU STRECURAT PE ACEST AERODROM ȘI DUPĂ CE AU DESCOPERIT CUM STAU LUCRURILE, VOR PUNE MÎNA, PROFITÎND DE PANICĂ, PE UN AVION INAMIC.
SPER CĂ APARATURA RADIO A MATAHALEI ĂSTEIA SĂ FIE ÎN REGULĂ!
ACUM E-ACUM, BĂTRÎNE CAMPION!
DEODATĂ APARE ECHIPAJUL BOMBARDIERULUI FASCIST...
...CARE ESTE ANIHILAT FULGERĂTOR DE CEI DOI PILOȚI ROMÂNI.
TOMOIU! DORELE! RĂSPUNDEȚI! CE-I CU VOI? SÎNT OBLIGAT SĂ TREC LA ACȚIUNE!
E-N REGULĂ, GIL. AM CAPTURAT UN BOMBARDIER! NE RIDICĂM! SEMN DE RECUNOAȘTERE: VOM ZBURA CU TRENUL DE ATERIZARE DESCHIS.
ACUM PUTEM LOVI FĂRĂ GRIJĂ! BĂIEȚII NOȘTRI SÎNT ÎN SIGURANȚĂ!
AVIOANELE IAR 81 ERAU DERIVATE DIN MODELUL DE VÎNĂTOARE IAR 80 DE CONCEPȚIE ȘI PRODUCȚIE ROMÂNEASCĂ, RANFORSATE SUPLIMENTAR ȘI PUTERNIC ÎNARMATE, EXECUTAU BOMBARDAMENTE ÎN PICAJ AVÎND POSIBILITATEA DE A SE APĂRA SINGURE, ÎNTOCMAI UN ȘI AVION DE VÎNĂTOARE
GIL, NEMȚII S-AU PRINS! NE ATACĂ!
CALM! LANSAȚI-VĂ BOMBELE! DE EI MĂ OCUP EU!
I-AM TRIMIS SĂ NUMERE FURNICILE!
DUPĂ DOBORÎREA CELOR DOI INAMICI, GIL SE POMENEȘTE ÎN DIFICULTATE
ÎN SPATE ÎNSĂ APARE IONEL PORUMB
MULȚUMESC, IONELE! M-AI SCOS DIN BELEA!
PLĂCEREA E DE PARTEA MEA, DOMNULE CĂPITAN
FELICITĂRI, AVEȚI UN BILANȚ REDUTABIL. LE-AȚI DISTRUS HITLERIȘTILOR TOATĂ ȘANDRAMAUA EXPERIMENTALĂ. ESCADRILA VOASTRĂ „NEMURITOARE" OBȚINE TREI ZILE LIBERE! CE AVEȚI DE GÎND?
SĂ PREGĂTIM APARATELE PENTRU MISIUNILE VIITOARE! IONEL NE-A PROMIS CĂ NE IA UCENICI MECANICI...
SFÎRȘITUL EPISODULUI.

24

JOI, 17 IUNIE 1982,
ANUL XVI (NR. 767)

TOVARĂŞUL NICOLAE CEAUŞESCU

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTAMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

ÎN ACEST NUMĂR:

Ziua pionierilor 1982
- Cravatele roșii cu tricolor raportează: pag. (2-3-4)

Forum '82 (pag. 5)
- Cetatea soarelui și a prieteniei (pag. 6-7)
- Un nou roman foileton (pag. 8)
- Televiziunea - azi și mîine (pag. 10)

CADRAN POLITIC

Ziarele, radioul şi televiziunea v-au dat prilejul de a trăi cu toţii momentele de adîncă vibraţie patriotică ale zilelor de 9 şi 10 iunie 1982, cînd oamenii muncii din judeţele Bihor şi Arad — români, maghiari, germani şi de alte naţionalităţi — l-au întîmpinat cu nemărginită dragoste şi preţuire pe tovarăşul Nicolae Ceauşescu, în noua sa vizită de lucru pe aceste frumoase meleaguri ale ţării.

Întîlnirile cu oamenii muncii din judeţele Bihor şi Arad au constituit un nou şi rodnic dialog al secretarului general al partidului cu muncitori şi lucrători ai ogoarelor, cu activiştii organelor locale de partid şi de stat, cu specialişti, cadre didactice şi studenţi, analizîndu-se şi stabilindu-se căile concrete prin care cele două judeţe să-şi aducă o contribuţie şi mai mare la înfăptuirea prevederilor cincinalului, a obiectivului fundamental al actualei etape — realizarea unei noi calităţi a muncii şi vieţii în societatea noastră socialistă.

Ca răspuns la vibrantul îndemn al tovarăşului Nicolae Ceauşescu, rostit la încheierea lucrărilor plenarei lărgite a Comitetului Central al partidului, a fost dat publicităţii, miercuri, 9 iunie 1982, „Apelul poporului român adresat sesiunii speciale a Organizaţiei Naţiunilor Unite consacrate dezarmării".

În însufleţitoarele adunări şi mitinguri ale păcii care au început în aceeaşi zi, oamenii muncii de pe întreg cuprinsul ţării îşi exprimă întreaga lor adeziune la generoasele iniţiative de pace şi prietenie între popoarele lumii ale preşedintelui ţării, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, îşi aştern semnătura pe **Apelul poporului român** cu convingerea că milioanele de semnături ale muncitorilor, ţăranilor, intelectualilor, studenţilor, elevilor — practic, ale tuturor cetăţenilor patriei — va constitui o puternică expresie a voinţei de pace a poporului român.

Sîmbătă, 12 iunie 1982, s-au desfăşurat în Capitală lucrările plenarei comune a Comitetului Central al Uniunii Tineretului Comunist, Consiliului Uniunii Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România şi Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor.

În cadrul plenarei comune au fost dezbătute rezultatele obţinute în anul 1981 în întrecerea utecistă „Tineretul — factor activ în realizarea obiectivelor deceniului ştiinţei, tehnicii, calităţii şi eficienţei", parte integrantă a amplei întreceri socialiste conduse de organele şi organizaţiile de partid, subliniindu-se participarea entuziastă a tineretului, împreună cu întregul popor, la înfăptuirea neabătută a programelor de dezvoltare economico-socială a patriei, stabilite de Congresul al XII-lea al P.C.R., a sarcinilor trasate de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, secretarul general al partidului, preşedintele Republicii.

Totodată, plenara a dezbătut şi stabilit, în spiritul orientărilor şi indicaţiilor date de tovarăşul Nicolae Ceauşescu, activităţile de muncă, politico-educative şi de odihnă ce vor fi organizate de Uniunea Tineretului Comunist, Uniunea Asociaţiilor Studenţilor Comunişti din România şi Organizaţia pionierilor în vacanţa de vară 1982 a elevilor şi studenţilor.

Într-o atmosferă de deplină angajare şi puternic entuziasm, participanţii la plenara comună au adoptat textul unei telegrame adresate tovarăşului NICOLAE CEAUŞESCU, secretar general al P.C.R., preşedintele Republicii Socialiste România.

Ziua pionierilor 1982

Cravatele roşii cu

„Ca o încununare a multiplelor manifestări pentru pace organizate în ţara noastră, toţi tinerii patriei îşi dau în aceste zile semnăturile lor pe Apelul poporului român adresat sesiunii speciale a Organizaţiei Naţiunilor Unite consacrate dezarmării, cu convingerea fermă că această nouă şi strălucită iniţiativă a României socialiste răspunde pe deplin aspiraţiilor celor mai fierbinţi ale poporului nostru, ale tuturor popoarelor, ale tinerilor de pretutindeni: pacea şi dezarmarea, înţelegerea şi colaborarea între naţiuni, dreptul fiecărui popor de a-şi hotărî singur destinele.

Însufleţit permanent de strălucitul exemplu de muncă şi viaţă pe care ni-l oferiţi permanent, participanţii la plenara noastră comună, dînd glas sentimentelor de care sînt animaţi tinerii României socialiste, se angajează solemn de a vă urma fără preget, mult iubite şi stimate tovarăşe NICOLAE CEAUŞESCU, în tot ceea ce întreprindeţi pentru binele şi viitorul nostru, pentru apărarea progresului umanităţii, asigurîndu-vă, din adîncul fiinţelor lor, că nu vor precupeţi nici un efort pentru a contribui, împreună cu întregul nostru popor, cu fapte exemplare de muncă, pentru ca patria noastră să urce glorioasă spre culmile socialismului şi comunismului."

– DIN TELEGRAMA ADRESATĂ TOVARĂŞULUI **NICOLAE CEAUŞESCU** *DE CĂTRE PARTICIPANŢII LA PLENARA COMUNĂ A C.C. AL U.T.C., CONSILIULUI U.A.S.C.R. ŞI CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR –*

Din întreaga ţară ne sosesc continuu veşti despre faptele de hărnicie pionierească, fapte cu care purtătorii cravatelor roşii cu tricolor întîmpină apropiata „Zi a pionierilor". Detaşamentele şi unităţile de pionieri raportează, alături de succesele la învăţătură şi în activităţile desfăşurate pe traseul acestui an şcolar şi realizarea în proporţie de 60% a angajamentului de muncă patriotică. Exemplele sînt numeroase şi în îndeplinirea lui integrală, ba, mai mult, unele detaşamente şi unităţi ne anunţă că l-au şi depăşit.

Fruntaşi pe sector şi pe municipiul Bucureşti sînt şi pionierii **Şcolilor generale 107 şi 123 Jilava** din sectorul Agricol Ilfov. Ei şi-au îndeplinit valoric integral angajamentul de muncă patriotică.

Încă de la sfîrşitul lunii aprilie, detaşamentul clasei a IV-a, de la **Şcoala generală nr. 2 Săveni-Botoşani,** şi-a realizat angajamentul de muncă patriotică pentru anul 1982 — ne informează corespondenta noastră Magdalena Ţurcanu, iar pioniera Delia Ţuţuianu, elevă la **Şcoala generală nr. 7, Bacău,** ne anunţă mîndră că „fiecare pionier din detaşamentul clasei a VIII-a C a căutat să contribuie la colectarea unor cantităţi cît mai mari de materiale refolosibile pentru a fi redate în circuitul economiei naţionale". Precizăm că aceşti harnici pionieri băcăoani şi-au îndeplinit integral angajamentul de muncă patriotică. Tot din judeţul Bacău, o ştire... nu de ultimă oră, căci la începutul lunii mai, cînd ne scria pioniera-comandantă Carmen Maxim, angajamentul asumat de către detaşamentul clasei a VIII-a, de la Şcoala generală Bălătău, era depăşit cu 22%! Ea ne roagă acum să menţionăm numele cîtorva dintre colegii care în mod deosebit s-au distins şi la munca patriotică şi la învăţătură: Liliana Spătaru, Dorel Marian, Florin Timoftei, Mihaela Popa, Neculai Toderaş, Dumitru Spînu. În „Chenarul de onoare" al hărniciei îi înscriem şi pe pionierii detaşamentului clasei a VIII-a A, de la **Şcoala generală nr. 1, Negreşti-Oaş** (foto 1), despre care pioniera-comandant de unitate Delia Ghiriţă ne scrie că şi-au îndeplinit integral angajamentul la muncă patriotică încă din... primele două luni ale anului! **La această oră întreaga unitate este integralistă!** Înţelegînd importanţa recuperării şi refolosirii materialelor pentru necesităţile economiei naţionale, pionierii prahoveni din localităţile **Azuga, Cosminele, Plopu şi Cîmpina** au realizat peste 60% din angajament — ne informează corespondenta noastră **Alina Jumanca,** de la subredacţia **„Cutezătorii", Ploieşti.** În „Chenarul de onoare" al faptelor de hărnicie se înscriu, de asemenea, detaşamentul clasei a III-a A, **Şcoala generală nr. 1, Basarabi-Constanţa** (pe care vi-l prezentăm în imaginea 2); detaşamentul clasei a IV-a B, **Şcoala generală Feteşti-Gară,** judeţul **Ialomiţa;** unitatea de pionieri de la **Şcoala generală Măgura Ilvei,** judeţul **Bistriţa-Năsăud.**

tricolor raportează

Acum, la încheierea celei de-a doua ediții a acțiunii „Banca de onoare" – inițiată de redacția noastră – sîntem bucuroși să constatăm efectele ei, generatoare de efort continuu, de spirit competitiv cu... voi înșivă pentru autodepășire la învățătură și comportare. Fără îndoială voi, cei care ați cucerit trofeul autodepășirii, știți că în această pasionantă întrecere au concurat autoexigența care dinamizează eforturile individuale, autodisciplina și deprinderea de a valorifica eficient timpul. Bineînțeles, și spiritul emulativ, exemplul colegilor aflați mereu în avanposturile învățăturii. În acest an, lună de lună, sute și sute de bănci au fost onorate cu trofeul autodepășirii – dovadă și voluminoasa corespondență și fototecă „Banca de onoare" de care ne bucurăm la această oră a bilanțului.

Banca de onoare

Pionierul fotoreporter hunedorean **Gheorghe Achiței** *ne-a trimis recent aceste imagini pe care le înscrie sub titlul „O nouă galerie a Băncii de onoare". Printre noii cîștigători ai trofeului se află și pionierii:* **Maria Duda** *și* **Liliana Gîlvitu**, *cl. a VII-a C, Șc. gen. nr. 12 (foto 1);* **Simona Nistor** *și* **Vasile Bejenaru**, *cl. a VIII-a C, Șc. gen. nr. 8 (foto 2). Pe harnicul nostru fotoreporter hunedorean îl „concurează"* **Richard Țușcă**, *elev la Școala generală nr. 1 Costești-Argeș. În filmul pe care acesta ni-l prezintă îi vom întîlni – ca protagoniști ai „Băncii de onoare" pe pionierii:* **Daniela Nicolescu** *și* **Mariana Ciubuc** *(foto 3),* **Bogdan Ilie** *și* **Ștefan Dobre** *(foto 4) – cu toții elevi în clasa a VII-a B.*

Cutezătorii
BANCA DE ONOARE
3

Alte două imagini vi-i prezintă în prim-planul autodepășirii la învățătură pe elevii **Nicolae Dumitrescu** *și* **Alexandru Stancu** *(cl. a VI-a A) (foto 5),* **Andronica Neagu** *și* **Leonida Ciocirlan** *(cl. a VIII-a A) (foto 6), Șc. gen. nr 6, Călărași.*

Cutezătorii
BANCA DE ONOARE
4

În urma fotoraidului întreprins de către pionierele-reporteri din Arad – **Nicoleta Luncar, Ronela Furcă** *și* **Camelia Vițeiar**, *am primit aceste secvențe ilustrînd că nu numai pionierii din ciclul gimnazial precum* **Diana Neamțu** *și* **Cornel Naghiu**, *din clasa a VI-a (foto 7), au luptat pentru cucerirea distincției, ci și colegii lor mai mici din clasa a IV-a –* **Dacian Dehelean** *și* **Ovidiu Martin** *(foto 8). Precizăm că toți acești patru performeri ai „Băncii de onoare" sînt elevi la Liceul pedagogic din Arad.*

BANCA DE ONOARE
6

BANCA DE ONOARE
7

BANCA DE ONOARE
8

Cutezători sub flamuri tricolore

*Istoria, suprema moștenire
Pe care-o dobîndim ca tineri fii,
E scrisă-n muncă și în bătălii –
E-ntîia noastră carte de citire.*

*Mileniile țării glorioase
Sînt rădăcinile fără sfîrșit
Din care forța ta s-a plămădit
Partid, erou al țării preafrumoase.*

*Partidul e lumina nesfîrșită,
Sub raza lui copiii înfloresc –
Înalte vise azi împodobesc
Copilăria noastră fericită.*

*De 17 ani, în România
E soarele tot mai strălucitor –
Cu Ceaușescu brav conducător
Se-nalță patria în măreție.*

*Noi știm că-n țara unde ne-am născut
Cu drag copilăria ocrotește
El, ce destinul țării îl gîndește
Și-i e poporului întîiul scut.*

*Noi știm în țara unde învățăm
Că el, întîiul, zilnic se-ngrijește
Ca luminați și harnici noi să creștem –
De joc și cîntec să ne bucurăm.*

*Noi știm că-n țara unde azi visăm
La viitorul comunist al țării,
El ne dă aripi muncii și visării,
Poporului ce-avem mai bun să-i dăm.*

*În țara unde creștem, omul este
Stăpîn, și faur, și apărător –
Urmînd viteazul său conducător
O viață tot mai mîndră-și făurește.*

*Sîntem copii, dar știm ce-i hărnicia –
Sîntem copii și țara o iubim –
Noi muncitori destoinici vrem să fim
Și comuniști să fim, în România.*

*Ca pionieri, ni-i fapta mărturie
La vîrsta muncii dobîndim puteri,
Din faptele vitejilor de ieri
Desprindem nou temei de vitejie.*

*Pentru aceste zile fericite,
Și pentru carte, pentru vis și zbor,
Noi îndreptăm gînd recunoscător,
Către iubitul țării Președinte.*

*Tovarășului Nicolae Ceaușescu, noi,
Copiii țării, îi aducem azi
Mîndria de a crește ne-nfricați,
Să fim ai țării ctitori și eroi.*

*Tovarășei Elena Ceaușescu, floarea
Copilăriei noastre-i dăruim;
Bogat rodește în copii chemarea
Ca buni școlari și muncitori să fim.*

*Bogat rodește-n pionieri căldura
Cu care pașii tineri ne-ndrumați;
Vom crește veseli și neînfricați
Prin fapte demne ne vom da măsura.*

*Cutezători, noi creștem pentru țară.
Ni-i România leagăn de eroi –
Jurăm: iubirea țării, milenară,
Spre comunism, va înflori prin noi!*

JURĂM!

Ziua pionierilor 1982

Cînd cataloagele surîd

Acum, la sfîrşit de an şcolar rodnic, în preajma „Zilei pionierilor", revedem fiecare, cu bucuria certelor împliniri „atelierul de elev" – unde cu stăruinţă, cu tenace efort, cu ambiţia autodepăşirii continue am pregătit fiecare dintre victoriile dobîndite pe frontul învăţăturii. Iar măsura efortului individual, a participării active la fiecare lecţie, la fiecare oră de curs o reprezintă acum catalogul care, doldora de note bune şi foarte bune, are şi el toate motivele să se bucure deplin împreună cu noi.

Potrivit tradiţiei rubricii noastre „Cînd cataloagele surîd", vă prezentăm pe cîţiva dintre colegii voştri demni – precum mulţi dintre voi – din Galeria cutezătorilor învăţăturii.

1

2

3

Geanina Tudor e... dublă campioană: la învăţătură şi în sport. Colegii ei de clasă, a VIII-a C, **Şcoala generală nr. 3** din **Cernavoda** — oraşul unde a fost descoperită statuia gînditorului din Hamangia, lîngă podul construit de Anghel Saligny, oraş care azi îşi capătă nou renume, acela de viitor port pe harta ţării — se întreabă retoric şi cu... admiraţie: „Să ai în catalog numai 9 şi 10, să lucrezi sute de exerciţii şi probleme pentru olimpiada de matematică, să te numeri printre cei mai harnici pionieri în activităţile de muncă patriotică, să găseşti timp s-o ajuţi şi pe colega Octavia la învăţătură, să fii campioană judeţeană la atletism — nu sînt toate acestea performanţe?! Sînt, desigur. Secretul lor îl cunosc şi colegii, mulţi îl şi aplică (foto 1).

Pioniera-reporter Gabriela Asaftei, de la subredacţia „Tot înainte" Hunedoara, ţine să ne prezinte şi ea un... dublu campion! Poate că unii dintre voi, participanţi ai multor concursuri de orientare turistică îl şi cunoaşteţi şi recunoaşteţi în acest fotoportret pe campionul republican la categoria 11 ani (titlu cucerit în întrecerea de la Moreni — Bacău) — pe **Tiberiu Valentin Palcău** (foto 2). Ceea ce ştiţi poate mai puţin e cum învaţă elevul Tiberiu Palcău din clasa a VI-a, **Şcoala generală nr. 6, Hunedoara.** Ne-o spune Gabriela care, ca orice reporter „profesionist", i-a adresat, desigur, întrebarea: cum împacă el învăţătura cu acest sport complex? Răspunsul? Este cel pe care-l bănuiţi, dar şi niţeluş autocritic, aşa cum îi stă bine unui pionier. „Sportul m-a învăţat să preţuiesc timpul, să-l folosesc cu maximă eficienţă. Mă ajută mult şi faptul că sînt foarte atent la ore. Totuşi cred că la istorie şi geografie aş putea învăţa şi mai bine dacă aş insista tot atît de mult precum la obiectele preferate — matematica, chimia, literatura. Deci şi această competiţie cu mine însumi trebuie s-o cîştig!" Sigur, nu e deloc uşor să fii şi elev bun la învăţătură, să aperi şi un titlu de campion naţional.

Distincţiile pe care **Simona Noja** — elevă la **Liceul de artă** din **Cluj-Napoca** — le-a cucerit, confirmă şi răsplătesc meritele ei la învăţătură şi în activitatea pionierească (foto 3). Dar Simona este totodată şi o talentată dansatoare, ea urmînd, de altfel, profilul coregrafie în cadrul liceului unde învaţă.

Comandamentul unităţii de pionieri al **Şcolii generale nr. 5** din **Buzău** ne roagă să preluăm de la rubrica „Semaforului" lor — „Aplauze pentru..." — exemplul acestor trei pioniere de nota 10: **Mirela Popa, Aurora Trănescu** şi **Carmen Pădineanu** — eleve în clasa a VII-a (foto 4). Îndeplinim bucuros dorinţa pionierilor buzoieni care au ţinut să le ofere celor trei prietene premiante şi pasionate matematiciene, această frumoasă surpriză la sfîrşit de an şcolar: aceea de a le înscrie în chenarul de onoare al învăţăturii, alături de alţi merituoşi colegi din ţară.

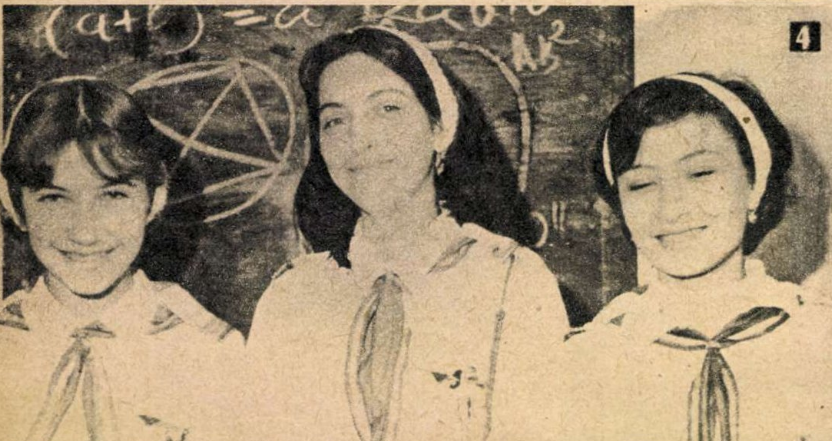
4

La etapa de masă a acţiunii „Tot înainte!" au răspuns cu entuziasm pionierii întregii ţări

Ne amintim cu toţii de acea dimineaţă de primăvară impetuoasă – 21 martie – cînd semnalul radio, urmat de acordurile tradiţionalului cîntec pionieresc „Tot înainte", era aşteptat cu emoţie şi nerăbdare în fiecare detaşament, în fiecare unitate.

Atunci, potrivit ordinelor de acţiune pregătite cu minuţie de către membrii fiecărui colectiv pionieresc, aţi pornit pe primele itinerare ale amplei acţiuni de educaţie patriotică **„Tot înainte"**, *dedicînd faptele voastre pionereşti unui eveniment de adîncă rezonanţă politică, patriotică, revoluţionară din istoria patriei noastre – cea de a 35-a aniversare a proclamării Republicii.*

Răspunzînd generosului mesaj al acestei acţiuni cu energii mereu proaspete – sub arcul luminos al celor patru generice, **„Sîntem urmaşii unui popor eroic", „Pionieri în anii de lumină", „Ştafeta generaţiilor", „Cinstim patria, partidul şi poporul",** — *aţi înscris timp de aproape trei luni, frumoase fapte de învăţătură şi muncă, activităţi politico-educative, dînd fierbinte expresie dragostei şi recunoştinţei voastre faţă de patrie şi partid, faţă de tovarăşul* **Nicolae Ceauşescu**, *cel mai iubit prieten şi îndrumător al tinerei generaţii, pentru copilăria fericită pe care o trăiţi.*

Acum, cînd, în întreaga ţară, acţiunea TOT ÎNAINTE se află la ceasul finalizării etapei de masă şi în pragul declanşării etapei pe localitate, sîntem bucuroşi să aflăm că pretutindeni – în fiecare sat, în fiecare comună, în fiecare oraş pionierii înscriu, sub toate cele patru generice, noi şi bogate acţiuni, cu dorinţa de a încununa această primă etapă cît mai rodnic.

● *Din judeţul* **Galaţi**, *aflăm că pionierii din* **Drăguşeni** *au prezentat un foarte reuşit recital de poezie patriotică intitulat „Glorie partidului erou". Prin vibranta lor manifestare, pionierii acestei localităţi şi-au exprimat sentimentele de dragoste şi recunoştinţă faţă de Partidul Comunist Român, faţă de secretarul său general, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, care veghează la copilăria fericită pe care o trăiesc toţi copiii ţării.*

● *Întîlnirea recent iniţiată de pionierii Şcolii generale din* **Calafindeşti Suceava,** *a fost intitulată „Comuniştii – părinţii noştri". Cunoscuţi fruntaşi, părinţii copiilor din Calafindeşti le-au împărtăşit tinerilor fii ai satului aspecte ale preocupărilor lor actuale în creşterea animalelor precum şi proiectele de viitor în dezvoltarea acestui important sector de activitate.*

● *Preocupaţi de pregătirea lor profesională, absolvenţii clasei a VIII-a de la* **Şcoala generală nr. 27** *din* **Bacău** *au vizitat de curînd secţiile Combinatului de prelucrare a lemnului din localitatea lor. Pe mulţi dintre cei care s-au oprit cu interes asupra diferitelor faze de transformare a lemnului îi vom regăsi peste cîţiva ani printre muncitorii de înaltă calificare ai combinatului.*

● *Prin hărnicia copiilor, şcolile îmbracă, pretutindeni, în aceste zile, haina sărbătorească a apropiatelor serbări ce vor încheia anul şcolar.* **Şcoala generală nr. 8** *din* **Vaslui** *şi spaţiile verzi ce o înconjoară strălucesc de curăţenie, iar florile, ce îşi deschid multicolor petalele, sînt îngrijite cu migală în fiecare zi. Realizatorii acestei frumoase acţiuni, înscrisă sub genericul „Ştafeta generaţiilor", sînt absolvenţii clasei a VIII-a A.*

DRAGI PIONIERI,

Timp de 90 de zile, redacţia noastră v-a însoţit pe frumoasele itinerare ale acestei prime etape de masă a acţiunii TOT ÎNAINTE, reflectînd în paginile revistei succesele voastre, ale tuturor. În curînd veţi porni la relizarea ordinelor de acţiune ale etapei pe localitate.

Aşteptăm cît mai curînd de la subredacţiile pionereşti, şi de la toţi cititorii veşti despre primele voastre activităţi din această nouă etapă!

Vă dorim succes!

FORUM 82 FORUM 82 FORUM 82

Iată, dragi prieteni, ne aflăm în preajma unui moment deosebit al vieţii de organizaţie — deschiderea lucrărilor forumurilor pioniereşti, 1982!

Un ecou puternic în aceste forumuri îl va avea rodul studiului și dezbaterilor voastre din detașamente și unităţi privind Expunerea secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, „Cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în ţara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politică, educativă a partidului", în cadrul plenarei lărgite a Comitetului Central al Partidului Comunist Român din 1—2 iunie 1982.

Iniţiate ca urmare a recomandărilor adresate de către secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, privind participarea directă a pionierilor la conducerea organizaţiei lor, forumurile au devenit, an de an, un mijloc tot mai eficient de manifestare a democraţiei și autoconducerii pioniereşti, o tribună a schimbului de experienţă unde faptele, rezultatele muncii depuse la învăţătură, în activitatea practică, în întreaga activitate pionierească își spun cuvîntul.

Adresîndu-vă urarea de succes deplin la lucrările forumurilor voastre judeţene, vă prezentăm ultimele vești primite din ţară privind pregătirile intense ce se desfășoară în vederea acestui eveniment pionieresc.

Pe malul însorit al mării...

...la **Constanţa,** în marele Parc al pionierilor, la foarte puţine zile de la apariţia acestor rînduri, se va ridica drapelul tricolor, deschizîndu-se activitatea taberei forumului judeţean — 1982. Aflăm că delegaţii — printre care **Mirela Vornicu** din comuna **Tîrguşor** (locţiitor al preşedintelui C.N.O.P.), **Gheihan Mologani** din **Medgidia** (membru al C.N.O.P.), **Mihăiţă Cazacu** din **Constanţa, Ion Daniel Diaconu** din **Tuzla** şi toţi ceilalţi delegaţi sînt pregătiţi să dezbată problemele legate de învăţătură, de muncă patriotică, de orientare profesională etc. În programul forumului judeţean sînt prevăzute şi întîlniri cu specialişti din cadrul Inspectoratului şcolar, vizite la Combinatul petrochimic Midia-Năvodari, la Şantierul tineretului de pe platforma combinatului şi, de asemenea, întîlniri cu tovarăşi activişti, membri ai secretariatului Comitetului judeţean de partid.

La 40 km de Reghin...

...în tabăra de la Lăpuşna, pionierii-delegaţi şi invitaţi la forumul judeţean Mureş vor avea o surpriză deosebit de plăcută: cele mai diverse ateliere — pe gustul, priceperea şi îndemînarea tuturor — sînt amenajate şi dotate cu tot ce este necesar realizării unor lucrări ambiţioase. Amintim numele cîtorva astfel de ateliere: „Fantezie", „Aeromodele", „Electronică", „Studiul plantelor medicinale"...

La telefon: Hunedoara

De la subredacţia „Tot înainte" ni se transmite că în tabăra de la **Costeşti** s-au încheiat toate pregătirile în vederea forumului judeţean. Ziua deschiderii — 21 iunie — este aşteptată cu multă nerăbdare. Din Hunedoara vor pleca 19 delegaţi. Printre ei, **Giulia Kore, Marius Gălbenuşe, Robert Lăzăreanu.** Se ştie de pe acum că, pe lîngă programul obişnuit de dezbateri, vizite, întîlniri, muncă patriotică, se proiectează şi o mare expoziţie de desene intitulată „Lumea de astăzi văzută de noi". Cei mai talentaţi desenatori se află în plină activitate.

În tabăra înconjurată de livadă de la Pomîrla...

...vor sosi, în curînd, 126 de delegaţi şi 40 de invitaţi. Pionierii reprezentanţi ai unităţilor din întreg judeţul **Botoşani** vor raporta cu bucurie succesele şi împlinirile dobîndite de la forumul trecut şi pînă acum. Iată, de pildă, Claudiu Coţovei şi Nicoleta Istrate, de la subredacţia pionierească de la Casa pionierilor şi şoimilor patriei din Dorohoi, ne înştiinţează că:

„Nu de mult, oraşului nostru i s-a conferit înalta distincţie «Ordinul Muncii clasa a III-a» în întrecerea socialistă, pe anul 1981, dintre localităţile ţării. La adunarea de festivitate au participat şi reprezentanţi ai pionierilor. O răsplată binemeritată pentru hărnicia noastră, alături de părinţi. Mărturie stau cei 25 000 de arbori şi arbuşti plantaţi de pionieri, 5,6 km gard viu, cele 3,5 milioane fire de flori plantate, sau cele şase terenuri de joacă amenajate de noi. Dar nu numai atît. La forumul judeţean, pionierii delegaţi din Dorohoi vor vorbi, neapărat şi despre angajamentul nostru de muncă patriotică pe anul 1982, în care am inclus multe acţiuni de continuare a plantărilor, de întreţinere a celor 30 000 mp spaţii verzi pentru că în oraş se vor mai planta 4 000 pomi fructiferi, 2 500 arbuşti fructiferi, 4 000 pomi ornamentali şi 10 milioane flori.

O veste bună

Îndeplinirea valorică a angajamentului de muncă patriotică în procent de 108% este doar unul dintre succesele obţinute în anul trecut, şi cu care pionierii judeţului **Arad** se vor prezenta în cadrul forumului judeţean. Din **Demlac** delegaţii vor aduce şi ei vestea că sala de sport, nou construită pentru cei 500 de copii din comună, este gata, iar din **Beregu Mare,** pionierii vor raporta că au ajuns la stadiul de finisare a sălilor de clasă, care extind mult Şcoala generală din comună. De la **Moneasa** —, unde tinerii locuitori sînt adesea întîlniţi dînd o mînă de ajutor, după puterile lor, pe şantierele de construcţie din localitate — va ajunge neapărat ştirea că pionierii şi-au căpătat frumosul renume de copii deosebit de harnici şi inimoşi.

„Floarea prieteniei" la Stoeneşti

Unul dintre momentele plăcute, de destindere în tabăra forumului pionierilor din judeţul **Argeş,** va fi, desigur, şi sosirea ştafetei cicloturistice, intitulată atît de frumos „Floarea prieteniei". Se prevede ca momentul să fie marcat printr-un bogat program artistic şi foc de tabără.

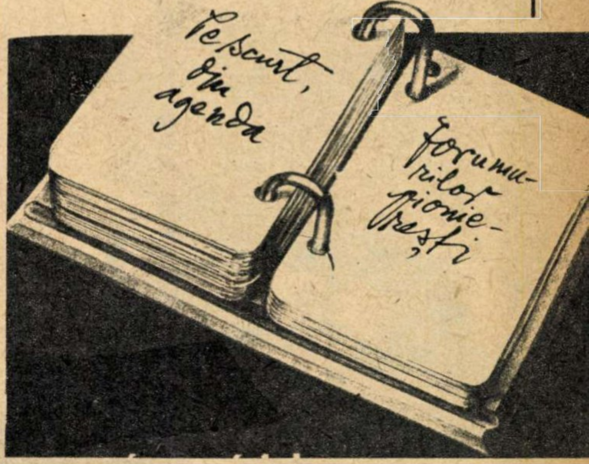

În acest an, forumurile judeţene *vor avea loc în perioada 21 iunie – 10 iulie, în tabere cu durata de 7 zile. Locurile de desfăşurare: cele mai frumoase şi mai primitoare tabere şi sate de vacanţă din judeţele respective.*

Lucrările celui de al X-lea Forum Naţional al Pionierilor *se vor desfăşura în perioada 24 iulie – 6 august, în localul Universităţii din* **Timişoara.**

Şi acum, spicuiri din programul forumurilor pioniereşti:

● *Se va analiza activitatea desfăşurată de către Organizaţia pionierilor pentru educarea comunistă, patriotică, revoluţionară a copiilor, în spiritul documentelor de partid, al Hotărîrii Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătăţirea activităţii politico-educative şi organizatorice în rîndul tineretului din unităţile de învăţămînt, a orientărilor şi indicaţiilor secretarului general al partidului, tovarăşul Nicolae Ceauşescu, şi se vor stabili noi forme de acţiune care să determine intensificarea întregii munci educative desfăşurată de Organizaţia pionierilor şi Organizaţia „Şoimii patriei".*

● *În cadrul forumurilor se vor desfăşura acţiuni prin care să se facă cunoscute marile succese dobîndite de poporul nostru în construcţia socialismului, îndeosebi după Congresul al IX-lea al P.C.R., preocuparea constantă a partidului, a tovarăşului Nicolae Ceauşescu, a tovarăşei Elena Ceauşescu pentru crearea celor mai bune condiţii de creştere şi educare a copiilor patriei, grija părintească ce o manifestă pentru viitorul tinerei generaţii, ampla activitate desfăşurată de partidul şi statul nostru pentru instaurarea unui climat de pace şi prietenie între toate popoarele.*

● *Forumurile pioniereşti vor analiza activitatea politico-educativă desfăşurată de consiliile şi comandamentele pioniereşti de la cel de al IX-lea Forum Naţional pînă în prezent, realizînd un amplu schimb de experienţă în principalele domenii ale activităţii pioniereşti.*

● *Pionierii delegaţi şi invitaţi vor dezbate principalele probleme legate de diferite domenii ale activităţii pioniereşti precum: învăţătura, munca patriotică, orientarea şcolară şi profesională, pregătirea practică, ştiinţifică şi tehnică, activitatea de educare patriotică şi revoluţionară a pionierilor, de propagandă, presă şi cultură, activitatea organizatorică şi problemele vieţii de organizaţie, activitatea Organizaţiei „Şoimii patriei".*

● *Nu vor lipsi vizitele în întreprinderi industriale şi unităţi agricole, pe şantiere, întîlniri cu muncitori fruntaşi, cu activişti de partid şi de stat, vizite la muzee, monumente şi locuri istorice legate de lupta partidului şi a clasei muncitoare pentru dreptate socială şi libertate naţională.*

● *Marşurile, parăzile pioniereşti, spectacolele, evocările, excursiile, drumeţiile, întrecerile sportive, focurile de tabără, carnavalurile pioniereşti, voioşia, jocul şi odihna se vor împleti armonios dînd farmecul de neuitat al zilelor de tabără petrecute la forum.*

Pagini realizate de ILEANA PIŢA, ROŞCA ECATERINA şi ELENA MÂNESCU.

CETATEA SOAREUI ȘI A PRIETENIEI

NĂVODARI

BINE
AŢI VENIT
LA
NĂVODARI

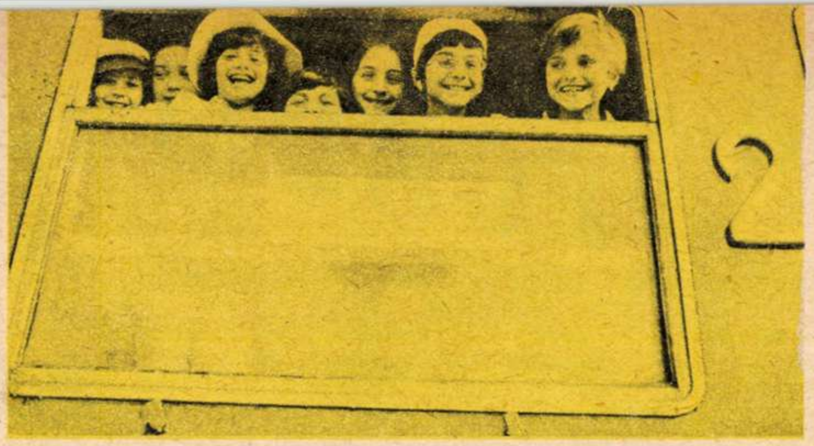

Ca în fiecare vară, trenurile rezervate copiilor vor porni în curînd spre tărîmurile generoase ale vacanţei mari. Zeci şi zeci de tabere şi sate de vacanţă pitulate la umbra răcoroasă a pădurilor de munte sau deschise larg spre zările nesfîrşite ale mării îi vor primi ospitaliere pe cei care, pînă în urmă cu numai cîteva zile, asaltau drumurile cunoaşterii. Multe locuri minunate din ţara noastră sînt destinate odihnei şi recreerii copiilor. Privite pe hartă ele se constituie într-o minunată constelaţie a vacanţei, o constelaţie a copilăriei fericite, ocrotită cu părintească dragoste şi grijă de partidul nostru, de cel mai iubit prieten şi îndrumător al tinerei generaţii, tovarăşul Nicolae Ceauşescu şi de tovarăşa Elena Ceauşescu. Dintre ele complexul taberelor de la Năvodari poate fi numit un adevărat...

„ORĂŞEL AL COPILĂRIEI"

Din iunie, de cînd se coc cireşele, şi pînă toamna, cînd clopoţelul îşi cheamă din nou prietenii sub arcadele de lumină ale şcolii, acest orăşel al soarelui şi al prieteniei ce se înalţă în imediata vecinătate a mării răsună de voioşie şi cîntec.

Mai întîi plajele sînt asaltate de paşii miilor de şoimi ai patriei din grădiniţe. Peste cîteva zile, însă, în gara aflată chiar în incinta Complexului de odihnă pentru copii — Năvodari — vor sosi primii 7 000 de pionieri, din cei peste 60 000 care-şi vor petrece vacanţa aici, de-a lungul verii. După ce vor fi străbătut patru mari magistrale ale ţării — EST, VEST, NORD şi SUD — trenurile special destinate copiilor din toate judeţele vor avea, timp de patru zile, succesiv, acelaşi punct terminus — micuţa gară împodobită sărbătoreşte, unde toţi copiii ce coboară pe peronul ei sînt întîmpinaţi cu calda urare de „Bun venit!"

Taberele **„Delfinul"**, **„Albatros"**, **„Perla vacanţei"**, **„Cutezătorii"**, **„Pescăruş"** (destinată şoimilor patriei) ale căror pavilioane răsar albe, strălucitoare din bogăţia de verdeaţă, ca şi zecile de corturi viu colorate ale taberei **„Temerarii"** îi aşteaptă mereu ospitaliere.

Multor copii universul Năvodarilor le este de-acum bine cunoscut. Dar celui ce soseşte aici pentru prima oară îi trebuie ceva timp ca să descopere acest tărîm fermecător ce se întinde pe o suprafaţă de 110 ha. Şi după ce-i va fi parcurs itinerariul, ar putea alcătui cu siguranţă o originală „carte de vizită" din cuprinsul căreia să ne facem o imagine asupra ceea ce înseamnă Năvodarii pentru copilărie, pentru recreere, sănătate şi reconfortare.

Am aflat, de pildă, că fiecare dintre cele şase tabere amintite dispune de propriile-i terenuri de sport, de unul sau două cluburi, de dispensar, de băi şi cantine moderne. Şi-am mai afla că cele două teatre de vară ale Năvodarilor, pe scenele cărora vin să prezinte frecvent programe artistice formaţii pionereşti laureate în cadrul Festivalului Naţional „Cîntarea României" au cîte o capacitate de 1 500—2 500 locuri fiecare. În luna iulie, la Năvodari, formaţii artistice din întreaga ţară vor da strălucire cîntecului şi dansului pionieresc în cadrul festivalului „Omagiu patriei socialiste".

Plaja, asaltată cu voioşie dimineaţă cu dimineaţă de cei 7 000 de copii ai fiecărei serii se întinde pe o lungime de 1 km şi măsoară 100 000 mp. Şi în fiecare zi, de la poşta aflată în imediata vecinătate a gării pornesc spre toate judeţele ţării sute şi sute de scrisori şi vederi.

De îndată ce încep să sosească primii oaspeţi la Năvodari, aproape 1 000 de oameni se află la datorie, îngrijindu-se de buna desfăşurare a pogramelor de activităţi (circa 400 cadre didactice), de sănătatea copiilor (100 cadre medico-sanitare), de aprovizionare, de pregătirea mesei şi servirea ei, de asigurarea lenjeriei pentru cele 7 000 paturi etc.

ZILE DE NEUITAT

Din primele ore ale dimineaţii cînd sunetul trompetei anunţă deşteptarea şi pînă seara cînd copiii se duc la culcare, întregul orăşel cunoaşte o vie animaţie. Glasurile miilor de copii asaltează mai întîi plaja cu nisip argintiu, care devine teatrul de desfăşurare a jocurilor distractive („fuga în saci", „trasul frînghiei" şi altele) sau a unor concursuri ingenioase în care arhitecţi de-o şchioapă îşi pun la încercare fantezia, înălţînd din nisip castele medievale cu turnuri crenelate ce trăiesc în bună vecinătate cu orăşelele spaţiale, pînă cînd cîte un val mai zglobiu „le spală" cît ai clipi din ochi. Iar cînd drapelele celor şase tabere încep să se ridice, rînd pe rînd, pe catargele de pe plajă, semn că e vremea scăldatului, mii de copii devin vajnici „lupi de mare", luîndu-se la trîntă cu valurile.

În vremea asta, pe plitele încinse ale bucătăriilor, în vase mari, de sute de litri, clocotesc bucatele, în jurul cărora se învîrt zeci de bucătari şi bucătărese. Mîncărurile calde şi gustoase ce poposesc pe mesele copiilor se prepară aici... la scară industrială, cantităţile de alimente consumate măsurîndu-se zilnic în mii de kilograme. La fel se întîmplă şi la cofetărie, în laboratorul căreia se prepară pentru amiaza fiecărei zile... 8 000 de prăjituri.

La ora prînzului plaja rămîne însingurată, iar voia bună pune stăpînire pe sălile de mese. Apoi, timp de două ceasuri, orăşelul se cufundă în liniştea odihnei. Şi cînd aerul începe să se răcorească, sînt luate cu asalt platourile de joacă, terenurile de sport, sălile cluburilor, poieniţele dintre aleile umbroase.

Ca de obicei, programele de activităţi ale întregii veri au şi fost pregătite. Ele se dovedesc pe cît de bogate, pe atît de interesante şi cuprind, printre altele, 14 întîlniri cu oameni de ştiinţă din întreaga ţară, excursii pe litoral, vizite la Muzeul Marinei, la Planetariul şi Acvariul din Constanţa, proiecţii de filme, vizionări de spectacole teatrale, şi încă multe altele.

În cadrul „Daciadei" taberei poţi asista la unele dintre cele mai spectaculoase meciuri de fotbal, handbal, volei, oină sau baschet jucate de copii. Numeroasa galerie a suporterilor, instalată pe marginea terenurilor îşi îmbărbătează de fiecare dată echipa preferată, iar dacă aceasta pierde din întîmplare jocul, nimeni nu se supără. Victorioşi şi învinşi, împreună cu suporterii lor, cu cei ce le-au urmărit jocul, se vor revedea cu aceeaşi prietenie, seara, fie la Teatrul de vară, fie în sălile cluburilor...

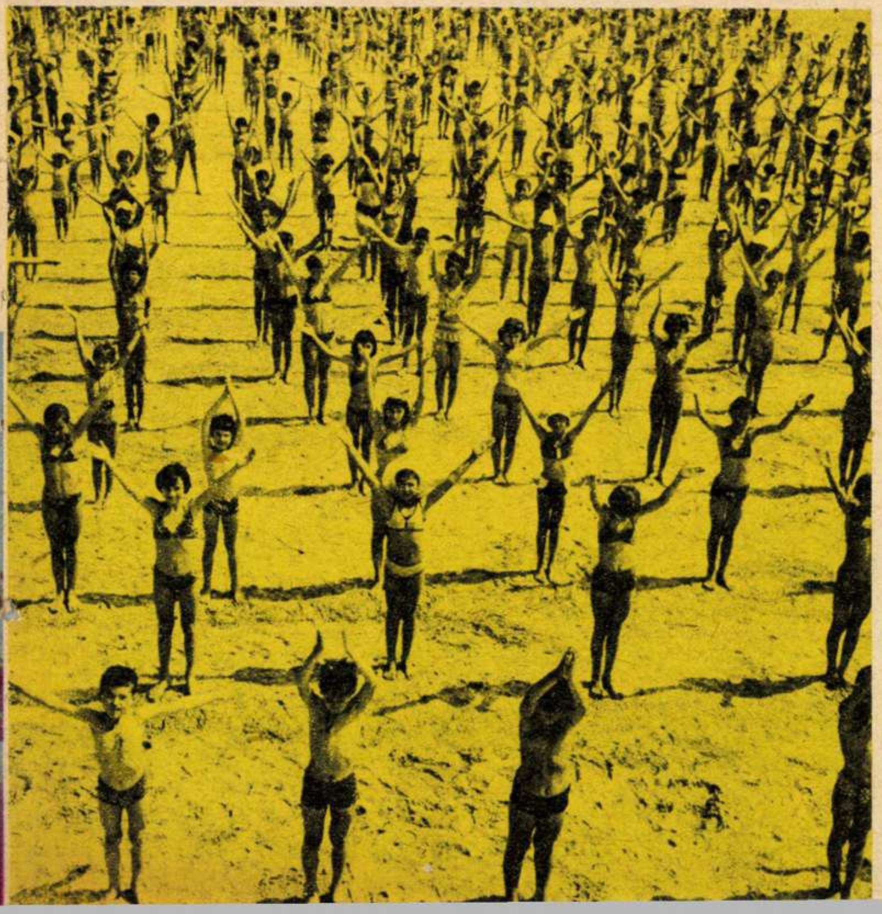

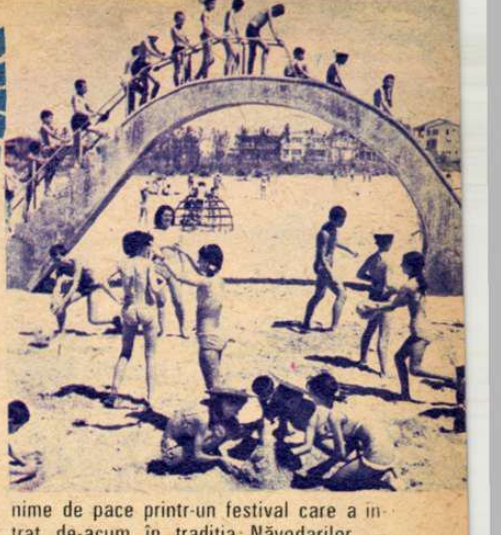

Miezul lunii iulie îmbogăţeşte în fiecare an constelaţia Năvodarilor cu încă o tabără — tabăra internaţională. Atunci, în orăşelul de la ţărmul mării sosesc copii din zeci de ţări, de pe patru continente, ca să-şi petreacă vacanţa împreună cu pionierii români. Pentru a ajunge aici, unii dintre ei străbat distanţe de mii de kilometri. Dar fiecare oaspete al copiilor români aduce cu sine ardenta solie de prietenie şi pace. Dornici să-şi împărtăşească unii altora gîndurile şi preocupările, oaspeţi şi gazde leagă în acele zile prietenii de neuitat, iar cuvîntul care dă nume acestui frumos sentiment răsună pretutindeni la Năvodari în toate limbile Pămîntului. Ca o încununare a frumoaselor zile petrecute împreună îşi pecetluiesc prieteniile şi idealurile unanime de pace printr-un festival care a intrat de-acum în tradiţia Năvodarilor — „Copiii lumii doresc pacea". Astfel, prin cîntecele şi dansurile copilăriei ei adaugă în fiecare vară luminoasei cronici a Năvodarilor încă o pagină emoţionantă.

ECATERINA ROŞCA

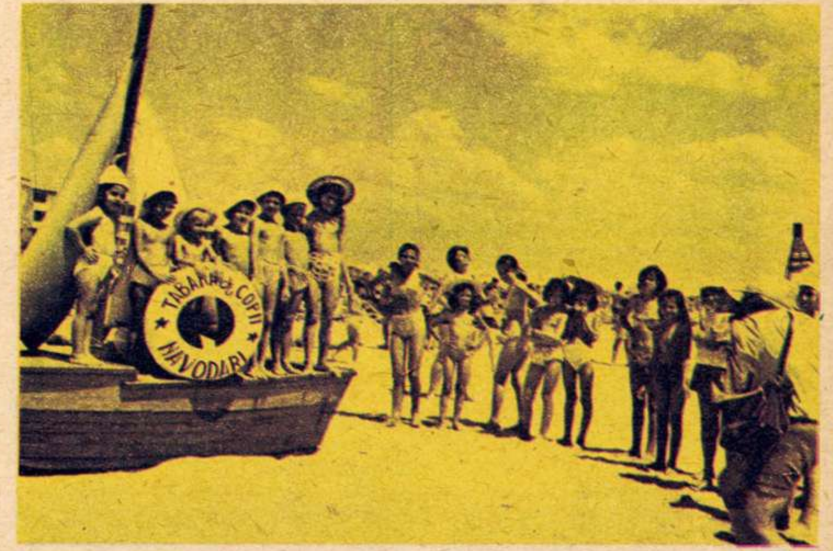

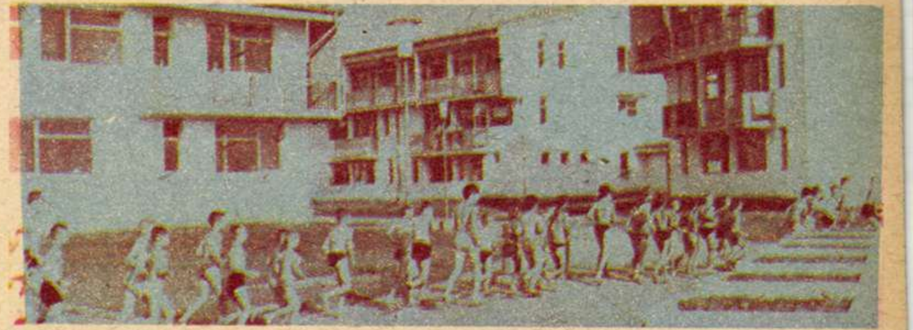

ROMAN FOILETON

1

MISTERUL acvariului de cristal

ROMAN FOILETON DE

Ion Grecea

CAPITOLUL I

Un curios accident de circulaţie

Era o zi de vară, neobişnuit de caldă. Oamenii treceau încoace şi-ncolo pe trotuarele din faţa magazinelor, căutînd umbra castanilor şi a copertinelor din dril colorat ce erau întinse deasupra vitrinelor.

– Zi de ştrand, tovarăşe locotenent! spuse plutonierul Cristea ce conducea atent maşina alb-albastră a miliţiei. S-a muiat pînă şi asfaltul!

Tînărul ofiţer ce stătea alături, Dan Finţa, vru să răspundă, dar în clipa aceea staţia de radio emisie-recepţie montată în bordul maşinii atenţionă pe dată printr-un semnal scurt pe cei doi miliţieni:

– Echipajul R 24! Echipajul R 24!

Plutonierul întinse mîna după microfon, dar Finţa i-o luă repede înainte.

– Lasă pe mine, spuse, cu toate că nu-s de la circulaţie, pentru că tot mă găsesc în maşină, îţi dau o mînă de ajutor.

– Da, aici echipajul R 24! vorbi în microfonul portativ locotenentul Finţa. Recepţie...

– Unde vă găsiţi?

– Pe bulevardul Trandafirilor, aproape de intersecţia cu strada Dumbrava roşie...

– Îndreptaţi-vă către intersecţia străzilor Zepelin cu Cireşului. Ni s-a semnalat un accident de circulaţie!

– Am înţeles!

Plutonierul Cristea care auzind despre ce-i vorba viră imediat la dreapta şi după o secundă, maşina, clipind cu lampa albastră de deasupra capotei şi sunînd strident cu sirena avertizoare se aşternu la drum ca un bolid prin mulţimea turismelor ce populau la acea oră arterele oraşului.

– Or fi victime? întrebă puţin îngrijorat plutonierul Cristea în timp ce lua virajele aproape pe două roţi ca la raliu.

– Nu ştiu, nu mi s-a spus! zise tînărul locotenent privind drumul înainte. Să sperăm că nu.

După nici cinci minute maşina stopă, scrîşnindu-şi frînele aproape de intersecţia amintită. Chiar în colţ, în faţa farmaciei, pe trotuar era adunată destulă lume ca să dea de gîndit miliţienilor. Dar prin prejur nu se vedea nici o maşină care să se fi aflat în culpă la locul accidentului.

În sfîrşit, Dan Finţa coborî în mînă cu un carnet de notiţe şi o ruletă pentru măsurători, urmat îndeaproape de către plutonierul Cristea ce ducea agăţat de-un umăr geanta cu aparatul de fotografiat. De cum îi văzu, lumea se dădu la o parte să le facă loc. Şi, în aceeaşi clipă, miliţienilor li se dezvălui şi „dezastrul" cu pricina: o bicicletă trîntită la pămînt, de ghidon, cu o sacoşă din care căzuseră cîteva cărţi şi două clasoare cu timbre, iar alături un cărucior din tablă, cu roţile mici, din cauciuc, încărcat cu opt sifoane, dintre care unul spart, cu cioburile împrăştiate care încotro. Văzînd despre ce-i vorba, Dan Finţa întrebă:

– Cine era pe bicicletă?

– Eu! se auzi un glas de copil şi în aceeaşi clipă ieşi mai în faţă un băiat, nu mai mare de nouă ani, blond, cu părul ciufulit, în pantaloni scurţi, la genunchiul drept avînd înfăşurată o batistă în chip de bandaj.

Şi fără să mai aştepte să i se pună vreo întrebare, el şi începu să povestească tot ceea ce se întîmplase. Fusese în oraş cu bicicleta, cumpărase nişte timbre şi se înapoia către casă. Ajungînd la intersecţie a fost lovit din stînga de căruciorul cu sifoane şi trîntit la pămînt. Un clasor a fost strivit – şi dăduse pe el 120 de lei! Timbre străine, rare, un chilipir, abia le cumpărase... Şi acuma? Pas de mai alege cinci-şase bune dintre ele! Şi asta numai din cauza celui cu căruciorul, care nu a acordat prioritate de dreapta...

– Nu-i adevărat! vorbi de lîngă cărucior un bătrînel gîrbov, cu o faţă scofîlcită şi barba nerasă de multă vreme. El m-a lovit. Uitaţi, tovarăşilor miliţieni, mi-a spart şi-un sifon...

– Nu are dreptate! sări băieţelul, făcînd un pas înainte. Eu veneam din dreapta, am dat şi semnal cu clopoţelul, aveam întîietate în intersecţie, ştiu cum se procedează, am învăţat la şcoală, mi-a distrus, uitaţi, timbrele! Şi, tovarăşe locotenent, ştiţi că dumnealui, cel cu căruciorul, a vrut să părăsească locul accidentului? Da, chiar aşa a vrut să facă! Dar eu m-am şi repezit la telefon şi v-am anunţat. Bineînţeles, că între timp mi-am şi bandajat piciorul aici, în colţ, la farmacie... Să-mi plătească timbrele!

– Ba el să-mi plătească sifonul!

– Ba dumneavoastră să plătiţi, circulaţi pe carosabil fără să cunoaşteţi regulile de circulaţie! sări din nou băieţelul cel ciufulit. Sînteţi neatent şi nici semnal avertizor nu aveţi!

– Dar pe unde voiai să merg? Pe trotuar? Altă belea...

– O fi, vă priveşte, mie să-mi plătiţi timbrele. Şi să-mi reparaţi şi roata la bicicletă, că uite, s-a strîmbat!

– Eşti bun de gură, mă, ţîcă, nu se lăsă bătrînul, mai bine du-te acasă şi vino cu banii pentru sifon, aia e! Că mi-ai făcut mare pagubă, unde mai găsesc eu sifon din ăsta cu sticlă colorată?

– Cum te cheamă? întrebă locotenentul şi, zîmbind îl prinse pe băiat de umeri.

– Emil Dragomir, da' mama îmi zice Milică. Şi prietenii, la fel.

– Milică? Frumos nume! spuse ofiţerul.

Răsfoi clasoarele:

– Văd că ai numai serii cu tematica „mineralogie"! E un domeniu care nu atrage prea mulţi filatelişti de vîrsta ta.

– Dar nici nu sînt filatelist! rîse Milică. Mă pregătesc să plec într-o expediţie **Cutezătorii,** *unde voi fi geologul echipajului. Mă documentez pe ruptele în direcţia asta. Timbrele cu ilustraţii de minerale mă ajută şi ele foarte mult.*

Ca un bun cunoscător într-ale filateliei, Dan Finţa cercetă cu atenţie fiecare coală de timbre, studiind marcă după marcă apoi, deodată, faţa i se crispă şi privirea-i deveni scrutătoare.

– Tovarăşe Cristea, se întoarse el spre plutonier, dă-mi, te rog, puţin lupa!

Plutonierul scoase din trusa ce-o avea la el o lupă mare, grea, cu ramă din metal. Ofiţerul o luă, privi prin ea, lung, stăruitor un timbru, un altul, apoi pe al treilea, se întoarse după aceea la primul, studiindu-l cît mai îndeaproape...

– Ei, dar asta ce mai este?! exclamă el surprins, adresîndu-se plutonierului. Ce întîmplare! Cred că am descoperit un lucru extraordinar! Ştii ce, Milică? îl prinse el din nou de după umeri pe băieţel. Am să iau clasoarele astea cu mine, iar peste cîteva zile trec să ţi le înapoiez. Îl cunoşti bine pe cel care ţi-a vîndut timbrele astea? Nu prea? Vedem noi...

(Va urma)

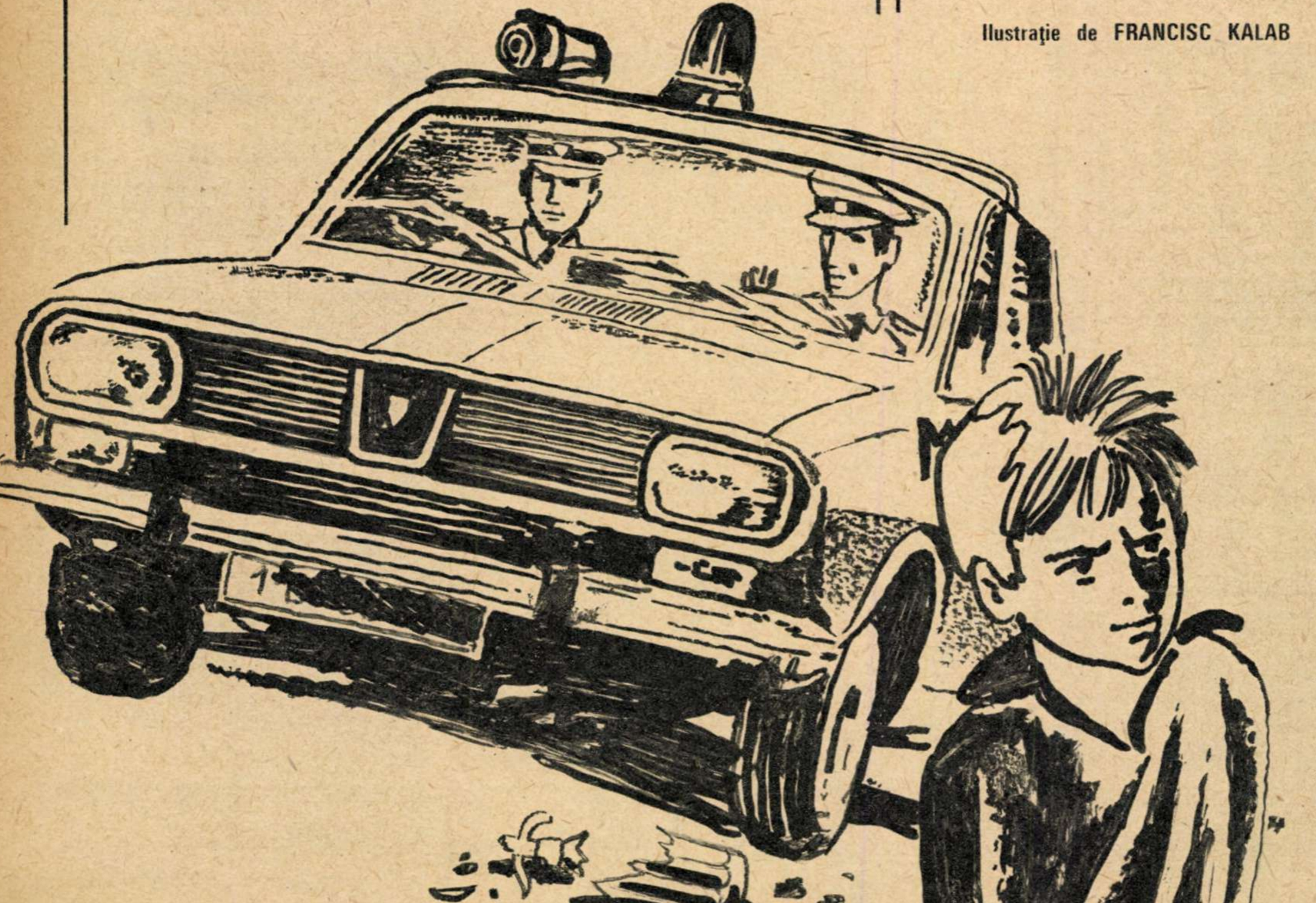

Ilustraţie de **FRANCISC KALAB**

PREMIILE CONSILIULUI NAŢIONAL AL ORGANIZAŢIEI PIONIERILOR

Sîmbătă, 5 iunie a.c. a avut loc la Casa centrală a pionierilor şi şoimilor patriei din Bucureşti festivitatea de acordare a premiilor anuale ale Consiliului Naţional al Organizaţiei Pionierilor, pentru cele mai valoroase lucrări destinate celei mai tinere generaţii — pionieri, şcolari şi şoimi ai patriei — în domeniul literaturii, creaţiei muzicale, creaţiei plastice şi cinematografice pe anul 1981.

Au fost premiate următoarele lucrări:

În domeniul creaţiei literare:

Proză: „Convorbire interurbană" — Mihaela Monoranu; „Vacanţa" — Costache Anton; „Ana şi ceasurile" (lb. germ.) — Richard Wagner.

Poezie: „Cîntec pentru Ţara-Om" — George Ţărnea; „De la melc din foişor" — Aurora Conţescu; „Lumea într-un degetar" — Lucia Olteanu; „Rîndunica zboară" (lb. maghiară) — Jánky Bélla. **Dramaturgie:** „Poveste cu fluture şi soare" — Stanca Ponta. **Literatură de informare ştiinţifică:** „Cîntecul Columnei" — Alexandru Mitru; Enciclopedie practică pentru copii — colectiv.

În domeniul creaţiei muzicale:

Muzica corală: „Urmînd exemplul comuniştilor, Tot înainte!" — muzica: Ion Nicorescu, versuri: Nicuşor Constantinescu; „Din vacanţe ne-amintim" — muzica şi versurile: Alexandru Paşcanu; „Urare Republicii" — muzica şi versurile: Teodor Bratu; „Rîndunelul păcii" — muzica: Liviu Comes, versuri: Violeta Zamfirescu. **Muzică uşoară:** „Cîntă copiii pacea lumii" — muzica: Marius Ţeicu, versuri: Angel Grigoriu şi Romeo Iorgulescu; „Jocul pînă la stele" — muzica: Bratu Voicescu Ionel, versuri: George Ţărnea; „Ţară frumoasă" — muzica: Aurel Giroveanu, versuri: Carmen Constantinescu; „Mamele acestei case: — muzica: Marcel Dragomir, versuri: George Ţărnea. **Muzică instrumentală pentru orchestrele de copii:** „Amintiri din vacanţă" — muzica: Violeta Dinescu.

În domeniul creaţiei plastice:

a) **Ilustraţie de reviste destinate pionierilor şi şoimilor patriei** — Pompiliu Dumitrescu, pentru revista „Cutezătorii" şi Arkossy István, pentru revista „Napsugár". b) **Ilustraţie de carte** — Constantin Baciu, pentru ilustraţie la cartea „Jucării pentru Lily", de Ionel Teodoreanu; Mircea Dumitrescu, pentru ilustraţie la cartea „Drumul zimbrului", de Eugenia Zaimu; Doina Botez, pentru ilustraţie la cartea „Lumea într-un degetar", de Lucia Olteanu. c) **Lucrări de artă plastică:** „Pace pentru copiii lumii" (pictură) — Carolina Iacob; „Omagiu" (tapiserie) — Cornelia Ionescu Drăguşin.

În domeniul creaţiei cinematografice:

a) **Filme artistice:** „Maria Mirabella" — regia: Ion Popescu Gopo; „Saltimbancii" — regia: Elisabeta Bostan. b) **Filme documentare:** „Primele trepte ale rachetei" — regia: David Reu; „12 ani din viaţa noastră" — regia: Paula Popescu Doreanu; „Omul la 5 ani" — regia: Paula Segall, Doru Segall. c) **Filme de animaţie:** „Fugara" — regia: Călin Cazan, Mircea Toia; „Surpriza" — regia: Isabela Petraşincu.

CLUB 14

7 ÎNTREBĂRI - 7 RĂSPUNSURI CU

Horaţiu Mălăele

Veselie
şi vacanţă
plăcută!
HORAŢIU MĂLĂELE!

1. **Unii specialişti au observat că printre copii există destui care... nu se joacă suficient!**

— Eu, a cărui meserie implică mult joc, cred că insuficienţa jocului în copilărie sărăceşte şi forţa maturităţii viitoare: omul creşte cumva neîmplinit.

2. **Ce credeţi despre elevii care se arată foarte-foarte grăbiţi să intre în vacanţă?**

— Cui nu-i place o vacanţă? Mi-amintesc că atunci cînd eram copil aveam vacanţe cuminţi, cu multe îndeletniciri asemănătoare celor şcolare. Şi nu mă plictiseam. Nu, nu cred că trebuie să-i dojenim: vacanţa nu e un cadou ce le vine din afară, e o recreaţie firească, una în care, de altfel, ei pot învăţa la fel de multe ca în timpul şcolii.

3. **Ca actor apreciaţi în mod deosebit un tip de comportare la copii şi tineri; un năzdrăvan în raport cu un „melancolic", de exemplu?**

— Nici vorbă. Copiii au farmec în toate. Doar la omul mare fixarea într-o astfel de schemă devine neplăcută.

4. **Copiii, se ştie, plîng uneori cu uşurinţă, dar rîd deseori cu şi mai mare uşurinţă. Părerea comună — izvorîtă şi din astfel de exemple — ar fi că pentru un actor e mult mai greu să plîngă pe scenă decît să rîdă. Care este „replica" dumneavoastră?**

— Pentru un actor e mai greu să rîdă decît să plîngă şi de două ori mai greu să-l facă pe altul să rîdă.

5. **De ce?**

— Ca să fiu şi mai clar aş adăuga că aceasta se datorează faptului că în scenele triste mai merge cu simularea „teatrală" (să te prefaci); la veselie însă omul nu acceptă să fie trişat.

6. **Ce replică, ce poezie, ce alt produs cultural românesc l-a impresionat în mod deosebit pe actorul Horaţiu Mălăiele?**

— Nu o replică, nu o frază, ci un basm întreg: „Tinereţe fără bătrîneţe!" Sînt convins că ei, copiii de azi, vor redescoperi simbolul acestui basm cînd vor creşte mari şi... cînd vor citi mai mult. E o operă de geniu.

7. **Dacă aţi fi copil azi, aţi fi mulţumit de ceea ce vă oferă teatrul pentru copii, filmul pentru copii?**

— Greu de spus aşa, dintr-o dată. Ce-aş vrea însă să remarc este faptul că adesea regizorii noştri fac filme sau montează piese **cu** şi **despre** copii, dar gîndite mai puţin **pentru** copii. În ce mă priveşte, în această vară, în timp ce copiii se joacă, eu voi termina un film cu titlul „Cîntec pentru cimpoi cu patru ciucuri" şi din care, sper, să le placă... nu numai titlul.

ILIE TRAIAN

Club test:

La întrebarea noastră „la ce teatru aţi debutat?", invitatul de azi al clubului ne-ar fi putut răspunde cu mare uşurinţă, desigur. Dar el a transformat răspunsul într-o ghicitoare pentru voi. Iat-o! „**Am debutat într-un oraş moldovenesc, azi reşedinţă de judeţ, plasat în centrul zonei în care se petrece acţiunea romanului „Baltagul", de Mihail Sadoveanu.**"

Cine a citit „Baltagul" şi cunoaşte şi meleagurile copilăriei lui Creangă — are posibilitatea să acumuleze încă un punct în clasamentul Test-Club.

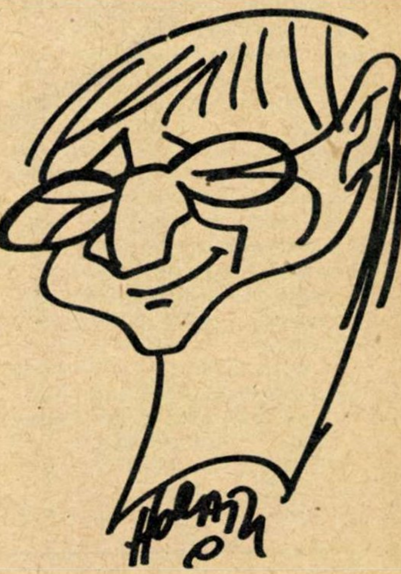

TELEVIZIUNEA azi și mîine

În fiecare zi a anului, la toate latitudinile, pe toate continentele şi chiar pe mare, peste 360 000 000 de oameni fac, la orele cele mai diverse, un gest identic: apasă butonul televizorului. Pe ecranul aparatului încep să se perinde imagini din toată lumea sau îşi derulează păţaniile personajele iubite de copiii de pretutindeni.

DIRECT DE PE LUNĂ

Ideea comunicării la distanţă prin imagine nu este nouă. Într-o celebră povestire a sa, autorul grec antic Lucian din Samosata anticipa încă prin anul 180 e.n. o oglindă „prin care pot fi văzute toate cetăţile, toate neamurile, de parcă ai fi în mijlocul lor". În 1897, scriitorul H.G. Wells descria în nuvela „Oul de cristal" un strămoş direct al televizorului. Aparatul a fost creat prin anii 30 ai secolului nostru, în deceniul următor fiind pus la îndemîna unui public încă restrîns. Abia după cel de-al doilea război mondial televiziunea cunoaşte răspîndirea sa la scară planetară. În prezent emit programe TV staţii din 133 de ţări.

Răspîndirea televiziunii a permis cunoaşterea de către milioane de oameni a unor locuri a căror imagine altminteri nu ar fi văzut-o niciodată. Ea a permis acelorași milioane de spectatori să asiste la evenimente istorice, la fenomene naturale, să cunoască descoperiri ştiinţifice de care poate nici n-ar fi auzit.

Unele dintre cele mai mari cuceriri ale cunoaşterii în secolul nostru nici nu s-ar fi putut produce fără tehnica TV. Ei îi datorăm primele imagini reprezentînd faţa nevăzută a Lunii, descoperirea cu prilejul misiunii „Voyager 1" a încă doi sateliţi ai lui Jupiter şi a structurii nebănuit de complexe a inelului lui Saturn. Televiziunii îi datorăm cel mai senzaţional reportaj urmărit vreodată pe Terra: transmiterea directă a primilor paşi ai omului pe Lună.

La cealaltă extremă, în cercetarea microcosmosului, microscopul electronic pătrunde de sute şi mii de ori mai departe decît vechea microscopie optică, permiţînd studierea bacteriilor, a viruşilor, ba chiar şi fotografierea atomului. Aceste performanţe n-ar fi fost cu putinţă fără utilizarea tehnicilor TV.

Cele amintite reprezintă cu mult mai mult decît nişte simple recorduri. Ele demonstrează că televiziunea poate seconda omul în cele mai de seamă activităţi ale sale. De pe acum tehnica TV serveşte direct unor procese productive de vîrf. Monitoarele TV pot fi văzute astăzi în cele mai diverse industrii, de la siderurgie la fabricarea calculatoarelor, de la producerea şi manipularea izotopilor radioactivi la supravegherea funcţionării unor zone din centralele electrice nucleare. Ele sînt prezente în toate locurile de care omul nu se poate apropia din cauza condiţiilor vitrege de temperatură, toxicitate ş.a. Cu ajutorul ochiului electronic, un singur muncitor poate urmări concomitent sectoarele unei linii automate, şi tot cu ajutorul camerei TV se orientează roboţii industriali din cea mai nouă generaţie.

„PROFESORUL TV"

Poate cea mai interesantă este o altă aplicaţie a televiziunii, bine cunoscută vouă: teleşcoala. În prezent, în diferite ţări ea funcţionează pe principiul cunoscut, al meditaţiei suplimentare, al repetării lecţiilor învăţate la şcoală.

În Australia însă lucrurile nu stau aşa. În această ţară abundă fermele întinse, situate departe de centrele urbane şi în care se află numai cîţiva copii de vîrstă şcolară. Cum pot ei urma cursurile şcolii?

Vreme de cîteva decenii ei au învăţat prin radio. Luînd loc în faţa manualelor, copiii de aceeaşi vîrstă terminau aceeaşi clasă îndrumaţi de profesorul de la postul de radio special. O dată pe an, elevii îşi părăseau locuinţa, prezentîndu-se la un examen în oraşul cel mai apropiat.

Răspîndirea televiziunii face ca profesorul-radio să fie înlocuit de teleşcoală. Aici teleşcoala nu mai este un sprijin al şcolii obişnuite, ci un înlocuitor al ei.

Care va fi viitorul acestui gen de învăţare? Se va răspîndi el în afara Australiei, devenind un model al şcolii secolului XXI? N-ar fi deloc exclus ca nepoţii, dacă nu copiii voştri să înveţe acasă, urmînd cursurile teleşcolii. Dacă tehnicienii se vor ţine de cuvînt şi vor pune la punct un sistem de relaţii dus-întors între emiţător şi receptor, dacă adică elevul va fi în măsură cîndva să răspundă, fie şi codificat, întrebării puse de profesorul TV, atunci teleşcoala nu va fi cu nimic mai prejos decît şcoala zilelor noastre. Ea va economisi în schimb societăţii cîteva milioane de clădiri şcolare, cu iluminatul, încălzirea, mobilarea şi întreţinerea lor, ca şi transportul la şcoală şi acasă al populaţiei şcolare terestre. Economiile amintite s-ar ridica la sume considerabile, fără a mai vorbi despre economisirea timpului, atît de preţios şi el.

LA MII DE METRI SUB MĂRI

Am insistat asupra televizorului ca profesor, întrucît cutezătorii se află la vîrsta setei de cunoştinţe. Dar numeroase alte funcţii vor putea fi îndeplinite de televizor. De pe acum se fabrică şi în ţara noastră jocuri TV, prin mijlocirea cărora ecranul televizorului devine un cîmp de întrecere întru isteţime şi îndemînare.

Acelaşi ecran TV face parte din alcătuirea displayului, aparat care permite vizualizarea operaţiilor matematice sau a textelor manipulate prin calculator. Revista „Cutezătorii" este culeasă în prezent printr-un sistem electronic, în care literele bătute de tipograf pe clapele maşinii de cules apar pe ecranul unui display, putînd fi urmărite şi corectate tot prin mijloace electronice.

O aparatură înrudită asociată unui calculator specializat permite vizualizarea unor proiecte introduse în memorie sub formă de date. Profilul unui automobil va fi astfel desenat direct pe ecranul displayului, pe care proiectantul poate să-l corecteze plimbînd un „creion" electronic special direct pe ecranul amintit.

Se pare că, în viitor, pentru a consulta un volum rarisim de la o mare bibliotecă, va fi suficient să solicităm acest lucru la telefon. O comandă, şi pe ecranul displayului nostru vom putea citi, filă cu filă, textul dorit.

Activităţile productive vor solicita din ce în ce mai mult prezenţa ochiului electronic. De pe acum el este de neînlocuit la bordul platformelor de foraj marin, înlesnind supravegherea concomitentă a celor mai însemnate puncte, urmărirea manevrelor mai delicate, ca şi observarea înălţimii valurilor, a poziţiei pilonilor de susţinere pe fundul mării etc. Camere TV purtate de scafandri permit o cercetare mai eficientă a navelor scufundate în vederea identificării sau a recuperării lor parţiale sau totale.

În penuria prezentă de materii prime, devine tot mai tentantă exploatarea nodulilor polimetalici răspîndiţi pe fundul oceanelor. Dar situarea lor adesea la mii de metri de suprafaţă îi face inaccesibili. La o asemenea adîncime presiunea creşte cu mult peste limita rezistenţei umane, şi nici maşinilor nu le va fi uşor să aducă la suprafaţă comorile de pe fundul mării. Dacă aceasta va deveni totuşi cu putinţă, instalaţiile de extragere a nodulilor metalici nu se vor putea lipsi de asistenţa monitoarelor TV, care vor raporta la suprafaţă poziţia exactă a zăcămîntului, situarea aparaturii, corectitudinea manevrelor.

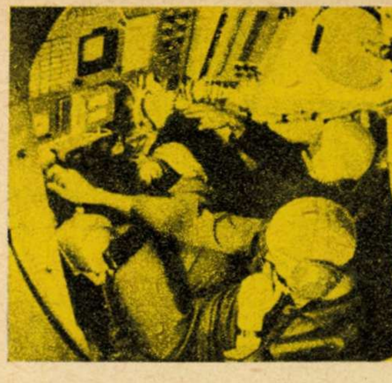

Prin intermediul camerei TV, Pămîntul ţine cea mai strînsă legătură cu mesagerii săi spaţiali.

VORBEŞTE SATELITUL

Dar televiziunea însăşi? Va rămîne ea aşa cum o cunoaştem? Fără îndoială că nu. În lume este tot mai răspîndită televiziunea în culori. Aplicarea laserului în televiziune va permite efectuarea de noi progrese. Cum laserul este baza holografiei (fotografia în trei dimensiuni), putem prevedea de pe acum realizarea, prin aplicarea acestei tehnici la transmisiunile TV, a televiziunii în relief!

O altă aplicare a laserului care se şi experimentează este transmiterea programului TV prin cablu optic. Cei mai mari dintre voi ştiu că, spre deosebire de undele folosite în emisiunile de radio, cele rezervate televiziunii se propagă numai în linie dreaptă. Din cauza reliefului accidentat şi ca urmare a curburii Pămîntului, aria de recepţionare a unei emisiuni TV este redusă, ceea ce obligă la mari

„Lentilele" electrice ale microscopului electronic au permis omului noi salturi în cunoaştere.

cheltuieli de fonduri şi energie pentru retransmiterea emisiunilor la distanţe mai mari cu ajutorul releelor.

Viitorul acordă şanse egale pentru două proiecte paralele. Primul are în vedere difuzarea de programe TV prin cablu. Realizarea unui asemenea sistem ar permite abonatului să aleagă dintr-o multitudine de posibilităţi şi să ceară transmiterea la domiciliu numai a emisiunilor care îl interesează. În felul acesta, fiecare telespectator şi-ar alcătui singur programul, conform pregătirii, gustului, intereselor şi orarului său de activitate.

O altă idee studiată intens este folosirea drept staţii de emisie TV a unor sateliţi staţionari. O grupare de trei asemenea sateliţi ar putea permite vizionarea concomitentă pe aproape întreaga planetă a unei emisiuni TV de interes general. Transmisă de la bordul sateliţilor, emisiunea ar fi recepţionată direct de către abonaţi prin antenele lor, ceea ce ar permite să se renunţe la sutele de mii de relee de retransmitere care funcţionează în prezent. Ar fi astfel economisită şi o mare cantitate de energie, transmisiile de pe satelit fiind alimentate fie prin energie solară, fie prin energia unor pile atomice aflate la bordul lor şi înlocuite, la nevoie, automat, ori cu ajutorul navetei spaţiale.

a) Displayul devine un însoţitor permanent al programatorului de calculatoare... b) ...şi al proiectantului modern.

Desigur, punerea în funcţiune a unui asemenea sistem ar putea să aibă loc numai în condiţiile păcii, colaborării şi prieteniei tuturor popoarelor, ale respectului reciproc pentru cultura şi tradiţiile fiecărei naţiuni. Acestea sînt condiţiile oricărui progres internaţional, condiţiile dezvoltării paşnice a vieţii pe planeta noastră. Ele vor deschide cale liberă aplicării în folosul omenirii a celor mai înaintate cuceriri ale geniului uman.

HORIA ARAMA

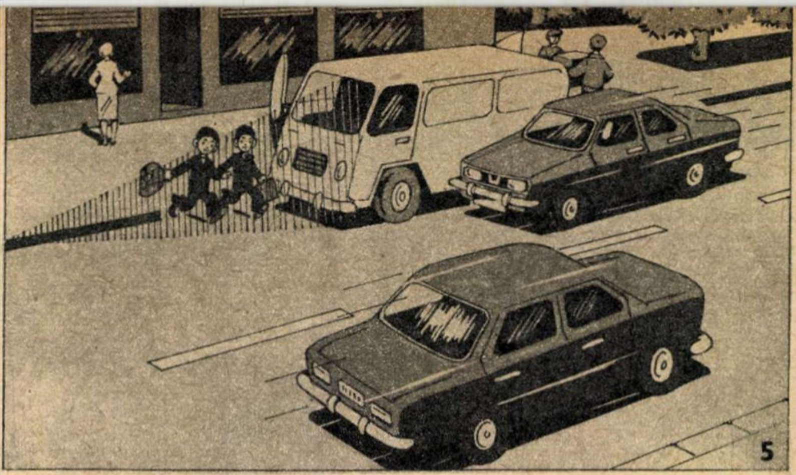

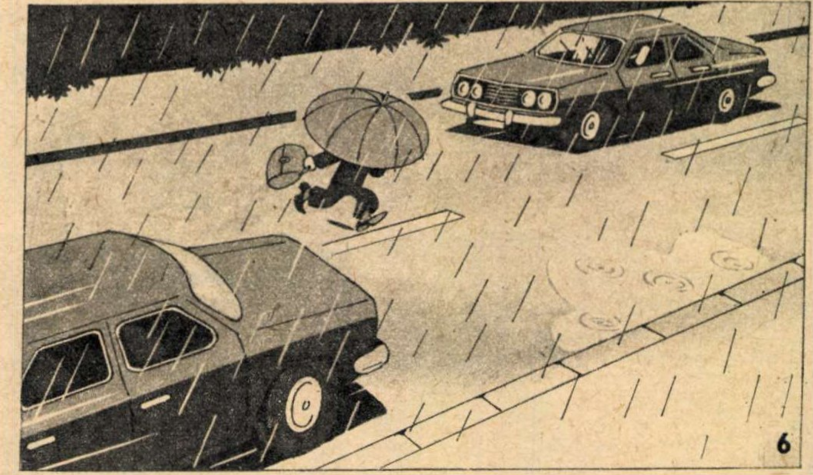

CINE ȘTIE CIRCULAȚIE, CÎȘTIGĂ!

Vă reamintim, dragi cititori, că în numărul 22 al revistei noastre am publicat regulamentul noii ediţii – cea de-a IV-a – a concursului nostru **„Pieton Cutezătorii"** *pe teme de circulaţie rutieră pentru pionieri şi şcolari. Cei care doresc să-şi îmbogăţească şi să-şi consolideze cunoştinţele în acest domeniu şi, în plus, să intre în posesia unuia dintre numeroasele şi substanţialele premii oferite de către organizatori, sînt invitaţi să recitească prevederile regulamentului şi să le respecte întocmai.*

Continuăm publicarea celui de al treilea set de desene cu întrebările respective:

DESENUL NR. 5 (Întrebarea nr. 5)

Porţiunea haşurată din faţa microbuzului nu există ca atare pe stradă, ci a fost marcată de desenator special pentru voi. Ce credeţi că reprezintă ea? Procedează corect cei doi copii care s-au angajat în traversarea străzii prin acest loc şi în această situaţie? Daţi explicaţiile necesare!

DESENUL NR. 6 (Întrebarea nr. 6)

Ce greşeli face copilul din imagine şi în ce constă fiecare dintre ele?

REZULTATELE
etapei a VII-a a concursului
„COMORILE PATRIEI"
(„Cutezătorii" nr. 14/1982)

Prin tragerea la sorţi a răspunsurilor corecte, **Premiul I** — un montaj electronic — a fost atribuit lui **Neagu Eugen** din **Focşani,** judeţul **Vrancea; Premiul al II-lea** — un căţel electronic — a fost cîştigat de **Loredana Cosma** din **Cehu Silvaniei,** judeţul **Sălaj;** iar **Premiul al III-lea** — un aparat Morse — i-a revenit **Auricăi Danciu** din **Oraviţa,** judeţul **Caraş-Severin.**

Răspunsurile corecte: Trophaeum Traiani; scene din luptele romanilor cu dacii şi aliaţii acestora; „Tristele" şi „Ponticele"; Vasile Pârvan; „Gînditorul"; Murfatlar.

Cine e pionierul din imagine? Fericitul cîştigător al etapei I a concursului „Comorile patriei": **ROŞU IULIAN** *din* **BRĂILA**. *În curînd, fotografiile altor cîştigători.*

ÎN NUMĂRUL VIITOR.

Să descoperim împreună... DRUMUL SPRE BUSOLA DE AUR!

CĂRŢI PENTRU PREMIANŢI

În curînd, cu prilejul serbărilor de sfîrşit de an şcolar, va avea loc înmînarea premiilor. Procurarea cărţilor pentru premii îi preocupă nu numai pe profesori, ci şi pe librari. În acest an, librăriile din Bucureşti au găsit o soluţie optimă: nouă unităţi din toate sectoarele Capitalei vor pune la îndemîna împuterniciţilor şcolii **cărţi pentru premiile şcolare.** În aceste librării au fost organizate expoziţii în care figurează lucrări din colecţiile „Arcade", „Lyceum", „Biblioteca pentru toţi", „Biblioteca şcolarului", „Contemporanul nostru", „Scriitori români", precum şi o bogată colecţie de literatură ideologică şi ştiinţifică. Iată unităţile respective: Librăria „Mihail Sadoveanu", telefon 12 49 53; Librăria „I.L. Caragiale", telefon 50 34 87; Librăria „Liviu Rebreanu", telefon 42 54 85; „Colectura bibliotecilor" nr. 1, telefon 14 59 70; „Colectura bibliotecilor" nr. 2, telefon 28 24 15; Librăria nr. 95, telefon 13 85 88; Librăria „Nicolae Bălcescu", telefon 23 97 05; „Cartea la locul de muncă" nr. 4, telefon 13 61 62; Librăria nr. 50, telefon 14 28 49.

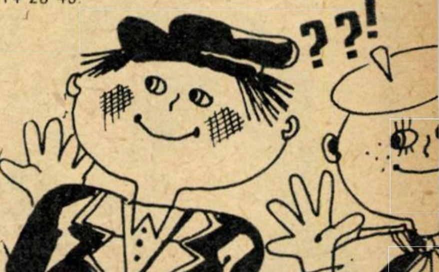

Redactor şef: **MIHAI NEGULESCU;** Redactor şef adjunct: **OVIDIU ZOTTA;** Secretar responsabil de redacţie: **ION DONCA;** Prezentare artistică: **POMPILIU DUMITRESCU;** Redactor responsabil de număr: **COSTACHE ANTON;** Prezentare tehnică: **LUCIA SICOMAŞ**

Redacţia: Piaţa Scînteii nr. 1, Bucureşti 33. Telefon 17 60 10. ADMINISTRAŢIA: Editura „Scînteia". TIPARUL: C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile şi agenţiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departament export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226 Bucureşti

Index 41633 12 pagini, 1,50 lei

TEMERARII SPAȚIULUI (II)

Scenariu: **SORIN ȘTEFANESCU**
Desene: **VALENTIN TĂNASE**

REZUMATUL EPISODULUI PRECEDENT: Vlad hotărăște să se strecoare la bordul navei de cercetare spațială al cărei pilot este Dan, fratele său mai mare, fără să mai aștepte încuviințarea acestuia.

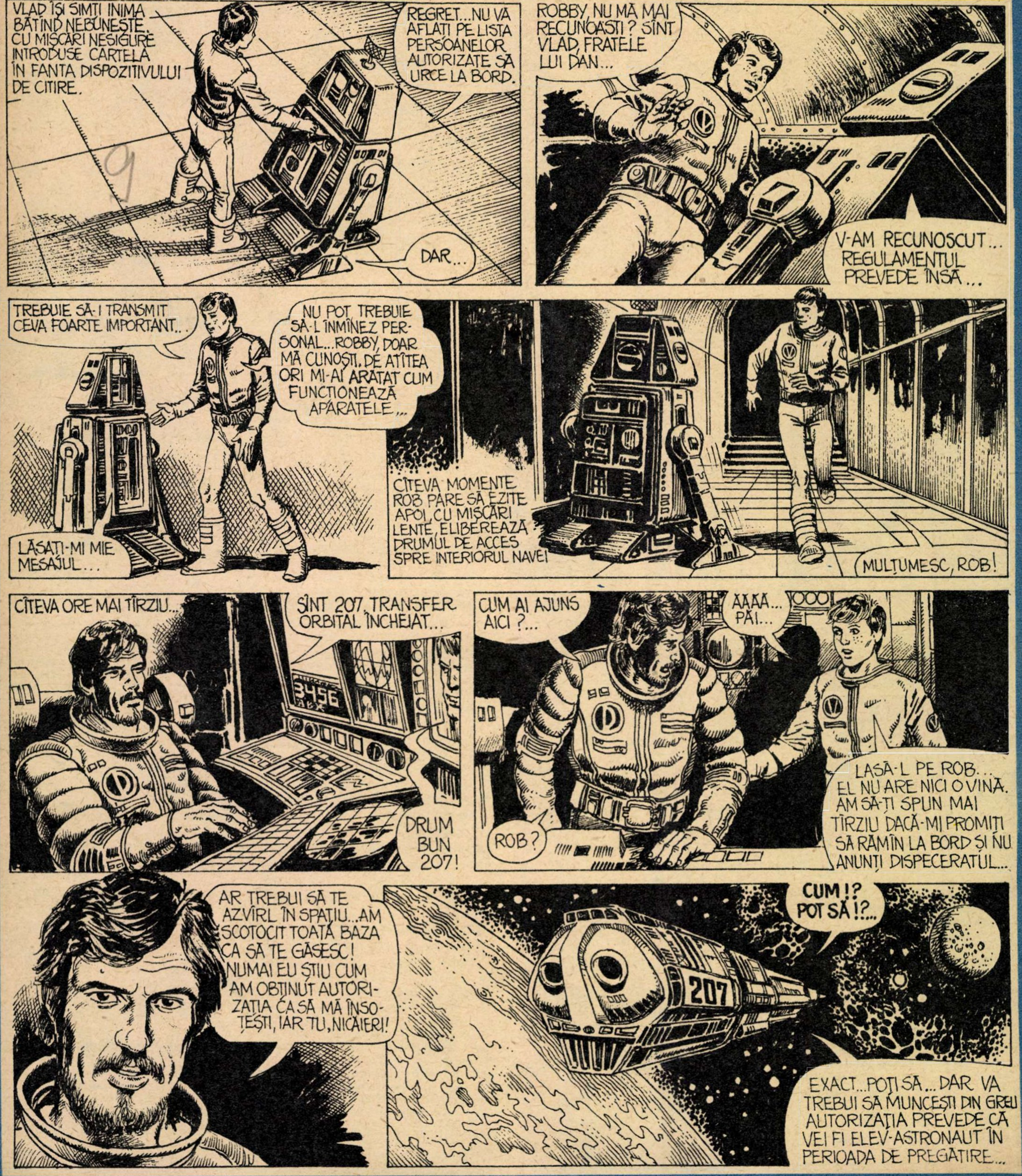
VLAD ÎȘI SIMȚI INIMA BĂTÎND NEBUNEȘTE. CU MIȘCĂRI NESIGURE INTRODUSE CARTELA ÎN FANTA DISPOZITIVULUI DE CITIRE.
REGRET...NU VĂ AFLAȚI PE LISTA PERSOANELOR AUTORIZATE SĂ URCE LA BORD.
DAR...
ROBBY, NU MĂ MAI RECUNOAȘTI ? SÎNT VLAD, FRATELE LUI DAN...
V-AM RECUNOSCUT... REGULAMENTUL PREVEDE ÎNSĂ...
TREBUIE SĂ-I TRANSMIT CEVA FOARTE IMPORTANT...
NU POT. TREBUIE SĂ-L ÎNMÎNEZ PERSONAL...ROBBY, DOAR MĂ CUNOȘTI, DE ATÎTEA ORI MI-AI ARĂTAT CUM FUNCȚIONEAZĂ APARATELE...
LĂSAȚI-MI MIE MESAJUL...
CÎTEVA MOMENTE ROB PARE SĂ EZITE APOI, CU MIȘCĂRI LENTE, ELIBEREAZĂ DRUMUL DE ACCES SPRE INTERIORUL NAVEI
MULȚUMESC, ROB!
CÎTEVA ORE MAI TÎRZIU...
SÎNT 207, TRANSFER ORBITAL ÎNCHEIAT...
3456
DRUM BUN 207!
CUM AI AJUNS AICI ?...
ĂĂĂĂ... PĂI...
ROB ?
LASĂ-L PE ROB... EL NU ARE NICI O VINĂ. AM SĂ-ȚI SPUN MAI TÎRZIU DACĂ-MI PROMIȚI SĂ RĂMÎN LA BORD ȘI NU ANUNȚI DISPECERATUL...
AR TREBUI SĂ TE AZVÎRL ÎN SPAȚIU...AM SCOTOCIT TOATĂ BAZA CA SĂ TE GĂSESC! NUMAI EU ȘTIU CUM AM OBȚINUT AUTORIZAȚIA CA SĂ MĂ ÎNSOȚEȘTI, IAR TU, NICĂIERI!
CUM !? POT SĂ !?...
207
EXACT...POȚI SĂ... DAR VA TREBUI SĂ MUNCEȘTI DIN GREU. AUTORIZAȚIA PREVEDE CĂ VEI FI ELEV-ASTRONAUT ÎN PERIOADA DE PREGĂTIRE...

(Va urma)

Drumul spre „Busola de aur”

25 Cutezătorii

JOI, 24 IUNIE 1982, ANUL XVI (NR. 768)

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Membrii echipajului „Tulnicarii Iancului”, cu chipurile luminate de raza „Busolei de aur”.

ZIUA PIONIERILOR 1982

CREȘTEM CUTEZĂTORI SUB FLAMURI TRICOLORE!

De Ziua pionierilor, în întreaga ţară, drapelul tricolor al patriei a fost înălţat pe cel mai înalt catarg, pentru ceremonialul festiv pionieresc. În toate unităţile de pionieri a fost sărbătoare. Încă de la primele ore ale dimineţii, în faţa Monumentului eroilor patriei din Capitală mulţimea purtătorilor cravatelor roşii cu tricolor, numeroşi interpreţi, solişti, dansatori s-au adunat nerăbdători şi emoţionaţi. Cuvintelor înscrise pe soclul monumentului, „Slavă ostaşilor români, moştenitori ai tradiţiilor eroice străbune, luptători neînfricaţi împotriva fascismului, pentru libertatea şi independenţa patriei", pionierii le-au alăturat expresia hotărîrii de a face la rîndul lor totul pentru viitorul luminos al patriei. Ei au prezentat un spectacol-evocare intitulat „Creştem cutezători sub flamuri tricolore", organizat cu prilejul Zilei pionierilor. Spectacolul s-a constituit într-un vibrant omagiu adus de cea mai tînără generaţie a ţării — şoimi ai patriei şi pionieri — partidului, tovarăşului Nicolae Ceauşescu, cel mai iubit prieten şi îndrumător al copiilor, pentru minunatele condiţii de muncă şi învăţătură ce le sînt asigurate.

Şoimii patriei şi pionierii s-au angajat solemn să nu precupeţească nici un efort pentru a-şi însuşi cele mai înalte cuceriri ale ştiinţei, tehnicii şi culturii contemporane, să înveţe şi să muncească cu tot entuziasmul lor tineresc, alături de întregul nostru popor, să se formeze ca viitori constructori ai socialismului şi comunismului în patria noastră.

Pionierii patriei au adresat secretarului general al partidului, tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU, o telegramă în care se arată, printre altele: „Întreaga dumneavoastră viaţă, stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, munca şi activitatea revoluţionară ce o desfăşuraţi în fruntea partidului şi poporului nostru, angajat ferm în ampla operă de făurire a societăţii noi, socialiste, de edificare a unei lumi a păcii şi înţelegerii între popoare, constituie pentru noi, tînăra generaţie, un izvor nesecat de învăţăminte, o carte vie, din care ne însuşim devotamentul şi dăruirea comunistă, cutezanţa şi romantismul revoluţionar, înaltele trăsături ale personalităţii omului nou, constructor al societăţii comuniste în patria noastră.

Folosind şi acest prilej, pionierii, şcolarii şi şoimii patriei vă adresează cele mai călduroase mulţumiri dumneavoastră, stimate tovarăşe Nicolae Ceauşescu, tovarăşei Elena Ceauşescu, pentru grija şi dragostea neţărmurită cu care îi înconjuraţi zi de zi, pentru activitatea neobosită ce o desfăşuraţi pentru ca tînăra generaţie din patria noastră să beneficieze de cele mai bune condiţii de viaţă şi afirmare, să trăiască într-o lume a păcii şi bunăstării, lipsită de arme şi ameninţarea războaielor".

Pretutindeni, în întreaga ţară, cei peste 2,7 milioane de purtători ai cravatelor roşii cu tricolor, în serbările, spectacolele, acţiunile de pregătire a tineretului pentru apărarea patriei, în finalizarea etapei de masă a acţiunii patriotice complexe „Tot înainte", în competiţii sportive, excursii, marşuri, carnavaluri, ce au încununat ziua de 20 iunie, Ziua pionierilor, au dat glas bucuriei, simţămîntului lor de satisfacţie de a trece pragul în vacanţa mare cu frumoase roade la învăţătură, în muncă, în întreaga lor activitate pionierească. Multe detaşamente şi unităţi din ţară au încheiat anul şcolar cu promovabilitate de sută la sută, înscriindu-se în chenarul de onoare al cutezătorilor la învăţătură. Nenumărate detaşamente şi unităţi au dus nobila luptă pe frontul învăţăturii pentru autodepăşire, pentru saltul calitativ. Pionierii ţării au întîmpinat Ziua pionierilor realizînd aproape 65 la sută din angajamentul lor la muncă patriotică, ceea ce reprezintă peste 1 100 tone plante medicinale, 23 000 tone metale, 10 000 tone hîrtie 42 milioane sticle şi borcane etc. Unele detaşamente şi unităţi au raportat îndeplinirea de sută la sută a angajamentului. În roadele hărniciei lor, pionierii însumează şi miile de ore ale unei munci gospodăreşti pe loturile şcolare şi, alături de părinţi, pe ogoarele patriei, prezenţa, mereu vie, a copiilor în primenirea şi înfrumuseţarea spaţiilor verzi din oraşe, grija permanentă pentru lăcaşul lor de cultură, şcoala, mereu frumoasă ca o floare. Exemplele de fapte pioniereşti se împlinesc cu tot atîtea realizări şi succese obţinute de cei circa 2,5 milioane de pionieri ucenici destoinici şi ingenioşi care activează în cercurile ştiinţifice şi tehnico-aplicative, cît şi cu satisfacţia oferită milioanelor de spectatori care au răsplătit cu aplauze evoluţia pe scenă a celor peste 2 420 000 de copii la ultima ediţie a Festivalului Naţional „Cîntarea României". Ziua pionierilor a marcat încheierea sărbătorească a unui an de activitate şcolară şi, totodată, a deschis un drum larg spre vacanţa pionierească din această vară. În forumurile pioniereşti, în tabere, în cluburi de vacanţă, în vizite, excursii, drumeţii, copiii ţării participă însufleţiţi de ideile nepreţuite privind educarea tineretului prin muncă şi pentru muncă, de marea grijă arătată tinerei generaţii de către partid, cuprinse în Expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie a.c.

Pe drumurile generoase ale vacanţei mari, 1982, pionierii vor avea noi prilejuri de a învăţa să fie cutezători, temerari, harnici şi voioşi, pregătindu-se neîntrerupt pentru muncă şi viaţă, pentru viitor.

JURNAL DE VACANȚĂ

Învățătoarei

Din clasa-ntîi, cînd ne-a privit,
Noi toți iubire am simțit
Pentru a ei făptură rară,
Ce-aduce-n clasă primăvară.

Cu pas domol și ochi vioi,
Ea se îndreaptă către noi.
Vorbește calm, ca nu cumva
Să sperie pe cineva.

Iar noi o ascultăm cu drag
Pe mama noastră, cea din prag,
Care ne-ajută să-nvățăm
Și ce e bun să nu uităm.

Din inimă îi mulțumesc
Celei pe care o iubesc,
Învățătoarei mele, dragă,
Căci n-am s-o uit viața-ntreagă.

Luminița Zdrobe
Școala generală nr. 11,
Reșița,
județul Caraș-Severin

VACANȚĂ PLĂCUTĂ, CUTEZĂTORILOR!

Privind imaginea de față, puteți localiza imediat unde se petrece... acțiunea. La Iași, desigur, cele patru cunoscute statui ale domnitorilor Moldovei aflîndu-se chiar în vecinătatea Casei pionierilor și șoimilor patriei! Despre ce acțiune e vorba? Despre festivitatea de evidențiere a unui grup de pionieri din județul Iași, care în cele mai diferite împrejurări au dat dovadă de curaj, cinste, omenie. Pe scurt, ei sînt autorii unor frumoase fapte de cutezanță pentru care li s-au acordat recent distincțiile „Cutezătorul" și „Pionier de frunte". Chiar ei sînt pionierii pe care vi-i prezentăm în această imagine: **Viorel Balea, Adrian Joldescu, Viorica Tăutu, Neculai Bechet, Vasile Boz, Costel Lungu,** frații **Cristian, Mihai** și **Adrian Doroftei, Dan Șchiopu, Dan Maxim, Iulian Ciobanu, Ioan Curuț** și **Petre Iacob.** Frumoasa carte de vizită cu care pășesc ei pragul binemeritatei vacanțe înscrie, alături de faptele de muncă, învățătură, hărnicie, și pe cele de cutezanță. Deci să le urăm din toată inima: vacanță plăcută, cutezătorilor!

INIȚIATIVA „PRIMEI GENERAȚII"

Școala generală nr. 20 din sectorul 3 al Capitalei are acum vîrsta primei sale generații de absolvenți — adică 8 ani! Dar „istoria" ei cea mai recentă consemnează inițiativa celei dintîi generații de proaspăt absolvenți, care au ținut să-și înscrie numele — colectiv, desigur, — la realizarea unei fresce reprezentînd scene din viața elevilor acestei școli. De cîteva zile însă, ștafeta artistică a pionierilor-pictori din clasele a VIII-a a fost preluată de o nouă generație de virtuoși ai penelului — cei din clasele a VII-a — ne informează pioniera-reporter **Cristina Florentina Ștefan,** de la subredacția „Cutezătorii", din sectorul 3 al Capitalei.

ÎN „FARMACIILE" NATURII

Iată și o imagine care ilustrează un debut de vacanță în mijlocul naturii. Ca să fim mai aproape de adevăr, putem spune în... „farmaciile" ei, căci aceste harnice pioniere au început, precum se vede, culesul plantelor medicinale. Acțiunea va continua, firește, în multe dintre însoritele zile ale verii, întrucît pionierii din Remetea Mare, Timiș, sînt deciși să recolteze și să predea o mare cantitate de plante medicinale (ca și în anii trecuți, de altfel) — măceșe, soc, urzică, sunătoare etc. — pe care la toamnă le vom găsi în „Plafare".

ÎN DIRECT, VACANȚA PIONIERILOR DIN JUDEȚUL ARAD!

— Sîntem pe recepție și bucuroși să consemnăm că 41 de echipaje expediționare pionierești se pregătesc să ia cu asalt Apusenii, Retezatul, Munții Zarandului și Delta Dunării. Iar în ziua de 27 iunie, o sută de pasionați cicliști, constituiți în echipaje de cîte cinci, vor demara cu ambiția performanței și dorința victoriei în turul tradițional al județului Arad, dotat cu simbolicul trofeu al învingătorilor — „Laurul"! Așadar, aviz pionierilor din Arad — Chișineu Criș — Sebiș — Gura Honț — Vața de Jos — Petriș — Lipova și... din nou Arad! Între 27 iunie și 7 iulie ei vor putea admira și aplauda coloana temerarilor cicliști care, trecînd chiar prin localitățile lor, vor străbate un traseu de nu mai puțin de 500 km!

Alo! Aradul! Sigur că sîntem încă pe recepție și chiar dorim să urăm reprezentanților pionierilor din Pecica să urce podiumul învingătorilor, la încheierea Festivalului național de minibaschet, care va avea loc la Arad între 16 și 29 iunie. 1 500 de minibaschetbaliști din întreaga țară își vor disputa cu acest prilej întîietatea, așa încît le urăm tuturor — succes!

Tot de la pionierii arădeni aflăm că satele de vacanță Cabana Cristinel și Rodești și-au și primit cei dintîi oaspeți! Le dorim zile însorite, acțiuni frumoase și prietenii trainice. Și să nu uite că așteptăm de la ei vești pentru jurnalul de bord al vacanței mari!

...Pionierul **Titel Ștefanov,** de la Școala generală nr. 4 din Arad trăiește zile febrile, zile de nerăbdare și emoție în așteptarea celei de a III-a ediții a taberei republicane de sculptură de la Căsoaia. E foarte preocupat de tematica lucrărilor pe care le va realiza la fața locului și în confruntare cu alți pionieri sculptori din țară, îi înțelegem și emoțiile, dar sîntem convinși că talentul său se va confirma și cu acest nou prilej prin lucrări remarcabile.

...ȘI CLUBURILE DE VACANȚĂ

...Coborînd dinspre munți către sudul țării, spre Dunăre, la Calafat, întîlnim alți pionieri de la care aflăm că în cluburile lor de vacanță se desfășoară sumedenie de acțiuni care de care mai antrenante și mai captivante. Uite că la o masă de șah un pionier tocmai își învinge adversarul cu un grozav... mat! Tenismenii nu se lasă nici ei mai prejos, iar atletul cel mai rapid cîștigă un foarte disputat cros în uralele înflăcăraților săi colegi suporteri. Artiștii cer și ei cuvîntul de pe... scenă, iar spectatorii din sală aplaudă și ritmul dansului, și veselia cîntecului, și hazul comicilor interpreți.

PE LUNGIMEA DE UNDĂ A VACANȚEI — TRANSMITE HĂRNICIA!

Vacanță bogată și veselă e, desigur, și la Tulcea, dar pionierii de-aici au ținut să se prezinte la apelul ei și cu faptele lor de hărnicie. Cei din Valea Nucarilor, Agighiol și Mihail Kogălniceanu au acum grija legumelor care au început să dea roade. De altfel, fermele lor școlare sînt renumite în tot județul. Colegii lor din Măcin, Traian și Telița sînt și ei în mare zor: trebuie pregătite crengile de duzi pentru viermii de mătase care, în curînd, își vor țese auriile gogoși. La Mahmudia, Cerna și Niculițel echipele hărniciei îi îngrijesc prin rotație pe urechiații care s-au înmulțit, nu glumă! Spațiul lor locativ trebuie extins, așa că băieții au acum serios de lucru. Aflăm apoi că pionierii din satul Mihai Bravu sînt prezenți pe șantierul de construcție al noii lor clădiri de școală în care se vor muta la toamnă.

Iată că o știre sportivă de ultimă oră ne sosește de la Maliuc: începînd de mîine — 25 iunie —, timp de cinci zile se va desfășura aici concursul interjudețean dotat cu tradiționala „Cupă a Dunării".

Ileana Pița

CREȘTEM CUTEZĂTORI TRICO

FORUM'82

Zilele acestea, în multe din județele patriei — ALBA, BISTRIȚA-NĂSĂUD, BRAȘOV, BRĂILA, BUZĂU, CLUJ, CONSTANȚA, COVASNA, DOLJ, GALAȚI, GIURGIU, GORJ, HARGHITA, HUNEDOARA, IALOMIȚA, IAȘI, MARAMUREȘ, MEHEDINȚI, NEAMȚ, SĂLAJ, SIBIU, VÎLCEA, MUNICIPIUL BUCUREȘTI — lucrările forumurilor județene sînt în plină desfășurare.

Analiza activității desfășurate de Organizația pionierilor pentru educarea comunistă, patriotică, revoluționară a copiilor în spiritul documentelor de partid, al orientărilor și indicațiilor secretarului general al partidului, al recentei Expuneri a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU „Cu privire la stadiul actual al edificării socialismului în țara noastră, la problemele teoretice, ideologice și activitatea politică, educativă a partidului" de la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie 1982, polarizează preocupările tuturor participanților la lucrările forumurilor pionierești.

Dragi pionieri, acum, cînd la tribuna democrației și autoconducerii pionierești reprezentanții voștri sînt mesagerii sentimentelor fierbinți de dragoste pentru patrie și partid, ai faptelor pionierești de muncă și învățătură, prin pagina de față vă facem cunoscute aspecte de la lucrările forumurilor județene.

BUCUREȘTI:

RODNIC BILANȚ ȘI CUTEZĂTOARE PROIECTE

Tabăra de la Pustnicul a redevenit o adevărată planetă cu inimi tinere, luminoase; chipurile celor 200 de participanți la actualul forum municipal al pionierilor bucureșteni s-au deschis în fața soarelui. Unii dintre ei sînt „cunoștințe mai vechi", alții se cunosc și se văd pentru întîia dată. Farmecul prieteniei spontane umple de lumină sufletele tuturor fetelor și băieților. Desigur, pe toți îi interesează și-i preocupă găsirea unor forme și modalități de acțiune pentru îndeplinirea în bune condiții a principalei lor îndatoriri, aceea de a învăța, de a se pregăti cît mai temeinic pentru muncă, pentru viață, în spirit revoluționar. Tot în acest context se fac schimburi de experiență și sînt formulate măsuri privind orientarea școlară și profesională a pionierilor, activitatea de pregătire practică, științifică și tehnică. În prima linie a priorităților se află și problemele privind formele educative de îndeplinire a sarcinilor ce le revin pionierilor din municipiul București în domeniul muncii patriotice. Înainte de-a intra mai profund în programul bogat al forumului să auzim și...

OPINIILE UNUI DELEGAT

– Mă numesc Bogdan Drăguș și sînt elev în clasa a VI-a la Școala generală nr. 150. Vreau să vă mărturisesc de la bun început că eu sosesc la forum dintr-un detașament care a luat decizia, încă de la începutul anului școlar, să fie fruntaș. Țelul a fost atins sută la sută.

– Te referi probabil la rezultate.

– V-ar plăcea dacă aș numi șirul notelor de zece niște „caravane ale hărniciei?" Ei bine, toți colegii mei sînt „posesorii" unor asemenea „mulțimi" luminoase. Cele 15 fete din detașamentul nostru s-au întrecut în autodepășire nu trimestrial, ci zi de zi. Ana Maria Beșteliu este cap de serie la notele mari. La fel au procedat și băieții.

FRIEDMAN MICHAEL

MELINTE GABRIEL

– Ai putea, Bogdane, să ne spui, de fapt, ce reprezinți tu în forum?

– Cred că nu greșesc dacă spun că sînt reprezentantul învățăturii, al hărniciei. Și încă ceva: vă anunț de pe acum că voi deveni electronist.

DRĂGUȘ BOGDAN

...ȘI GÎNDURILE UNEI COLEGE MAI MARI

Smaranda Cristescu este elevă în clasa a VIII-a. În completarea celor arătate de Bogdan, Smaranda ne-a spus:

– Acest forum municipal al pionierilor este pentru mine ultima treaptă a pionieriei. Vă mărturisesc că am și început să trăiesc o ușoară nostalgie după minunata perioadă a pionieriei. Bilanțurile noastre sînt de fapt adevărate confruntări cu noi înșine, noi cei din clasa a IX-a, de la toamnă... Sîntem de-acum mari; totuși n-aș vrea să trec sub tăcere un fapt foarte important: noi am învățat hărnicia unul de la altul, dar și de la cei mai mici, din clasele a IV-a, a V-a, a VI-a... Modul lor de-a acționa, de-a gîndi, de-a privi lucrurile, de-a lua inițiativa dar și deciziile în decursul anului, la învățătură, în activitățile zilnice, au fost pentru noi exemple vii. Nu-i mai puțin adevărat că și ei... au avut ce învăța de la noi.

– Asta înseamnă că ștafeta voastră trece în mîini sigure.

– Putem asigura forumul municipal că în urma noastră vine o pionierie harnică, puternică și plină de elanul, de dorința de-a obține rezultate și mai bune în toate domeniile.

TREI ANI LA RÎND...

Una dintre cele mai importante probleme din forumul ce se desfășoară în aceste zile este aceea legată de activitatea consiliilor și comandamentelor pionierești pentru educare patriotică și revoluționară a pionierilor și șoimilor patriei, pentru formarea la aceștia a unor puternice sentimente de dragoste față de patrie, partid și popor.

Pioniera Ruxandra Macovescu, de la Liceul de matematică-fizică nr. 2, ne mărturisește că toate aceste probleme au fost și sînt permanent în atenția întregii unități, a cărei comandantă este de trei ani la rînd. Pionierii acestei unități pot raporta îndeplinirea integrală a angajamentului la munca patriotică. Au format și brigăzi de muncă făcînd din cartierul lor o adevărată cetate a frumuseții. Faptul că Raluca Vulcan din clasa a VIII-a a luat premiul I la centenarul „M. Sadoveanu", iar Sorin Pușcă – premiul al III-lea – sînt dovezi în plus față de dragostea lor pentru literatură, pentru creație; mărturie stau cele cîteva zeci de mii de cărți din biblioteca școlii care înfloresc sub privirile celor peste 850 de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor; pionieri care în același timp sînt antrenați zilnic în conceperea, organizarea, desfășurarea și conducerea întregii activități pionierești, în intensificarea și perfecționarea continuă a vieții interne de organizație.

MEDIA GENERALĂ: HĂRNICIA

Pentru nimeni notele 7 sau 8 nu mai sînt niște... idealuri, atunci cînd se muncește, cînd se învață, cînd hărnicia este media generală a unui detașament, a unei unități. Această idee am desprins-o din ceea ce spunea Corina Orășeanu, comandanta unității de la Școala generală nr. 3. „Cred că nu numai cei de 5 și 6 trebuie impulsionați; cînd unii colegi trec startul peste 8, noi începem să-i încurajăm spre mai mult, nu prin critică, ci prin... competiție. Așa se face că hărnicia noastră își culege roadele nu numai în final pe ultima sută de... ore în dialog cu nota 10. De unde se poate spune că și ea, hărnicia – este o sumă a notelor". Muncă și hărnicie, pasiune și îndrăzneală. Forumul este în plină desfășurare.

Și acum, dragi prieteni vă prezentăm cîteva acțiuni înscrise pe agenda Forumului municipal al pionierilor:

SUB FLAMURI LORE

În aceste zile au început lucrările forumurilor județene

GALAȚI: ȘTAFETA EXPERIENȚEI

Un autobuz, încă unul, și apoi încă altele s-au oprit lîngă pădurea răcoroasă. Sosiseră cei aproape o sută șaptezeci de pionieri gălățeni delegați și invitați la forumul județean! Deîndată frumoasa tabără de la Buciumeni, pregătită din vreme pentru oaspeți, s-a aflat inundată de copii.

Stăm de vorbă cu cîțiva dintre delegați: Liviu Zamfir, Nicușor Pătrașcu, Cătălin Axente, Silvia Rogojină. Mai deoparte, Cătălin Arghire răsfoiește preocupat filele unui carnețel.

– Am notat aici pe scurt ceea ce vreau să spun la dezbaterea noastră privind pregătirea pionierilor prin muncă, pentru muncă, pentru viață, ne explică Cătălin.

– Adică?

– Noi, pionierii tecuceni avem o bogată experiență în creșterea animalelor mici și a legumiculturii. Deși sîntem orășeni, am creat condiții ca pe lîngă școlile noastre să amenajăm mici ferme zootehnice, iar terenurile din jur să fie folosite pentru solarii. Anul acesta, de pildă, specialiștii de la casa pionierilor și șoimilor patriei vor avea două sute de iepuri. Eu mi-am mai propus să stau de vorbă mai pe îndelete cu colegii din Metea, Hanul Conachi, Independența. Am auzit că ei au rezultate deosebite în creșterea viermilor de mătase și în legumicultură. Mi-ar plăcea să devenim și noi furnizori de fire de borangic...

– Eu aștept cu nerăbdare vizita proiectată la Fabrica de conserve din Tecuci, intervine Marian Melinte, un băiat din Pechea.

– Ești curios să vezi procesul de fabricație?

– Desigur. Dar nu numai acesta. Știu că ne vom întîlni și cu muncitori fruntași, cu tineri. Am să-i rog, ca în discuția noastră să ne vorbească despre spiritul revoluționar muncitoresc, despre disciplina în muncă. Aceasta o să ne ajute și pe noi în dezbateri, în activitatea de viitor.

Elena Mănescu

- Ideile cuprinse în magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1–2 iunie 1982 sînt însușite în aceste zile de către toți pionierii în cadrul acțiunilor politico-educative ale forumului.
- Încă din primele zile s-a participat la dezbaterea intitulată „Probleme privind formele educative de îndeplinire a sarcinilor ce revin în domeniul muncii patriotice".
- Aici, în tabăra de la Pustnicul, pionierii și-au propus să învețe cîntece patriotice și revoluționare. Unul dintre cele mai frumoase este cîntecul „PARTIDUL, CEAUȘESCU, ROMÂNIA", pe care îl vor învăța și cînta toți participanții la forum.
- Plină de surprize plăcute și de frumoase învățăminte se arată a fi vizita la Intreprinderea „23 August",iar spectacolul-evocare prezentat pe scena clubului din aceeași intreprindere va fi un ales omagiu adus oamenilor muncii de către pionieri.
- Un loc important în programul forumului municipal este rezervat și activităților de muncă patriotică, pe loturile C.A.P. Brănești. Acolo, pionierii bucureșteni se vor întrece în hărnicie cu colegii din această localitate.
- Manifestările cultural-artistice vor fi încununate printr-un vesel carnaval pionieresc.
- Deosebit de interesantă este și „Daciada" forumului, care cuprinde întreceri sportive de șah, tenis de masă, volei, atletism etc.

I. Cringuleanu

GIURGIU:

CU GÎNDUL LA VIITOR

O sută șase pionieri delegați și cincisprezece invitați din județul Giurgiu s-au întîlnit în frumosul sat de vacanță din pădurea Bălănoaia. Aici se desfășoară lucrările forumului județean. Pionierii au venit la forum cu însuflețirea lor tinerească, hotărîți ca prin entuziasmul, abnegația și hărnicia lor să dovedească în orice clipă că-și însușesc ideile Expunerii secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 1—2 iunie a.c. Zilele forumului cuprind acțiuni ce răspund hotărîrii pionierilor de a se pregăti mereu cît mai temeinic pentru viață și muncă: vizitarea Șantierului naval și a zonei industriale de sud a municipiului Giurgiu, a Muzeului județean, a expoziției județene „Start spre viitor", o vizită „în plin lucru", deci și de muncă, la Întreprinderea de prelucrare industrială a legumelor și fructelor din Giurgiu, acțiuni de culegere a plantelor medicinale ș.a.

...Chiar în pragul deschiderii forumului am făcut cunoștință cu un grup de pionieri delegați din municipiul Giurgiu. Iată, cuprinse pe scurt, gîndurile lor:

— Doresc ca, în cadrul forumului, să fiu cît mai activ și să învăț lucruri noi, ne-a spus Silviu Marica, de la Școala generală nr. 1.

El își va informa tovarășii din forum că unitatea lui a reușit ca în anul școlar recent încheiat să obțină la învățătură un procent de promovabilitate superior anului precedent și să-și îndeplinească angajamentul de muncă patriotică.

— Mă interesează foarte mult ca în forumul din acest an să punem bazele unei conlucrări și mai strînse între unitățile pionierești din județ, aceasta fiind o problemă care-i preocupă și pe colegii mei, de la Școala generală nr. 7, ne spune Alunița Voiculescu.

Mihai Robitu, de la Școala generală nr. 3 este nerăbdător ca în cadrul dezbaterii pionierești dedicată educării prin muncă și pentru muncă să comunice inițiativa pe care a avut-o în ultimul an unitatea lui de pionieri de a construi o seră și de a constitui grupele de legumicultori, care o au în grijă. El vrea să facă și propunerea de a organiza o vizită în localitatea Vidra, unde se află un Centru de cercetări în legumicultură.

Iulian Timcu, de la Școala generală nr. 10, va povesti celorlalți delegați despre învățămintele însușite în cadrul excursiilor la locuri istorice și la mari obiective industriale, cum a fost cea mai recentă, la barajul Vidraru.

...Sînt doar o mică parte din problemele ce se află în aceste zile pe masa de lucru a acestor copii de acțiune și cu inițiativă ce participă la forum. Ei sînt pregătiți să facă propuneri care, materializate, să ridice la o nouă calitate activitatea lor, să-și îmbogățească trofeele muncii, ale hărniciei, să fie totodată, receptivi, ageri, să învețe cît mai mult, să urmeze clipă de clipă deviza patriotică însuflețitoare a forumurilor pionierești din acest an.

Marga Micu

Drumul spre „BUSOLA DE AUR”

Drumul acesta nu-i trasat pe nici o hartă. Totuşi el există şi de mai bine de un deceniu încoace, în fiecare vară, mii şi mii de pionieri şi şcolari din întreaga ţară pornesc în căutarea lui, străduindu-se din răsputeri să-l găsească şi să-l parcurgă, ştiind că la capăt îi aşteaptă mult-rîvnitul trofeu.

Din cele peste 2 100 de echipaje participante la cea de-a XII-a ediţie a Expediţiilor „Cutezătorii”, desfăşurată în vara anului trecut, cei care au reuşit să descopere acest drum şi să meargă pe el pînă la... „Busola de aur” au fost membrii echipajului „Tulnicarii Iancului” de la Şcoala generală din comuna Avram Iancu, judeţul Alba.

În continuare publicăm fragmente din jurnalul echipajului „Tulnicarii Iancului”.

„...**Avem rucsacurile** pline şi grele în spinare, păşim pe drumul de piatră de pe valea Gîrdei Seci spre inima Ţării Moţilor, cu dorinţa fierbinte de-a cunoaşte mărturiile de statornicie a neamului nostru pe această vatră. Străbatem crînguri şi poiene mergînd pe poteci bătătorite, drumuri pe care au călcat, la vremea lor, Horea şi Iancu... La popasuri, ca şi pe traseu, culegem informaţii în legătură cu ocupaţiile de ieri şi de azi ale locuitorilor. Aflăm astfel că unii dintre ei continuă să practice lucratul vaselor din lemn, meşteşug vechi aici de veacuri, dar cei mai mulţi sînt azi tăietori de lemne, ţapinari, furnicularişti, iar alţii se ocupă cu crescutul vitelor în păşunile alpine...

...**Pe drum** ne întîlnim cu cîţiva muncitori forestieri. Sîmbăta părăsesc şi ei cabanele şi se duc la casele lor. Ne-au spus că nu mai avem mult pînă la Casa de Piatră. Intrăm cu sfială în casa lui moş Todea Ispas, cel mai în vîrstă şi mai ştiutor bătrîn al satului. N-apucăm să ne aşezăm bine pe lăiţi, că moşul şi-ncepe a ne întreba: „D-api d'und'ă vin'ţi voi, pruncilor?” Aflînd că de la Vidra de Sus, ne răspunde: „Şi io fost-am d'cît'ă ori pi la voi cu calu, cu ciubere ca să le vînd la tîrg.” Şi aşa şi-a adus aminte de acele vremuri grele de acum 40—50 de ani, şi a-nceput să ne povestească. Tristă şi amarnică poveste!... Săptămîni în şir călătoreau moţii, în carele lor de ţară pline cu vase de lemn de toate felurile şi mărimile pentru a le vinde pe nimica toată. Somnul şi-l alinau dormind în targa de dinainte a căruţei ori sub aceasta, pe pămînt, înveliţi în bunzi. Cîţi moţi, istoviţi de foame, roşi de boli, anchilozaţi de reumatism îşi sfîrşeau zilele în călătoriile astea ale lor, la margine de drumuri! Cîte guri flămînde, cîte suflete deznădăjduite aşteptau în zadar acasă taţii să sosească cu de-ale gurii, care însă niciodată n-au mai sosit!...

...**Călătorim** din casă în casă în căutare de comori preţioase. Pretutindeni sîntem primiţi cu inimă bună... Oamenii ne istorisesc necazurile bunilor şi străbunilor. De la ei am înţeles că înaintaşii lor s-au luptat, nu glumă, cu viaţa, cu asupritorii lor. Umorul şi optimismul lor specific nu i-a părăsit în situaţiile cele mai grele. Aşa au fost dintotdeauna oamenii aceştia, şi blînzi, şi veseli, dar şi aprigi şi necruţători cu cei ce-i asupreau. Dovadă că la un singur semn de chemare s-au pus de atîtea ori în rînduri de bătaie: şi la 1784, şi la 1848, şi în 1944...

...**Fără să pierdem timpul,** strîngem corturile şi bagajele şi le împărţim între noi. Poiana a rămas curată, aşa cum am găsit-o, liniştită şi plină de melancolie.

Cu aparatul în mînă, fotograful e mereu în căutarea celui mai potrivit unghi pentru a prinde pe peliculă acest ciudat peisaj. Naturaliştii au cules din păduri şi din poieni diverse plante, au prins foarte mulţi fluturi şi insecte. În tolba cu roci a geologului s-au adunat o mulţime de pietroaie pe care le răsuceşte pe toate părţile, ba şi-a scos şi lupa şi le priveşte cu atîta importanţă de parcă ar fi cine ştie ce mare specialist...

...Drumul e din ce în ce mai greu. Încărcaţi cu de toate, arătăm ca nişte munţi mişcători în miniatură.

...**Intrăm în vorbă** cu baciul Chera Moisei. Baciul părea frate bun cu munţii dimprejur, atît de uriaş era. Pumnii lui — cît capetele noastre. Cele două mustăţi păreau a fi două fuioare de in răsucite spre urechi. Sub fruntea mare, ochii-i luceau ca două lacuri albastre şi limpezi. De pe umerii-i laţi cădea în valuri pînă la pămînt cojocul miţos din blană de oaie.

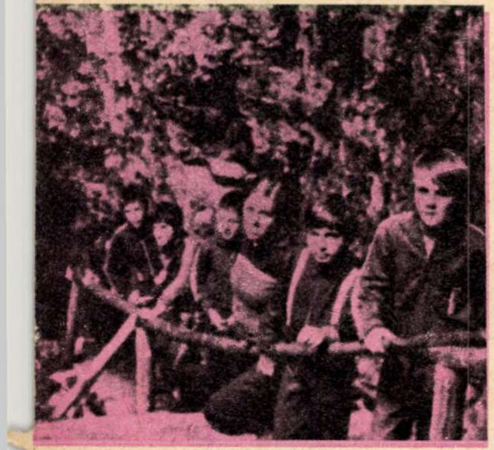

...Tăcuţi, ne pregătim pe îndelete pentru a intra în peştera Gheţarul de la Vîrtop. Dumitru Matei, custodele şi ghidul peşterii, păşeşte în fruntea noastră... Cel mai emoţionant moment a fost pentru noi cînd am ajuns în faţa urmelor de paşi goi impregnaţi în lutul pietrificat. Aveam impresia că noi, cei 12 tulnicari, ne-am dat întîlnire aici cu **oamenii preistorici** pe care ne aşteptam să-i zărim în lumina palidă a lămpilor cu carbid. Numai că aceştia nu se arătau şi atunci ne-am adus repede aminte că ei au păşit pe-aici un pic mai înaintea noastră, cu... **12 milenii mai devreme**...

...**Sîntem oaspeţii** unui colectiv de sondori. Turlele înalte ale cîtorva sonde se profilează stinghere şi ciudate în peisajul munţilor. Acum, la Padiş şi la Vărăşoaia cîntecul păsărilor şi foşnetul pădurii se amestecă tot mai mult cu zumzăitul motoarelor unor autocamioane de mare tonaj. Se pare că s-a dat de urma unor minereuri care merită efortul de a se sfredeli creştetul de piatră al muntelui. Dacă totul se va face cu grijă, am avea în două rînduri de cîştigat: şi prin păstrarea frumuseţilor naturale ale Padişului, şi prin exploatarea bogăţiilor lui. Sondorii ne împărtăşesc din tainele muncii lor grele, dar frumoase, şi cînd aflăm că cei mai mulţi dintre ei sînt moţi care s-au calificat de curînd în meseria aceasta, cîţiva dintre noi, băieţii, ne şi gîndim că iată, Apusenii ne oferă o posibilitate în plus pentru cînd vom fi mari. În felul acesta ne vom înscrie şi noi în şirul lung al bărbaţilor între bărbaţi, născuţi şi crescuţi în relieful aspru al acestor munţi, care au ctitorit istoria trecută şi o ctitoresc azi pe cea prezentă...

...**Urcăm şi coborîm** cînd pe bolovănişuri şi stîncării, cînd pătrundem în apa rece şi adîncă.

...Încărcaţi mai mult decît pot duce, o iau înainte Ionel, Mircea şi tovarăşul profesor. Dar... bucluc. Eu calc greşit şi-mi luxez piciorul stîng. Colac peste pupăză, se rup şi bretelele de la rucsacul lui Ionel. Le înlocuim repede cu frînghii. Dar încă n-am terminat cu necazurile. De la cineva cade punga cu ouă proaspete. Pus jos de nu ştiu cine, dar aşa cum nu trebuie, coşul plin cu roşii o ia la vale. Un timp privim buimăciţi, neştiind cine şi de ce ne pune atîtea beţe în roate. Dintr-o dată însă uităm de necazuri şi ne pornim pe-un rîs de nu ne mai putem opri...

...**De aproape două săptămîni călătorim** prin munţii tăi, Iancule. Şi-n acest timp am văzut şi-am învăţat multe. Dar mai ales te-am cunoscut şi te-am înţeles şi mai bine pe tine, Iancule al nostru, şi pe moţii tăi. Voi v-aţi născut şi v-aţi jertfit pentru noi şi pentru aceşti munţi, pentru ca azi ei să fie ai noştri, aşa cum au fost dintotdeauna, şi pentru ca noi să-i putem străbate liberi, ca stăpîni ai lor.

•

Vineri, 4 iunie 1982. Comuna Avram Iancu. Aşteptat cu nerăbdare, marele trofeu „Busola de aur", acordat cu două luni în urmă de către juriul republican echipajului „Tulnicarii Iancului" pentru cea mai complexă şi mai reuşită expediţie din cadrul celei de a XII-a ediţii a Expediţiilor „Cutezătorii", îşi face, în sfîrşit, apariţia. Tradiţionala festivitate de înmînare se desfăşoară în curtea şcolii. În prezenţa tuturor elevilor, a cadrelor didactice, a părinţilor şi a multora dintre săteni, a reprezentanţilor organelor locale de partid şi de stat, membrilor echipajului li se înmînează de către organizatori şi membri ai juriului diplomele şi medaliile Expediţiilor „Cutezătorii".

Urmează momente de vie emoţie. Cei prezenţi cinstesc pe rînd, prin aplauze entuziaste, echipajele care au cucerit marele trofeu „Busola de aur" în ediţiile anterioare ale concursului: „Vînătorii lui Dragoş", *din Iaşi;* „Getica", *din Cîmpina, judeţul Prahova;* „Arcaşii lui Ştefan", *din Suceava;* „Piatra Piţigoiului", *din Baia Mare, judeţul Maramureş;* „Aurora", *din Ogrezeni, judeţul Giurgiu;* „Sînzienele", *din Baia Mare, judeţul Maramureş;* „Plutaşii de pe Siret", *din comuna Nicolae Bălcescu, judeţul Bacău;* „Lanterna magică" *din Halmeu, judeţul Satu Mare;* „Indagatores", *din Borca, judeţul Neamţ;* „Speranţa" *din Oreavu, judeţul Buzău. Redactorul şef al revistei „Cutezătorii" înmînează celor 12 „tulnicari" ai Iancului mult rîvnitul trofeu.*

„Busola de aur" – însemn al iubirii de patrie, al pasiunii pentru cercetare şi al puterii de a învinge greutăţile cu care sînt confruntaţi expediţionarii pe trasee – este ridicată de braţe tinere spre cèrul limpede al Ţării Moţilor. Timp de un an de zile ea va rămîne în vitrina cu trofee a Şcolii generale din satul lui Iancu, dînd, cu raza ei de aur, şi mai mare strălucire bogatei activităţi pe care acest inimos colectiv de elevi şi de cadre didactice o desfăşoară în toate domeniile cu rezultate deosebite.

EXPEDIŢIA ÎN CIFRE ŞI DATE

În cele 18 zile de expediţie (1—18 august 1981), membrii echipajului au parcurs efectiv pe jos, dormind numai în corturi şi pregătindu-şi singuri mîncarea, aproape 200 de kilometri prin inima „Ţării de Piatră". Rezultatele cercetărilor şi observaţiilor lor au fost consemnate minuţios în peste 100 de pagini de jurnal de bord care, pe lîngă descrierea desfăşurării expediţiei propriu-zise mai conţine şi un bogat material documentar, în mare măsură inedit, privind „frămîntata istorie a moţilor, a limbii, etnografiei şi folclorului lor, precum şi geografia Munţilor Apuseni" (obiectivul expediţiei). Iată, pe scurt, în ce constă acesta:

— Un vocabular de arhaisme şi regionalisme, totalizînd peste 500 de cuvinte cu „explicarea" lor, culese din satele Casa de Piatră, Gîrda de Sus, Scărişoara, Costeşti, Albac, Lăzeşti, Poiana Vadului şi Gojeieşti; 22 de poezii populare, printre care cîteva doine (**„Doina Iancului"**, într-o versiune catalogată de specialişti ca necunoscută pînă acum, **„Horea, cînd ieşea în deal"** şi altele), numeroase cîntece (**„Cîntec bătrînesc"**, **„Cîntecul bradului"**), colinde, strigături; descrierea amănunţită a cîtorva obiceiuri locale (**„Botezul la moţi"**, **„Nunta la moţi"** etc); legende (**„Comoara din tăul Hajului"**, **„Legenda rîului Arieş"**), jocuri, informaţii inedite despre unele evenimente şi personalităţi istorice din zona Apusenilor (**„Informaţii despre bătălia de la Mărişel, din 1848"**, **„Arborele genealogic al familiei lui Avram Iancu"**, **„Horea, cînd era copil"**), cîteva remarcabile studii (**„Portul popular la moţi"**, **„Civilizaţia lemnului în Munţii Apuseni"**, **„Carstul din Munţii Apuseni"**, **„Tipul de soluri formate pe relieful carstic al Apusenilor"**, **„Morfologia concreţiunilor coralitice din unele peşteri din Apuseni"**, **„Reţeaua hidrografică a Padişului"**), toate însoţite de zeci de fotografii, desene şi schiţe.

Apreciind în mod deosebit rezultatele expediţiei acestui echipaj, profesorul doctor Ion Vlăduţiu, membru al juriului republican, spunea despre „tulnicari": **„Copiii aceştia s-au remarcat şi prin expediţia lor reuşită, pasionantă, dar mai ales prin atenţia, respectul şi pasiunea cu care s-au aplecat şi au studiat valorile milenare create de poporul nostru. Şi cum e un lucru minunat, mai ales la nişte copii, de-a nu trece nepăsători pe lîngă asemenea valori, ei s-au impus în atenţia juriului republican."**